

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 1.

Vydána dne 16. ledna 1946.

Cena Kčs 24.20.

O B S A H:

1. Nařízení, jímž se vydává železniční přepravní řád.

1.

Vládní nařízení**ze dne 21. prosince 1945,****jímž se vydává železniční přepravní řád.**

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 85, odst. 1 zákona ze dne 20. května 1937, č. 86 Sb., o drahách (železničního zákona):

Čl. I.

Dnem 1. ledna 1946 vstoupí v účinnost nový železniční přepravní řád (ŽPŘ), který tvoří přílohu tohoto nařízení.

Čl. II.

Železniční smlouvy přepravní, sjednané ve vnitrozemské přepravě do 31. prosince 1945, ale splněné po tomto dni, se posuzují podle dosavadních předpisů.

Čl. III.

Dnem 31. prosince 1945 pozbývají platnosti všechna ustanovení o věcech jím upravených, zejména vládní nařízení ze dne 29. července 1938, č. 163 Sb., i s připojeným železničním přepravním řádem, příloha A železničního pře-

pravního řádu, připojeného k vládnímu nařízení ze dne 17. července 1928, č. 144 Sb., a vládní nariadenie zo dňa 11. novembra 1944, č. 142 Sl. z., ktorým sa čiastočne mení železničný prepravný poriadok. Týmž dňom sa zrušuje použiteľnosť vládního nařízení ze dne 27. března 1941, č. 145 Sb., s připojeným železničním přepravním řádem a všech předpisů je měnících a doplňujících.

Čl. IV.

Toto nařízení i s níže uveřejněným ŽPŘ nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1946; provede je ministr dopravy.

Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.	Dr. Drtina v. r.
Dr. Stránský v. r.	Kopecký v. r.
Široký v. r.	Laušman v. r.
Dr. Sránek v. r.	Đuriš v. r.
Ursíny v. r.	Dr. Pietor v. r.
Masaryk v. r.	gen. Hasal v. r.
gen. Svoboda v. r.	Hála v. r.
Dr. Ripka v. r.	Dr. Šoltész v. r.
Nosek v. r.	Majer v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	gen. Dr. Ferjenčík v. r.
	Lichner v. r.

Železniční přepravní řád (ZPŘ).

DÍL I.

Všeobecná ustanovení.

Čl. 1. Rozsah platnosti železničního přepravního řádu.

§ 1. Železniční přepravní řád (značka ZPŘ) je platný pro veřejnou přepravu na všech drahách v republice Československé; pro veřejnou přepravu na drobných drahách a na drahách pro omezenou přepravu veřejnou není platný, jsou-li tyto přepravy upraveny zvláštními ustanoveními.

§ 2. Pro mezinárodní přepravu je platný v rozsahu podle § 1 jen potud, pokud není upravena zvláštními ustanoveními.

Čl. 2. Účast jiných podniků než železnic.

Vzájemná přeprava, na které se účastní železniční podnik spolu s jiným podnikem pro veřejnou přepravu, bude upravena přímými tarify podle tohoto řádu s odchylkami, které vyplývají z různosti přepravy; tyto odchylky však nesmějí měnit ustanovení tohoto řádu o odpovědnosti.

Čl. 3. Doplnující ustanovení. Odchylky.

§ 1. Železnice může vydávat doplnující ustanovení po schválení dozorcím úřadem.

§ 2. Dozorčí úřad může, hledíc ke zvláštním poměrům, schválit odchylky od ustanovení tohoto řádu pro některé trati, stanice, vlaky, vozidla, přepravy nebo předměty, jakož i způsob výpravní; tyto odchylky však nesmějí měnit ustanovení tohoto řádu o odpovědnosti.

§ 3. Doplnující ustanovení a odchylky jsou platné, byly-li pojaty do tarifu; i jejich schválení musí být z tarifu zřejmé.

Čl. 4. Přepravní povinnost. Soukromé vozy.

§ 1. Železnice je povinna provést přepravu: a) je-li vyhověno přepravním podmínkám, zejména mají-li stanice (pobočné výpravní), v kterých se má přepravní smlouva sjednat a skončit, dostatečnou oprávněnost výpravní, kterou určuje tarif;

b) je-li přeprava možná pravidelnými prostředky přepravními;

c) není-li přeprava zakázána zákonnými ustanoveními neb opatřeními úřadů, učiněnými z důvodů veřejného pořádku;

d) nebrání-li přepravě okolnosti, které železnice nemohla odvrátiti a které zdolati nebylo v její moci.

§ 2. Železnice je povinna přijímati předměty, které je možné nakládati, překládati nebo vykládati pouze zvláštními zařízeními, jen tehdy, jsou-li ve stanicích, v kterých mají být vykonány tyto úkony, taková zařízení.

§ 3. Bylo-li přestoupeno ustanovení §§ 1 nebo 2, lze požadovati náhradu způsobené škody.

§ 4. Železnice může povolit přepravu ve vozzech, které podle zvláštní smlouvy (zařadovací smlouvy) byly od přepravců zařaděny do vozového obozu železnice (soukromé vozy). Zařadovací smlouva upravuje podmínky, za kterých železnice soukromé vozy zařaduje, zařaditel dá k dispozici a za kterých zařaditel po dobu zařazení odpovídá za ztrátu nebo poškození soukromého vozu. Zařadovací podmínky musí být schváleny dozorcím úřadem. Zařadovací smlouva zavazuje též uživatele vozu. Pro soukromé vozy, zařazené do vozového obozu jiné železnice než Československé, může železnice stanoviti přepravní podmínky se schválením dozorcího úřadu.

Čl. 5. Vlaky.

§ 1. K přepravě jsou určeny vlaky jezdící podle jízdních řádů pravidelně nebo podle potřeby.

§ 2. Přepravu zvláštními vlaky provádí železnice podle svého uvážení.

§ 3. Železnice může, pokud odesílatel v průvodní listině nestanovil jinak, přepravit zboží a spěšniny, odevzdané jí k přepravě podle ustanovení tohoto řádu, buď zcela nebo po části cesty též jiným dopravním prostředkem. Odchylují-li se podmínky pro tuto přepravu od podmínek tohoto řádu, musí být uveřejněny v tarifu; nesmějí však měnit ustanovení tohoto řádu o odpovědnosti a o dodacích lhůtách.

Čl. 6. Tarify.

Zákaz zvláštních úmluv.

§ 1. Železnice je povinna sestaviti tarify, z kterých musí být zřejmé přepravní podmínky, jakož i podmínky pro výpočet jízdného a přepravného.

§ 2. Platnost tarifů je podmíněna řádným vyhlášením, pokud zákonné ustanovení nepředpisuje jinak.

§ 3. Pokud tarif neustanovuje jinak, je stanice povinna na požádání každému zdarma předložiti k nahlédnutí tarify pro ni platné.

§ 4. Ustanovení tarifů platí, pokud neodporují tomuto řádu; jinak jsou pokládána za neúčinná a neplatná. Srovnej však čl. 2 a čl. 3, § 2.

§ 5. Tarifů musí být užíváno vůči všem zájemníkům stejně.

§ 6. Každá zvláštní úmluva, která by přiznávala slevu z tarifních sazeb jednomu nebo jen určitým zájemníkům, je zakázána a neplatná, nedotýká se však právní účinnosti přepravní smlouvy. Jízdné nebo přepravné se počítá i v takových případech podle tarifu.

§ 7. Dovozeny jsou však slevy, které jsou řádně vyhlášeny a všem za týchž podmínek stejně přístupné. Také jsou dovozeny slevy přiznané pro službu železniční nebo veřejné správy nebo ve prospěch účelů dobročinných, výchovných nebo vzdělávacích nebo pro účely, na nichž se usnese vláda.

Čl. 7. Platidla.

Mimo zákonná platidla tuzemská přijímá železnice též zákonná platidla cizozemská ve stanicích, v kterých je toho podle jejího uvážení potřeba. Železnice vývěskem u výpraven a výdejen vyhlásí, která cizozemská platidla přijímá a určí zároveň přijímací kurs.

Čl. 8. Rozepře. Stížnosti.

§ 1. Rozepře mezi cestujícími a rozepře mezi obecnstvem a zaměstnanci urovná zatímně (viz § 2) ve stanicích přednosta (dozorčí úředník), za jízdy průvodčí, podle potřeby vůdce vlaku.

§ 2. Stížnosti lze podati ústně nebo písemně; železnice je vyřídí co nejdříve.

DÍL II.

Přeprava cestujících a cestovních zavazadel.

ČÁST I.

Přeprava cestujících.

Čl. 9. Právo na přepravu.

§ 1. Cestující má právo na přepravu jen tehdy, je-li místo ve vozové třídě, pro kterou platí jeho jízdenka (viz i čl. 16, § 2, srovnej i čl. 4).

§ 2. Cestující je povinen mít jízdenku, než nastoupí jízdu (viz však čl. 11, § 1, čl. 13, § 1 a čl. 23, § 2); tarif může ustanoviti výjimky.

§ 3. Cestující je povinen mít jízdenku po celou dobu jízdy; musí ji na požádání zaměstnance k tomu oprávněného kdykoli předložit a odevzdati při ukončení jízdy nebo — je-li tak nařízeno — před jejím ukončením.

Čl. 10. Jízdenky.

§ 1. Jízdenky musí mít, pokud tarif neustanovuje jinak, tyto údaje:

- nástupní a cílovou stanicí, třebas i cestu;
- druh vlaku a vozovou třídu;
- jízdné;
- den počátku platnosti.

§ 2. Jízdenka není postupitelná, zní-li na jméno; nezní-li na jméno je postupitelná, dokud jízda nebyla nastoupena. Tarif může ustanoviti výjimky.

Čl. 11. Sleva pro děti.

§ 1. Železnice přepravuje děti až do dovršeného čtvrtého roku zdarma bez jízdenky, není-li žádáno pro ně zvláštní místo.

§ 2. Děti starší než čtyři léta až do dovršeného desátého roku a děti mladší, pro které je žádáno zvláštní místo, přepravuje železnice za zlevněné jízdné, které nesmí přesahovati polovinu obyčejného jízdného pro dospělé, bez újmy tarifních ustanovení o zaokrouhlování jízdného. Železnice není povinna poskytovat slevu z jízdného, které je již zlevněno v poměru k obyčejnému jízdnému pro dospělé.

Čl. 12. Doba platnosti jízdenek.

§ 1. Dobu platnosti jízdenek ustanovuje tarif. Viz též čl. 23, § 4. První den platnosti jízdenky se počítá do doby její platnosti jako celý den.

§ 2. Pokud neustanovuje tarif jinak, může cestující jízdu nastoupiti v kterýkoli den platnosti jízdenky a musí ji ukončiti nejpozději ve 24.00 hodin posledního dne platnosti jízdenky.

Čl. 13. Výdej jízdenek.

§ 1. Výdejny jízdenek musí být otevřeny před odjezdem vlaku tak včas, jak to vyžadují místní provozní poměry, alespoň však čtvrt hodiny před odjezdem vlaku. Není-li ve stanicí výdejny jízdenek nebo ponechá-li železnice u užitých vlaků výdejny jízdenek uzavřenu, platí cestující jízdné ve vlaku.

§ 2. Vyžadují-li to provozní poměry, je železnice oprávněna pět minut před odjezdem vlaku odeprti cestujícímu výdej jízdenky.

§ 3. Železnice vyvěsí ve stanicích seznam tarifního jízdného tištěných jízdenek, které tam vydává.

§ 4. Cestující je povinen při přijímání jízdenky se přesvědčiti, zda mu byla vydána podle jeho údajů.

§ 5. Železnice může žádati, aby cestující zaplatil jízdné odpočítané.

Čl. 14. Čekárny.

§ 1. Ve stanicích se slabší přepravou musí býti čekárny otevřeny alespoň půl hodiny, ve stanicích s čilejší přepravou alespoň hodinu před dobou odjezdu vlaku ustanovenou jízdním řádem; tarif může ustanoviti výjimky.

§ 2. Na přestupních stanicích je dovoleno cestujícím s jízdenkou platnou pro jízdu přes tuto stanicí, aby prodlévali až do odjezdu svého vlaku v čekárně té stanice, z které hodlají v jízdě pokračovati; nemožou však požadovati, aby zůstala pro ně čekárna otevřena v době od 23 hodin do 6 hodin příštího dne. Jenom je-li doba mezi příjezdem posledního a odjezdem prvního vlaku kratší než šest hodin, musí býti čekárna otevřena na těchto stanicích nebo na stanicích, kde zůstanou vlaky státi přes noc, pro cestující s jízdenkou platnou pro jízdu přes tuto stanicí. I tu však má železnice právo uzavřít čekárnu, vyžaduji-li to provozní poměry. Takové uzavření čekárny musí býti oznámeno vývěskem ve stanici.

§ 3. Osobám, uvedeným v čl. 24, může býti zapověděno prodlévati v čekárnách.

§ 4. Není dovoleno bráti s sebou do čekárny předměty, ruční zavazadla a živá zvířata, která není dovoleno bráti s sebou do vozu (viz čl. 25 až 27)

§ 5. Kouřiti v čekárně může býti zakázáno. Kdo přestoupí zákaz, je povinen zaplatiti železnici 10 Kčs, na které mu železnice vydá stvrzenku.

Čl. 15. Objednávka vozů, oddílů nebo jednotlivých míst.

§ 1. Nebrání-li tomu provozní poměry, má cestující právo objednat si vůz nebo oddíl. Objednaný vůz nebo oddíl železnice označí.

§ 2. Tarif ustanovuje podmínky a poplatky za objednaný vůz nebo oddíl.

§ 3. Železnice určí, u kterých vlaků a za jakých podmínek je možné nebo nutné místo si objednat.

Čl. 16. Přidělení míst.

§ 1. Železniční zaměstnanci ve službě jsou oprávněni a průvodčí na požádání povinni určit cestujícímu místo.

§ 2. Nelze-li cestujícímu přidělit místo ve vozové třídě, pro kterou platí jeho jízdenka, poněvadž jsou tam všechna místa obsazena, může cestující buď žádati, aby byl přepraven v nižší třídě vozové, kde jsou místa volná, nebo se může jízdy vzdáti. O vrácení zahlacených částek viz čl. 38. Cestující není oprávněn žádati náhradu.

§ 3. Cestujícímu je zakázáno odmykati nebo zamykati klíčem nebo jiným předmětem vozy nebo oddíly. Kdo přestoupí tento zákaz, je povinen zaplatiti železnici 10 Kčs, na které mu železnice vydá stvrzenku.

§ 4. Cestující smí při nástupu do vlaku obložit jak pro sebe, tak pro každého s ním jedoucího cestujícího, pro kterého může býti předložena jízdenka, po jednom volném místě. Kdo obloží místo neoprávněně, je povinen zaplatiti železnici 30 Kčs, na které mu železnice vydá stvrzenku. Cestující, který opustí své místo a neobloží je zřejmým způsobem, ztrácí na ně oprávnění.

Čl. 17. Nástup do vlaku. Odjezd.

§ 1. Stanice označují podle potřeby, kam vlak jede. Stanice s čilejší přepravou upozorňují k nástupu do vlaku buď vyvolávaním nebo jiným vhodným způsobem.

§ 2. Po znamení k odjezdu nesmí nikdo do vlaku nastoupiti.

Čl. 18. Nekuřácké vozy a oddíly.

§ 1. Železnice se postará, aby vlak měl nřiměřený počet nekuřáckých vozů neb oddílů. Je-li u vlaku pouze jediný oddíl některé třídy vozové, není dovoleno v něm kouřiti.

§ 2. Nekuřácké vozy a oddíly železnice označí.

§ 3. V nekuřáckých vozech a oddílech není dovoleno vůbec kouřiti. Železnice může též zakázati kouřiti v chodbách vozů, v kterých jsou nekuřácké oddíly.

§ 4. Kdo přestoupí zákaz kouřiti, je povinen zaplatiti železnici 10 Kčs, na které mu železnice vydá stvrzenku.

Čl. 19. Jak se mají cestující chovati. Náhrada za poškození nebo znečištění.

§ 1. Cestující se musí sám starati, aby nastoupil v nástupní stanici nebo přestoupil v přestupní stanici do správného vlaku a vystoupil na správné straně v cílové stanici nebo nezastavuje-li tam vlak, ve stanici před ní.

§ 2. Provozovati podomní obchod, kočovnou živnost nebo hudbu, žebřati, cestující obtěžovati nebo ohrožovati na zdraví nebo na bezpečnosti je zakázáno. Užívati psacích a podobných hlukem obtěžujících strojů je dovoleno jen za souhlasu cestujících téhož oddílu.

§ 3. Nemožou-li se cestující dohodnouti o otevření nebo zavření oken, dveří nebo větracích otvorů, o zacinění oken, o zacinění, stlumení nebo zhasnutí světla, o řízení vytápěcích těles nebo jiných podobných opatřeních, rozhodne průvodčí.

§ 4. Cestující je povinen nahraditi jím způsobené poškození nebo znečištění nádražních místností, vozidel nebo zařízení; železnice jest oprávněna ustanoviti pevné sazby a podle nich vyměřiti náhradu.

Čl. 20. Zastavení ve stanici nebo na trati.

§ 1. Při příjezdu vlaku do stanice vyvolají průvodčí její jméno, je-li třeba i přestup do jiného vlaku a dobu zdržení, trvá-li alespoň pět minut.

§ 2. Zůstane-li vlak státi výjimečně buď ve stanici nebo mimo stanici, smějí cestující vystoupiti toliko za souhlasu průvodčího; musí se však ihned vzdáti s kočejí a na vyzvání průvodčího opět nastoupiti.

Čl. 21. Přerušování jízdy ve stanici na cestě.

§ 1. Cestující má právo, pokud tarif neustanovuje jinak, přerušiti jízdu ve stanici za těchto podmínek:

a) doba platnosti jízdenek se přerušením jízdy neprodlužuje; jinak není přerušování jízdy časově omezeno;

b) v jízdě lze pokračovati též z jiné stanice, která leží na téže cestě blíže k cílové stanici;

c) přerušili-li cestující jízdu na jízdenku, která platí podle volby na několika cestách, smí pokračovati v jízdě jen po cestě, na které jízdu přerušil, a to buď ze stanice, kde jízdu přerušil, nebo též z jiné stanice ležící blíže k cílové stanici.

§ 2. Podrobnější podmínky pro přerušování jízdy ustanovuje tarif.

Čl. 22. Užití vozové třídy nebo vlaku.

§ 1. Cestující může za podmínek ustanovených tarifem zaujmouti místo ve vyšší třídě vozové nebo ve vlaku vyššího druhu, než pro které platí jeho jízdenka.

§ 2. Železnice může z provozních důvodů stanoviti tarifem, jízdním řádem nebo vývěskem ve stanici zvláštní podmínky pro užití určitých vlaků.

§ 3. Též pro užití vozů určitého druhu může stanoviti železnice tarifem, jízdním řádem nebo vývěskem zvláštní podmínky.

Čl. 23. Cestující bez platné jízdenky. Vstup na nástupiště.

§ 1. Cestující, který nemá platné jízdenky a ohlásí to průvodčímu teprve po vyzvání, aby

předložil jízdenku, je povinen bez úmysl stíhání podle trestních předpisů zaplatiti dvojnásobné jízdné z nástupní stanice nebo, nelze-li tuto stanici hned nepochybně zjistiti, z výchozí stanice vlaku až do nejbližší stanice, kde vlak zastaví k vystupování, alespoň však 50 Kčs. Tarif může ustanoviti úlevy.

§ 2. Cestující, který ohlásí průvodčímu, aniž byl vyzván, že nemá platné jízdenky, je povinen zaplatiti k tarifnímu jízdnému přírážku 10 Kčs. Tarif může ustanoviti úlevy. Nastoupili však cestující ve stanici, v které jsou cestující odkazováni, aby platili jízdné ve vlaku (srovnej čl. 13, § 1), neplatí přírážky.

§ 3. Jízdenka neoprávněně měněná je neplatná a železnice ji odejme; poškozenou nebo po-spiněnou jízdenku uzná jen tehdy, lze-li z ní zjistiti obsah.

§ 4. Cestující, který odepře hned zaplatiti, může býti z jízdy vyloučen a nemá nároku na vrácení zaplacených částek (viz však čl. 33, § 13). Za dodatečné vymáhání jízdného nebo přírážky vybere železnice poplatek ustanovený tarifem. O vrácení cestovního zavazadla viz čl. 33, § 6.

§ 5. Kdo prodlévá ve vlaku připraveném k odjezdu, aniž jím jede, je povinen zaplatiti 30 Kčs. Tarif může ustanoviti úlevy.

§ 6. Ve stanicích, kde prohlásila železnice nástupišť nebo čekárnu za uzavřené, musí míti, kdo nemá platné jízdenky, před vstupem do uzavřených částí stanice vstupenku na nástupišť (srovnej však čl. 11, § 1, čl. 13, § 1 a tohoto článku § 2). Cestující musí vstupenku na požádání zaměstnance k tomu oprávněného kdykoli předložiti a při odchodu z uzavřených částí odevzdati. Kdo vstoupí do uzavřených částí stanice bez platné jízdenky nebo vstupenky na nástupišť, je povinen zaplatiti železniční 10 Kčs, pokud tarif neustanovuje jinak.

§ 7. Bylo-li placeno, vydá železnice stvrzenku. Čl. 9, § 3 platí obdobně.

Čl. 24. Osoby z přepravy vyloučené nebo k ní podmienečně přípustné.

§ 1. Do vlaku nebudou vpouštěni nebo mohou býti cestou z jízdy vyloučeni:

a) opilé osoby a ti, kdož se chovají neslušně nebo nezachovávají předpisy zákonů nebo tohoto řádu; osoby ty nemají nároku na vrácení zaplacených částek (viz však čl. 33, § 13);

b) osoby, které by mohly býti pro nemoc nebo z jiných důvodů ostatním cestujícím na obtíž, nebyli-li pro ně předem objednan zvláštní oddíl

nebo nemůže-li jim býti přikázán. Zjistí-li se však onemocnění cestou, musí býti cestující přepraveni alespoň až do první stanice, kde je možné poskytnouti jim potřebné ošetření. Železnice vrátí jízdné, zavazadelné nebo dovozné za zvířata po odečtení částky za projetou trať.

§ 2. Železnice nepřepравuje nemocné vztěženou ve stadiu křečí a nemocné morem. Cestující, u kterých vypuknou cestou křečové záchvaty nebo u kterých se zjistí cestou mor, přepraví železnice až do první stanice, kde je možné poskytnouti jim potřebné ošetření.

§ 3. Železnice přepraví nemocné asijskou cholerou, neštovicemi nebo skvrnkou nebo podezřelé z takových nemocí ve zvláštním voze uzavřeném, a to jen na příkaz, že a za jakých zdravotně policejních podmínek přeprava jich je přípustná. Takovým příkazem je písemné potvrzení vydané úředním lékařem národního úřadu I. stolice, příslušného provádění zdravotní opatření v místě posledního pobytu nemocného. S nemocným musí jeti v táhř voze odpovědný průvodce. Železnice přepraví nemocné nebo podezřelé z ostatních nakažlivých nemocí všeobecně podrobených povinnému ohlašování, třeba s odpovědným průvodcem, ve zvláštním uzavřeném oddílu, je-li přeprava dovolena písemným potvrzením lékaře ustanoveného ve veřejné službě zdravotní (úředního lékaře politického úřadu I. stolice, lékaře obecního, městského, obvodního), příslušného pro místo posledního pobytu nemocného. Potvrzení obsahuje též zdravotně policejní podmínky přepravy. Vznikne-li podezření, že cestující je stížen takovou nemocí, je železnice oprávněna žádati, aby předložil lékařské vysvědčení, z kterého lze poznati druh nemoci.

§ 4. Za zvláštní vůz neb oddíl musí býti zaplacen tarifní poplatek.

§ 5. O vrácení cestovního zavazadla viz čl. 33, § 6.

čl. 25. Předměty, které není dovoleno bráti s sebou do vozu.

§ 1. Cestující nesmí bráti s sebou do vozu, pokud tarif neustanovuje jinak, nebezpečné předměty, zejména nabitě zbraň, předměty, které mohou vybuchnouti, předměty samozápalné, snadno zápalné nebo žíravé, jakož i předměty, které by mohly cestující obtěžovati nebo býti jim nepohodlné.

§ 2. Osoby, které nosí k výkonu veřejné služby střelnou zbraň, jakož i lovcí a střelci, jsou oprávněni vzíti s sebou příručň střelivo. Příručňm střelivem se vyznačuje nejvýše 300 nábojů uschovaných v opascích na náboje, loveckých brašnách, skřínkách, ručních taškách

a v podobných obalech. Strážím, které doprovázejí zatčené osoby nebo vězně a jedou s nimi ve zvláštním voze neb oddíle, je dovoleno vzíti s sebou nabitou zbraň.

§ 3. Železniční zaměstnanci mají právo přesvědčiti se v přítomnosti cestujícího nebo svědka o povaze předmětů, které cestující vzal s sebou, jsou-li závažné důvody k podezření, že byla porušena ustanovení §§ 1 anebo 2.

§ 4. Předmět, který nevyhovuje ustanovením §§ 1 anebo 2, je cestující povinen odstráti z vozu.

§ 5. Cestující, který nadbá ustanovení §§ 1 nebo 2, zaplatí bez újmy sňtíu podle trestních předpisů, jestliže vzal s sebou předměty vyloučené z přepravy podle čl. 45, § 1 B nebo předměty přílohy A k čl. 46, částky ustanovené v čl. 30, § 3.

§ 6. Pokud není v tomto článku ustanoveno jinak, platí ustanovení čl. 26 a čl. 37 o ručních zavazadlech.

čl. 26. Ruční zavazadlo. Odpovědnost za ně.

§ 1. Cestující jest oprávněn bráti s sebou do vozu zdarma předměty snadno přenosné (ručň zavazadlo), nebrání-li tomu předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních a nemohou-li tyto předměty poškoditi nebo poškoditi vozy a jejich zařízení.

§ 2. Cestujícímu přísluř pro jeho ruční zavazadlo pouze prostor nad místem a pod místem, které zaujímá.

§ 3. Ruční zavazadlo, které nevyhovuje ustanovením §§ 1 nebo 2, je cestující povinen odstráti z vozu.

§ 4. Dohled na ruční zavazadlo, které cestující bere s sebou, přísluř pouze jemu.

§ 5. Železnice odpovídá za ruční zavazadlo, které vzal cestující s sebou podle ustanovení tohoto článku, pouze tehdy, zavinila-li škodu.

čl. 27. Živá zvířata v průvodu cestujících. Odpovědnost za ně.

§ 1. Cestujícímu není dovoleno bráti s sebou do vozu zvířata. Nebrání-li však tomu správní předpisy a nemá-li žádný spolucestující téhož oddílu námitek, je dovoleno vzíti s sebou malá zvířata uzavřená v klecích, bednách, kořích nebo v jiných vhodných, podle potřeby bezpečných schránkách s nepropustným dnem, malé psy též beze schrány, mohou-li býti tato zvířata držena na klíně nebo umístěna jako ruční zavazadlo (srovnej čl. 26, § 2). Železnice může tarifem nebo jízdním řádem zakázati, aby byla brána některá malá zvířata s sebou do všech

nebo určitých druhů vozů nebo určitých vlaků; může však dovoliti, aby byli bráni s sebou do vozu i velet psi.

§ 2. Podrobnější podmínky pro přepravu psů, které bere cestující s sebou, ustanovuje tarif.

§ 3. Tarif určuje, za která zvířata má cestující zaplatiti přepravné (dovozné a vedlejší poplatky). Přepravné je nutno zaplatiti při podejti, pokud tarif neustanovuje jinak. O zaplacení přepravného vydá železnice cestujícímu průkaz. O průkazu platí obdobně čl. 9, § 3 a čl. 12.

§ 4. Cestující, který vzal s sebou zvíře podobné přepravnému, ač nemá platného průkazu (§ 3), je povinen

a) ohlásiti to průvodčímu teprve po vyzvání, aby předložil průkaz, zaplatiti za zvíře — bez újmy stíhání podle trestních předpisů — z nástupní stanice nebo, nelze-li tuto stanici hned nepochybně zjistiti, z výchozí stanice vlaku až do nejbližší stanice, kde zastaví vlak k vystupování, dvojnásobné dovozní, alespoň však 50 Kčs;

b) ohlásiti to průvodčímu, aniž byl vyzván, zaplatiti za zvíře k tarifnímu dovoznímu přírůzku 10 Kčs; nastoupí-li však cestující ve stanici, ve které jsou cestující odkazováni, aby platili ve vlaku (srovnej čl. 13, § 1), neplatí přírůzky;

c) v případě a) i b) musí cestující zaplatiti též vedlejší poplatky.

Tarif může stanovití úlevu.

§ 5. Čl. 23, §§ 3, 4 a 7 platí obdobně.

§ 6. Zvíře, které nevyhovuje ustanovením §§ 1 nebo 2, nebo za které nebylo zaplacené, je cestující povinen odstraniti z vozu.

§ 7. Čl. 26, §§ 4 a 5 platí obdobně.

Čl. 28. Zpoždění nebo vynesání vlaků; ztráta připojení. Provozní poruchy.

§ 1. Zpožděný odjezd nebo příjezd nebo vynesání vlaků nejsou důvodem, aby byla žádána náhrada.

§ 2. Bylo-li zpožděním vlaků zmeškáno připojení k jinému vlaku, nebo nejede-li některý vlak vůbec nebo jen po části cesty, může se cestující vzdáti jízdy a požadovati vrácení jízdného za neprojetou trať podle čl. 38, § 5.

§ 3. Vzdá-li se cestující další jízdy a vrátí se nejbližším vhodným vlakem do nástupní stanice, aniž přerušil jízdu, vrátí mu železnice jízdné (viz čl. 38, § 5) a přepraví ho zdarma zpět. Aby cestující nepozbyl svého nároku na vrácení jízdného, musí jej ohlásiti dozorcímu úředníku hned po příjezdu vlaku do stanice, v které se

vzdal další jízdy, jakož i při návratu do nástupní stanice, při čemž třeba zároveň předložiti jízdenku. Obě stanice vydají cestujícímu osvědčení, že ohlásil svůj nárok.

§ 4. Zřekne-li se cestující vrácení jízdného a zpáteční jízdy zdarma a pokračuje v jždě, přepraví ho železnice bez doplatku vlakem, který jede po téže cestě nebo i po jiné cestě, třebaš i jiné železnice, jestliže se tím uspíší příjezd do cílové stanice. Dozorčí úředník stanice, odkud pokračuje cestující v jždě do cílové stanice, osvědčí na jízdence, že bylo zmeškáno připojení nebo že nejel vlak, podle potřeby prodlouží dobu její platnosti, a je-li třeba, poznamená na ni, že platí pro jinou cestu, pro vlak vyššího druhu nebo pro vyšší třídu vozovou.

§ 5. Železnice jest oprávněna vyloučiti tarifem nebo jízdním řádem některé věci z výpomocného užití (§§ 3 a 4).

§ 6. Znemožní-li živelní pohromy nebo jiné podobné okolnosti jízdu po některé trati, má se železnice podle možnosti postarati o další přepravu až ke sjízdě trati. Jinak platí ustanovení §§ 2, 3, 4 a 5.

§ 7. Ustanovení §§ 2 až 6 platí obdobně pro cestovní zavazadla a zvířata, která cestující vzal s sebou.

§ 8. Ve stanicích s čilejší přepravou oznámí železnice vývěskem vynesání vlaků, zpoždění vlaků přes 15 minut a provozní poruchy

ČÁST II.

Převrava cestovních zavazadel.

Čl. 29. Pojem cestovního zavazadla. Předměty vyloučené z přepravy nebo připuštěné k přepravě podmíněně.

§ 1. Cestující může podati jako cestovní zavazadlo předměty, určené k jeho potřebě, které jsou zabaleny v cestovních kufrech, cestovních koších, cestovních vacích, cestovních brašnách, cestovních krabících na klebouky, příručních bednách nebo v jiných obalech toho druhu.

§ 2. Kromě předmětů zabalených způsobem uvedeným v § 1, připouštějí se jako cestovní zavazadla, též nebalené, s výjimkou případu stanoveného písmenem d) tyto předměty

a) Přenosné nebo pojízdné židle pro nemocné, pojízdné židle jimi říditelné s pomocným motorem nebo bez něho, lehátka;

b) dětské kočárky;

c) cestovní kufry se vzorky zboží,

d) přenosné hudební nástroje ve skříňkách nebo v jiných obalech;

e) nářadí pro představení artistů s podmínkou, že jeho úprava, objem a váha dovoluje je rychle naložit a umístiti v zavazadlovém voze;

f) měřičské nástroje až do délky 4 m a příruční nářadí;

g) ruční sánky a rohačky pro jednu neb dvě osoby, lyže, plachty na bruslení jakož i čluny do délky 5 m;

h) jízdní kola s pomocným motorem nebo bez něho, motorová kola bez přívěsného vozíku s podmínkou, že jsou s ních sňaty volné součástky; brašnu pod sedadlem i brašnu připevňenou uvnitř rámu lze na nich ponechat.

§ 3. Jiné předměty, než které jsou uvedeny v §§ 1 a 2, mohou býti přijaty jako cestovní zavazadlo, jestliže to dovoluje tarif.

§ 4. Jako cestovní zavazadlo jsou z přepravy vyloučeny předměty uvedené v čl. 45 a předměty, které podle čl. 46 jsou připuštěny k přepravě podmínečně; tarif může stanoviti výjimky.

§ 5. Tarif nebo jízdní řád mohou obmeziti množství, objem, délku a váhu předmětů přepravovaných jako cestovní zavazadlo, případně mohou stanoviti další omezení.

Čl. 30. Odpovědnost cestujícího za cestovní zavazadlo Přírážky.

§ 1. Cestující odpovídá za zachování ustanovení čl. 29; nezachová-li je, postihují jej následky z toho vzniklé. Železnice jest oprávněna, domnívá-li se, že byla porušena tato ustanovení, přezkoumati kdykoliv obsah zavazadla. Cestujícího je třeba přizvati k přezkoumání, nekonal-li se z důvodů správních opatření, ke kterým je stát oprávněn v zájmu bezpečnosti nebo veřejného pořádku. Nedostaví-li se cestující nebo nemůže-li býti vypátrán, je nutné provésti přezkoumání v přítomnosti alespoň jednoho svědka, cizího železnici; není-li takového svědka, je příbrati alespoň jednoho železničního zaměstnance. Tu zpráví železnice cestujícího o provedení prohlídky nejpozději při výdeji zavazadla.

§ 2. Je-li zjištěno, že byla porušena ustanovení čl. 29, § 4, je cestující povinen, nehledíc ke stíhání podle trestních předpisů, zaplatiti výdaje způsobené přezkoumáním a přírážku podle § 3 a je-li třeba, též doplatiti na dovozně za zboží a nahraditi škodu snad vzniklou. Čl. 73, § 8 platí obdobně.

§ 3. Pokud tarif neustanovuje jinak, činí přírážka za každý kilogram hrubé váhy toho kusu, v kterém byly:

a) předměty vyloučené z přepravy podle čl. 45, § 1 B . . . . . 100 Kčs

b) předměty přílohy A k čl. 46:

1. třída Ia a Ib	60 Kčs
2. třída Ic a Id	40 Kčs
3. třídy Ie, II a III	20 Kčs
4. třídy IV, V a VI	5 Kčs
alespoň však za zavazadlo	50 Kčs.

Čl. 51, § 3 platí obdobně.

Čl. 31. Obal a úprava cestovního zavazadla.

§ 1. Pokud je u zavazadla předepsán obal, musí býti baleno tak řádně, aby bylo za přepravy chráněno od úplné a částečné ztráty a poškození, jakož i aby nemohlo pošpiniti nebo způsobiti škodu, a to osobám, provozním prostředkům nebo jiným předmětům.

§ 2. Jestliže u zavazadla, u něhož je předepsán obal, obal chybí nebo je vadný, je-li stav zavazadla vadný nebo jsou na něm zřejmé stopy poškození, může býti odmítnuto. Jestliže je železnice přece přijme ku přepravě, jest oprávněna poznamenati nedostatek na zavazadlovém lístku. Přijme-li cestující zavazadlový lístek s takovou poznámkou, platí to za uznání tohoto nedostatku.

§ 3. Cestujícího stihnou následky toho, že obal chybí nebo že je vadný nebo že stav zavazadla je vadný nebo že jsou na něm zřejmé stopy poškození; zejména je cestující povinen nahraditi škodu, která by tím železnici snad vznikla. Jestliže není v zavazadlovém lístku poznámky podle § 2, přísluší provésti důkaz o těchto nedostatcích železnici.

§ 4. Každý kus musí býti dostatečně trvanlivým způsobem a zřetelně označen adresou cestujícího, jakož i stanicí určení. Není-li tomu tak, může býti přijetí zavazadla odepřeno, pokud tarif neustanovuje jinak.

§ 5. Staré nápisy a štítky, týkající se dřívější přepravy, musí cestující odstraniti nebo zřetelně přeškrtnouti.

Čl. 32. Podej a přeprava cestovních zavazadel. Zavazadlový lístek.

§ 1. Cestující je povinen podati zavazadlo buď u zavazadlové výpravy nebo ve stanicích, kde nejsou zavazadlové výpravy nebo jsou u užitých vlaků uzavřeny, přímo u vlaku, pokud tarif nebo vývěsek ve stanici neustanovuje jinak. Podává-li cestující zavazadlo u zavazadlové výpravy, je povinen tak učiniti v době stanovené pro výdej jízdenek (čl. 13, § 1). Železnice je oprávněna, vyžadují-li to provozní poměry, odmítnouti přijmouti zavazadlo, které

nebylo podáno nejpozději do 15 minut před dobou odjezdu vlaku ustanovenou jízdním řádem.

§ 2. Při podeji je povinen cestující předložit jízdenku platnou alespoň do stanice určení zavazadla. Železnice vypraví zavazadlo po cestě, na které platí jízdenka. Platí-li jízdenka na několika cestách, musí cestující při podeji přesně označiti cestu, po které má býti zavazadlo vypraveno. Neučiní-li tak, postihují ho všechny následky z toho vzniklé.

§ 3. Tarif určuje, zda a za jakých podmínek může býti zavazadlo přijato ku přepravě bez předložení jízdenky nebo vypraveno po jiné cestě, než na kterou platí jízdenka. Dovoluje-li tarif, že zavazadlo může býti přijato ku přepravě bez předložení jízdenky, platí ustanovení tohoto řádu o právech a povinnostech cestujícího pro držitele zavazadlového lístku.

§ 4. Zavazadelné třeba zaplatiti při podeji, nebylo-li podle § 8 přijato zavazadlo s výhradou železnice o pozdějším placení přepravného (zavazadlo na doplatek). Tarif může ustanoviti podrobnější podmínky.

§ 5. Přepravní smlouva je sjednána, jakmile je zavazadlo železnicí přijato ku přepravě. Po přijetí zavazadla ku přepravě vydá zavazadlová výpravna cestujícímu zavazadlový lístek. Cestující je povinen při přejímání zavazadlového lístku se přesvědčiti, zdali je správně podle jeho údajů sepsán. Přijetím tohoto lístku přejímá cestující odpovědnost za správnost údajů v něm uvedených a stihnou ho všechny následky vyplývající z toho, že tyto údaje jsou ne-správné, nepřesné nebo neúplné.

§ 6. Zavazadlový lístek musí míti tyto údaje:

- a) jméno odesílatel stanice a stanice určení, podle potřeby i přepravní cestu;
- b) den podeje a vlak, ke kterému bylo zavazadlo podáno;
- c) počet kusů, druh obalu a váhu zavazadla v celých kilogramech;
- d) přepravné (zavazadelné a vedlejší poplatky), jakož i výdaje (hotové výdaje a útraty);
- e) částku, kterou byl opověděn zájem na dodání (viz čl. 97, § 1).

Opověď nemá účinku, není-li zaznamenána v zavazadlovém lístku.

Vzorec zavazadlového lístku určuje tarif, který může též stanoviti další údaje v zavazadlovém lístku.

§ 7. Neustanovuje-li tarif jinak, je železnice povinna pro účely přepravní smlouvy zjistiti při přijetí zavazadla počet kusů a váhu; cestujícímu je dovoleno zúčastniti se tohoto zjišťo-

vání. Tarif určuje, zda železnice počítá za zjištění počtu kusů nebo váhy poplatek a jaký.

§ 8. Přijímá-li železnice zavazadlo na doplatek, jest oprávněna při placení přepravného vybrati přírážku 10 Kčs. Opovědětí zájem na dodání u zavazadla přijatého na doplatek není dovoleno.

§ 9. Cestující má právo při podeji zavazadla určit vlak, kterým má býti zavazadlo přepraveno (viz však § 10). Neučiní-li tak, nebo nepodá-li zavazadlo k určenému vlaku včas, přepraví železnice zavazadlo nejbližším vhodným vlakem. Musí-li býti zavazadlo cestou překládáno do jiného vlaku, musí býti dále přepraveno přípojným vlakem, kterým se přepravují zavazadla; není-li však na přeložení dosti času, přepraví železnice zavazadlo nejbližším vhodným vlakem.

§ 10. Železnice může tarifem, jízdním řádem nebo vývěskem ve stanici vyloučiti přepravu zavazadel u některých vlaků.

§ 11. Přijetí zavazadla přímo u vlaku (§ 1), jakož i přijetí těžkých kusů může býti učiněno závislým na zvláštních podmínkách.

§ 12. Pro přepravu dětských kočárků, jízdních a motorových kol, jakož i sáněk, lyží nebo jiného sportovního nářadí mohou býti tarifem stanoveny zvláštní podmínky.

Čl. 83. Výdej cestovních zavazadel.

§ 1. Železnice vydá zavazadlo po vrácení zavazadlového lístku a po zaplacení pohledávek váznoucích na zavazadle; není povinna zkoumat oprávněnost držitele zavazadlového lístku ku přijetí.

§ 2. Držitel zavazadlového lístku jest oprávněn žádati u zavazadlové výdejny stanice určení výdej zavazadla, jakmile uplyne po příjezdu vlaku, kterým zavazadlo mělo býti přepraveno (srovnej čl. 32, § 9), doba potřebná k jeho přichystání, podle potřeby i ke splnění předpisů celních, berních, finančních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních. Ve stanicích, v kterých není zavazadlové výdejny nebo v kterých jest u užitých vlaků uzavřena, výdej zavazadla jakož i výdej těžkých kusů může býti učiněn závislým na zvláštních podmínkách.

§ 3. Držitel zavazadlového lístku může při výdeji žádati, aby byla na nádraží ve stanici určení zjištěna váha zavazadla. Jestliže to dovolují provozní poměry, železnice žádosti vyhovějí za poplatek ustanovený tarifem.

§ 4. Zavazadlo, které neodebral cestující v době ustanovené v § 2, lze odebrati ve služeb-

ních hodinách vyhlášených železnici vývěskem ve stanici. Není-li zavazadlo odebráno do 24 hodin po příjezdu vlaku, kterým došlo (odběrní lhůta), vybere železnice skladištné.

§ 5. Nebyl-li vrácen zavazadlový lístek, je železnice povinna vydati zavazadlo jen tomu, kdo prokáže hodnověrně svou oprávněnost ku přijetí; nepokládá-li železnice provedení průkazu za dostatečné, může žádati jistotu.

§ 6. Zavazadlo vydá železnice ve stanici, do které bylo vypraveno. Na včasnou žádost držitele zavazadlového lístku — dovoluují-li to okolnosti a nebrání-li tomu předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních — železnice mu vrátí zavazadlo v odesílací stanici nebo je vydá v některé stanici na cestě, vrátí-li držitel zavazadlového lístku zavazadlový lístek (srovnej i § 1).

§ 7. Držitel zavazadlového lístku, kterému nebylo vydáno zavazadlo v době ustanovené v § 2, může žádati, aby mu byly na zavazadlovém lístku potvrzeny den a hodina, kdy žádal o výdej. Chybějí-li při výdeji zavazadla některé z kusů označených v zavazadlovém lístku, může držitel zavazadlového lístku dříve, než přijme došlé kusy, žádati na železnici osvědčení o tom.

§ 8. Se zavazadlem neodebraným do 14 dnů po jeho příchodu do stanice určení jedná železnice — pokud není tarifem ustanoveno jinak — obdobně podle čl. 74, §§ 6, 7, 8 a 11.

Čl. 34. Nosiči.

§ 1. Ve stanicích, kde je toho potřeba, ustanoví železnice nosiče, kteří jsou povinni přenášeti v nádražním obvodu ruční i cestovní zavazadla a předměty, vzaté s sebou, na místa označená cestujícími, a to za poplatek uveřejněný vývěskem.

§ 2. Nosiči mají služební odznak. Na požádání cestujícího mu vydají známku opatřenou svým číslem a předloží tarif a služební průkaz.

§ 3. Za předměty svěřené nosiči podle § 1 odpovídá železnice jako za cestovní zavazadlo přijaté ku přepravě.

§ 4. Nosiči se ve své službě podle § 1 pokládají za zaměstnance železnice podle čl. 101.

Čl. 35. Úschovny.

§ 1. Ve stanicích, kde je toho potřeba, učiní železnice, pokud je to možné, opatření, aby cestující mohli odevzdati předměty do dočasné úschovy za poplatek uveřejněný vývěskem. Podmínky stanoví tarif a železnice je oznámí vývěskem u úschoven.

§ 2. Nebyly-li uschované předměty odebrány ve lhůtě ustanovené tarifem, je želez-

nice oprávněna bez formalit co nejlépe je prodati, podle potřeby i zničit. Předměty, které podle úsudku stanice rychle se kazí, mohou býti prodány nebo podle potřeby zničeny i dříve. Jinak platí o prodeji a zničení obdobně čl. 74, § 7.

§ 3. Železnice hradí, má-li vinu, za úplnou nebo částečnou ztrátu, poškození neb opožděný výdej uschovaného předmětu prokázanou škodu, nejvýše však 1000 Kčs za kus.

ČÁST III.

Společná ustanovení pro cestující a zavazadla.

Čl. 36. Jízdní řády

§ 1. Železnice jsou povinny vyvěsiti ve stanicích, pokud tarif neustanovuje jinak, včas jízdní řády vlaků pro své tratě. Jízdní řády, které pozbyly platnosti, musí býti neprodleně odstraněny.

§ 2. Železnice má dáti cestujícímu, žádá-li o to, vysvětlení o vlakových spojeních na svých tratích.

Čl. 37. Předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních.

§ 1. Cestující je povinen řídit se předpisy celními, berními, finančními, policejními nebo předpisy jiných úřadů správních o osobní prohlídce a o prohlídce cestovních a ručních zavazadel i živých zvířat vzatých s sebou do vozu; srovnej i čl. 25, § 6. Cestující je povinen býti přítomen této prohlídce. Železnice nepřijímá vůči cestujícímu odpovědnosti za následky vzniklé z toho, že cestující nedbal těchto povinností.

§ 2. Za svou účast při plnění předpisů celních, berních, finančních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních může železnice žádati poplatky ustanovené tarifem nebo vývěskem ve stanici a náhradu výdajů.

Čl. 38. Návrátky Nároky z nesprávného užití tarifu nebo z nesprávného výpočtu jízdného nebo přepravného.

§ 1. Nebylo-li jízdenky užito k jízdě, vrátí železnice na žádost zaplacené jízdné po srážkách uvedených v §§ 3 a 4 [srovnej však čl. 23, § 4 a čl. 24 § 1a)]; bylo-li jízdenky užito jen k podeji zavazadla, vrátí železnice na žádost zaplacené jízdné jen tehdy, bylo-li též zavazadlo vzato zpět v odesílací stanici. Sráž-

ka podle § 4, věta první, není dovolena, jestliže byla jízdenka vrácena stanici, která ji vydala, v týž den, kdy byla vydána, nebo jestliže neužití jízdenky bylo alespoň osvědčeno touto stanicí v den výdeje.

§ 2. Bylo-li jízdenky užito k jízdě jen částečně pro úmrtí, onemocnění nebo nehodu přihodivší se cestujícímu na cestě nebo z jiných nutných příčin podobného rázu, vrátí železnice na žádost rozdíl mezi zaplaceným jízdným a jízdným za projetou trať po srážkách uvedených v §§ 3 a 4.

§ 3. Z návratků jsou vyloučeny částky zaplacené za poukázky na místo a provise zaplacené za prodej jizdenek.

§ 4. Z částky, která má být vrácena, sraží se 10 %, alespoň však 5 Kčs a nejvýš 40 Kčs za jízdenku. Vrací-li železnice částku poštou, má právo sraziti si poštovné (vplatné).

§ 5. Vzdá-li se cestující podle čl. 28, §§ 2, 3 nebo 6 jízdy, jest oprávněn žádati vrácení rozdílu mezi zaplaceným jízdným a jízdným za projetou trať anebo vrácení jízdného. Srážka podle § 4, věta první, není tu dovolena.

§ 6. Byl-li na žádost cestující podle čl. 16, § 2 přepraven v nižší třídě vozové nebo vzdal-li se jízdy, může žádati, aby mu byl vrácen rozdíl v jízdném neb aby mu bylo vráceno jízdné. Srážka podle § 4, věta první, není tu dovolena.

§ 7. Ustanovení §§ 1 až 6 neplatí pro jízdenky opravňující k libovolnému počtu jízd.

§ 8. Za ztracené jízdenky neposkytuje železnice náhrady.

§ 9. Vezme-li držitel zavazadlového lístku cestovní zavazadlo zpět v odesílací stanici dříve, než bylo odesláno, může žádati vrácení zavazadelného. Vydá-li železnice cestovní zavazadlo v některé stanici na cestě, je držitel zavazadlového lístku oprávněn žádati o vrácení rozdílu mezi zaplaceným zavazadelným a zavazadelným za projetou trať jen v případech §§ 2, 5 a 6. Železnice jest oprávněna sraziti si za zavazadlový lístek 5 Kčs, a vrací-li příslušnou částku poštou, též poštovné (vplatné).

§ 10. O vrácení dovozného nebo rozdílu dovozného za živá zvířata, která vzal cestující s sebou, platí obdobně ustanovení §§ 1—6 a 8.

§ 11. Nárok na návratek podle §§ 1, 2, 5, 6, 9 a 10 zaniká, nebyl-li uplatněn u železnice do šesti měsíců. Tato lhůta se počíná u jizdenek a průkazů za přepravu zvířat uplynutím posledního dne jejich platnosti, u zavazadlových lístků uplynutím dne, kdy byla sjednána přepravní smlouva (srovnej čl. 32, § 5).

§ 12. Železnice může se schválením dozorního úřadu stanovit zásady pro poskytování návratků z ochoty.

§ 13. Bylo-li užito tarifu nesprávně, nebo bylo-li užito nesprávného tarifu, nebo stala-li se chyba při výpočtu jízdného nebo přepravného nebo přírážky k jízdnému, zavazadelnému nebo dovoznému za zvířata, která vzal cestující s sebou, nebo při výpočtu výdajů, musí býti doplaceno, oč bylo méně vybráno, a vráceno, oč bylo přeplaceno. Přeplatky zjištěné železnicí, přesahují-li 5 Kčs za jednu jízdenku nebo jeden zavazadlový lístek anebo jeden průkaz za přepravu zvířat, musí železnice z vlastního podnětu co nejdříve zúčastněnému, může-li ho zjistiti, oznámiti a co nejdříve vrátiti.

DÍL III.

Přeprava spěšnin.

Čl. 39. Pojem spěšnin. Předměty vyloučené z přepravy nebo připuštěné k ní podmíněně.

§ 1. Předměty způsobilé podle úsudku odesílací stanice ku přepravě v zavazadlovém voze přijímá železnice podle podrobnějších ustanovení tarifu jako spěšninu.

§ 2. Jako spěšnina jsou z přepravy vyloučeny předměty uvedené v čl. 45 a předměty, které podle čl. 46 jsou připuštěny k přepravě podmíněně (viz však §§ 3 a 4).

§ 3. Železnice však přijímá ku přepravě jako spěšninu za podmínek stanovených tarifem živá zvířata a předměty přílohy A.

§ 4. Tarif nebo jízdní řád mohou obmeziti množství, objem, délku a váhu předmětů přepravovaných jako spěšnina nebo stanoviti jich úpravu; mohou též jiné předměty, než které jsou uvedeny v § 3, jako spěšninu ku přepravě připustiti nebo jiné předměty, než které jsou uvedeny v § 2, z přepravy spěšnin vyloučiti.

Čl. 40. Podcejspěšnin. Spěšninový lístek.

§ 1. Spěšninu třeba podati buď u výpraven určených železnicí v době stanovené tarifem, nebo podle ustanovení tarifu přímo u vlaku. Pokud tarif neustanovuje jinak, nakládá spěšninu železnice.

§ 2. Každý kus spěšnin musí býti označen dostatečně trvanlivým způsobem a zřetelně adresou příjemce i odesílatele. Železnice může též žádati, aby byl na spěšnině označen její obsah. Tarif může předepsati nebo dovoliti ještě jiné záznamy neb ustanoviti, kdy není potřeba záznamů uvedených v tomto paragrafu.

§ 3. Spěšninu doprovází स्पěšninový lístek, do kterého jest odesílatel povinen zapsati:

- a) jméno odesílací stanice a stanice určení, podle potřeby i přepravní cestu;
- b) adresu příjemce a odesílatele;
- c) počet kusů, druh obalu a obsah स्पěšniny;

Vzorec स्पěšninového lístku určuje tarif, který též může stanovit další předepsané nebo dovolené údaje ve स्पěšninovém lístku, jakož i podmínky pro sepsání स्पěšninového lístku.

§ 4. Odesílatel odpovídá za své zápisy ve स्पěšninovém lístku; stihnou ho všechny následky vyplývající z toho, že jeho zápisy jsou nesprávné, nepřesné, neúplné nebo že jsou napsány ve स्पěšninovém lístku na místě jiném, než které je pro ně určeno.

§ 5. Neustanovuje-li tarif jinak, je železnice povinna pro účely přepravní smlouvy zjistiti při přijetí स्पěšniny počet kusů a váhu; odesílateli je dovoleno zúčastniti se tohoto zjišťování. Tarif určuje, zda železnice počítá za zjištění počtu kusů nebo váhy poplatků a jaký.

§ 6. Přepravní smlouva je sjednána, jakmile přijme železnice ku přepravě स्पěšninu a स्पěšninový lístek. Po přijetí स्पěšniny ku přepravě vydá zavazadlová výpravna odesílateli druhopis स्पěšninového lístku.

§ 7. Tarif stanoví podmínky pro výpočet a placení přepravného (dovozního a vedlejších poplatků), jakož i zda a za kterých podmínek jest odesílateli dovoleno uložit na स्पěšninu dobírku. Poskytnutí zálohy může železnice odepřít.

§ 8. Tarif stanoví, zda a za jakých podmínek má právo odesílatel pozměnit přepravní smlouvu. Toto právo zaniká, i má-li odesílatel přijímací list स्पěšninový, jakmile je odevzdán स्पěšninový lístek příjemci, nebo jakmile příjemce uplatní své nároky z přepravní smlouvy podle čl. 42, § 4.

Čl. 41. Přeprava स्पěšnin.

§ 1. स्पěšninu přepravuje železnice vlaky dopravujícími cestující. Železnice může tarifem, jízdním řádem nebo vývěskem ve stanici obmeziti nebo vyloučiti přepravu स्पěšnin u některých vlaků.

§ 2. Odesílatel má právo při podeji स्पěšniny určití vlak, kterým má býti स्पěšnina přepravena (srovnej však § 1). Neučiní-li odesílatel tak nebo nepodá-li स्पěšninu k určenému vlaku včas (srovnej čl. 40, § 1), přepraví ji železnice nejbližším vhodným vlakem. Musí-li býti स्पěšnina cestou překládána do jiného vlaku, musí býti dále přepravena přípojným vlakem, kterým se přepravují स्पěšniny; není-li však na přeložení dosti času, přepraví železnice स्पěšninu nejbližším vhodným vlakem.

§ 3. Dodací lhůta je překročena, nepřichystala-li železnice स्पěšninu k odběru nejpozději do hodiny po příjezdu vlaku, kterým स्पěšnina měla býti přepravena (srovnej § 2); tarif může ustanoviti výjimky.

Čl. 42. Dodání स्पěšnin.

§ 1. Pokud tarif neustanovuje jinak, vykládá स्पěšniny železnice. Železnice je povinna ve stanici určení odevzdati příjemci स्पěšninový lístek a vydati mu स्पěšninu na potvrzení a po zaplacení pohledávek vyplývajících ze स्पěšninového lístku.

§ 2. Neodebere-li příjemce स्पěšninu do hodiny po příchodu स्पěšniny, stanice určení podle ustanovení tarifu buď podá příjemci zprávu o příchodu स्पěšniny nebo स्पěšninu doveze do domu. Tarif může ustanoviti výjimky.

§ 3. स्पěšninu, kterou neodebral příjemce v době stanovené v § 2, lze odebrati ve služebních hodinách vyhlášených železničí vývěskem ve stanici ve lhůtě, jejíž počátek, délku a třebas i stavení ustanovuje tarif (odběrní lhůta). Po uplynutí odběrní lhůty vybírá železnice skladištné stanovené tarifem.

§ 4. Po příchodu स्पěšniny do stanice určení má příjemce právo žádati na železnici, aby mu odevzdala स्पěšninový lístek a vydala स्पěšninu (srovnej § 1). I když स्पěšnina nepřišla ve lhůtě stanovené v čl. 92, § 2, je příjemce oprávněn uplatniti nároky z přepravní smlouvy proti železničí, splnil-li dříve závazky, které mu tato smlouva ukládá. Příjemce může uplatniti své nároky podle tohoto paragrafu jen tehdy, nedošel-li stanici určení od odesílatele opačný příkaz podle čl. 40, § 8 nebo návrh podle čl. 43 ještě přípustný.

§ 5. Tarif ustanovuje, jak jedná železnice, nastala-li překážka při dodání nebo průtah v odběru स्पěšniny.

Čl. 43. Další ustanovení.

Pokud tento řád neustanovuje jinak, platí pro přepravu स्पěšnin ustanovení čl. 36, § 1 a ustanovení pro zboží vyjma čl. 44 a 61. Tarif může ustanoviti výjimky.

DÍL IV.

Přeprava zboží.

ČÁST I.

Přímá přeprava. Předměty vyloučené z přepravy nebo připuštěné k ní podmíněčně.

Čl. 44. Přímá přeprava.

Železnice je povinna přijímat zboží k přímé přepravě ze všech stanic (pobočných výpraven)

do všech stanic (pobočných výprav) vyjma drobné dráhy nebo dráhy pro omezenou přepravu veřejnou, pokud není stanoveno jinak. Srovnej čl. 4, § 1 a).

Čl. 45. Předměty vyloučené z přepravy.

§ 1. Z přepravy jsou vyloučeny:

A. předměty, jichž přeprava je vyhrazena jen poště;

B. pokud příloha A jinak nepředepisuje:

1. předměty výbuchem nebezpečné, a to:

a) výbušiny, (trhaviny, střeliviny a podobné látky),

b) munice,

c) zapalovací tělesa, ohňostrojná tělesa a pod.,

d) stlačené, zkapalněné nebo pod tlakem rozpuštěné plyny,

e) látky, které ve styku s vodou vyvíjejí zápalné nebo hoření podporující plyny;

2. samozápalné látky;

C. lokomotivy a motorová vozidla hnaná vlastní silou (viz však čl. 46, § 1 C).

§ 2. Železnice může tarifem za určitých podmínek připustiti ku přepravě předměty vyloučené z přepravy podle § 1, B a C.

Čl. 46. Předměty připuštěné podmíněčně k přepravě.

§ 1. Podmínečně jsou ku přepravě připuštěny:

A. předměty přílohy A za podmínek tam ustanovených;

B. mrtvoly za podmínek uvedených v části V tohoto dílu;

C. železniční vozidla přepravovaná na vlastních kolech (srovnej však čl. 45, § 1 C); jsou připuštěna jen tehdy, zjištěla-li některá železnice, že vozidlo je způsobilé k jízdě, a ověděl-li to záznamem na vozidlo nebo zvláštním průkazem. Lokomotivy, tendry a motorová vozidla musí mimo to býti doprovázeny (srovnej čl. 9, § 2) odborníkem, kterého dá odesílatel zejména proto, aby obstarával mazání;

D. živá zvířata za podmínek uvedených v části VI tohoto dílu;

E. předměty, jichž nakládání nebo přeprava by způsobovala podle uvážení odesílací stanice zvláštní obtíže nebo které by se svými rozměry, svou vahou nebo svou úpravou nehodily k žádané přepravě hledíc k zařízením anebo provozním prostředkům zúčastněné železnice; jsou připuštěny jen za zvláštních podmínek, které musí býti smlouveny případ od případu.

§ 2. Zjistí-li železnice, že přijala k přepravě předměty připuštěné podmíněčně k přepravě, u kterých nejsou zachovány stanovené podmínky, jedná podle čl. 73, § 8.

§ 3. Železnice může tarifem ustanoviti mírnější podmínky pro předměty uvedené pod § 1, A nebo C.

ČÁST II.

Úprava nákladního listu a podmínky přepravní smlouvy.

Čl. 47. Nákladní list; jeho úprava.

§ 1. Odesílatel je povinen odevzdati s každou zásilkou zboží nákladní list, který ji doprovází; vzorec nákladních listů předepisuje příloha B. Dovoluje-li tarif, aby zásilka byla přepravována po části cesty jako rychlé zboží a po části cesty jako nákladní zboží, musí odesílatel předložiti nákladní list pro nákladní zboží.

§ 2. Nákladní listy musí býti tištěny na papíru, jehož jakost ustanoví dozorčí úřad.

§ 3. Nákladní listy, které nejsou tištěny nákladem státní správy finanční nebo státních drah, označí železnice, zmocněná k tomu dozorčím úřadem, přezkoušecím razítkem za poplatku ustanovený tarifem, je-li předloženo najednou alespoň 100 výtisků, na důkaz toho, že vyhovují předpisům. Dozorčí úřad může ustanoviti výjimky. Nákladní listy tištěné nákladem státní správy finanční nebo státních drah jsou označeny místo přezkoušecím razítkem zvláštním znamením.

§ 4. Výpravny zboží jsou povinny prodávati nákladní listy za ceny uvedené v tarifu.

§ 5. Tarif může stanoviti jiné vzorce nákladního listu než podle přílohy B.

Čl. 48. Obsah nákladního listu.

§ 1. Odesílatel vyplňuje částí nákladního listu orámované silnou čarou; nevyplní-li některou z nich, musí ji přeškrtnouti. Ostatní částí nákladního listu vyplňuje železnice.

§ 2. Odesílatel je povinen zapsati do nákladního listu:

a) stanici nebo pobočnou výpravu, až do které má býti zásilka přepravena (stanici určení);

b) přesnou adresu příjemcovu. Jako příjemce smí býti zapsána pouze jediná osoba fyzická nebo právnická, jediná firma neb orgán veřejné služby. Zapsati stanici nebo před-

nostu stanice určení jako příjemce je přípustné jen tehdy, dovoluje-li to tarif železnice určení nebo prokáže-li odesílatel, že smí takové adresy užití. Pokud tarif neustanovuje jinak, není přípustné zapsati adresu, která neudává jména příjemce, jako »na řad . . . « nebo »držitelé druhopisu nákladního listu«;

c) označení zboží, které zásilka obsahuje, u kusových zásilek též znamení (značku a číslo) nebo místo znamení poznamenati, že kusy jsou označeny adresou příjemcovou, pak počet kusů a druh obalu. Železnice může i u vozových zásilek žádati označení druhu obalu, a dovoluje-li to povaha zboží, i údaj počtu kusů. Pro označení předmětů přílohy A platí ustanovení této přílohy nebo tarifu; pro označení ostatního zboží platí ustanovení tarifu;

d) svou přesnou adresu a podepsati se. Jako odesílatel smí být označena pouze jediná osoba fyzická nebo právnická, jediná firma nebo orgán veřejné služby.

§ 3. Odesílatel zapíše do nákladního listu též (viz i § 4)

a) vlastnickou značku, řadu a číslo vozu, nakládá-li zásilku;

b) poznámku o zboží neb obalu podle čl. 56;

c) podrobný výpočet průvodních listin vyžadovaných úřady celními, berními, finančními, policejními nebo jinými úřady správními, jsou-li takové listiny připojeny k nákladnímu listu, nebo o kterých je v něm poznamenáno, že jsou uloženy v určité stanici, na celním nebo jiném úřadě nebo u odesílatelova zmocněnce (čl. 57, § 1);

d) místo určení, liší-li se od stanice určení;

e) návrh přepravití uspišené zboží rychlé, přeje-li si toho způsobu přepravy (čl. 60, § 1);

f) záznam na přihlášku, přeje-li si, aby byla zásilka ponechána na dráze na přihlášku [čl. 66, § 5 a)];

g) váhu zásilky nebo jednotlivých kusů; též může navrhnouti zjištění váhy nebo počtu kusů železnici v odesílací stanici (čl. 50, §§ 3, 4 a 6) nebo ve stanici určení (čl. 64, § 1);

h) částku opověděného zájmu na dodání (čl. 97, § 2), dobírku nebo zálohu (čl. 70);

i) platební záznam podle čl. 68, §§ 2 až 4;

k) tarify nebo přepravní cestu (čl. 54, §§ 2 a 3, čl. 55, § 10 a čl. 96, § 1);

l) návrh na přepravu ve vozech krytých nebo na otevřených vozech (čl. 59, § 2);

m) stanici nebo místo, kde má být vykonáno řízení celní, berní, finanční, policejní nebo řízení jiných úřadů správních;

n) záznam, že se zúčastní ve stanici na cestě sám nebo zmocněncem řízení celního, berního, finančního, policejního nebo řízení jiných úřadů správních, anebo jiný záznam o plnění předpisů celních, berních, finančních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních podle čl. 62;

o) návrh, aby jemu byla podána zpráva o překážce při dodání prostřednictvím odesílací stanice telegraficky nebo přímo telegraficky nebo přímo poštou, nebo aby byla podána označené osobě (čl. 74, § 3), nebo návrh, jak má železnice jednat se zásilkou při přepravní překážce nebo při překážce při dodání (čl. 73, § 3 a čl. 74, § 4);

p) místo a datum napsání nákladního listu.

§ 4. Učiniti jiné zápisy v nákladním listu nebo připojití jiné listiny k nákladnímu listu než ty, které jsou předepsány nebo dovoleny zákonnými ustanoveními, tímto řádem nebo tarifem, není dovoleno.

§ 5. Jedním nákladním listem smí být podáno pouze zboží, které lze naložiti — podle úsudku odesílací stanice — do jednoho vozu, vyjmajíc nedílné předměty, které vyžadují více než jednoho vozu. Toto ustanovení však neplatí, jestliže tarif dovoluje, aby bylo přepraveno několik vozů, třeba i jen po části cesty, jedním nákladním listem.

§ 6. Jedním nákladním listem není dovoleno podati:

a) předměty, které nemohou být přepraveny pohromadě v jednom voze bez závady nebo bez porušení předpisů celních, berních, finančních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních;

b) předměty, které má nakládati odesílatel, s předměty, které má nakládati železnice; tarif může stanoviti výjimky.

§ 7. Předměty připuštěné k přepravě podmíněně je dovoleno podati jedním nákladním listem buď pohromadě nebo s jiným zbožím jen tehdy, je-li dovoleno je spolu nakládati nebo nakládati s jiným zbožím (viz čl. 75, § 5, čl. 78, § 1, čl. 80, § 2 a přílohu A). Jedním nákladním listem smí být podáno pouze jedno železniční vozidlo přepravené na vlastních kolech.

§ 8. Nestačí-li místo v nákladním listu určené k označení zboží, musí odesílatel užití k označení zboží poslední strany nákladního listu; podle potřeby musí užití vložit též velikosti jako nákladní list, každou z nich podepsati a pečlivě k nákladnímu listu připevniti. V nákladním listu musí odesílatel na místě určeném pro označení zboží poznamenati, že

k označení zboží užil poslední strany nákladního listu a podle potřeby vložek; udává-li též úhrnnou váhu zásilky, musí ji zapsati do nákladního listu na místě pro označení váhy. K nákladnímu listu musí ještě odesílatel připojit dva průpisy zápisů z poslední strany nákladního listu a z vložek.

§ 9. Odesílatel může zapsati na poslední stranu nákladního listu krátké záznamy, týkající se zásilky, jako pouhou zprávu pro příjemce a bez závaznosti a odpovědnosti železnice, na př. „Zásilka p. N.“, „Ze zásilky p. N.“, „Z rozkazu p. N.“, „Pro p. N.“, „K další přepravě p. N.“, „Pro lodní trať N.“, „Pro loď N.“, „Z lodní trati N.“, „Z lodi N.“, „Pro automobilovou trať N.“, „Z automobilové trati N.“, „Pro leteckou trať N.“, „Z letecké trati N.“, „K vývozu do N.“, „Pojištěno u N.“.

§ 10. Zápis v nákladním listu, jakož i ve vložkách k němu (§§ 2 až 4 a 8), musí být zapsán nebo vytištěn v jazyku státním pouze latinkou, a to trvalým písmem.

§ 11. Nákladní listy, v kterých bylo přepsáno, přelepováno, vymazováno nebo škrtáno, železnice odmítne. Škrtání je dovoleno jen tehdy, potvrdí-li je zvlášť odesílatel podpisem, a jde-li o počet kusů nebo o váhu, zapíše-li opravené množství též slovy.

§ 12. Železnice má za to, že ten, kdo odevzdá nákladní list, jest odesílatelem zmocněn změnit nebo doplnit nákladní list, jakož i k zápisům a ke všem jednáním, která se týkají sjednání přepravní smlouvy, pokud odesílatel v nákladním listu neustanovil jinak.

Čl. 49. Odpovědnost odesílatele za jeho zápis v nákladním listu.

Odesílatel odpovídá za své zápis v nákladním listu; stihnou ho všechny následky vyplývající z toho, že jeho zápis jsou nesprávné, nepřesné, neúplné nebo že jsou napsány v nákladním listu na místě jiném, než které je pro ně určeno. Nedostačuje-li však určené místo, musí na něm odesílatel poznamenati, kde na nákladním listu je zapsána další část zápisu; o označení zboží v nákladním listu však srovnej čl. 48, § 8.

Čl. 50. Přezkoumání zásilky; zjištění váhy nebo počtu.

§ 1. Železnice jest oprávněna kdykoli (viz však § 2) přezkoumati, shoduje-li se zásilka se zápis v nákladním listu a jsou-li zachovány předepsané bezpečnostní předpisy. Liší-li se výsledek přezkoumání od zápisů v nákladním listu, musí být do něho zapsán; koná-li se

přezkoumání v odesílací stanici, musí být výsledek zapsán též do druhopisu nákladního listu, má-li jej odesílací stanice. Neshoduje-li se zásilka se zápis v nákladním listu, je železnice oprávněna vybrati si výdaje vzniklé přezkoumáním, nebyly-li hned zaplacený; viz i čl. 51.

§ 2. K přezkoumání obsahu, nekoná-li se z důvodů správních opatření, ke kterým je stát oprávněn v zájmu bezpečnosti nebo veřejného pořádku, musí být pozván v odesílací stanici odesílatel, ve stanici určení příjemce. Nedostaví-li se nebo koná-li se přezkoumání na cestě, je nutné provést přezkoumání v přítomnosti alespoň jednoho svědka, cizího železnici; není-li takového svědka, je přibrati alespoň jednoho železničního zaměstnance. Přezkoumání obsahu zásilky na cestě však smí železnice provést jen tehdy, vyžadují-li to provozní poměry nebo předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních.

§ 3. U kusových zásilek, které má nakládati železnice (čl. 58, § 1), je železnice, přijímající je, povinna pro účely přepravní smlouvy zjistiti v odesílací stanici váhu. Tarif určuje, zda železnice počítá za to poplatek a jaký. Zapsal-li odesílatel váhu do nákladního listu a nenavíhl v nákladním listu zjištění váhy, může odesílací stanice upustiti od zjištění váhy nebo může kusy téhož druhu zvážiti zkusmo.

§ 4. U všech ostatních zásilek je železnice povinna pro účely přepravní smlouvy zjistiti váhu, není-li tato váha zapsána v nákladním listu nebo navrhl-li odesílatel v nákladním listu zjištění váhy a dostačují-li k tomu váhy. Za toto zjištění může železnice počítati tarifní poplatek. Zjištění váhy se koná v odesílací stanici, a jen nedovoľovaly-li by to provozní poměry, podle volby železnice buď na cestě, nebo ve stanici určení.

§ 5. Volba vah a způsobu zjištění váhy přísluší železnici.

§ 6. Železnice je povinna pro účely přepravní smlouvy zjistiti v odesílací stanici též počet kusů zásilky; u zásilek však, které má nakládati odesílatel, jen tehdy, navrhl-li to odesílatel v nákladním listu a dovolují-li to povaha zboží nebo provozní poměry. Za zjištění počtu kusů může železnice počítati tarifní poplatek.

§ 7. Odesílatel nebo jeho zmocněnec (čl. 48, § 12) může při podeji zásilky žádati, aby mu byla poskytnuta příležitost zúčastniti se zjištění váhy nebo počtu kusů, koná-li se v odesílací stanici. Nežádá-li toho nebo zmešká-li příležitost mu poskytnutou, může odesílací stanice

k návrhu odesílatele nebo jeho zmocněnce opakovati zjištění váhy v jeho přítomnosti; za toto opakované zjištění vybere železnice tarifní poplatek.

§ 8. Odesílatel má též právo žádati, aby byla mimo váhu zásilky podle § 4 zjištěna váha prázdného vozu. Železnice žádosti vyhoví, jestliže jí to dovolují provozní poměry. Tarif určuje, zda železnice za to počítá poplatek a jaký.

§ 9. Zjišťuje-li železnice váhu zásilky na kolejové váze a nezjistí-li zároveň váhu prázdného vozu (srovnej i § 8), určí váhu zásilky tak, že odečte váhu vozu na něm označenou od zjištěné celkové váhy naloženého vozu. Tarif může ustanoviti výjimku.

§ 10. Neustanovuje-li tarif jinak, osvědčí železnice v nákladním listu, že zjistila váhu nebo počet kusů zásilky nebo váhu prázdného vozu podle §§ 3, 4, 6 a 8. Zjistila-li váhu nebo počet kusů odesílací stanice, osvědčí to též v druhopisu nákladního listu, má-li jej.

Čl. 51. Přirážky k dovoznému.

§ 1. Napsal-li odesílatel do nákladního listu nesprávné zápisy, které měly za následek přijetí předmětů vyloučených z přepravy podle čl. 45, § 1 B nebo které mohly mít za následek počítání menšího dovozného, rovněž nedbal-li odesílatel bezpečnostních předpisů přílohy A nebo přetížil-li vůz, který nakládal, musí býti zaplácena přirážka a třeba i doplacen rozdíl dovozného; mimo to je třeba nahraditi škodu snad vzniklou, nehledíc ke stíhání podle trestních předpisů.

§ 2. Přirážka jest ustanovena takto:

a) byly-li nesprávně označeny předměty vyloučené z přepravy podle čl. 45, § 1 B nebo předměty přílohy A, anebo nebylo-li dbáno bezpečnostních předpisů této přílohy, činí přirážka za každý kilogram hrubé váhy toho kusu, v kterém byl takový předmět:

1. u předmětů vyloučených z přepravy podle čl. 45, § 1 B: . . . . . 100 Kčs;
2. u předmětů přílohy A, třída Ia a Ib . . . . . 60 Kčs;
3. u předmětů přílohy A, třída Ic a Id . . . . . 40 Kčs;
4. u předmětů přílohy A, třídy Ie, II a III . . . . . 20 Kčs;
5. u předmětů přílohy A, třídy IV, V a VI . . . . . 5 Kčs.

Byla-li by přirážka vypočtená podle zásad uvedených v odst. b) větší, musí býti zaplácena tato přirážka.

b) bylo-li nesprávně označeno jiné zboží, než které je v odst. a), rovná se přirážka dvojnásobnému rozdílu mezi dovozným z odesílací stanice až do stanice určení, počítaným podle zapsaného označení, a dovozným, které by se vybralo podle správného označení. Skládá-li se zásilka z různých druhů zboží, za které se počítá různé dovozné, a lze-li váhu jednotlivých druhů zboží snadno zjistiti, vyměří se přirážka, je-li takto menší, dvojnásobnou částkou rozdílu mezi dovozným, vypočítaným podle zapsaného označení a dovozným, které by se vybralo za různé druhy zboží podle správného označení;

c) byla-li zapsána menší váha než skutečná, rovná se přirážka dvojnásobnému rozdílu mezi dovozným za zapsanou váhu a dovozným za zjištěnou váhu z odesílací stanice až do stanice určení;

d) byl-li přetížen vůz, který nakládal odesílatel, rovná se přirážka šestinásobnému dovoznému z odesílací stanice až do stanice určení za váhu, která přesahuje zatížení, stanovené v čl. 52, § 1;

e) přirážky ustanovené v odst. a) až d) se vybírají na sobě nezávisle. Bylo-li však nesprávně označeno zboží uvedené v odst. b) a zároveň zapsána menší váha než skutečná, rovná se přirážka dvojnásobnému rozdílu mezi dovozným za zapsané označení a za zapsanou váhu a dovozným za správné označení a za zjištěnou váhu. Druhá věta odst. b) platí obdobně.

§ 3. Tarif určuje zásady, podle kterých může železnice z ochoty zmírniti nebo prominouti přirážky.

§ 4. Přirážka nesmí býti vybírána:

a) při zapsání menší váhy než skutečné, byla-li železnice povinna zjistiti váhu zásilky podle čl. 50, § 3;

b) při zapsání menší váhy než skutečné, byla-li železnice povinna zjistiti váhu zásilky na odesílatelův návrh podle čl. 50, § 4;

c) při zapsání menší váhy než skutečné, navrhl-li odesílatel zjištění váhy zásilky ve stanici určení [čl. 48, § 3 g)] a kolejové váhy ve stanici určení dostačují;

d) při přetížení vozu nakládaného odesílatel, nezapsal-li odesílatel v nákladním listu váhu nebo navrhl-li zjištění váhy podle čl. 50, § 4;

e) přibylo-li za přepravy zásilce váhy, aniž nastalo přetížení, dokáže-li odesílatel nebo příjemce, že přírůstek váhy vznikl povětrnostními vlivy;

f) při přetížení způsobeném za přepravy povětrnostními vlivy, dokáže-li odesílatel, že

při nakládání vozu nepřekročil ložnou váhu na něm označenou.

§ 5. Závazek ku placení přírážky vzniká sjednáním přepravní smlouvy (čl. 53. § 1). Přírážka vázne na zásilce nehmledíc k tomu, kde byly zjištěny okolnosti, které k vybirání přírážky opravňují. Příjemce je však povinen zaplatiti přírážku, přijal-li nákladní list, jen tehdy, je-li tato poznamenána v nákladním listu. Jinak je povinen platiti přírážku odesílatel.

§ 6. Pokud neustanovuje tarif jinak, je příjemce povinen, neužil-li zboží k účelu, ke kterému ho mělo býti podle nákladního listu užito, nebo nebylo-li se zbožím naloženo podle prohlášení v nákladním listu, zaplatiti přírážku stanovenou tarifem, jestliže přijal nákladní list, a to i tehdy, není-li přírážka v nákladním listu poznamenána.

čl. 52. Zatížení vozu. Přetěž.

§ 1. Pro zatížení vozu je rozhodná ložná váha na něm označená. Zatížení vůz až do nosnosti na něm označené je dovoleno jen tehdy, není-li třeba obávat se podle přirozené povahy zboží, že zatížení vlivem povětrnosti za přepravy překročí nosnost. Má-li vůz jen jeden nápis, je jím označena ložná váha, kterou lze za týchž podmínek překročit až do 5%. Zatížení přesahující nosnost — přetížení — není dovoleno. Bylo-li přetížení vozu zjištěno v odesílací stanici nebo v některé stanici na cestě, musí býti přetěž z vozu vyložena.

§ 2. Bylo-li zjištěno přetížení vozu v odesílací stanici, může železnice žádati, aby odesílatel přetěž z vozu vyložil. Neučiní-li tak odesílatel ihned nebo bylo-li přetížení vozu zjištěno v některé stanici na cestě, železnice přetěž na odesílatelovo nebezpečí vyloží. Zároveň vyzve odesílatel — podle své volby — buď přímo nebo prostřednictvím odesílací stanice, aby navrhl, jak jednat s přetěží. Výdaje železnice váznou na zásilce. Neučiní-li odesílatel proveditelný návrh ve lhůtě stanovené tarifem, je železnice oprávněna jednat podle čl. 74. §§ 6, 7 a 11. Za vykládání, uložení a třebas i přikládání přetěže a za zdržení vozu může železnice vybrati poplatky podle tarifu. Za přetěž se počítá přepravné podle ustanovení tarifu z odesílací stanice až do stanice, kde byla přetěž vyložena. Přírážka vázne na zásilce, která zůstala ve voze. Navrhl-li odesílatel, aby byla přetěž vrácena do odesílací stanice nebo zaslána dále, jedná se s ní jako se samostatnou zásilkou. Za provádění návrhů může železnice vybrati poplatek podle tarifu.

čl. 53. Sjednání přepravní smlouvy. Potvrzení o přijetí zásilky.

§ 1. Přepravní smlouva je sjednána, jakmile přijme odesílací stanice ku přepravě zásilku a nákladní list (viz však čl. 61). Na znamení přijetí vytiskne výpravna zboží na nákladním listu datové razítko staniční, a to hned po úplném podeji zásilky zapsané v nákladním listu, a vyjma případ podle čl. 68, § 5 nebo nebylo-li ujednáno jinak, po zaplacení pohledávek železnice, které má odesílatel platiti. Orázitkování nákladního listu se musí státi v přítomnosti odesílatelce nebo jeho zmocněnce, požádá-li o to.

§ 2. Důkazem o přepravní smlouvě je nákladní list označený datovým razítkem.

§ 3. U zboží, které má odesílatel nakládati podle ustanovení tohoto řádu nebo tarifu anebo podle dohody železnic s ním sjednané a do nákladního listu pojaté, jsou zápisy nákladního listu o váze nebo počtu kusů zásilky důkazem proti železnici jen tehdy, když železnice zjistila váhu nebo počet kusů zásilky a osvědčila to v nákladním listu.

§ 4. Výpravna zboží je povinna potvrditi přijetí zásilky vytištěním datového razítka staničního na druhopisu nákladního listu, jakmile sjedná přepravní smlouvu. Druhopis nákladního listu nemá povahy ani nákladního listu ani nakládacího listu.

§ 5. Výpravna zboží může na odesílatelovu žádost vedle druhopisu nákladního listu vydati ještě osvědčení o přijetí zásilky za podmínek ustanovených tarifem a může za ně žádati tarifní poplatek. Taková osvědčení nemají povahy druhopisu nákladního listu.

čl. 54. Zásady pro výpočet přepravného (dovozného a vedlejších poplatků). Předpisy tarifů a přepravní cesty. Výdaje (hotevé výdaje a útraty).

§ 1. Přepravné počítá železnice podle platných tarifů (srovnej čl. 6), a to podle odesílatelových zápisů v nákladním listu, pokud tento řád nebo tarif neustanovuje jinak.

§ 2. Odesílatel může zapsati v nákladním listu tarify, kterých má býti užito; železnice počítá dovozné podle zapsaných tarifů (viz však §§ 4 a 6).

§ 3. Odesílatel může, pokud tarif neustanovuje jinak, zapsati v nákladním listu přepravní cestu. Železnice počítá dovozné po zapsané cestě přepravní (viz však §§ 4 až 6).

§ 4. Zapsal-li odesílatel do nákladního listu stanice, v kterých má být vykonáno řízení celní, berní, finanční, policejní nebo řízení jiných úřadů správních, počítá železnice dovozně po cestě, na které tyto stanice leží. Neshoduje-li se však tento zápis se zapsanými tarify (§ 2) nebo se zapsanou cestou přepravní (§ 3), řídí se železnice jen zápisem o řízení celním, berním, finančním, policejním nebo o řízení jiných úřadů správních.

§ 5. Železnice smí provést — mimo případy uvedené v čl. 60, § 3 a čl. 73, § 1 — přepravu po jiné cestě, než kterou zapsal odesílatel, jen tehdy, jestliže

a) dovozně a dodací lhůta nebudou větší než dovozně a dodací lhůta počítané po přepravní cestě zapsané odesílatělem;

b) předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních budou splněny vždy ve stanicích zapsaných odesílatělem.

Železnice podá na své útraty odesílateli zprávu, že se přeprava koná po jiné cestě, než kterou zapsal.

§ 6. Nezapsal-li odesílatel do nákladního listu ani tarifů, kterých má být užito (§ 2), ani přepravní cesty (§ 3), anebo nedostačují-li odesílatelovy zápisy k úplnému určení tarifů nebo přepravní cesty, nebo vyhláší-li se tyto zápisy navzájem, poskytne železnice nejlevnější dovozně. Dovozným se vyrovnávají též převozní a místní poplatky, stanovené pro některé stanice tarifem.

§ 7. Mimo přepravně stanovené v tarifech a přírážky k dovozněmu (čl. 51) smí železnice započítati toliko hotové výdaje, jako dávky a poplatky celní, berní nebo policejní, výdaje nebo poplatky za převoz zásilky v tarifu neustanovené, výdaje za přezkoumání zásilky (čl. 50, § 1), za nutnou úpravu vnějšího nebo vnitřního obalu zásilky, za správký nebo jiné práce k zachování zásilky a podobné výdaje.

§ 8. Železnice musí částky, které jest oprávněna podle § 7 vybrati, odděleně zapsati a přesně označiti v nákladním listu (viz i čl. 68, § 6) nebo ve výplatním účtu (čl. 68, § 5) a připojiti doklady o výdajích. Má-li však zaplatiti výdaje odesílatel, nesmějí býti doklady odevzdány s nákladním listem příjemci, výběr musí býti s výplatním účtem vydán odesílateli. K částce přírážky k dovozněmu musí býti poznamenán důvod, proč byla započtena.

§ 9. Železnice jest oprávněna vybírati z hotových výdajů poplatek ustanovený tarifem (provisi). Vyňaty jsou povozné, kolkový poplatek a poštovné.

Čl. 55. Dodací lhůty.

§ 1. Pokud tarif neustanovuje kratší lhůty výpravní a přepravní, platí tyto (viz však § 10):

a) pro rychlé zboží

1. výpravní lhůta	12 hodin
2. přepravní lhůta za každých započatých 300 tarifních kilometrů	24 hodin

b) pro nákladní zboží

1. výpravní lhůta	24 hodin
2. přepravní lhůta při vzdálenostech až do 150 tarifních kilometrů	24 hodin
při větších vzdálenostech za každých dalších započatých 200 tarifních kilometrů dalších	24 hodin

c) pro kusové zásilky nákladního zboží přílohy A jakož i prázdných obalů od takového zboží, jestliže příloha A předepisuje přepravu v otevřených vozech, nebo jestliže je zakázáno je spolunakládati s jiným zbožím, pak pro kusové zásilky nákladního zboží, které pro svou délku, šířku nebo výšku nemůže býti nakládáno do obyčejných vozů krytých . . . . . dvojnásobné lhůty uvedené pod b).

§ 2. Přepravní lhůta se počítá podle úhrnné vzdálenosti mezi odesílací stanicí a stanicí určení, výpravní lhůta se počítá pouze jednou i tehdy, je-li při přepravě zúčastněno několik železnic.

§ 3. Železnice může po schválení dozorcím úřadem ustanoviti přírážky k výpravním a přepravním lhůtám:

a) pro přepravu po vodních cestách anebo po silnicích bez železničních kolejí;

b) pro přepravu z pobočných výpraven nebo do nich;

c) pro přepravu po trati spojující různé trati téže dráhy nebo několika drah;

d) pro přepravu po podružné trati, jakož i pro přechod na trať s odlišným rozehodem anebo s této trati;

e) za mimořádných okolností, které mohou způsobiti neobvyklý vzrůst přepravy nebo neobvyklé obtíže provozní.

§ 4. Přírážky v § 3 a) až d) určuje tarif. Přírážky v § 3 e) musí býti vyhlášeny a nenabývají účinnosti před vyhlášením; ve vyhláše musí býti uvedeno, že bylo schváleno uděleno.

§ 5. Dodací lhůta se u zásilek přijatých k přepravě dopoledne počíná uplynutím 12. ho-

diny, u zásilek přijatých k přepravě odpoledne uplynutím 24. hodiny. Následuje-li však u zásilek nákladního zboží po dni, kdy byly přijaty k přepravě, neděle, zákonný svátek nebo památný den, může být tarifem ustanoveno, že se dodací lhůta u zásilek přijatých k přepravě odpoledne počíná uplynutím 24. hodiny příštího dne. Tarif může též ustanoviti u zásilek nákladního zboží, které podle ustanovení tarifu nebo podle ujednání s odesilatelem byly přijaty k přepravě v neděli, o zákonných svátcích nebo památných dnech, že se dodací lhůta počíná uplynutím 12. hodiny příštího dne.

§ 6. Dodací lhůta byla zachována, jestliže před jejím uplynutím

a) zásilka byla příjemci dovezena do domu, nebo byl-li učiněn řádný pokus o to, nebo

b) zpráva příjemci o příchodu zásilky byla uskutečněna (čl. 66, § 2) a zásilka byla přichystána k odběru, nebo

c) byla přichystána k odběru zásilka, která má být ponechána na dráze na přihlášku, neb u které se příjemce zřekl zprávy písemně.

§ 7. Měla-li by končiti dodací lhůta v neděli, o zákonném svátku nebo památném dnu, uplyne u rychlého zboží teprve ve stejnou hodinu příštího dne, u nákladního zboží teprve ve stejnou hodinu příštího dne všedního.

§ 8. Dodací lhůta se staví po dobu zadržení způsobeného:

a) plněním předpisů celních, berních, finančních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních;

b) provozní poruchou železnicí nezaviněnou, pro kterou nelze dočasně přepravu začítí nebo v ní pokračovati;

c) přezkoumáním zásilky (čl. 50, § 1), a to neshoduje-li se zásilka se zápisy v nákladním listu, jakož i vykládáním přetěže (čl. 52, § 1);

d) příkazem odesilatele (čl. 71 a 72).

Tarif může stanoviti stavení dodací lhůty i z jiných důvodů.

§ 9. Stavení lhůty dodací se lze dovolávati jen tehdy, jestliže železnice poznamenala důvod a trvání jejího stavení v nákladním listu.

§ 10. Železnice může, poskytuje-li zvláštní podmínky přepravní, které poskytují slevu proti dovoznému počítanému za celou přepravu podle všeobecných podmínek, prodloužití dodací lhůty. Žádá-li odesílatel, aby bylo užito takových zvláštních podmínek, musí to navrhnouti v nákladním listu.

Čl. 56. Stav zboží. Obal a označení.

§ 1. Jsou-li na zásilce zřejmé stopy poškození, může železnice buď odmítnouti přijetí zásilky nebo žádati, aby odesílatel uznal poškození v nákladním listu a aby je přesně popsal. Tarif může ustanoviti výjimky.

§ 2. Vyžaduje-li povaha zboží obalu, jest odesílatel povinen je baliti tak řádně, aby bylo za přepravy chráněno od úplné a částečné ztráty a poškození, jakož i aby nemohlo způsobiti škodu, a to osobám, provozním prostředkům nebo jiným předmětům.

§ 3. Nevyhověl-li odesílatel ustanovením § 2, může železnice buď odmítnouti přijetí zásilky nebo žádati, aby odesílatel uznal v nákladním listu, že obal chybí nebo že má vadu, a aby ji přesně popsal. Tarif může ustanoviti výjimky.

§ 4. Odesílatel odpovídá za následky toho, že na zásilce jsou zřejmé stopy poškození, že obal chybí nebo je vadný; zejména je povinen nahraditi škodu, která by tím železnicí snad vznikla. Jestliže odesílatel v nákladním listu nepoznamenal, že zboží je poškozeno, že obal chybí nebo že je vadný, přísluší provésti důkaz o tom železnicí.

§ 5. Nejsou-li tarifem ustanoveny výjimky, jest odesílatel povinen u kusových zásilek opatřiti dostatečně trvanlivým způsobem a zřetelně každý kus znamením, t. j. značkou a číslem, které vylučují jakoukoli záměnu a shodují se úplně se zápisy v nákladním listu (čl. 48, § 2 c)], nebo místo nich adresou příjemcovou. Viz i přílohu A. Mimo to jest odesílatel povinen dostatečně trvanlivým způsobem opatřiti každý kus názvem stanice určení, pokud tarif neustanovuje jinak. Staré nápis a štítky, týkající se dřívější přepravy, je povinen odesílatel odstraniti nebo zřetelně přeškrtnouti.

§ 6. Železnice může žádati, aby bylo drobné zboží kusové stejného druhu (drobné výrobky železné nebo pod.), které nelze přijímati ani nakládati bez značné ztráty času, svázáno nebo baleno ve větší jednotky.

§ 7. Podmínky pro balení a nakládání předmětů přílohy A ustanovuje tato příloha. Železnice může též v tarifu stanoviti podmínky pro balení a nakládání zboží, které sice nenáleží k předmětům přílohy A, může však způsobiti svými vlastnostmi za přepravy závady.

§ 8. Nejsou-li tarifem ustanoveny výjimky, přepravuje železnice jen jako vozové zásilky předměty křehké (jako sklo, porcelán, hrnčířské zboží), předměty, které by se roztrousily ve voze (jako ořechy, ovoce, krmivo, kamení), jakož i zboží, které by mohlo jiné zboží pošpi-

niti nebo poškoditi (jako uhlí, vápno, popel, obyčejná prst, zemitá barva), nejsou-li zabaleny nebo svázaný tak, aby se nemohly rozbít, ztratiti, anebo aby nemohly pošpinití nebo poškoditi jiné předměty.

Čl. 57. Listiny ke splnění předpisů celních, berních, finančních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních. Úřední závěrka.

§ 1. Odesílatel je povinen připojiti k nákladnímu listu průvodní listiny, kterých je zapotřebí, aby byly před dodáním zboží příjemci splněny předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních. Tyto listiny se smějí týkati pouze zboží, které náleží k témuž nákladnímu listu, leda by shora uvedené předpisy nebo tarif ustanovovaly něco jiného. Odesílatel je povinen tyto listiny zapsati jednotlivě a přesně do nákladního listu; nemohou-li býti připojeny k nákladnímu listu, ježto jsou uloženy v některé stanici, na celním nebo jiném úřadě nebo u odesílatelova zmocněnce, musí býti v nákladním listu přesně označeno místo i adresa, kde jsou uloženy.

§ 2. Železnice není povinna zkoumati, jsou-li připojené listiny průvodní správné, přesné nebo úplné.

§ 3. Odesílatel odpovídá železnici, pokud nelze přičísti vinu jí, za všechny škody, které vzniknou tím, že tyto listiny chybějí, jsou nesprávné, nepřesné nebo neúplné. Mimo to vybere železnice za dobu, po kterou je tím zdržena přeprava, pokud tarif neustanovuje jinak, skladíštné, stojné nebo zdržné.

§ 4. Železnice odpovídá jako špeditér za následky ztráty, neuzítí nebo nesprávného užití průvodních listin, zapsaných do nákladního listu a k němu připojených nebo ve stanici uložených; u průvodních listin uložených na celním nebo jiném úřadě nebo u odesílatelova zmocněnce odpovídá železnice jen za neuzítí nebo nesprávné užití. Náhrada však, kterou by měla platiti, nesmí býti větší než náhrada za ztrátu zboží.

§ 5. Odesílatel je povinen postarati se o to, aby zásilka byla zabalena a přikryta tak, jak určují předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních. Jestliže odesílatel nezabalil anebo nepřikryl zásilku podle těchto předpisů, může tak učiniti železnice za něho; vydaje váznu na zásilce. Železnice může též odmítnouti zásilku, jejíž úřední závěrka je porušena nebo vadná.

ČÁST III.

Provádění přepravní smlouvy.

Čl. 58. Nakládání.

§ 1. Zdali má zboží nakládati železnice či odesílatel, určuje tarif, pokud nemá tento řád o tom ustanovení nebo nebyla-li sjednána a do nákladního listu pojata zvláštní dohoda mezi odesílatelům a železnicí.

§ 2. Pro zboží, které má nakládati odesílatel, je nutné objednatí vůz; podmínky stanoví tarif. Objednateli nepřisluší nárok na vůz s určitou vahou ložnou nebo na vůz stavěný zvláštním způsobem, nehlédíc k nároku podle čl. 59, § 2. Při objednávce vozu může železnice žádati jistotu v částce rovnající se zdržnému za jeden den.

§ 3. Nelze-li objednaný vůz přichystati, podá železnice o tom, pokud je to možné, objednateli zprávu na své útraty. Nebyl-li včas přichystán vůz přislíbený písemně, nahradí železnice objednateli na žádost výdaje vzešlé tím, že se marně pokusil zásilku podati, alespoň však zdržné za jeden den. Tarif může stanoviti poplatek, který má objednatel zaplatiti, byla-li objednávka vozu odvolána dříve, než byl vůz přichystán. Byla-li objednávka vozu odvolána teprve tehdy, když byl již vůz přichystán, ale ještě před skončením nakládací lhůty (čl. 60, §§ 6 a 10), má objednatel zaplatiti tarifem ustanovený poplatek, který však nesmí býti větší než zdržné za jeden den. Nepoužil-li objednatel přichystaného vozu v nakládací lhůtě aniž odvolal objednávku, pokládá se objednávka za zrušenou a železnice vybere zdržné od okamžiku přichystání vozu.

§ 4. Než započne odesílatel nakládati, je povinen prohlédnouti vůz, nemá-li zjevných vad a hodí-li se k přepravě podávaného zboží.

§ 5. Pokud železnice nemá viny, neodpovídá a není povinna náhradou za škody, které vzniknou na zboží při nakládání odesílatelům nebo jeho lidmi.

§ 6. Pokud nemá tento řád předpisů o nakládání do vozu, platí ustanovení tarifu.

§ 7. Železnice může v tarifu stanoviti, že bude sama nebo podnikateli za poplatek vyhlášený tarifem nebo vývěskem ve stanici překládati zboží, které má v odesílací stanici přejíti od dopravního prostředku jiného druhu přímo na dráhu. Osoby, kterých při tom užije, pokládají se za zaměstnance železnice podle čl. 101.

§ 8. Tarif ustanovuje, zdali je dovoleno dopřívovati zásilku příkládkou ve stanici na cestě a za jakých podmínek.

Čl. 59. Přeprava ve vozech krytých nebo otevřených nebo zvlášť zařízených.

§ 1. Pokud tento řád nemá zvláštních předpisů, ustanovuje tarif, zdali se přepravuje zboží ve vozech krytých nebo otevřených — podle potřeby přikryté plachtou — nebo ve vozech zvlášť zařízených a za jakých podmínek.

§ 2. Nebrání-li tomu předpisy tohoto řádu, předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních, předpisy o užívání vozů nebo provozní důvody, jest odesílatel oprávněn navrhnouti v nákladním listu, aby zboží

a) pro které určuje tarif otevřené vozy, bylo přepravováno ve vozech krytých,

b) pro které určuje tarif kryté vozy, bylo přepravováno na vozech otevřených.

§ 3. Tarif určuje, zda dodává železnice plachty k přikrytí zboží na otevřených vozech a za jakých podmínek.

Čl. 60. Podej a přijetí zboží.

§ 1. Železnice přijímá zásilky jako nákladní nebo jako rychlé zboží. Srovnej čl. 47, § 1. V tarifu může býti stanoveno, které zboží nepřijímá železnice jako rychlé, a zda a za jakých podmínek přijímá rychlé zboží k uspíšené přepravě (uspíšené zboží rychlé). Viz i přílohu A.

§ 2. Železnice je povinna přijímatí ku přepravě jen zboží, jehož přeprava může býti hned započata (viz i čl. 61).

§ 3. Jestliže veřejný zájem nebo potřeby provozu to vyžadují, může dozorcí úřad ustanovit, aby

a) provoz byl zastaven úplně nebo zčásti,

b) určité zboží přechodně bylo buď vyloučeno z přepravy nebo připuštěno ku přepravě za určitých podmínek,

c) určité zboží bylo přechodně přednostně přepravováno.

Tato opatření musí býti uveřejněna a nenažívají účinnosti před uveřejněním. Železnice odmítne zásilku, jejíž přepravě by bránila taková omezení.

§ 4. Přestoupením §§ 2 a 3 je dán nárok na náhradu způsobené škody.

§ 5. Zboží, které má nakládati železnice, jakož i železniční vozidlo přepravované na vlastních kolech je povinen odesílatel odevzdati železnici na místech ustanovených železnici buď trvale nebo případ od případu. Podej musí býti ukončen ve lhůtě, která trvá alespoň 24 hodin

(lhůta prostá skladištného nebo lhůta prostá stojného), pokud pro některé zboží nebo pro některá železniční vozidla tento řád anebo tarif neustanovuje jinak (viz i § 13). Neodevzdal-li odesílatel ve lhůtě prosté skladištného všechno zboží zapsané v nákladním listu nebo ve lhůtě prosté stojného železniční vozidlo přepravované na vlastních kolech, vybere železnice po uplynutí těchto lhůt za zboží skladištné nebo za železniční vozidlo přepravované na vlastních kolech stojné.

§ 6. Zboží, které má nakládati odesílatel, jest odesílatel povinen nakládati ve stanici na místech ustanovených železnici buď trvale nebo případ od případu. Nakládání musí býti ukončeno ve lhůtě, která trvá alespoň 24 hodin (nakládací lhůta), pokud pro některé zboží tento řád anebo tarif neustanovuje jinak (viz i § 13). Nenaložil-li odesílatel v nakládací lhůtě všechno zboží zapsané v nákladním listu, vybere železnice po uplynutí této lhůty zdržné. Uplynula-li nakládací lhůta teprve po 14. hodině v den, který přímo předchází neděli, zákonný svátek nebo památný den, nevybírā železnice za neděli, zákonný svátek nebo památný den zdržné; následuje-li tu však neděle a zákonný svátek nebo památný den, nebo zákonný svátek a památný den, anebo několik zákonných svátků nebo památných dnů přímo po sobě, vybírā železnice zdržné za jeden z těchto dnů. Je-li nakládací lhůta překročena o více než 24 hodin, může železnice zboží na útraty a nebezpečí odesílatelovo vyložití a vzítí na sklad nebo odevzdati na sklad špeditérovi nebo do veřejného skladiště, při čemž odpovídā za pečlivost řádného obchodníka; učiní-li tak, podā odesílateli o tom na jeho útraty zprāvu.

§ 7. Železnice vybírā skladištné, stojné nebo zdržné též tehdy, jestliže odesílatel ve lhůtách uvedených v §§ 5 nebo 6 neodevzdal železnici nákladní list nebo nevrátil opravený nákladní list, který mu železnice vrátila pro nesprávnost, nepřesnost nebo neúplnost, že učinil zápisy na jiném místě než pro ně určeném anebo že nepřipojil k nákladnímu listu předepsané listiny průvodní (srovnej však čl. 57, § 1). Tytéž poplatky vybírā železnice i tehdy, jestliže odesílatel v těchto lhůtách buď nezaplatil pohledávky železnice, pokud mají býti placeny napřed, anebo nedal na ně přibližnou jistotu.

§ 8. Neustanovuje-li tarif jinak, není dovoleno v neděli, o zákonných svátcích nebo o památných dnech podāvati nákladní zboží. Rychlé zboží může býti podāváno, nepřekāží-li nic řízení celnímu, bernímu, finančnímu, policejnímu nebo řízení jiných úřadů správních.

§ 9. Podej a nakládání zboží jest odesílatel povinen provésti ve služebních hodinách vyhlā-

šených vývěskem ve stanici; mimo služební hodiny jen za souhlasu stanice, která je oprávněna vybírat za to poplatek ustanovený tarifem nebo vývěskem ve stanici.

§ 10. Lhůta prostá skladištného nebo lhůta prostá stojného (§ 5) a nakládací lhůta (§ 6) se staví v neděli, o zákonných svátcích nebo památných dnech, jakož i po dobu plnění předpisů celních, berních, finančních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních, pokud plnění nebylo zdržováno odesilatelem.

§ 11. Železnice může v místě odesílací stanice nebo z okolních míst sama nebo povozníky přivážeti zboží na stanici za poplatek, který vyhlásí vývěskem ve stanici. Osoby, kterých při tom užije, se pokládají za zaměstnance železnice podle čl. 101, která odpovídá jako povozník. Tyto osoby jsou povinny předložit na požádání poplatkový tarif. Odesílatelé mají na vůli buď užiti tohoto opatření, nebo si zboží přivážeti nebo dáti je přivážeti.

§ 12. Pro podej zásilek může železnice zřídití obecné výpravny.

§ 13. Je-li pravidelnost provozu ohrožena mimořádnými poměry, může železnice podle potřeby zkrátiti lhůtu prostou skladištného, stojného nebo nakládací lhůtu, ne však na dobu kratší než 8 denních hodin, jakož i zvětšiti skladištné, stojné, zdržné nebo poplatky za odvolání objednaného vozu. Výjimečně může železnice zkrátiti nakládací lhůtu až na 6 denních hodin, nakládá-li odesílatel do vozu, z kterého vyložil zboží pro něho došlé. Železnice může též odvolati úlevy ve výpočtu zdržného uvedené v § 6. Všechna tato opatření, k nimž je zapotřebí schválení dozorcím úřadem, musí býti vyhlášena a nenabývají účinnosti před vyhlášením; ve vyhlášece musí býti uvedeno, že bylo schválení uděleno.

Čl. 61. Zatímní úschova.

Zboží, jehož přeprava nemůže býti hned započata, je železnice na odesílatelovu žádost povinna, pokud stačí místo, vzíti zatím v úschovu a vydati o tom potvrzení. Odesílatel je povinen odevzdati se zbožím nákladní list a žádati v něm o zatímní úschovu a naložení zboží železnicí. Takové zboží přijme železnice k přepravě teprve tehdy, až bude jeho přeprava možná, a sama je nakládá. Železnice odpovídá až do sjednání přepravní smlouvy (čl. 53) jako schovatel. Zatímní úschova zboží, které — podle úsudku odesílací stanice — rychle se kazí, a předmětů uvedených v čl. 46 může býti odepřena.

Čl. 62. Předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních.

§ 1. Mají-li býti splněny předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních v odesílací stanici, jest odesílatel povinen, pokud není stanoveno jinak, splniti je před přijetím zásilky k přepravě, ledaže je na odesílatelův návrh splní železnice.

§ 2. Pokud je zásilka na cestě, splňuje předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních železnice; může též svěřiti tento úkol špeditérovi na svou odpovědnost a na útraty oprávněného. V obou případech má povinnosti špeditéra.

§ 3. Předepsal-li odesílatel v nákladním listu, že se zúčastní sám nebo zmocněncem řízení podle předpisů v § 2, přísluší jemu nebo jeho zmocněnci, aby podal nutná vysvětlení; nemá však práva vzítí zásilku v držení nebo sám provésti předepsané úkony. Železnice podá zprávu o příchodu zásilky do stanice, kde se úkony ty budou prováděti, odesílateli nebo jeho zmocněnci; vydaje vážnou na zásilce. Nedostaví-li se pozvaný ve lhůtě stanovené tarifem, budou úkony provedeny bez jeho účasti.

§ 4. Zapsal-li odesílatel do nákladního listu pro plnění předpisů celních, berních, finančních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních stanici, v které podle platných ustanovení plnění těchto předpisů není dovoleno, nebo předepsal-li pro plnění těchto předpisů řízení, které nelze provésti, učini stanice, co uzná v zájmu oprávněného za nejvýhodnější, a podá o tom odesílateli zprávu. Za zdržení z toho vzniklé může železnice počítati skladištné, stojné nebo zdržné.

§ 5. Odesílatelův zápis v nákladním listu o vyplacení cla jest odesílatelovým návrhem na plnění předpisů celních železnicí. Tu může železnice podle § 2 provésti příslušné řízení buď na cestě nebo ve stanici určení.

§ 6. S výhradou výjimky stanovené v § 5 přísluší příjemci právo plniti celní předpisy ve stanici určení, je-li v ní celní úřad a je-li v nákladním listu navrženo vyclení ve stanici určení nebo dojde-li bez takového návrhu zásilka do stanice určení nevyčlená. Užije-li příjemce toho práva, musí dříve přijmouti nákladní list. Nepřijal-li příjemce nákladní list nebo nesplnil-li celní předpisy ve lhůtě stanovené tarifem, může železnice jednati podle § 2. Pro plnění předpisů berních, finančních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních platí zvláštní předpisy.

§ 7. Za plnění předpisů celních, berních, finančních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních podle ustanovení tohoto článku v železničních prostorách, místnostech nebo na drážních zařízeních je železnice oprávněna vybírat poplatky bez zřetele na to, plní-li předpisy ty sama nebo plní-li je odesílatel nebo příjemce.

Čl. 63. Dodání. Zástavní právo železnice.

§ 1. Železnice je povinna ve stanici určení označené odesílatelem odevzdati příjemci nákladní list a vydati mu zásilku na potvrzení a po zaplacení pohledávek vyplývajících z nákladního listu.

§ 2. Přijetím nákladního listu se zavazuje příjemce zaplatit železnici pohledávky vyplývající z přepravní smlouvy (viz i čl. 69, § 2).

§ 3. Po příchodu zásilky do stanice určení má příjemce právo žádati na železnici, aby mu odevzdala nákladní list a vydala zásilku (srovnej § 1). I když zásilka nepřišla ve lhůtě stanovené v čl. 92, § 2, je příjemce oprávněn uplatnit nároky z přepravní smlouvy proti železnici, splnil-li dříve závazky, které mu tato smlouva ukládá. Příjemce může uplatnit své nároky podle tohoto § jen tehdy, nedošel-li stanici určení od odesílatele opatrný příkaz podle čl. 71, § 10 nebo odesílatelův návrh podle čl. 74 ještě přípustný.

§ 4. Železnice určení je povinna vybrati všechny pohledávky vyplývající z přepravní smlouvy, jako přepravné, přírážku k dovoznému, dobírku, zálohu, clo a jiné výdaje, a to jak na svůj účet, tak i na účet předchozích železnic a jiných zájemníků.

§ 5. Pro veškeré pohledávky uvedené v § 4 má železnice na zásilce zástavní právo, pokud je zásilka v držení železnice nebo třetí osoby, která ji drží za ni.

§ 6. Zda-li má zboží vykládati železnice či příjemce, určuje tarif, pokud nemá tento řád o tom ustanovení, nebo nesjednala-li železnice s příjemcem jinak.

§ 7. O příchodu zásilky do stanice určení podá železnice příjemci zprávu (čl. 66). Zboží však, které má železnice vykládati, může příjemci na jeho útraty dovézt do domu (čl. 65); tu zprávu o příchodu zásilky nedává.

§ 8. Pro dodání zásilek může železnice zříditi pobočné výpravny.

§ 9. Železnice může v tarifu stanoviti, že bude sama nebo podnikateli za poplatek vyhlášený tarifem nebo vývěskem ve stanici

překládati zboží, které má ve stanici určení přejíti s dráhy přímo na dopravní prostředek jiného druhu. Osoby, kterých při tom užije, pokládají se za zaměstnance železnice podle čl. 101.

§ 10. Stanice vydá zásilku tomu, kdo se prokáže vyplaceným nákladním listem (srovnej však § 3). Při dodání nesmí železnice žádati mimo potvrzení o odběru (§ 1) jiných prohlášení, zejména ne o bezvadném nebo včasném dodání. Chybějí-li při dodání zásilky z několika kusů označených v nákladním listu některé, může příjemce v potvrzení o odběru poznamenati, které kusy mu nebyly dodány.

§ 11. Tarif ustanovuje, zdali je dovoleno zapsati do nákladního listu několik zásilek do téže stanice nebo do různých stanic a za jakých podmínek.

Čl. 64. Zjištění váhy nebo počtu kusů ve stanici určení.

§ 1. Navrhl-li odesílatel v nákladním listu nebo žádal-li příjemce při dodání, aby na nádraží ve stanici určení byla zjištěna váha nebo počet kusů zásilky, je železnice povinna provésti odesílatelem navržené nebo příjemcem žádané zjištění váhy nebo počtu kusů, leda by zjištění váhy nebo počtu kusů nedovolovaly povaha zboží nebo provozní poměry, nebo by zjištění váhy nebylo možné proto, že váhy ve stanici určení nedostačují. Na příjemcovu žádost provede železnice zjištění váhy nebo počtu kusů v jeho přítomnosti; čl. 50, § 7, poslední věta platí obdobně.

§ 2. Železnice vybere za zjištění váhy nebo počtu kusů poplatek ustanovený tarifem.

§ 3. O zjištění váhy zásilky platí ustanovení čl. 50, §§ 5 a 9.

§ 4. Odesílatel má též právo v nákladním listu navrhnouti nebo příjemce při dodání žádati, aby byla zjištěna váha prázdného vozu. Železnice vyhoví tomu návrhu nebo té žádosti, jestliže jí to dovolují provozní poměry. Tarif určuje, zda železnice za to počítá poplatek a jaký.

§ 5. Odepřela-li železnice zjistiti váhu zásilky, může si dáti příjemce po odběru zjistiti váhu zásilky na vhodné váze, která je buď v obvodu nádraží nebo poblíže něho. Toto zjištění váhy se pokládá za zjištění váhy podle § 1, bylo-li zboží vykládáno, naloženo na povoz, dováženo k váze a váženo v přítomnosti zmocněnce železnice. Výdaje vzešlé vážním a ustanovením zmocněnce zaplatí příjemce.

Čl. 65. Dovozy do domu.

§ 1. Dováží-li železnice zboží do domu v místě stanice určení nebo do okolních míst sama nebo povozníky (čl. 63, § 7), vyhlásí to, jakož i poplatky, za které dováží, vývěskem ve stanici. Osoby, kterých při tom užije, pokládají se za zaměstnance železnice podle čl. 101. Tyto osoby jsou povinny na požádání předložit poplatkový tarif. Stanice, kde železnice obstarává dovoz, určuje tarif.

§ 2. I na stanici, kde železnice obstarává dovoz, je příjemce oprávněn zásilku si odvézt nebo dáti ji odvézt, oznámí-li to písemně výpravě zboží dříve, než zásilka došla. Železnice však může v provozním zájmu po schválení dozorním úřadem obmeziti nebo zrušiti toto právo dočasné nebo — vyžadují-li to místní poměry — i trvale. Tato opatření musí býti vyhlášena a nenabývají účinnosti před vyhlášením; ve vyhlášece musí býti uvedeno, že bylo schválení uděleno.

§ 3. Musí-li býti zásilka dovezena do celních nebo berních místností mimo nádraží, doveze ji tam železnice nebo dá dovézt za náhradu výdajů na svou odpovědnost, a to i tehdy, když si příjemce vyhradil, že si zásilku odveze nebo dá odvézt.

Čl. 66. Zpráva o příchodu zásilky.

§ 1. Podává-li železnice příjemci zprávu o příchodu zásilky (čl. 63, § 7), učiní tak podle vlastní volby poštou, telegraficky, telefonicky nebo poslem; podává-li zprávu poštou nebo poslem, oznámí zároveň lhůtu, v které třeba zásilku odebrati. K písemnému návrhu příjemcovu může výpravna zboží ujednatí s ním zvláštní způsob podávání zpráv.

§ 2. O příchodu zásilky podá stanice určení zprávu hned po jejímu příchodu, nejpozději však u rychlého zboží ve dvou hodinách po příchodu, u nákladního zboží, jakmile bylo přichystáno k odběru. Došla-li však zásilka všedního dne po uplynutí 16. hodiny nebo v neděli, o zákonném svátku nebo památném dnu, lze žádati podání zprávy, nebylo-li jinak ujednáno, teprve začátkem služebních hodin nejbližšího dne všedního.

§ 3. Zpráva se pokládá za skutečnou:

- a) stala-li se poštou, za 4 hodiny, stala-li se telegraficky, za hodinu po podání zprávy;
- b) stala-li se telefonicky, okamžikem dodání zprávy;
- c) stala-li se poslem, okamžikem dodání zprávy neb okamžikem, kdy byl učiněn řádný pokus o dodání zprávy;

d) stala-li se na návrh příjemcův jiným způsobem podle § 1, okamžikem, který ustanovuje tarif.

§ 4. Za dodání zprávy nebo za řádný pokus o ně může železnice žádati náhradu výdajů nebo poplatků. Sepisuje-li zprávu železnice, učiní tak zdarma.

§ 5. Zpráva se nepodává:

- a) navrhl-li odesílatel v nákladním listu, aby byla zásilka ponechána na dráze na přihlášku;
- b) zřekl-li se příjemce zprávy písemně;
- c) dováží-li železnice zboží do domu nebo
- d) není-li zpráva možná.

§ 6. Byla-li vozová zásilka pro nezpůsobilost vozu k jízdě cestou přeložena, musí to stanice určení oznámiti příjemci ve zprávě.

Čl. 67. Lhůty pro odběr zásilek.

§ 1. Zboží, které má vykládati železnice, jakož i železniční vozidlo přepravované na vlastních kolech má příjemce odebrati ve stanici určení na místech ustanovených železnicí buď trvale nebo případ od případu v odběrní lhůtě, která trvá alespoň 24 hodin (lhůta prostá skladištného nebo lhůta prostá stojného), pokud pro některé zboží nebo pro některá železniční vozidla tento řád anebo tarif neustanovuje jinak (viz i § 9).

§ 2. Zboží, které má vykládati příjemce, má příjemce odebrati a vykládati na místech ustanovených železnicí buď trvale nebo případ od případu v odběrní lhůtě, která trvá alespoň 24 hodin (vykládací lhůta), pokud pro některé zásilky tento řád anebo tarif neustanovuje jinak. (Viz i § 9.)

§ 3. Odběrní lhůta (§§ 1 a 2) se počíná okamžikem, kdy se pokládá zpráva o příchodu zásilky za skutečnou (čl. 66, § 3). Nebyla-li však zásilka včas přichystána k odběru nebo navrhl-li odesílatel v nákladním listu, aby byla zásilka ponechána na dráze na přihlášku, nebo zřekl-li se příjemce zprávy písemně nebo není-li zpráva možná, počíná se odběrní lhůta přichystáním zásilky k odběru.

§ 4. Neustanovuje-li tento řád anebo tarif jinak, není dovoleno v neděli, o zákonných svátcích neb o památných dnech odebrati nákladní zboží. Rychlé zboží může býti odebráno, nepřekáží-li nic řízení celnímu, bernímu, finančnímu, policejnímu nebo řízení jiných úřadů právních.

§ 5. Odběr a odvezení zásilek, v případě § 2 i vykládání zásilek, je příjemce povinen

provésti ve služebních hodinách vyhlášených vývěskem ve stanici; mimo služební hodiny jen za souhlasu stanice, která jest oprávněna vybíratí za to poplatek ustanovený tarifem nebo vývěskem ve stanici.

§ 6. Lhůta prostá skladištného nebo lhůta prostá stojného (§ 1) a vykládací lhůta (§ 2) se stavi — pokud pro některé zboží tento řád anebo tarif neustanovuje jinak — v neděli, o zákonných svátcích nebo o památných dnech, jakož i u všech zásilek po dobu plnění předpisů celních, berních, finančních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních, pokud plnění nebylo zdržováno odesílatelem nebo příjemcem.

§ 7. Nebyla-li zásilka v odběrní lhůtě (§§ 1, 2 a 6) odebrána, v případě § 2 i vyložena, vybírá železnice po uplynutí této lhůty skladištné, stojné nebo zdržné. Uplynula-li vykládací lhůta teprve po 14. hodině v den, který přímo předchází neděli, zákonný svátek nebo památný den, nevybírá železnice za neděli, zákonný svátek nebo památný den zdržné; následuje-li tu však neděle a zákonný svátek nebo památný den, anebo zákonný svátek a památný den, anebo několik zákonných svátků nebo památných dnů přímo po sobě, vybírá železnice zdržné za jeden z těchto dnů. Je-li vykládací lhůta překročena o více než 24 hodin, může železnice zásilku na útraty a nebezpečí oprávněného vyložiti; učiní-li tak, podá oprávněnému o tom na jeho útraty zprávu.

§ 8. Hlásí-li se příjemce, kterému byla o příchodu zásilky podána zpráva, k odběru a nelze-li mu přichvstati zásilku nejpozději za hodinu, kdy se dostavil, nahradí železnice příjemci na žádost útraty vzešlé tím, že se marně pokusil zásilku odebrati. Na požádání příjemce potvrdí železnice v nákladním listu, že se marně pokusil o odběr.

§ 9. Je-li pravidelnost provozu ohrožena mimořádnými poměry, může železnice podle potřeby zkrátiti lhůtu prostou skladištného, stojného nebo vykládací lhůtu, ne však na dobu kratší než 8 denních hodin, jakož i zvětšiti skladištné, stojné nebo zdržné. Výjimečně může železnice zkrátiti vykládací lhůtu až na 6 denních hodin, vykládá-li příjemce z vozu, do kterého potom nakládá. Železnice může též odvolati úlevy ve výpočtu zdržného uvedené v § 7. Všechna tato opatření, k nimž je zapotřebí schválení dozorcím úřadem, musí býti vyhlášena a nenabývají účinnosti před vyhlášením; ve vyhláše musí býti uvedeno, že bylo schválení uděleno.

Čl. 68. Placení pohledávek železnice.

§ 1. Odesílatel má na vůli, zdali chce zaplatiti pohledávky železnice (dovozné, vedlejší poplatky a ostatní za přepravy vzniklé výdaje) při podeji nebo zdali chce tyto použítí k zaplacení příjemci. Pohledávky železnice, jichž placení odesílatel podle nákladního listu nepřevzal (viz § 2), zaplatí železnici příjemce. Tarif může ustanoviti, že odesílatel má právo při podeji zboží zaplatiti též výdaje vzniklé mimo přepravní smlouvu.

§ 2. Odesílatel musí v nákladním listě ve sloupci »Platební záznam« zapsati dovozná, vedlejší poplatky nebo výdaje, které má platiti, takto:

a) má-li platiti dovozná se všemi vedlejšími poplatky, které vzejdou v odesílací stanici až do přijetí zásilky k přepravě, počítajíc v to i poplatek za opověď zájmu na dodání a provisi z dobírky nebo zálohy, označí to na př. „vyplaceno“;

b) má-li platiti i jiné pohledávky, než v odst. a) uvedené, označí to na př. „vyplaceno i se . . . . .“ [přesné označení těch pohledávek, které má platiti přes rozsah platebního záznamu podle odst. a)];

c) má-li platiti dovozná a všechny vedlejší poplatky a výdaje, označí to na př. „vyplaceno se všemi vedlejšími poplatky a výdaji“;

d) má-li platiti jen dovozná, označí to na př. „vyplaceno jen dovozná“;

e) má-li platiti všechny nebo jen některé vedlejší poplatky nebo výdaje nebo obojí, označí to na př. „vyplaceny všechny vedlejší poplatky“ nebo „vyplaceny všechny výdaje“ nebo „vyplaceno jen . . . . .“ (přesné označení toho vedlejšího poplatku nebo toho výdaje, které má platiti, na př. „vyplaceno jen vážné“). Zápis o vyplacení cla značí, že odesílatel zaplatí nejen všechny částky, které požadují celní úřady od železnice, nýbrž i vedlejší poplatky a výdaje, které vybírá železnice na plnění celních předpisů;

f) má-li platiti pohledávky železnice podle odst. a), b), c), d) nebo e) jen k hranici nebo jen do pohraniční stanice nebo jen do některé stanice na cestě, označí to příslušným záznamem podle odst. a) až e) doplněným na př. slovy „jen do pohraniční stanice x“;

g) má-li platiti jen určitou částku, označí to na př. „vyplaceno (částka slovy) . . . . .“.

§ 3. Je dovoleno zapsati do nákladního listu několik platebních záznamů uvedených v § 2 odst. a) až f), které se vzájemně doplňují.

§ 4. U zboží, které — podle úsudku odesílací stanice — rychle se kazí nebo svou nepatrnou hodnotou nebo svou povahou nehradí bezpečně přepravné, jakož i u zboží, které má být přepravováno za zlevněné dovozní, je železnice oprávněna stanovit tarifem, zda-li má být zapláceno odesílatelem přepravné podle § 2a), anebo má-li být placeno příjemcem. Viz i přílohu A.

§ 5. Nelze-li při podejří přesně určit dovozní nebo jeho část anebo vedlejší poplatky anebo výdaje, které má odesílatel platit, může odesílací stanice žádati, aby odesílatel dal přibližnou jistotu za ty částky, které nelze přesně vypočísti; o tom vydá mu stvrzenku. Tyto částky budou zapsány do výplatního účtu, podle kterého je železnice povinna nejpozději do 14 dnů po odevzdání nákladního listu příjemci provést s odesílatelem zúčtování. Při zúčtování vydá odesílací stanice odesílateli výplatní účet, vrátí-li stvrzenku o jistotě. Danou jistotu železnice nezúčtí.

§ 6. Odesílací stanice musí — vyjma případ uvedený v § 5 — odděleně zapsati a přesně označiti jak v nákladním listu tak v druhopisu nákladního listu dovozní, vedlejší poplatky a výdaje, které zaplatí odesílatel. (Srovnej i čl. 54, § 8.)

Čl. 69. Nároky z nesprávného užití tarifu nebo z nesprávného výpočtu přepravného.

§ 1. Bylo-li užito tarifu nesprávně nebo bylo-li užito nesprávného tarifu (díťajíc v to i opominutí čl. 54, § 6) anebo stala-li se chyba při výpočtu přepravného, přírůzek k dovoznímu nebo výdajů, musí býti doplaceno, oč bylo vybráno méně, a vráceno, oč bylo přepřaceno. Přepřatky zjištěné železnicí, přezahují-li 5 Kčs u nákladního listu, musí železnice z vlastního podnětu co nejdříve oprávněnému oznámiti a co nejdříve vrátiti.

§ 2. Částky, o které bylo vybráno méně, doplatí železnice odesílatel, nebyl-li nákladní list odevzdán příjemci. Přijal-li příjemce nákladní list, doplatí odesílatel jen podle svého platebního záznamu v nákladním listu (čl. 68); jinak doplatí příjemce (čl. 63, § 2). Srovnej však čl. 51, § 5.

§ 3. Přijmouti přepřatek jest oprávněn odesílatel anebo příjemce podle toho, kdo přepřatil.

§ 4. Částky dlužné podle tohoto článku, přesahují-li 150 Kčs u nákladního listu, zúčtí se 5%. Tyto úroky se započítají ode dne vý-

zvy ku placení nebo ode dne reklamace (čl. 102), anebo nebylo-li výzvy ku placení nebo reklamace, ode dne podání žaloby.

Čl. 70. Dobírky a zálohy.

§ 1. Odesílatel může, pokud tento řád neustanovuje jinak, uložit na zásilku dobírku až do její hodnoty [čl. 48, § 3 h)]. Na zásilku, obsahující popel z nrtvol, není dovoleno uložit dobírku.

§ 2. Železnice není povinna vyplatit dobírku odesílateli dříve, než byla jí zaplácena příjemcem. Zaplácená dobírka musí býti odesílateli přichystána co nejdříve; nebude-li přichystána do 21 dnů od zaplacení, platí železnice od té doby 5% úroky.

§ 3. Byla-li zásilka vydána příjemci, aniž dobírku zaplatil, je železnice povinna nahradit odesílateli škodu z toho vzniklou až do částky, na kterou zněla dobírka; má však právo postihu proti příjemci.

§ 4. Železnice může poskytnouti zálohu [čl. 48, § 3 h)], jsou-li — podle úsudku odesílací stanice — jak záloha tak i nezaplacené přepravné bezpečně hrazeny hodnotou zásilky.

§ 5. Z dobírek a ze záloh vybírá železnice poplatek (provizi) podle podrobnějších ustanovení tarifu.

Část IV.

Změna přepravní smlouvy.

Čl. 71. Právo pozměnití přepravní smlouvy.

§ 1. Pouze odesílatel má právo pozměnití přepravní smlouvy tím, že přikáže, aby

- a) zásilka byla vrácena v odesílací stanici;
- b) zásilka byla zadržena na cestě;
- c) dodání zásilky bylo oddáleno;
- d) zásilka byla dodána ve stanici určení jinému příjemci nebo dodána v jiné stanici příjemci zapsanému v nákladním listu nebo jinému příjemci;
- e) zásilka byla vrácena do odesílací stanice;
- f) na zásilku byla uložena dobírka;
- g) dobírka byla zvětšena, zmenšena nebo zrušena;
- h) zásilka, u které odesílatel nepřevzal podle nákladního listu placení pohledávek železnice, byla dodána vyplaceně podle čl. 68.

§ 2. Dává-li odesílatel příkaz podle § 1 d) nebo e), může zároveň přikázat, pokud tarif neustanovuje jinak, aby zásilka, přepravovaná jako nákladní zboží, byla přepravována dále nebo vrácena do odesílací stanice jako rychlé zboží, nebo opačně. Odesílatel může též zároveň předepsati tarify, kterých má být užito, nebo, pokud tarif neustanovuje jinak, přepravní cestu, po které má být zásilka přepravována (srovnej i čl. 51, § 4). Tarif může dovoliti i jiný způsob výpravní.

§ 3. Jinaké příkazy než v §§ 1 a 2 mohou být dovoleny tarifem.

§ 4. Příkaz nesmí mít nikdy v zápětí rozdělení zásilky.

§ 5. Příkaz musí odesílatel udělití písemným, jím podepsaným prohlášením podle vzorce přílohy C. Tarif může stanovití jiný vzorec prohlášení. Příkaz musí býtí opakován na druhopisu nákladního listu, který odesílatel zároveň předloží železnici a který mu železnice vrátí. Provedla-li železnice příkaz, anž si vyžádala předložení druhopisu nákladního listu, odpovídá za škodu vzešlou z toho příjemci, odevzdal-li mu odesílatel druhopis nákladního listu.

§ 6. Železnice provede odesílatelův příkaz pouze tehdy, je-li dán prostřednictvím odesílací stanice, pokud tento řád (viz § 7) nebo tarif neustanovuje jinak.

§ 7. Příkazu podanému přímo ve stanici určení, aby bylo oddáleno dodání zásilky, může býtí vyhověno za podmínek ustanovených tarifem.

§ 8. Dá-li odesílatel příkaz, aby byla zásilka na cestě zadržena nebo její dodání ve stanici určení oddáleno, je železnice oprávněna za zadržení přesahující 6 hodin vybrati skladištné, stojné nebo zdržné. Přesahuje-li zadržení 24 hodin, může železnice se zásilkou jednatí obdobně podle čl. 74, §§ 6, 7, 8 a 11.

§ 9. Odesílací stanice odešle na potvrzení, nebylo-li jinak ujednáno, odesílatelův příkaz na jeho útraty co nejdříve stanici určení nebo stanici, kde má býtí zásilka zadržena. Žádá-li toho odesílatel, bude odesílatelův příkaz odeslán za podmínek ustanovených tarifem telegramem nebo telefonem; stanice určení nebo stanice, kde byla zásilka zadržena, nesmí však příjemci ani odevzdatí nákladní list ani vydatí zásilku ani zásilku poslatí dále nebo zpět, dokud neobdrží písemné prohlášení (§ 5). Tarif může ustanovití výjimky.

§ 10. Právo odesílatelovo měnití přepravní smlouvu zaniká, i má-li druhopis nákladního

listu, jakmile je odevzdán nákladní list příjemci nebo jakmile příjemce uplatní své nároky z přepravní smlouvy podle čl. 63, § 3. Od toho okamžiku smí železnice dbáti jen návrhů příjemcových.

Čl. 72. Provedení změny přepravní smlouvy.

§ 1. Železnice nesmí příkaz odmítnoutí neb z jeho provedením sečkatí, leč by

a) provedení nebylo možné v okamžiku, kdy dojde do stanice provádějící příkaz;

b) provedením byla rušena pravidelná služba provozní;

c) provedení bránily předpisy celní, berní, finanční, policejní nebo předpisy jiných úřadů správních;

d) hodnota zásilky při změně stanice určení nehradila pravděpodobně pohledávky železnice, které by vázly na zásilce po příchodu do nové stanice určení, leda že by byly hned zaplacený nebo zajištěny.

§ 2. Železnice podá odesílateli neprodleně zprávu o překážkách, které brání provedení jeho příkazu. Nemohla-li železnice tyto překážky předvídatí, nese odesílatel všechny následky toho, že železnice počala prováděti jeho příkaz.

§ 3. Přikázal-li odesílatel, aby byla zásilka dodána v některé stanici na cestě, počítá železnice dovozně až do této stanice podle tarifů platných mezi odesílací stanicí a jmenovanou stanicí na cestě.

§ 4. Přikázal-li odesílatel, aby byla zásilka dodána v některé stanici na cestě, avšak zásilka již touto stanicí prošla, počítá železnice dovozně:

a) do stanice, kde byla zásilka zadržena, podle tarifů platných mezi touto stanicí a stanicí odesílací,

b) ze stanice, kde byla zásilka zadržena, zpět do jmenované stanice na cestě podle tarifů platných na této cestě.

§ 5. Přikázal-li odesílatel, aby byla zásilka vrácena do odesílací stanice, počítá železnice dovozně:

a) do stanice, kde byla zásilka zadržena, podle tarifů platných mezi touto stanicí a stanicí odesílací,

b) ze stanice, kde byla zásilka zadržena, do odesílací stanice podle tarifů platných na této cestě.

§ 6. Přikázal-li odesílatel další přepravu do jiné stanice, počítá železnice dovozně:

a) do stanice, kde byla zásilka zadržena, podle tarifů platných mezi touto stanicí a stanicí odesílací,

b) ze stanice, kde byla zásilka zadržena, do nové stanice určení podle tarifů platných mezi těmito stanicemi.

§ 7. V případech §§ 4, 5 a 6 může tarif ustanovit podmínky pro výpočet levnějšího dovozného.

§ 8. Vedle zaplacení dovozného, vedlejších poplatků za úkony již provedené a výdajů, může železnice žádati, pokud nemá viny, za provádění příkazu — třeba i za pokus o jeho provedení — poplatků.

Čl. 73. Přepravní překážky.

§ 1. Nelze-li přepravu pro překážku započítati nebo byla-li přerušena přeprava a určila-li železnice pomocnou cestu, přepraví zásilku do stanice určení po této cestě nevybírajíc za to větší přepravné; dodací lhůty se však počítají po pomocné cestě.

§ 2. Neurčila-li železnice pomocné cesty, vyzve odesílatele podle své volby buď přímo nebo prostřednictvím odesílací stanice, aby navrhl, jak jednat se zásilkou. Pro odesílatelův návrh platí čl. 71, pokud není jinak ustanoveno tímto řádem anebo tarifem. Železnice není povinna vyzvat odesílatele, aby navrhl, jak jednat se zásilkou, jde-li pouze o přechodnou překážku, vzniklou z příčin uvedených v čl. 60, § 3.

§ 3. Odesílatel může v nákladním listu dáti návrh pro případ, že vznikne přepravní překážka. Nemůže-li býti — podle úsudku železnice — tento návrh proveden, vyzve odesílatele, aby učinil nový návrh.

§ 4. Nepředloží-li odesílatel při podávání návrhu druhopis nákladního listu, nesmí měnit návrhem ani osobu příjemcovu ani stanici určení, ledaže by tarif ustanovoval jinak.

§ 5. Pomine-li přepravní překážka dříve, než dojde odesílatelův návrh, odešle železnice zásilku do stanice určení, aniž vyžká návrhu, a podá o tom odesílateli co nejrychleji zprávu.

§ 6. O provádění odesílatelových návrhů podle tohoto článku platí obdobně ustanovení čl. 72, pokud není jinak ustanoveno tímto řádem anebo tarifem. Výdaje za podání zprávy podle §§ 2, 3 a 5 váznou na zásilce.

§ 7. Neučiní-li odesílatel, kterému byla podána zpráva o přepravní překážce, proveditelný návrh ve lhůtě stanovené tarifem, jedná železnice se zásilkou podle čl. 74, §§ 6, 7, 8 a 11.

§ 8. Zjistí-li železnice, že přijala ku přepravě předměty vyloučené z přepravy podle čl. 45, § 1 A nebo B, a není-li zákonnými nebo správními předpisy nebo tarifem stanoveno jinak, jedná s nimi, a to i tehdy, jsou-li označeny správně, obdobně podle ustanovení čl. 74, §§ 6, 7, 8 a 11. O přírázce k dovoznému srovnání čl. 51, §§ 1 a 2 a) 1.

Čl. 74. Překážky při dodání. Prátek v odběru.

§ 1. Nelze-li vypátrati příjemce neb odmítne-li příjemce přijmouti nákladní list nebo nákladní list ve lhůtě stanovené tarifem nežadá, nebo nastane-li jiná překážka při dodání, podá hned stanice určení prostřednictvím odesílací stanice odesílateli na potvrzení zprávu o příčině překážky a vyžádá si jeho návrh; tarif může stanovit výjimky. Pro odesílatelův návrh platí čl. 71, pokud není jinak ustanoveno tímto řádem nebo tarifem.

§ 2. Odmítli-li příjemce přijmouti nákladní list, má odesílatel právo dáti návrh i tehdy, nemůže-li předložit druhopis nákladního listu.

§ 3. Odesílatel může v nákladním listu navrhnouti, aby mu byla podána zpráva prostřednictvím odesílací stanice telegraficky nebo přímo telegraficky nebo přímo poštou, a to buď dopisem na potvrzení, nebo za podmínek ustanovených tarifem obyčejným dopisem. Též může v nákladním listu navrhnouti, aby stanice určení podala zprávu o překážce při dodání místo jemu třetí osobě v nákladním listu označené a vyžádala si jejího návrh. Tarif stanoví podmínky, kdy jest odesílatel anebo třetí osoba oprávněna dávat návrhy přímo stanici určení.

§ 4. Odesílatel může v nákladním listu navrhnouti, aby mu byla zásilka vrácena, nastane-li překážka při dodání. Jinak nesmí býti zásilka odesílateli vrácena bez jeho výslovného souhlasu. Tarif může stanovit i jiné návrhy, které smí odesílatel zapsati do nákladního listu.

§ 5. Jestliže příjemce, který odmítl přijmouti nákladní list, hlásí se dodatečně k odběru, odevzdá mu stanice určení nákladní list jen tehdy, nedostala-li zatím opačný příkaz od odesílatele (čl. 71, § 10) nebo opačný návrh od odesílatele nebo od třetí osoby odesílatelem podle § 3 označené. Zprávu o dodání, byla-li již odesílateli podána zpráva o překážce (§ 1), podá železnice odesílateli na potvrzení, pokud tarif neustanovuje jinak.

§ 6. Není-li možné odesílatele nebo jím podle § 3 označenou třetí osobu zpravit, nebo otáčí-li odesílatel nebo třetí osoba učiniti návrh, anebo nelze-li návrh provést, může želez-

nice vzíti zásilku na sklad na útraty odesílatele (viz čl. 89, § 7). Též je železnice oprávněna odevzdati zásilku na sklad špeditérovi nebo do veřejného skladiště na útraty oprávněného a vybrati si částky váznoucí na zásilce vyjma dobírku, kterou zruší; tu odpovídá za pečovost řádného obchodníka.

§ 7. Železnice jest oprávněna zásilku, kterou nelze dodat, bez formalit co nejlépe prodati, a to:

a) se zbožím, které — podle úsudku stanice určené — buď rychle se kazí nebo jehož hodnota by nehradila přepravné, hned;

b) s ostatním zbožím též ihned, nemůže-li železnice zásilku podle místních poměrů vzíti nebo odevzdati na sklad a není-li možné odesílatele nebo třetí osobu (§ 3) o překážce zpravit, nebo otál-li odesílatel nebo třetí osoba odělit návrh anebo nelze-li návrh provést;

c) se zbožím, které vzala na sklad a které se rychle nekazí, za 30 dnů po dni, kterým uplynula lhůta prostá skladištního, stojného nebo vykládací lhůta, a třeba i dříve, jestliže by se jeho hodnota uložením nepoměrně zmenšila anebo jestliže by tarifní poplatky nebo výdaje spojené s uložením zboží nebyly úměrné hodnotě zboží.

Prodává-li železnice, může vybrati mimo výdaje zvláštní poplatek. Výtěžek z prodeje vyplácí odesílateli po srážce pohledávek uvedených v čl. 63, § 4. Neuhradí-li výtěžek z prodeje všechny pohledávky železnice, musí odesílatel doplatiti. Odesílatel je též povinen zaplatiti všechny pohledávky železnice, musilo-li býti zboží bez jejího zavinění zničeno.

§ 8. Železnice podá hned odesílateli a příjemci zprávu, že vzala nebo odevzdala zboží na sklad (§ 6). O zamýšleném prodeji jim podá zprávu pouze tehdy, jde-li o § 7 c), o provedeném prodeji vždy. Tarif ustanovuje, podává-li železnice některou z těchto zpráv místo odesílateli třetí osobě uvedené v § 3. Opomine-li železnice podati některou z těchto zpráv, ačkoli to bylo možné, je povinna nahraditi škodu z toho vzniklou.

§ 9. Přijal-li příjemce nákladní list, zásilku však neodebral, vyzve železnice příjemce, aby zásilku odebral. O vzetí nebo odevzdání na sklad, jakož i o prodeji zásilky a o podání zprávy příjemci platí předpisy §§ 6, 7 a 8. Výtěžek z prodeje vyplácí železnice příjemci po srážce pohledávek uvedených v čl. 63, § 4; pohledávky železnice, neuhrazené prodejem zásilky, musí doplatiti příjemce. Příjemce je též povinen zaplatiti všechny pohledávky železnice, musilo-li býti zboží bez jejího zavinění zničeno.

§ 10. Jinak platí o provádění návrhů podle tohoto článku obdobně ustanovení čl. 72.

§ 11. Za dodání zprávy podle tohoto článku nebo za řádný pokus o ně může železnice žádati poplatek, který vázne na zásilce, pokud nebyl zaplacen odesílatelem (srovnej i § 3) nebo příjemcem.

ČÁST V.

Přeprava mrtvol.

Čl. 75. P o d e j.

§ 1. Mrtvolu podanou na nákladní list pro rychlé zboží přepravuje železnice osobními vlaky, uspíší-li se tím přeprava a dovolují-li to provozní poměry.

§ 2. Při podeji musí býti železnici odevzdán průvodní list pro mrtvolu (úmrlčí pas); železnice jej vydá při dodání příjemci.

§ 3. Pokud není ustanoveno jinak, musí býti mrtvola neprodyšně uzavřena v rakvi, a to buď jednoduché nebo dvojitě kovové nebo vnitřní kovové a vnější dřevěné nebo jiné. Tato jednoduchá neb dvojitá rakev musí býti vložena ještě do dřevěné bedny tak těsně, aby se v ní nemohla pohnouti. Bedny není třeba, zajistí-li odesílatel náležitě rakev s mrtvolou ve voze proti posunutí.

§ 4. Nakládání mrtvolou musí býti provedeno odesílatelem ve lhůtě, jejíž počátek a déku s ním sjedná stanice při objednávce vozu. Neprovede-li odesílatel v této lhůtě nakládání a železnice je nezdržovala, počítá železnice po jejím uplynutí zdržné podle ustanovení tarifu.

§ 5. Pokud tarif nestanoví jinak, je zakázáno k mrtvole do vozu přikládati jiné zboží.

§ 6. Železnice jest oprávněna stanoviti tarifem, zda-li má býti odesílatelem zapláceno přepravné podle čl. 68, § 2a).

Čl. 76. P ř e p r a v a.

§ 1. Mrtvolou přepravuje železnice v krytých vozech. Mrtvolou podané v pohřebních vozech se všech stran uzavřených se přepravují na otevřených vozech.

§ 2. Mrtvola musí býti doprovázena průvodcem (srovnej čl. 9, § 2), který jede týmž vlakem. Průvodce není třeba, odevzdá-li odesílatel odesílací stanici písemné nebo telegrafické prohlášení příjemcovu, že mrtvolu dá hned odvézti, jakmile bude o jejím příchodu zpraven. U mrtvolou adresované pohřebnímu ústavu nebo ústavu pro spalování mrtvol není třeba takového prohlášení.

§ 3. Mrtvola má být přepravována co nejrychleji a smí být cestou překládána, jen jestliže je to nezbytně nutné. Stane-li se přeprava nedoprovázené mrtvoly zamýšlenými vlaky nemožnou, oznámí stanice, kde vznikla překážka, telegraficky příjemci, kterým vlakem bude přeprava provedena; za zprávu železnice nic nepožaduje.

čl. 77. Dodání.

§ 1. O příchodu mrtvoly do stanice určení podá hned železnice zprávu příjemci na jeho útraty podle vlastní volby telegraficky, telefonicky nebo poslem. O příchodu mrtvoly, kterou doprovází průvodce, jestliže neustanovuje tarif jinak, železnice zprávu nedává; zprávu příjemce je povinností průvodcovou.

§ 2. Vykládati mrtvolu přísluší příjemci. Mrtvola má být odebrána, vyložena a odvezena nejpozději v 5 denních hodinách (odběrní lhůta). Odběrní lhůta se počíná okamžikem přichystání mrtvoly k odběru nebo, byla-li podána železnici příjemci o příchodu zpráva, okamžikem, kdy se pokládá zpráva za skutečnou (čl. 66, § 3). Odběrní lhůta se staví, neustanovuje-li tarif jinak, pouze po dobu plnění předpisů celních, policejních nebo předpisů jiných úřadů správních. Po uplynutí odběrní lhůty vybírá železnice zdržné nebo skladářské. Železnice může též po uplynutí odběrní lhůty mrtvolu na nebezpečí a útraty oprávněného vyložit a odevzdat místnímu sboru národní bezpečnosti; o tom podá zprávu odesílateli i příjemci na jejich útraty.

čl. 78. Výjimečná a další ustanovení.

§ 1. Mrtvoly podávané sbory národní bezpečnosti, trestnicemi, nemocnicemi a pod. vyšším učilištím veřejným anebo mrtvoly podávané těmito učilišti není třeba doprovázeti, ani není zapotřebí prohlášení podle čl. 76, § 2. Mohou být podávány v bednách nepropustně uzavřených a přepravovány na otevřených vozech. Zboží pevné jakosti (dřevo, kov a pod.) nebo v pevném obalu (v bednách, sudích a pod.) je dovoleno přikládati. Je zakázáno přikládati potraviny a poživatiny, jakož i jejich suroviny, a předměty přílohy A. Po schválení dozorcím úřadem lze též upustiti od přeložení umrlčího pasu.

§ 2. Pokud není v této části ustanoveno jinak, platí pro přepravu mrtvol obdobně ustanovení části I až IV tohoto dílu, vyjma čl. 43, § 3 f), čl. 55, čl. 63, § 5, čl. 65, čl. 70 a čl. 74.

ČÁST VI.

Přeprava živých zvířat.

čl. 79. Dodací lhůty.

§ 1. Pokud tarif neustanovuje kratší lhůty přepravní (viz i čl. 87, § 2) platí tyto:

- a) pro rychlé zboží za každých započatých 300 tarifních kilometrů . . . . . 24 hodin,
- b) pro nákladní zboží při vzdálenostech až do 150 tarifních kilometrů . . . . . 24 hodin,
při větších vzdálenostech za každých dalších započatých 200 tarifních kilometrů dalších 24 hodin.

§ 2. Mimo případy uvedené v čl. 55, § 3 může železnice po schválení dozorcím úřadem ustanoviti tarifem přírůžky k přepravním lhůtám též pro přechod s jedné dráhy na jinou dráhu nebo s jedné trati na jinou trať téže železnice.

§ 3. Dodací lhůta se u zvířat podaných ku přepravě vlakem odjíždějícím podle jízdního řádu dopoledne počíná uplynutím 12. hodiny, u zvířat podaných ku přepravě vlakem odjíždějícím podle jízdního řádu odpoledne uplynutím 24. hodiny.

§ 4. Dodací lhůta se staví mimo případy uvedené v čl. 55, § 8 také po dobu zadržení způsobeného krměním, napájením nebo postříkáním.

čl. 80. Nakládání a podej

§ 1. Stanice s pravidelným značnějším podejem zvířat beze schrán musí míti zařízení, která umožňují účelné a bezpečné nakládání.

§ 2. Jedním nákladním listem není dovoleno podati zvířata beze schrán s jiným zbožím, pokud tento řád a tarif neustanovuje jinak.

§ 3. Pokud není ustanoveno jinak, může být odpřeno přijetí nemocných nebo poraněných zvířat.

§ 4. Zvířata nakládati přísluší odesílateli, neustanovuje-li tarif jinak nebo nebyla-li sjednána a do nákladního listu pojata zvláštní dohoda mezi odesílatelem a železnici. Pomůcky potřebné k uvázání zvířat musí opatřiti odesílatel.

§ 5. Při nakládání nesmí být schránami se zvířaty házeno a nesmějí být překlápěny.

§ 6. Nakládání musí být provedeno odesílatelcem ve lhůtě, jejíž počátek a délku s ním sjedná stanice při objednávce vozu. Neprovede-

li odesílatel v této lhůtě nakládání a železnice je nezdržovala, počítá železnice po jejím uplynutí zdržné podle ustanovení tarifu.

§ 7. Při nakládání zvířat ve schránách musí býti dbáno toho, aby měl čerstvý vzduch dostatečný přístup ke zvířatům. Schránky je dovoleno klásti na sebe jen tehdy, je-li podloženými látkami nebo jinak postaráno o to, aby zůstala mezi dnem vrchní schránky a vrchem spodní schránky volná prostora alespoň 3 cm; jiné zboží na ně klásti je zakázáno.

§ 8. Při nakládání zvířat beze schrán musí býti při určení největšího počtu zvířat, který má býti přepraven v jednom voze, dbáno toho, aby nestála velká zvířata stlačena na sebe a na stěny vozu a aby bylo zamezeno poranění zvířat odřením nebo pod. Drobným zvířatům musí býti dána možnost ulehnutí.

§ 9. Velká a drobná zvířata, jakož i zvířata různých druhů je dovoleno nakládati pohromadě do vozu toliko tehdy, jsou-li jednotlivé druhy navzájem odděleny přehradou nebo přeprašením z prken nebo latí, které opatří a upevní odesílatel. Toto omezení neplatí při přepravě matek se ssajícími mláďaty a u drůbeže.

§ 10. Vozy s drůbeží beze schrán musí býti opatřeny kovovou závěrkou.

§ 11. U skotu a vepřového dobytka beze schrán musí býti podlaha vozu vystlána. Podlaha otevřeného vozu nebo vozu, který má toliko laťové stěny, a vozu, jehož dveře nejsou za přepravy uzavřeny, nesmí býti vystlána snadno hořlavými látkami. Za snadno hořlavé látky se pokládají zejména plevy, piliny s příměsí písku nebo bez něho, pak seno a travnaté nebo rašelinné stelivo, nejsou-li pokropeny vodou, jakož i sláma. Nepodestlal-li odesílatel zvířata, učiní tak železnice za poplatek ustanovený tarifem. Jsou-li podestlaná zvířata nedoprovázená cestou překládána, je železnice povinna obstarati podestlání ve voze pro další přepravu; železnice má právo vybrati za podestlání tarifní poplatky, pokud překládání sama nezavinila.

§ 12. Železnice jest oprávněna stanoviti tarifem, zda-li má býti odesílatelem zapláceno přepravné podle čl. 68, § 2a).

Čl. 81. Obal.

§ 1. Jsou-li zvířata podána ku přepravě ve schránách, musí býti schránky dostatečně vzdušné a prostorné, aby zvířata mohla v nich pohodlně stát i ležeti. Zvířata nesmějí býti podávána spoutaná.

§ 2. Klece, bedny, koše nebo podobné schránky musí míti dna úplně a klece mimo to

i stěny tak vysoko utěsněné, aby nebylo možné znečištění vozidel nebo zařízení výkallem nebo stelivem. Toto ustanovení neplatí pro drůbež ve vozových nákladech. Klece nebo schránky, které jsou částečně nebo zcela sbité z latí, musí býti upraveny tak, aby zvířata nemohla prostrčeti jednotlivé části těla. Lze-li předvídati, že bude přeprava trvati déle než 36 hodin, musí býti schránky opatřeny též účelným zařízením k napájení a u drobných zvířat též ke krmení. Pokud tarif neustanovuje jinak, musí býti dno schrán pokryto pískem, sypkou rašelinou nebo pilinami.

Čl. 82. Vozy pro živá zvířata.

§ 1. Zvířata třeba přepravovati v krytých vozech, jejichž světlá šířka činí alespoň 2.6 m a které mají u střechy v podélných nebo čelních stěnách po dvou větracích otvorech, dlouhých alespoň po 0.40 m a širokých alespoň po 0.30 m, které lze zavíratí zevnitř. Mimo to musí býti vozy opatřeny na dveřích zařízením umožňujícím stále jejich pootevření v šířce 0.35 m u velkých zvířat a 0.15 m u drobných zvířat. Větrací otvory a dveře musí zůstati za přepravy takto otevřeny proto, aby vzduch měl dostatečný přístup, ledaže by odesílatel navrhl něco jiného v nákladním listu. Otvory ve dveřích musí odesílatel zahraditi prknem alespoň 30 cm širokým, aby bylo zabráněno vypadávání výkalů a steliva. Na odesílatelův návrh v nákladním listu přepraví železnice zvířata, vyjma drůbež, v otevřených vozech vysokostěnných.

§ 2. Je-li nutně výjimečně užití pro velká zvířata vozů bez větracích otvorů, musí býti dveře alespoň z polovice otevřeny a v této poloze bezpečně upevněny proti posunutí, ledaže by odesílatel navrhl něco jiného v nákladním listu. Otvory ve dveřích musí býti zahrzeny dřevěnými paženými nebo mřížemi.

§ 3. Vepřový dobytek, ovce, kozy a drůbež beze schrán se přepravují v krytých vozech s několika patry, s laťovými stěnami a s napajedly. Stěny musí býti tak vysoko zhotoveny z prken k sobě těsně přiléhajících, nebo opatřeny přiklopkami přiléhajícími k sobě tak těsně, aby zvířata byla chráněna proti průvanu zdola a aby bylo zabráněno vypadávání výkalů a steliva. Není-li vozů s laťovými stěnami, musí býti vepřový dobytek, ovce a kozy přepravovány v krytých vozech s mřížemi ve dveřích a s napajedly.

§ 4. Dřevěná pažení a mříže, jichž upevnění ve dveřích přísluší odesílateli, musí býti alespoň 1.5 m vysoké a musí míti na dolním

okraji alespoň 30 cm široké prkno, aby bylo zabráněno vypadávání výkalů a steliva. Tarif stanoví, zda železnice na odesílatelovo požádání dodá dřevěná pažení nebo mříže nebo i napajedla a za jakých podmínek.

§ 5. Koně, muly a mezky přepravuje železnice na odesílatelův návrh v nákladním listu za podmínek ustanovených tarifem ve voze opatřeném polštáři (stájovém voze), který může mít světlou šířku menší než 2.6 m.

§ 6. Schrán na spodní straně vozu lze užítí, pokud tarif neustanovuje jinak, toliko k přepravě zvířat, která onemocněla nebo se poranila za železniční přepravu.

§ 7. Vůz musí být opatřen uvnitř zařízeními, aby mohla být zvířata uvázána (železnými kruhy a pod.).

§ 8. Na vnější straně vozu pro přepravu zvířat musí být udána ložná plocha, a to u vozu s několika patry nebo u vozu rozděleného na několik oddílů tak, aby byla velikost každého prostoru zřejmá.

§ 9. Tarif určuje, zda železnice dodává po-prsníky nebo přívory a za jakých podmínek.

Čl. 83. Přeprava.

§ 1. Železnice přepravuje zvířata dobytčími nebo nákladními vlaky, výjimečně též vlaky dopravujícími cestující. Odesílatel má právo určit vlak, kterým má být zásilka přepravena; železnice takovému přání, dovoluji-li to provozní poměry, vyhově.

§ 2. Na tratích se silnou přepravou zvířat zavede železnice dobytčí vlaky, jezdící buď pravidelně denně nebo v určité dny, nebo jezdící jen podle potřeby. Železnice vyhlásí v tarifu nebo vývěskem ve stanici dobytčí vlaky jezdící pravidelně denně nebo v určité dny. Dobytčí vlaky musí být zavedeny tak, aby zvířata přicházející s přípojných tratí nebo přecházející na ně pobyla v přípojných stanicích jen dobu nezbytně nutnou. V napájecích stanicích se musí dobytčí vlak zdržeti po dobu potřebnou k napájení zvířat.

§ 3. Zvířata, o jichž přepravě lze předpokládati, že bude trvat déle než 24 hodin, musí odesílatel před nakládáním nakrmiti a napojiti. Trvá-li přeprava déle než 36 hodin, musí být zvířata napájena nejpozději po každých 36 hodinách. Za přepravy přísluší krmiti a napájetí zvířata, jakož i postřikovati vepřový dobytek průvodci. Na odesílatelův návrh a nebezpečí ponechá železnice za přepravy za podmínek, které určuje tarif, napájetí a krmiti zvířata, jakož i postřikovati vepřový dobytek odesíla-

telovu zmocněnci. Nejsou-li zvířata doprovázena nebo neprovedli-li odesílatelův zmocněnec napojení nebo nakrmení zvířat ve stanovené lhůtě, železnice obstará na odesílatelovo nebezpečí napojení zvířat, nakrmení, přidal-li odesílatel krmivo, a navrhl-li to odesílatel v nákladním listu, též postřikování vepřového dobytka; podmínky určuje tarif.

§ 4. Posunování vozů se zvířaty musí být omezeno na nejnutnější potřebu a vykonáno vždy se zvláštní opatrností.

§ 5. Pro překládání zvířat ve schránkách platí obdobně čl. 80, § 5.

Čl. 84. Průvodci.

§ 1. Zvířata musí být doprovázena, pokud tarif neustanovuje jinak; pro drobná zvířata v přenosných schránkách uzavřených není doprovodu třeba.

§ 2. Průvodce (srovnej čl. 9, § 2) má opatrovati zvířata za přepravy a meškati ve voze u zvířat; ve služebním voze nebo v osobním voze může prodávati toliko se souhlasem dozorkního úředníka nebo vůdce vlaku. Pokud není tarifem ustanoveno jinak, má odesílatel právo v nákladním listu zmocnití průvodce, že smí za něho cestou nebo ve stanici určení měniti přepravní smlouvu nebo činiti návrhy. Tarif může ustanoviti i jiné odchylky od ustanovení čl. 71 až 74.

Čl. 85. Zjištění váhy. Přírážky k dovoznému.

§ 1. Železnice není povinna zjistiti váhu (čl. 50) též tehdy, jestliže počítá dovozně podle jednotkových vah anebo nepočítá-li dovozně podle váhy.

§ 2. Byl-li zapsán menší počet kusů než skutečný, rovná se přírážka dvojnásobnému rozdílu mezi dovozným za zapsaný počet kusů a dovozným za zjištěný počet kusů z odeslání stanice až do stanice určení (čl. 51, § 2b), poslední věta a § 2e) platí obdobně.

Čl. 86. Dodání.

§ 1. Zvířata musí být po příchodu do stanice určení přichystána k odběru co nejrychleji. O příchodu zvířat podá železnice zprávu příjemci na jeho útraty podle vlastní volby telegraficky, telefonicky nebo po stem ihned, nejpozději však ve dvou hodinách po příchodu (srovnej i čl. 66, § 2, druhá věta), pokud tarif neustanovuje jinak. O příchodu zvířat, kterým odesílatel přidal průvodce, jestliže ne-

ustanovuje tarif jinak, železnice zprávu nedává; zpraviti příjemce je povinností průvodcovou.

§ 2. Zvířata vykládati přísluší příjemci, neustanovuje-li tarif jinak anebo pokud železnice s příjemcem jinak nesjednala. Zvířata mají býti odebrána, vyložena a odvezena (odehnána) nejpozději v 5 denních hodinách (odběrní lhůta). Odběrní lhůta se počíná okamžikem přichystání k odběru nebo, byla-li počána železničí příjemci o příchodu zpráva, okamžikem, kdy se pokládá zpráva za uskutečňenou (čl. 66, § 3). Čl. 67, §§ 4 a 6 platí obdobně. Po uplynutí odběrní lhůty vybírá železnice zdržné, skladištné nebo stojné. Železnice může též po uplynutí odběrní lhůty dáti zvířata na útraty a nebezpečí oprávněného do ošetřování; o tom podá zprávu odesílateli i příjemci na jejich útraty.

§ 3. Ustanovení čl. 80, §§ 1 a 5 platí obdobně.

Čl. 87. Výjimečná a další ustanovení.

§ 1. Divoká zvířata je železnice povinna přepravit jen tehdy, byly-li splněny podmínky předepsané v zájmu bezpečnosti.

§ 2. Pokud není v této části jinak ustanoveno, platí pro přepravu zvířat obdobně ustanovení části I až IV tohoto dílu, vyjma čl. 55, § 1.

§ 3. Byla-li podána jedním nákladním listem zvířata ve schránkách s jiným zbožím (srovnej čl. 80, § 2), platí na celou zásilku ustanovení této části. Tarif může ustanoviti výjimky.

DÍL V.

Odpovědnost železnic z přepravní smlouvy. Reklamacce. Žaloby.

ČÁST I.

Odpovědnost.

Čl. 88. Společná odpovědnost železnic.

§ 1. Železnice, která přijala ku přepravě cestovní zavazadlo, se spěšninovým lístkem spěšninu nebo s nákladním listem zboží, odpovídá za provedení přepravy na celé cestě až do výdeje cestovního zavazadla neb až do dodání spěšninu nebo zboží.

§ 2. Každá následující železnice vstupuje v přepravní smlouvu převzetím cestovního zavazadla, spěšninu s původním spěšninovým lístkem nebo zboží s původním nákladním listem — a to u spěšninu podle zápisu ve spěšninovém lístku a u zboží podle zápisu v nákladním listu — a přejímá závazky z toho vyplývající bez újmy ustanovení čl. 104, § 1 c), která se týkají železnice určení.

Čl. 89. Rozsah odpovědnosti.

§ 1. Železnice odpovídá za podmínek ustanovených v této části za zpožděný výdej cestovního zavazadla a za překročení dodací lhůty u spěšninu nebo zboží, jakž i za škodu vzniklou úplnou nebo částečnou ztrátou nebo poškozením u cestovního zavazadla od přijetí ku přepravě až do výdeje, u spěšninu a zboží od přijetí ku přepravě až do dodání. Doveze-li železnice spěšninu podle čl. 42, § 2 nebo zboží podle čl. 65 do domu, končí odpovědnost až dodáním do domu.

§ 2. Pokud jde o odpovědnost železnice, pokládá se za výdej cestovního zavazadla nebo za dodání spěšninu nebo zboží též odevzdání cestovního zavazadla, spěšninu nebo zboží ve stanici určení celní nebo berní správě do jejich skladišť, která nejsou pod závěrem železnice, dále, pokud je to tímto řádem dovoleno, jich vzetí železničí na sklad nebo odevzdání železničí na sklad ve stanici určení, jakož i odevzdání mrtvolky ve stanici určení místnímu sboru národní bezpečnosti (čl. 77, § 2). Viz též přílohu A, Ia a Ib.

§ 3. Železnice neodpovídá za úplnou nebo částečnou ztrátu nebo poškození cestovního zavazadla, dokáže-li, že škoda byla způsobena zaviněním cestujícího, vlastní vadností cestovního zavazadla nebo vyšší mocí.

§ 4. Železnice neodpovídá za úplnou nebo částečnou ztrátu nebo poškození spěšninu nebo zboží, dokáže-li, že škoda byla způsobena zaviněním oprávněného nebo jeho příkazem, návrhem nebo jinak z jeho podnětu, pokud nevplývají ze zavinění železnice, nebo vlastní vadností přepravovaného předmětu (vnitřní zkázou, ubýváním, obyčejným prosakováním atd.) anebo vyšší mocí.

§ 5. Železnice neodpovídá za zpožděný výdej cestovního zavazadla a za překročení dodací lhůty u spěšninu nebo zboží, dokáže-li, že byly způsobeny okolnostmi, které nemohla odvrátiti a které zdolati nebylo v její moci.

§ 6. Bylo-li zboží, přepravované podle ustanovení tohoto řádu nebo Mezinárodní úmluvy o přepravě zboží po železnicích, znovu podáno,

a zůstalo-li v držení železnice, má se za to, že částečná ztráta nebo poškození, jestliže byly zjištěny podle čl. 105 za poslední přepravní smlouvy, vznikly za této smlouvy.

§ 7. Vezme-li železnice na sklad cestovní zavazadlo, spěšninu nebo zboží podle ustanovení § 2, odpovídá za péči řádného obchodníka.

Čl. 90. Obmezená odpovědnost za škody, které mohou vzniknouti ze zvláštních příčin.

§ 1. Železnice neodpovídá u cestovního zavazadla za škodu vzniklou zvláštní povahou zavazadla, vadností obalu, nakládáním nebo vykládáním, jestliže nakládal anebo vykládal cestující zavazadlo podle ustanovení tohoto řádu nebo podle tarifu, anebo tím, že předměty z přepravy vyloučené jako cestovní zavazadlo (čl. 29, § 4) byly přece podány ku přepravě jako cestovní zavazadlo. Dovoluje-li tarif přepravovati jako cestovní zavazadlo některá živá zvířata, neodpovídá u nich železnice též za škodu vzniklou ze zvláštního nebezpečí spojeného s přepravou pro živá zvířata.

§ 2. Železnice neodpovídá u spěšniny nebo u zboží za škodu vzniklou z jedné nebo z několika příčin níže uvedených:

a) z nebezpečí souvisícího s přepravou na otevřených vozech u zboží, které je na nich přepravováno podle ustanovení tohoto řádu nebo podle tarifu nebo podle úmluvy sjednané s odesílatelem a pojaté do nákladního listu;

b) z nebezpečí souvisícího s tím, že obal chybí nebo že je vadný u spěšniny nebo zboží, které — nejsou-li řádně baleny — jsou svou povahou vydány nebezpečí ztráty nebo poškození;

c) z nebezpečí souvisícího s nakládáním, vykládáním anebo s vadným naložením u spěšniny nebo zboží, které nakládal odesílatel anebo vykládal příjemce podle ustanovení tohoto řádu nebo podle tarifu nebo podle úmluvy sjednané s odesílatelem a pojaté do nákladního listu nebo podle úmluvy s příjemcem;

d) ze zvláštního nebezpečí úplné nebo částečné ztráty nebo poškození — zejména lomem, rzí, přirozenou zkázou vnitřní, kromohyčejným prosakováním, vysycháním, roztroušením — kterému jsou vydány určitá spěšnina neb určité zboží z příčin vlastních jejich povaze;

e) z nebezpečí souvisícího s tím, že předměty, které jsou z přepravy vyloučeny, byly přece podány ku přepravě s pojmenováním ne-

správným, nepřesným nebo neúplným, anebo že předměty, které jsou připuštěny ku přepravě podmíněčně, byly podány ku přepravě s pojmenováním nesprávným, nepřesným nebo neúplným, anebo s opominutím předepsaných opatření bezpečnostních;

f) ze zvláštního nebezpečí spojeného s přepravou pro živá zvířata;

g) z nebezpečí, které má být odvráceno doprovodem, jestliže podle ustanovení tohoto řádu nebo podle tarifu nebo podle úmluvy sjednané s odesílatelem a pojaté do spěšního listku nebo do nákladního listu má být přidán průvodce. Za takové škody neodpovídá železnice ani, upustí-li odesílací stanice podle tarifu od doprovodu zvířat.

§ 3. Mohla-li podle okolností vzniknouti škoda z jedné nebo z několika příčin uvedených v §§ 1 a 2, platí domněnka, že z nich vznikla, nedokáže-li oprávněný opak. Při neobyčejné ztrátě váhy nebo při ztrátě celých kusů za přepravy zboží na otevřených vozech však neplatí domněnka podle § 2 a).

Čl. 91. Velikost náhrady při úplné nebo částečné ztrátě.

§ 1. Musí-li železnice podle ustanovení tohoto řádu dáti náhradu za úplnou nebo částečnou ztrátu cestovního zavazadla, může býti žádána:

a) je-li velikost škody dokázána, náhrada této škody až do 700 Kčs za každý chybějící kilogram skutečné hrubé váhy;

b) není-li velikost škody dokázána, částka 200 Kčs za každý chybějící kilogram skutečné hrubé váhy.

§ 2. Musí-li železnice podle ustanovení tohoto řádu dáti náhradu za úplnou nebo částečnou ztrátu spěšniny nebo zboží, vypočte ji:

podle bursovní ceny,

není-li ji, podle tržní ceny,

není-li ani této ani oné, podle obecné hodnoty spěšniny nebo zboží téhož druhu a jakosti v odesílací stanici a v době, kdy byly spěšnina nebo zboží přijaty ku přepravě.

Náhrada však nemůže přesahovati 2000 Kčs za každý chybějící kilogram skutečné hrubé váhy s výhradou obmezení stanovených v čl. 96.

§ 3. Mimo to má oprávněný nárok na přepravné, clo a jiné výdaje, vzešlé u příležitosti přepravy ztraceného cestovního zavazadla, spěšniny nebo zboží, které byly nebo budou zaplacený.

§ 4. Další náhrada může být žádána jen podle čl. 97, § 7 b), byl-li opověděn zájem na dodání, a podle čl. 98 při zlém úmyslu nebo hrubé nedbalosti železnice.

§ 5. Nejsou-li u spěšnin nebo u zboží částky, které tvoří základnu pro výpočet náhrady, vyjádřeny v zákonné měně tuzemské, přepočítávají se podle kursu dne a místa placení náhrady.

Čl. 92. Domněnka o ztrátě.

N a l e z e n í .

§ 1. Chybějící cestovní zavazadlo se pokládá za ztracené uplynutím 14. dne, který následuje po tom, kdy bylo žádáno za výdej. Bylo-li cestovní zavazadlo pokládané za ztracené nalezeno do 3 let po žádosti za výdej, je železnice povinna podat o tom zprávu cestujícímu, je-li jeho bydliště známé, nebo může-li být vypátrán.

§ 2. Oprávněný může bez dalších důkazů pokládati spěšninu nebo zboží za ztracené, nebyly-li ve 30 dnech po uplynutí dodací lhůty (čl. 41 a čl. 55) příjemci dodány nebo přichystány k odběru. Oprávněný přijímaje náhradu za ztracenou spěšninu nebo zboží může si písemně vyhradit, aby mu byla hned podána zpráva, budou-li spěšnina nebo zboží nalezeny do 3 let po vyplacení náhrady. O této výhradě mu železnice vydá osvědčení.

§ 3. Oprávněný může do 30 dnů po obdržení zprávy žádati, aby mu nalezené cestovní zavazadlo, nalezená spěšnina nebo nalezené zboží byly vydány v některé stanici ležící na přepravní cestě. Železnice této žádosti vyhovějí, jestliže oprávněný zaplatí zavazadelné nebo dovozní z odesílací stanice až do stanice, kde mu nalčené cestovní zavazadlo, spěšnina nebo zboží mají být vydány, a vrátí-li náhradu výjma zavazadelné nebo dovozní, které bylo v této náhradě zahrnuto. Přísluší mu však nárok za zpožděný výdej cestovního zavazadla nebo za překročení dodací lhůty u spěšnin nebo zboží a třeba i nárok na náhradu za částečnou ztrátu nebo poškození.

§ 4. Neučinil-li oprávněný u spěšnin nebo zboží výhradu podle § 2, anebo nebyly-li nalezené cestovní zavazadlo, spěšnina nebo zboží požadovány ve lhůtě 30 dnů uvedené v § 3, anebo bylo-li cestovní zavazadlo, spěšnina nebo zboží nalezeny teprve po době 3 let, uvedené v §§ 1 nebo 2, jedná železnice s nalezeným cestovním zavazadlem nebo s nalezenou spěšninou nebo zbožím podle svého uvážení.

Čl. 93. Obmezená odpovědnost při ztrátě váhy u spěšnin nebo zboží.

§ 1. U spěšnin nebo zboží, které svou zvláštní povahou utrpí zpravidla za přepravy ztrátu váhy, odpovídá železnice nehledíc k délce přepravy, jen za část ztráty váhy, která přesahuje takto ustanovenou mez:

a) 2% váhy u tekutin nebo předmětů, podaných ve vlhkém stavu, jakož i u těchto druhů:

dřevo barvířské, strouhané nebo mleté,
chmel,
kořeny,
kosti celé nebo mleté,
kožišiny,
kůra stromová,
kůže surové,
kůže zpracované (usně),
lékořice (sladké dřevo),
mýdla a hutné oleje,
odpadky koží,
plodiny čerstvé, sušené nebo pečené,
rohy a paznehty,
ryby sušené,
sůl,
šlachy zvířecí,
štětiny,
tabák řezaný,
tabákové listy čerstvé,
tmely čerstvé,
tuky,
vína ovčí,
zelenina čerstvá,
zíně;

b) 1% váhy u všech ostatních předmětů suchých, které rovněž podléhají ztrátě váhy za přepravy.

§ 2. Obmezenou odpovědnost ustanovenou v § 1 nelze uplatnit, je-li dokázáno, že ztráta váhy nevznikla podle okolností z příčin, které ospravedlňují stanovenou mez.

§ 3. Přepravuje-li se několik kusů se spěšninovým lístkem nebo s nákladním listem, počítá železnice shora stanovenou mez u každého kusu zvlášť, je-li jeho váha při podejti buď odděleně označena v spěšninovém lístku nebo v nákladním listu nebo lze-li ji jinak zjistiti.

§ 4. Při úplné ztrátě není dovoleno při výpočtu náhrady něco s váhy srážeti.

§ 5. Tímto článkem nejsou dotčena ustanovení čl. 90, § 2 d).

Čl. 94. Velikost náhrady při poškození.

§ 1. Za poškození musí železnice kromě výjimky uvedené v čl. 96 zaplatiti znehodnocení. Další náhrada může býti žádána jen podle čl. 97, § 7 b), byl-li opověděn zájem na dodání, a podle čl. 98 při zlém úmyslu nebo hrubé nedbalosti železnice.

§ 2. Náhrada však nemůže přesahovati:

a) byly-li cestovní zavazadlo, spěšnina nebo zboží poškozením znehodnoceny celé, částku, kterou by bylo platiti za úplnou ztrátu;

b) byla-li poškozením znehodnocena jen část, částku, kterou by bylo platiti za ztrátu znehodnocené části.

§ 3. Čl. 91, § 5 platí obdobně.

Čl. 95. Velikost nároku nebo náhrady při zpožděném výdeji nebo při překročení dodací lhůty.

§ 1. Za zpožděný výdej cestovního zavazadla (čl. 33, § 2) nebo za překročení dodací lhůty u spěšniny (čl. 41, § 3) může býti požadováno:

a) jestliže oprávněný nedokáže, že vznikla z tohoto zpoždění nebo z tohoto překročení škoda, 2 Kčs za kilogram skutečné hrubé váhy cestovního zavazadla nebo spěšniny, a to za každých započatých 24 hodin, počítajíc u cestovního zavazadla od žádosti za výdej, u spěšniny od uplynutí dodací lhůty, nejvýše však za 14 dni;

b) bude-li dokázáno, že vznikla z tohoto zpoždění nebo z tohoto překročení škoda, náhrada, která však nemůže přesahovati čtyřnásobek částky vypočtené podle odst. a).

§ 2. Za překročení dodací lhůty u zboží (čl. 55) může býti požadováno:

a) jestliže oprávněný nedokáže, že vznikla z tohoto překročení škoda:

$\frac{1}{10}$ dovozného za překročení až do 24 hodin;

$\frac{2}{10}$ dovozného za překročení přes 24 hodiny, nejvýše však 48 hodin;

$\frac{3}{10}$ dovozného za překročení přes 48 hodin, nejvýše však 72 hodin;

$\frac{4}{10}$ dovozného za překročení přes 72 hodiny, nejvýše však 96 hodin;

$\frac{5}{10}$ dovozného za překročení přes 96 hodin;

b) bude-li dokázáno, že vznikla z tohoto překročení škoda, náhrada až do částky dovozného.

§ 3. Částky uvedené v §§ 1 a 2 nepřislušejí při úplné ztrátě zavazadla, spěšniny nebo zásilky zboží (viz však § 4).

§ 4. Částky uvedené v §§ 1 a 2 se poskytují při částečné ztrátě nebo při ztrátě jednotlivých kusů, vyznačených v průvodní listině, za zbylou část vedle náhrady podle čl. 91, při poškození vedle náhrady podle čl. 94.

§ 5. Další nárok nebo náhrada mohou býti uplatňovány jen podle čl. 97, byl-li opověděn zájem na dodání, a podle čl. 98 při zlém úmyslu nebo hrubé nedbalosti železnice.

§ 6. Viz i čl. 96.

Čl. 96. Obmezení nároku při zvláštních tarifech u spěšnin nebo zboží.

§ 1. Železnice může u spěšnin nebo u zboží, poskytuje-li zvláštní podmínky přepravní, které poskytují slevu proti dovoznému počítanému za celou přepravu podle všeobecných podmínek (pravidelných tarifů), obmeziti nárok příslušející oprávněnému při úplné nebo částečné ztrátě, poškození nebo překročení dodací lhůty na určitou nejzazší částku. Žádá-li odesílatel, aby bylo užito takových zvláštních podmínek, musí to navrhnouti u spěšniny ve spěšninovém listku a u zboží v nákladním listu.

§ 2. Je-li taková nejzazší částka stanovena ve zvláštních podmínkách přepravních, užitých pouze na části přepravní cesty, platí ustanovení tohoto článku jen tehdy, povstala-li příčina odůvodňující nárok na této části přepravní cesty.

Čl. 97. Opověď zájmu na dodání.

§ 1. U cestovního zavazadla, jakož i spěšniny — pokud tento řád anebo tarif neustanovuje jinak — může býti opověděn zájem na dodání.

§ 2. U zboží může býti opověděn zájem na dodání zapsáním do nákladního listu.

§ 3. Je-li nárok u spěšniny nebo zboží obmezen podle čl. 96 nejzazší částkou, není přípustné opověděti zájem na dodání nad tuto částku.

§ 4. Poplatek za opověděný zájem na dodání vypočítá železnice za nedílné jednotky po 10 Kčs a po 10 tarifních kilometrech; poplatek nesmí býti větší než 0.10 h za jednotku. Vy-

bývající částka při výpočtu poplatku se vztupně zaokrouhlí na 10 h. Nejmenší poplatek za přepravu z odesílací stanice až do stanice určení ustanovuje tarif.

§ 5. Byl-li opověděn zájem na dodání, může být požadováno:

a) za zpožděný výdej cestovního zavazadla (čl. 33, § 2) nebo za překročení dodací lhůty u spěšnin (čl. 41, § 3):

1. jestliže oprávněný nedokáže, že vznikla z tohoto zpoždění nebo z tohoto překročení škoda, 4 Kčs za kilogram skutečné hrubé váhy cestovního zavazadla nebo spěšnin, a to za každých započatých 24 hodin, počítajíc u cestovního zavazadla od žádosti za výdej, u spěšnin od uplynutí dodací lhůty, nejvýše však za 14 dní, a to až do částky odpovědného zájmu;

2. bude-li dokázáno, že vznikla z tohoto zpoždění nebo z tohoto překročení škoda, náhrada až do částky opovědného zájmu;

b) za překročení dodací lhůty u zboží (čl. 55):

1. jestliže oprávněný nedokáže, že vznikla z tohoto překročení škoda, dvojnásobek částek ustanovených v čl. 95, § 2 a), a to až do částky opovědného zájmu;

2. bude-li dokázáno, že vznikla z tohoto překročení škoda, náhrada až do částky opovědného zájmu.

§ 6. Je-li částka opovědného zájmu menší než částky příslušející podle čl. 95, mohou být požadovány tyto částky místo částek uvedených v předchozím § 5.

§ 7. Při úplné nebo částečné ztrátě nebo při poškození cestovního zavazadla, spěšnin nebo zboží, u kterých byl opověděn zájem na dodání, mohou být požadovány:

a) náhrada podle čl. 91 anebo 94, u spěšnin a zboží třebas podle čl. 96, a mimo to

b) náhrada další dokázané škody až do částky opovědného zájmu.

§ 8. Částky uvedené u §§ 5 a 6 nepřisloužejí při úplné ztrátě zavazadla, spěšnin nebo záskyly zboží (viz však § 9).

§ 9. Je-li tu částečná ztráta nebo ztráta jednotlivých kusů vyznačených v průvodní listině a zároveň zpožděný výdej cestovního zavazadla nebo částečná ztráta nebo ztráta jednotlivých kusů vyznačených v průvodní listině a zároveň překročení dodací lhůty u spěšnin nebo zboží, poskytují se vedle náhrady podle čl. 91 (u spěšnin a zboží třebas podle čl. 96) další částky podle § 7 b) a z

zbylou část podle §§ 5 nebo 6; tyto částky podle §§ 7 b) a 5 nebo 6 však nesmějí být větší než částka opovědného zájmu.

§ 10. Je-li tu poškození a zároveň zpožděný výdej cestovního zavazadla nebo poškození a zároveň překročení dodací lhůty u spěšnin nebo zboží, poskytují se vedle náhrady podle čl. 94 (u spěšnin a zboží třebas podle čl. 96) další částky podle §§ 7 b) a 5 nebo 6; tyto částky podle §§ 7 b) a 5 nebo 6 však nesmějí být větší než částka opovědného zájmu.

§ 11. Další náhrada může být uplatňována jen podle čl. 98 při zlém úmyslu nebo hrubé nedbalosti železnice.

Čl. 98. Velikost náhrady při zlém úmyslu nebo hrubé nedbalosti železnice.

Kdykoli způsobila železnice úplnou nebo částečnou ztrátu, poškození nebo zpožděný výdej nebo překročení dodací lhůty zlým úmyslem nebo hrubou nedbalostí, je povinna dáti plně zadostiučinění až do dvojnásobných nejvyšších částek uvedených v čl. 91, 94, 95, 96 a 97.

Čl. 99. Zúrokování.

Oprávněný může žádati 5% úroky z částky přiznané podle této části, pokud je tato částka z jedné přepravní smlouvy větší než 150 Kčs. Úroky se počítají ode dne reklamace (čl. 102) anebo, nebylo-li reklamace, ode dne podání žaloby (čl. 104).

Čl. 100. Vrácení částky přijaté neprávem.

Částka přijatá neprávem musí být vrácena. Při podvodu má železnice mimo to nárok na zaplacení částky, rovnající se částce vyplacené neprávem, nehledíc ke stíhání podle trestních předpisů.

Čl. 101. Odpovědnost železnice za její zaměstnance.

§ 1. Železnice odpovídá za své zaměstnance ve své službě a za jiné osoby, kterých užije ku provedení převzaté přepravy.

§ 2. Provádějí-li železniční zaměstnanci na žádost zájemců úkony, které železnici nepřisloužejí, jsou pokládáni za zmocněnce toho, za něhož jsou činni.

ČÁST II.

Reklamace. Žaloby. Zánik a promlčení nároků z přepravní smlouvy.

Čl. 102. Reklamace.

§ 1. Uplatňuje-li reklamant (§ 2) mimo soudně nároky z přepravní smlouvy (reklamace), je povinen tak učiniti písemně u železnice příslušné podle čl. 104; nároky je povinen odůvodniti.

§ 2. Reklamace může podati ten, kdo má podle čl. 103 právo žalovati železnici. Tarif může ustanoviti výjimky.

§ 3. Reklamant je povinen předložiti doklady určené tarifem, a to buď v prvopise nebo v opise, na přání železnice řádně ověřeném. Předložil-li reklamant jen opisy, může železnice při vyřízení reklamace žádati, aby jí předložil ještě prvopisy příslušných dokladů, aby v nich poznamenala, že reklamace byla projednána.

§ 4. Reklamace se pokládá za platnou, neustanovuje-li tarif jinak, byla-li podána reklamantem (§ 2) u příslušné železnice (§ 1), a to okamžikem, kdy byly k ní předloženy doklady o oprávněnosti (§ 3).

Čl. 103. Osoby oprávněné k žalobě na železnici.

§ 1. Domáhati se žalobou částek zaplacených podle přepravní smlouvy jest oprávněn:

a) u nároku z přepravy cestujících nebo cestovních zavazadel ten, kdo předloží jízdenku nebo zavazadlový lístek anebo, nemá-li těchto dokladů, prokáže jinak svou oprávněnost;

b) u nároku z přepravy spěšnin nebo zboží odesílatel anebo příjemce podle toho, kdo částku tu zaplatil.

§ 2. Domáhati se žalobou nároku z dobírky jest oprávněn odesílatel.

§ 3. Domáhati se žalobou ostatních nároků z přepravní smlouvy, než které jsou uvedeny v §§ 1 a 2, jest oprávněn:

a) u nároku z přepravy cestovních zavazadel ten, kdo předložil zavazadlový lístek anebo, nemá-li tohoto dokladu, prokáže jinak svou oprávněnost;

b) u nároku z přepravy spěšnin odesílatel, pokud má právo měniti přepravní smlouvu (čl. 40, § 8), anebo příjemce od okamžiku, kdy buď dostal spěšninový lístek nebo uplatnil nároky, které mu přísluší podle čl. 42, § 4;

c) u nároku přepravy zboží odesílatel, pokud má právo měniti přepravní smlouvu (čl. 71, § 10), anebo příjemce od okamžiku, kdy buď dostal nákladní list nebo uplatnil nároky, které mu přísluší podle čl. 63, § 3.

§ 4. Chce-li odesílatel uplatniti žalobou své nároky, uvedené v § 3b) anebo c), musí předložiti u spěšnin druhopis spěšninového listku, u zboží druhopis nákladního listu. Nemůže-li odesílatel předložiti druhopis spěšninového listku nebo druhopis nákladního listu, může uplatniti svůj nárok jen tehdy, prokáže-li příjemcův souhlas anebo, že příjemce odmítl přijmouti spěšninový lístek nebo nákladní list.

Čl. 104. Železnice, na které lze podati žalobu.

§ 1. Žalobou mohou býti uplatněny:

a) nárok na částku zaplacenou podle přepravní smlouvy, buď proti železnici, která příslušnou částku vybrala, nebo proti železnici, v jejíž prospěch byla částka vybrána;

b) nárok z dobírky, jen proti odesílací železnici;

c) ostatní nároky z přepravní smlouvy, buď proti železnici sjednavší přepravní smlouvu nebo proti železnici určené nebo proti té železnici, na jejíž trati se udála skutečnost, opravňující k žalobě. Nepřevzala-li železnice určené cestovní zavazadlo, spěšninu nebo zboží, může býti nicméně žalována.

§ 2. Mezi železnicemi jmenovanými v § 1a) nebo c) má žalobce právo volby. Právo volby zaniká podáním žaloby.

§ 3. Žalobou navzájem nebo námitkami může býti uplatněn nárok i proti jiné než v § 1 jmenované železnici, zakládá-li se žaloba železnice na téže přepravní smlouvě. (Viz však čl. 108.)

Čl. 105. Zjištění ztráty nebo poškození.

§ 1. Objeví-li železnice částečnou ztrátu nebo poškození, nebo domnívá-li se toho, nebo tvrdí-li tak oprávněný, je železnice povinna hned, a to co možná v přítomnosti oprávněného, zjistiti zápisem, v jakém pořádku je cestovní zavazadlo, spěšnina nebo zboží, je-li třeba i jejich váhu a co možná též velikost škody, její příčinu a dobu, kdy škoda vznikla. Zda za to železnice počítá poplatek a jaký určuje tarif. Na žádost oprávněného vydá mu železnice opis zápisu zdarma.

§ 2. K zjišťování částečné ztráty nebo poškození přibere železnice alespoň jednoho svědka, cizího železnici; není-li takového svědka, je přibrati alespoň jednoho železničního zaměstnance. Je-li toho třeba nebo požádá-li o to oprávněný, přibere železnice i znalce. I oprávněný si může přibrati svého znalce na vlastní útraty.

§ 3. Neuzná-li oprávněný zjištění zápisem (§ 1), může navrhnouti soudní zjišťování podle zákonných ustanovení.

§ 4. Úplnou ztrátu zjistí železnice písemně; podá o ní zprávu oprávněnému a vydá mu zdarma na požádání opis zjištění.

§ 5. K usnadnění železničního pátrání při ztrátě cestovního zavazadla je cestující povinen ztracené kusy co možná přesně popsat.

Čl. 106. Zánik nároků proti železnici z přepravní smlouvy.

§ 1. Přijetím cestovního zavazadla a odběrem spěšniny nebo zboží zanikají všechny nároky proti železnici z přepravní smlouvy.

§ 2. Nezaniknou však:

a) nároky na náhradu škody, dokáže-li oprávněný, že škoda byla způsobena zlým úmyslem anebo hrubou nedbalostí železnice;

b) nároky za zpožděný výdej cestovního zavazadla nebo za překročení dodací lhůty u spěšnin nebo zboží, byly-li uplatněny do 30 dnů, den přijetí neb odběru v to nepočítajíc (viz i čl. 107);

c) nároky na náhradu za částečnou ztrátu nebo poškození:

1. byly-li částečná ztráta nebo poškození zjištěny podle čl. 105 před přijetím nebo odběrem;

2. bylo-li zjištění, které mělo býti provedeno podle čl. 105, opominuto toliko vinou železnice.

V případech podle čl. 89, § 6 nezaniknou též nároky ani z původní přepravní smlouvy, jestliže byly splněny podmínky shora uvedené;

d) nároky na náhradu za zevně neznatelné škody, které byly zjištěny teprve po přijetí nebo po odběru, podal-li oprávněný návrh na zjištění podle čl. 105 ihned po objevení škody, nejpozději ve 3 dnech po přijetí cestovního zavazadla nebo nejpozději v 7 dnech po odběru spěšniny nebo zboží, a dokáže-li, že škoda vznikla od přijetí ku přepravě do výdeje nebo dodání;

e) nároky na částky zaplacené podle přepravní smlouvy nebo nároky z dobírky.

§ 3. Oprávněný může přijetí cestovního zavazadla nebo odběr spěšniny nebo zboží, a to u spěšniny nebo zboží i tehdy, jestliže přijal spěšninový lístek anebo nákladní list, odpírati tak dlouho, dokud železnice nevyhoví jeho návrhu na zjištění tvrzených škod. Výhrady učiněné při přijetí nebo při odběru nemají účinku, nejsou-li železnici uznány písemně.

§ 4. Odpovědnost za úplnou ztrátu cestovního zavazadla zaniká, nebylo-li žádáno o výdej ve stanici určení do 6 měsíců po příjezdu vlaku uvedeného v čl. 33, § 2; ustanovení čl. 92, § 1, druhá věta, není tím dotčeno.

Čl. 107. Promlčení nároků z přepravní smlouvy.

§ 1. Nároky z přepravní smlouvy se promlčují v jednom roce, nebyla-li příslušná částka již určena uznáním, smírem nebo rozsudkem. Promlčení však nastane ve 3 letech, jde-li o nároky:

- za škody způsobené zlým úmyslem;
- z důvodu podvodu podle čl. 100;
- odesilatele na vyplacení dobírky vybrané železnici od příjemce;
- na vyplacení výtěžku z prodeje.

§ 2. Promlčení se počíná:

a) při nárocích na náhradu za částečnou ztrátu, poškození, jakož i při nárocích za zpožděný výdej anebo za překročení dodací lhůty uplynutím dne výdeje cestovního zavazadla nebo uplynutím dne dodání spěšniny nebo zboží;

b) při nárocích na náhradu za úplnou ztrátu

- cestovního zavazadla uplynutím dne, kdy mělo býti vydáno.

- spěšniny nebo zboží uplynutím 30. dne po uplynutí dodací lhůty;

c) při nárocích na doplacení nebo vrácení jízdného, přepravného, přírážky nebo výdajů, nebo při nárocích na jejich opravu, bylo-li užitó tarifu nesprávně, nebo bylo-li užitó nesprávného tarifu (čítajíc v to i opomenutí čl. 54, § 6), anebo stala-li se chyba při jejich výpočtu, uplynutím dne, kdy bylo placeno, nebo — nebylo-li placeno — u cestujících a cestovních zavazadel uplynutím dne, kdy mělo býti placeno, u spěšnin a zboží uplynutím dne, kdy byly přijaty ku přepravě. Při nárocích týkajících se částek, zaplacených podle výplatního účtu, uplynutím dne zúčtování s odesilatelem. Při nárocích železnice na zaplacení částek, které železnice oprávněnému vrátila, poněvadž je zaplatil příjemce, ač je měl platiti odesílatel, anebo odesílatel, ač je měl platiti příjemce, uplynutím dne vrácení těchto částek;

d) při nárocích na doplacení rozdílu dovozného nebo přírážky, neužil-li příjemce zboží k účelu, ke kterému ho mělo býti podle nákladního listu užito, nebo nebylo-li se zbožím naloženo podle prohlášení v nákladním listu (čl. 51, § 6), uplynutím dne, který ustanovuje tarif;

e) při nárocích z dobirek uplynutím 14. dne po uplynutí dodací lhůty;

f) při nárocích na vyplacení výtěžku z prodeje uplynutím dne prodeje;

g) při nárocích na zaplacení celních pohledávek požadovaných celním úřadem uplynutím dne, kdy celní úřad uplatnil své nároky;

h) při ostatních nárocích z přepravy cestujících uplynutím dne, kdy uplynula doba platnosti jízdenky.

§ 3. Promlčení se staví platnou reklamací písemnou (čl. 102, § 4). Promlčení pokračuje dnem, kdy železnice písemně zamítla reklamacii a vrátila doklady, které k ní byly připojeny, pokud železnice není oprávněna si je ponechat. Důkaz o přijetí reklamace neb odpovědi a o vrácení dokladů přísluší tomu, kdo se toho dovolává. Opětná reklamace téhož nároku nestaví promlčení.

§ 4. O přetržení promlčení a s výhradou předchozích ustanovení též o stavení promlčení platí všeobecné předpisy zákonné.

Čl. 108. Nepřípustnost uplatňovatí zaniklé nebo promlčené nároky.

Nároky zaniklé (čl. 38, § 11 a čl. 106) nebo promlčené nemohou býti uplatňovány ani žalobou navzájem ani námitkami.

DÍL VI.

Závěrečná ustanovení.

Čl. 109. Vzájemný poměr železnic.

§ 1. Každá železnice je povina zaplatiti zúčastněným železničním podíl, který jim připadá z částek, které podle ustanovení tohoto řádu nebo tarifu vybrala nebo měla vybrati.

§ 2. Odevzdání zboží jednou železnicí další opravňuje první železnici, aby připsala hned druhé železnici na vrub částky, které vážnou na zboží podle nákladního listu v době odevzdání, s výhradou konečného vyúčtování podle § 1.

§ 3. Poskytla-li některá ze zúčastněných železnic náhradu z přepravní smlouvy, přísluší jí postih proti železnici, která škodu způsobila. Nelze-li tuto železnici zjistiti, nesou zúčastněné železnice škodu společně podle poměru délky tratí, kterými se zúčastnily přepravy, neprokáže-li některá, že škoda nastala na její trati.

§ 4. Vrátila-li některá železnice podle ustanovení tohoto řádu nebo tarifu oprávněnému částky za jinou železnici, má postih proti této železnici.

§ 5. Byla-li dána náhrada podle čl. 25, § 6, čl. 26, § 5 nebo čl. 27, § 7, nemá postih místa.

§ 6. Železnicím je zůstaven vzájemný postih při přepravě po pomocné cestě podle čl. 28, §§ 4, 6 nebo 7 anebo čl. 73, § 1.

§ 7. Železnice jsou oprávněny dohodnouti se o vzájemném postihu i jinak, a to hude' všeobecně napřed, anebo zvlášt' v jednotlivém případě.

Příloha A

(k čl. 46, § 1 A)

Předpisy

o předmětech, připuštěných ku přepravě
podmínečně.

Připomínky.

1 (1) Příloha A je prováděcí nařízení k čl. 46, § 1 A ŽPŘ. Látky a předměty, jejichž přeprava je podle toho povolena jen za určitých podmínek, jsou v této příloze rozděleny do těchto šesti tříd:

Třída I. Předměty výbuchem nebezpečné:

Ia. Výbušiny (trhaviny a střeliviny a podobné látky);

Ib. Munice;

Ic. Zapalovací tělesa, ohňostrojná tělesa a pod.;

Id. Stlačené, zkapalněné nebo pod tlakem rozpustěné plyny;

Ie. Látky, které ve styku s vodou vyvíjejí zápalné nebo hoření podporující plyny.

Třída II. Samozápalné látky.

Třída III. Vznětlivé látky:

IIIa. Hořlavé kapaliny;

IIIb. Vznětlivé tuhé látky.

Třída IV. Jedovaté látky.

Třída V. Žiravé látky.

Třída VI. Hnilobné, zapáchající nebo odpor vzbuzující látky.

(2) Látky a předměty náležející pod pojem třídy I. a II. jsou podle ŽPŘ vyloučeny z přepravy, s výjimkou oněch, které jsou uvedeny v bodech 21, 61, 101, 131, 181 a 201 této přílohy [ŽPŘ čl. 45, § 1 B.]. V těchto bodech uvedené látky a předměty je dovoleno přepravovati za určitých podmínek a označují se jako látky a předměty přílohy A.

(3) Látky a předměty, náležející pod pojem třídy III., IV., V. a VI., nejsou podle ŽPŘ z přepravy vyloučeny. Látky a předměty uvedené v bodech 301, 351, 401, 501 a 601 podléhají však určitým podmínkám [ŽPŘ čl. 46, § 1 A.] a jsou rovněž látkami a předměty přílohy A.

(4) U zásilek s látkami a předměty přílohy A musí být označení zboží v nákladním listu černě nebo červeně orámováno nebo červeně podtrženo. Viz též ŽPŘ čl. 48, § 2 c), čl. 51, § 1 a 2 a) a čl. 90, § 2 e).

(1) Pro látky a předměty přílohy A se použijí všeobecně platné přepravní předpisy jen potud, pokud příloha A nepředpisuje nic jiného.

(2) Přepravní předpisy přílohy A se dělí v předpisy šesti tříd a čtyř přípojeků.

a) Přepravní předpisy platné pro každou třídu jsou rozděleny v tyto oddíly:

A. Jednotlivé kusy zásilky:

1. všeobecné předpisy o balení:

2. balení jednotlivých látek nebo druhů předmětů;

3. balení pohromadě;

4. nápisy a nálepky k označení nebezpečí na kusech.

B. Způsob vypravení, výpravní omezení.

C. Zápisy v nákladním listu.

D. Přepravní prostředky:

1. předpisy o vozech, o nakládání a vykládání;

2. nápisy a nálepky k označení nebezpečí na vozech.

E. Zákaz nakládání pohromadě.

F. Vyprázdněné schránky.

Ostatní předpisy.

b) čtyři přípojky obsahují:

přípojek I podmínky chemické stálosti pro určité látky výbuchem nebezpečné, jejichž přeprava je povolena, a předpisy o zkouškách ke zjištění, zda tyto podmínky byly splněny;

přípojek Ia ustanovení o lepenkových sudech pro tuhé jedovaté prostředky k ochraně rostlin, obsahující arsen nebo rtuť (bod 401, číslice 6 a 9);

přípojek II předpisy pro použití vozů s elektrickými zařízeními pro látky a předměty tříd Ia a Ib, číslic 3, 5, 6, 13 a 14, jakož i tříd IIIa a IIIb;

přípojek III předpisy o nálepkách k označení nebezpečí a vysvětlení k vyobrazením.

(3) Dále je dbáti celních předpisů a ostatních správních předpisů [viz ŽPŘ čl. 57, §§ 1, 2 a 3].

Zejména musí být kromě zápisů a osvědčení předepsaných touto přílohou, uvedena v nákladním listu osvědčení a přidány průvodní papíry, kterých je zapotřebí podle správních předpisů.

TŘÍDA I.

PŘEDMĚTY VÝBUchem NEBEZPEČNĚ.

Ia. Výbušiny (trhaviny a střeliviny a podobné látky).

Poznámka. Látky, které ve styku s plamenem nemohou vybuchnouti, a které nejsou k nárazu a tření citlivější než dinitrobenzol, se nepokládají za látky výbuchem nebezpečné podle čl. 45, § 1 B ZPR a neplatí pro ně předpisy třídy Ia. Odesílatel musí však v nákladním listu pod označení zboží zapsati: »Podle ZPR nejde o látky výbuchem nebezpečné«.

Podle toho se nepovažují za látky výbuchem nebezpečné podle čl. 45, § 1 B ZPR na př. dále uvedené látky, které mohou vybuchnouti, a neplatí pro ně proto předpisy třídy Ia:

1. roztoky nejvýše jednoho váhového dílu nitroglycerinu v 99 vahových dílech alkoholů;
2. nitroglycerinové tablety s 1 mg nitroglycerinu v každé tabletě a erytroltetranitratové tablety;
3. a) vodné roztoky a masti kyseliny pikrové a její alkaliické soli;
b) mokrá kyselina pikrová nejméně s 20 vahovými díly vody na 80 vahových dílů čisté kyseliny pikrové;
c) mokrá kyselina pikraminová nejméně s 20 vahovými díly vody na 80 vahových dílů čisté kyseliny pikraminové;
4. mokrá kyselina trinitrobenzoová nejméně se 40 vahovými díly vody na 60 vahových dílů kyseliny trinitrobenzoové;
5. roztoky dinitrofenolátu sodného (dinitrophenyl-natrium) nebo dinitrofenolátu draselného (dinitrophenylkalium) ve vodě;
6. a) azid barnatý (bariumazid), též s přísadou vody;
b) vodné roztoky azidu barnatého;
ad a), b): viz však třídu IV čísl. 11 a 12 — bod 401—;
7. oxykvanid rtuťnatý, obsahující kyanid;
8. nitrocelulosa v podobě želatin (past) a roztoků;
9. nitrocelulosa, prosáklá takovým množstvím vody, alkoholu nebo směsí ze stejného množství alkoholu a kafra a tak pevně vložená do nádob k odeslání, zcela naplněných, že za celé přepravy nemůže na žádném místě v nádobě klesnouti obsah kapaliny pod 35% (při 65% suché nitrocelulosity). Nitrocelulosity s obsahem nejvýše 12% dusíku mohou být vlhčeny xylolem;
10. nitrocelulosa v podobě tkanin z nitrocelulosity vláken, stejnoměrně provlhčená nejméně 35% vody a tak uzpůsobená a zabalená, že za celé přepravy nemůže na žádném místě tkaniny klesnouti obsah vody pod 35%;
11. odpadky nitrocelulosity filmů, prané a vařením pod tlakem zpracované, s obsahem alespoň 2% kafru, jsou-li zvlhčené nejméně 35 díly alkoholu na 65 dílů suchých, praných a zpracovaných odpadků nitrocelulosity filmů;
12. odpadky nitrocelulosity filmů, prané a vařením pod tlakem zpracované, s obsahem alespoň 2% kafru, jsou-li smíšené s takovým přebytkem benzolu, toluolu nebo xylolu, že jsou těmito kapalinami úplně převrstveny. Pro zásilky tohoto druhu platí však předpisy třídy IIIa pro benzol, toluol a xylole — bod 301 —;

13. trinitrobenzol nejméně s 30 vahovými díly vody na 70 vahových dílů trinitrobenzolu;
14. trinitronaftalin;
15. nitroguanidin;
16. chloristan amonný nejméně s 10 vahovými díly vody na 90 vahových dílů chloristanu amonného;
17. tetranitroakridon, tetranitrokarbozol a tetranitrodifenylaminsulfon, každý s nejméně 10 vahovými díly vody na 90 vahových dílů suché látky.

3-19

I. Vyjmenování látek.

(1) Z látek patřících pod pojem třídy Ia 20 je dovoleno přepravovati jen ty, které jsou uvedeny v bodě 21, a to jen za podmínek uvedených v bodě 20 (2) až 53. Tím jsou tyto látky látkami přílohy A.

Poznámka. Prázdné obaly, které obsahovaly látky třídy Ia, se nepokládají za výbuchem nebezpečné podle čl. 45, § 1 B ZPR a neplatí pro ně proto předpisy přílohy A.

(2) V trhavinách, jejichž přeprava je dovolena, může být nitroglycerin zcela nebo částečně nahrazen:

- a) nitroglykolem nebo
- b) dinitrochlorhydrinem nebo
- c) nitrovanou směsí glycerinu nebo glykolu nebo chlorhydrinu se sorbitem nebo
- d) nitrovanou směsí glycerinu a sorbitu s glykolem nebo chlorhydrinem, v případech pod c) a d) s přísadou vhodného stabilisátoru.

I. skupina.

Výbušiny, které je dovoleno přepravovati jako kusové 21 a vozové zásilky:

1. Nitrocelulosa (střelná bavlna, kolodiová bavlna):

a) ve vložkách a nelisovaná, obsahující nejvýše 75 vahových dílů sušiny a nejméně 25 vahových dílů vody nebo

alkoholu (etylalkoholu, propylalkoholu, butylalkoholu, amylalkoholu nebo jejich směsí) nebo vody a alkoholu nebo

alkoholu a kafru nebo xylolu; je-li přidán xylole, nesmí obsah dusíku v nitrocelulose přesahovati 12%;

b) lisovaná, nejvýše s 85 vahovými díly sušiny a nejméně 15 vahovými díly vody;

c) želatinovaná, nejméně s 15% palatinolu C (dibutylester kyseliny ftálové), trikresylfosfátu nebo jiného flegmatizačního činidla (želatinovaná kolodiová bavlna);

k a), b) a c) viz též přípojek I, bod 701.

2. *Neželatinovaná prachovina* k výrobě bezdýmných prachů (na př. směs nitrocelulosity a nitroglycerinu) nejvýše se 70 vahovými díly sušiny a nejméně 30 vahovými díly vody.

3. *Želatinované nitrocelulosové prachy, nepórovité a nitrocelulosové prachy obsahující nitroglycerin* (též náhražky nitroglycerinu), obojí též a jinými výmetnými přísadami, jestliže prachy podle stupně nebezpečí patří do skupiny 1.: viz též přípojek I, bod 702.

4. a) *Pórovité želatinované nitrocelulosové prachy, balené podle bodu 25;*

b) *Zažehovací prachy balené podle bodu 25;*
k a) a b) viz též přípojek I, bod 702.

5. *Odpadky nitrocelulosových filmů, prané a vařením pod tlakem zpracované, s obsahem kafru nejméně 2% ; viz též přípojek I, bod 708.*

O odpadech nitrocelulosových filmů tohoto druhu, vhlčených vodou, alkoholem, benzolem, toluolem nebo xylolem, viz poznámku k nadpisu třídy Ia, číslice 11 a 12.

6. *Organické nitrolátky; viz též přípojek I, bod 704 (viz též číslici 7 a 19):*

a) *ve vodě rozpustné:*
kyselina pikrová,
kyselina trinitrobenzová,
trinitrokresol.

7) *ve vodě nerozpustné, netvořící výbušné soli:*

dusičnan dinitrofenyléteru glykolu, též ve směsi s dusičnanem trinitrofenyléteru glykolu. Poří posledního ve směsi nesmí přesahovati 65%.

trinitrotoluol, též tak zvaný tekutý trinitrotoluol (neutrální směs různých stupňů nitrace toluolu), též trinitrotoluol s trinitronaftalinem (merkurit), dále směs z trinitrotoluolu a ledku amonného (nastaveného náplňového prachu), též s hliníkem (amonal),

trinitrobenzol,
trinitrochlorbenzol (pikrychlorid),
trinitroanilin,
trinitroaniaol,
trinitroxytol,
tetranitroakridon,
tetranitrokarbazol,
tetranitrodifenylaminsulfon,
tetranitronaftalin,
hexanitrodifenylamin,
hexanitrodifenylsulfid.

e) všechny tyto látky pod a) a b) též ve vzájemných směsích nebo s jinými aromatickými nitrolátkami, které nejsou výbušinami ve smyslu poznámky k nadpisu tř. Ia, jako mononitrotoluol, též s jinými, nebezpečí nezvyšujícími přísadami.

d) směsi výbušin skládající se z organických nitrolátek, uvedených pod a). b) a c), též bez jiných přísad, označené podle převládající součásti (jako směs trinitrotoluolová pro směs z většiny trinitrotoluolu a mála dinitrotoluolu).

e) *organické nitrolátky jako preparáty pro vědecké nebo farmaceutické účely, nejvýše 500 g v jedné nádobě, celkové množství nitrolátek v jednotlivém kuse zásilky nejvýše 5 kg.*

7. *Organické nitrolátky, zvlášť nejmenované; viz též přípojek I, bod 705:*

a) *ve vodě rozpustné, jako trinitroresorcin,*
b) *ve vodě nerozpustné, jako tetranitrometylanilin (tetryl), dusičnan trinitrofenyléteru glykolu, trimetyltrinitroamin (hexogen).*

Zásilka nesmí vážit celkem více než 300 kg (viz též číslici 19).

Poznámka. Kapalné organické nitrolátky jsou z přepravy vyloučeny.

8. A. *Pentaerytrittetranitrat (nitropentaerytrit, nitropenta), v jemných krystalech,*

a) *stejněměrně prosáklý alespoň 30% vody nebo*
b) *flegmatizovaný alespoň 10% montanního vosku nebo parafínu nebo obou nebo*
c) *flegmatizovaný alespoň 30% montanního vosku nebo parafínu nebo obou.*

B. *Pentritl (směs pentaerytrittetranitratu a trinitrotoluolu) stejněměrně prosáklý alespoň 80% vody.*

C. *Plastický pentritl (pentaerytrittetranitrat flegmatizovaný dinitrotoluolem a nitrocelulosou).*

Zásilka nesmí vážit celkem více než 300 kg (viz též číslici 20);

k A, B a C viz též přípojek I, bod 705a.

9. *Nitrovaný chlorhydrin (dinitrochlorhydrin) a technický, nitrovaný chlorhydrin, neobsahující více než 5% nitroglycerinu; viz též přípojek I, bod 705b.*

Zásilka nesmí býti těžší než 300 kg (viz číslici 21).

9a. *Ethylnitrat.*

10. *Amonoledkové výbušiny, želatinované nebo neželatinované; viz též přípojek I, bod 706; komorové výbušiny.*

Výbušiny tohoto druhu je dovoleno přepravovati, pokud jsou níže vyjmenované. Jiné výbušiny tohoto druhu, odpovídá-li jejich složení níže uvedeným směsím, lze přepravovati jen byla-li přeprava zvlášť povolena.

1. Želatinované amonnoledkové výbušiny.

A. Trhaviny skalní a důlní.

Želatinovaný amonit, želatinovaný donarit, želatinovaný romperit, lignosit I, vesměs též s připojenými písmenami nebo číslicemi nebo oběma (směsí nejvýše z 65% ledku amonného, z čehož až 15% celkového množství výbušiny může být nahrazeno ledkem sodným, rostlinnými moučkami, též s rostlinným lepem, nejvýše 2,5% hliníku, nejvýše 15% nitroderivátů toluolu, xykolu nebo naftalinu s 6% trinitroderivátů z celkového množství výbušiny, nejvýše 33% dinitrochlorhydrinu nebo nejvýše 29% dinitroglykolu, přičemž z obou posléze jmenovaných látek může být nahrazeno nejvýše 6% celkového množství výbušiny nitroglycerinem, nejvýše 2% kolodiovou haviinou, též s bezpečnými, neutrálními, stálými, barvicími přísadami).

Durit důlní, heinit důlní, vše též s připojenými písmenami nebo číslicemi nebo oběma (směsí nanejvíce 30% nitroglycerinu, želatinovaného kolodiovou haviinou, s ledkem amonným, též s ledky jiného druhu, alkalickými chloridy, křemičitany nebo jinými stálými inertními solemi, též s trinitrotoluolem, též s jinými aromatickými nitrolátkami, ne nebezpečnějšími než trinitrotoluol, též s jeho směsím, též s glycerinem, gelosou, též s jinými uhlikatými látkami, jako uhelným prachem, dřevitou moučkou, buničinou).

B. Důlně bezpečnostní trhaviny.

Důlně bezpečnostní baldurit, důlně bezpečnostní bavarit, důlně bezpečnostní salit, důlně bezpečnostní sigrit a důlně bezpečnostní zellit, vesměs též s připojenými písmenami nebo číslicemi nebo obojími (směs nejvýše 20% nitroglycerinu želatinovaného kolodiovou haviinou, s ledkem amonným, též s ledky jiného druhu, alkalickými chloridy nebo podobnými stálými inertními solemi, též s uhlikatými látkami, jako uhelným prachem, dřevitou moučkou, buničinou, též s takovými, které jsou chemickým nebo biologickým pochodem změněny, též s trinitrotoluolem, též s jinými aromatickými nitrolátkami ne nebezpečnějšími než trinitrotoluol, též s jich směsím).

Důlně bezpečnostní arit, důlně bezpečnostní barbarit, důlně bezpečnostní berunit, důlně bezpečnostní methanit, důlně bezpečnostní nobelit, důlně bezpečnostní pannonit a důlně bezpečnostní vasagit, vesměs též s připojenými písmenami nebo číslicemi nebo obojími (směs nejvýše 30% nitroglycerinu, želatinovaného kolodiovou haviinou, s ledkem amonným, též s ledky jiného druhu, alkalickými

chloridy, křemičitany nebo jinými stálými inertními solemi, též s trinitrotoluolem, též s jinými aromatickými nitrolátkami, ne nebezpečnějšími než trinitrotoluol, též s jeho směsím, též s glycerinem, gelozou, též s jinými uhlikatými látkami, jako uhelným prachem, dřevitou moučkou, buničinou, též takovou, která je chemickým nebo biologickým pochodem změněna).

2. Amonnoledkové výbušiny neželatinované.

A. Trhaviny skalní a důlní.

Amonit, amon-nivelit, astralit, astralit skalní, donarit, donarit skalní, dorfit, draganit, dynamon, energit důlní, lignosit, lignosit skalní, lignosit důlní, luxit, monachit, monachit skalní, redit důlní, rhenanit, rhenanit skalní, righterit, romperit, romperit skalní, silingit důlní, westfalit skalní, vesměs též s připojenými písmenami nebo číslicemi nebo obojími (směs ledku amonného s uhlikatými látkami, jako dřevným uhlím, kamenným uhlím, rostlinnou moučkou, buničinou, též takovou, která je chemickým nebo biologickým pochodem změněna, neutrálními zbytky odpadních louhů celulosových, montanním voskem, vaselineou, též nejvýše s 20% aromatických nitrolátek a jejich směsím, ne nebezpečnějšími než trinitrotoluol, posledního ne více než 18%, též s ledky draselným, sodným nebo barnatým nebo jejich směsí, též nejvýše s 10% chloritanu draselného, též nejvýše s 10% hliníku, též nejvýše s 1% nitroceluloso, též nejvýše s 6% nitroglycerinu, též nejvýše s 10% silicidu vápenatého, též nejvýše s 10% silicidu hlinitého (alsiminu), též nejvýše s 25% želatinovaného dinitrochlorhydrinu, též s neutrálními alkalickými chloridy nebo podobnými bezpečnými neutrálními stálými barvicími přísadami, na př. Caput mortuum).

B. Důlně bezpečnostní trhaviny.

Důlně bezpečnostní amonkahücit, důlně bezpečnostní bradit, důlně bezpečnostní karbonit, důlně bezpečnostní detonit, důlně bezpečnostní krivaldit, důlně bezpečnostní lignosit, důlně bezpečnostní methanit, důlně bezpečnostní westfalit, vesměs též s připojenými písmenami nebo číslicemi nebo obojími (směs ledku amonného s uhlikatými látkami, jako dřevitou moučkou, buničinou, též takovou, která je chemickým nebo biologickým pochodem změněna, uhelným prachem, naftalinem a jinými tuhými nebo tekutými uhlovodíky, nejvýše s 8% nitroglycerinu, též želatinova-

ného kolodiovou bavlnou, též nejvýše s 5% ledku draselného nebo sodného, též nejvýše s 10% ledku barnatého, též nejvýše s 10% trinitrotoluolu, též flegmatizovaného, též s dinitrotoluolem, též s nitronaftalinem, též s chloridem sodným nebo draselným, též s chloridem amonným nebo podobnými bezpečnými neutrálními stálými solemi).

3. Komorové výbušiny.

Fulmenit 1 (jen jako komorová výbušina používaný trinitronaftalin, zrněný nebo lisovaný).

Fulmenit 2 (jen jako komorová výbušina používaný nastavený náplňový prach, t. j. směs ledku amonného s trinitrotoluolem).

Fulmenit 3 (jen jako komorová výbušina používaná směs stejných dílů zrněného trinitronaftalinu a nastaveného náplňového prachu, při čemž obsah trinitrotoluolu nesmí být menší než 75%).

10a. Chloristan amonný.

11. *Černý prach, trhačí prach, trhačí ledek*, vesměs též s připojenými písmenami nebo číslicemi nebo obojími (směs ledku draselného nebo sodného nebo obou, síry a dřevného, kamenného nebo hnědého uhlí), zrnité nebo lisované; viz též přípojek I, bod 707 (viz též číslici 24).

Výbušiny tohoto druhu, jejichž složení se pohybuje v rámci výše uvedených směsí, je dovoleno přepravovati jako kusové zboží jen na zvláštní povolení.

12. *Černý prach pro střelbu, balený podle bodu 32/1*; viz též přípojek I, bod 710.

Zásilka nesmí být těžší než 300 kg (viz též číslici 25).

13. *Calcinit*, též s připojenými písmenami nebo číslicemi nebo obojími (směs nejvýše 76% technického ledku vápenatého, který může být až do polovice nahrazen ledkem amonným, dřevným uhlím nebo rostlinnou moučkou nebo obojími, též tekutých uhlovodíků s bodem vzplanutí nejméně 300°C, též nejvýše 20% nitroglycerinu, též nejvýše 20% aromatických nitrolátek, ne nebezpečnějších než trinitrotoluol, též nejvýše 8% hliníku nebo křemičitanu hlinitého nebo obojích).

Vápenoedkové výbušiny tohoto druhu, jejichž složení se pohybuje v rámci výše uvedené směsi, je dovoleno přepravovati jen na zvláštní povolení.

14. *Chloratit 3* (směs 83 až 92% chlorečnanu draselného nebo sodného nebo obou, 5 až

12% tekutých uhlovodíků s bodem vzplanutí nejméně 300°C, též až 4% rostlinné moučky).

Chlorečnanové výbušiny (viz též číslici 23) tohoto druhu, jejichž složení se pohybuje v rámci výše uvedené směsi, je dovoleno přepravovati jen na zvláštní povolení.

15. I. Zkušební zásilky výbušin, podávané jako kusové zboží na státní nebo úředně uznané zkušebny nebo výrobce výbušin k prozkoumání:

a) *vzorky výbušin*; viz přípojek I, bod 708;

b) *vzorky jakýchkoliv látek, které mohou vybuchnouti, v množství do 100 g.*

II. *Vzorky plnění granátů 88* (kyselina pikrová), podávané služebnami vojenské správy k provedení zkoušky vědeckému technickému ústavu v Praze.

2. skupina.

Výbušiny, které je dovoleno přepravovati jen jako vozové zásilky (viz též bod 44):

16. a) *Pórovité želatinované nitrocelulosové prachy balené podle bodu 33*;

b) *Zažehovací prachy balené podle bodu 33.*

k a) a b) viz též přípojek I, bod 702.

17. *Želatinované nitrocelulosové nepórovité prachy a nitrocelulosové prachy, obsahující nitroglycerin* (též náhražky nitroglycerinu), obojí též s jinými výmetnými přísadami, jestliže prachy nepatří podle svého supné nebezpečnosti do skupiny 1; viz též přípojek I, bod 702.

18. Nevyplněno.

19. *Organické nitrolátky*, jinde nejmenované, v množstvích větších než podle číslice 7; viz též přípojek I, bod 705:

a) *ve vodě rozpustné jako trinitroresorcin*;

b) *ve vodě nerozpustné jako tetranitrometylanilin (tertyl), dusičnan trinitrofenyléteru glykolu, trimetyltrinitroamin (hexogen).*

Poznámka. Kapalné organické nitrolátky jsou z přepravy vyloučeny.

20. A. *Pentaerytrittrinitrat (nitropentaerytrit, nitropenta)* v jemných krystalech,

a) *stejněměrně prosáklý alespoň 30% vody* nebo

b) *flegmatizovaný alespoň 10% montanního vosku nebo parafínu* nebo obou nebo

c) *flegmatizovaný alespoň 30% montanního vosku nebo parafínu* nebo obou.

B. *Pentrit* (směs pentaerytritetranitratu a trinitrotoluolu) stejnoměrně prosáklý alespoň 30% vody.

C. *Plastický pentrit* (pentaerytritetranitrat flegmatizovaný dinitrotoluolem a nitrocelulosou), ve větším množství než podle číslce 8;

k A, B a C viz též přípojek I, bod 705a.

21. *Nitrovaný chlorhydrin (dinitrochlorhydrin) a technický nitrovaný chlorhydrin*, jenž neobsahuje více než 5% nitroglycerinu, v množstvích větších než podle číslce 9; viz též přípojek I, bod 705b.

22. *Dynamity a výbušiny podobné dynamitům*; viz též přípojek I, bod 708.

23. *Chlorečnanové a chloristanové výbušiny*, t. j. směsi alkalických chlorečnanů nebo chloristanů nebo chlorečnanů nebo chloristanů žiravých zemín se sloučeninami bohatými na uhlík; viz též přípojek I, bod 709 (viz též číslce 14).

24. *Černý prach k trhačím účelům — trhačí prach* — (směs ledku draselného nebo sodného, síry a dřevného uhlí), zrněný nebo lisovaný nebo moučkový; viz též přípojek I, bod 710 (viz též číslce 11).

25. *Černý prach a černému prachu podobná směs pro střelbu* (směs ledku draselného nebo sodného se sírou a dřevným uhlím nebo s jinými látkami), zrněný nebo lisovaný nebo moučkový, ve větších množstvích než podle číslce 12; viz též přípojek I, bod 710.

Přeprava směsí, které jsou citlivější než nejjemnější lovecký prach, složením 75% ledku draselného, 10% síry a 15% řešetlakového dřevného uhlí, je dovolena jen na zvláštní povolení.

21a Za látku přílohy A se nepokládá a proto pro něj neplatí předpisy přílohy A: chloristan amonný (číslce 10a) v množství do 1 kg.

2. Přepravní předpisy.

A. Jednotlivé kusy zásilky.

22 1. Všeobecné předpisy o balení.

(1) Obaly musí být tak uzavřené a utěsněné, že z nich nemůže nic proniknouti na venek. Zajištění schránkových uzávěr kovovými pásy nebo dráty je dovoleno jen v případech výslovně uvedených.

(2) Na látky, z nichž jsou vyrobeny obaly a uzávěry, nesmí obsah škodlivé působiti, ani s nimi nesmí tvořiti škodlivé sloučeniny.

(3) Obaly včetně uzávěr musí být ve všech částech tak pevné a silné, aby se cestou neuvolnily a aby vyhovovaly bezpečně obvyklým požadavkům za přepravu. Tuhé látky musí být v obalech spolehlivě a pevně uloženy, vnitřní obaly musí pak být pevně a spolehlivě uloženy ve vnějších obalech.

(4) Látky, v nichž jsou předměty uloženy, musí odpovídati povaze obsahu; zejména musí být tyto látky schopné ssání, je-li obsah kapalný nebo kapalinu vypocující.

2. Balení jednotlivých látek. 23

(1) Látky číslce 1 a 2 musí být baleny:

a) do dřevěných nádob nebo vodotěsných lepenkových sudů; nádoby a sudy musí být opatřeny vložkou, odpovídající obsahu, nepropouštějící kapaliny nebo

b) do železných, uvnitř pozinkovaných nebo poolověných sudů nebo

c) do nádob z bílého, zrnkového nebo hliníkového plechu, které musí být vloženy po jedné nebo několika do dřevěných beden,

d) želatinovaná nitrocelulosa (želatinovaná kolodiová bavlna) [číslce 1 c)] též do dřevěných schran, vyložených těsně pevným papírem,

e) prachovina (číslce 2) též do hustých pytlů z pevné pryžované látky, vložených do odolných vnějších pytlů.

(2) Nitrocelulosa s přísadou xylolu smí být balena jen do kovových nádob.

(3) Kovové nádoby musí být neprodyšně uzavřeny, musí však povolití slabému vnitřnímu tlaku.

(4) Jednotlivý kus zásilky s látkami číslce 1 nesmí být těžší než 120 kg a dá-li se váleti, nesmí být těžší než 300 kg; jednotlivý kus zásilky s látkami číslce 2 nesmí být těžší než 75 kg.

(1) Látky číslce 3 musí být baleny: 24

a) do lepenkových krabic nebo krabic z bílého nebo zinkového plechu, které musí povolití slabému vnitřnímu tlaku nebo do parafinovaných pytlů. Tyto schránky musí být vloženy po jedné nebo několika do dřevěné bedny nebo

b) bez předchozího balení do krabic nebo pytlů:

1. do vodotěsných lepenkových sudů nebo
2. do dřevěných schran, vyložených zinkovým plechem nebo

3. do kovových nádob, vyjma z černého plechu, které musí povolití slabému vnitřnímu tlaku.

(2) Je-li prach ve tvaru trubiček, tyčinek, vláken, proužků nebo destiček, může býti též bez předchozího balení do krabic nebo pytlíků balen též do dřevěných beden, které musí býti těsně vyloženy látkou nebo pevným papírem.

(3) Na dřevěných schránkách musí býti hřebíky, šrouby nebo jiná upevňovací ze železa, jako obruče, pásy a pod., pozinkovány.

(4) Jednotlivý kus zásilky nesmí býti těžší než 120 kg.

25 (1) Látky číslice 4 musí býti baleny:

a) do krabic z lepenky nebo bílého plechu, které musí povolití slabému vnitřnímu tlaku. Jedna krabice nesmí obsahovati více než 1 kg prachu a musí býti zavínata do papíru. Tyto obaly musí býti vloženy po jednom nebo několika do dřevěných schran nebo

b) do pytlů, které musí býti vloženy do dřevěných schran, vyložených zinkovým plechem nebo do nádob ze zinkového plechu. Nádoby ze zinkového plechu musí býti na stěnách vyloženy lepenkou a na dně a víku dřevěnými kotouči nebo lepenkou;

c) zásilky vojenské správy též do lněného pytle, který musí býti vložen do pevné schránky z měděného nebo hliníkového plechu nebo do kádě ze silného zinkového plechu s dřevěnými obručemi.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí býti těžší než 75 kg. V obalech podle odst. a) nesmí obsahovati nitrocelulosového prachu více než 25 kg, v obalech podle odst. b) více než 30 kg, v obalech podle odst. c) více než 50 kg.

26 (1) Látky číslice 5 musí býti baleny do papírových sáčků. Tyto musí býti vloženy po jednom nebo několika do vodotěsných lepenkových sudů nebo do nádob ze zinkového plechu, vyložených na stěnách lepenkou a na dně a víku dřevěnými kotouči.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí býti těžší než 75 kg. Nesmí obsahovati více než 30 kg odpadků nitrocelulosových filmů.

27 (1) Organické nitrolátky [číslice 6 a), 6 b) — s výjimkou merkuritu — 6 c) a 6 d)] musí býti baleny do dřevěných nádob nebo vodotěsných lepenkových sudů. Pro kapalný trinitrotoluol je dovoleno použítí jen dřevěných nebo železných nádob.

Železné nádoby musí býti neprodyšně uzavřeny, musí však povolití slabému vnitřnímu tlaku.

(2) Merkurit [číslice 6 b)] musí býti uložen v papírových dutinkách a náboje musí býti baleny do neprodyšně uzavřených plechových krabic, jež musí býti vloženy do dřevěných schrán.

Náboje, které jsou namáčeny do parafinu nebo ceresinu nebo jejichž dutinky jsou z parafinovaného nebo ceresinovaného papíru, mohou býti spojeny v balík též papírem. Neparafinované nebo neceresinované náboje až do celkové váhy 2,5 kg smějí býti též spojeny v balíky, jsou-li tyto odděleny od vzduchu potahem z ceresinu nebo pryskyřice. Balíky musí býti vloženy do dřevěných schran.

Uzávěr dřevěných schran může býti zajištěn obepnutými napjatými kovovými pásy nebo dráty.

Jednotlivý kus zásilky nesmí přesahovati 75 kg. Nesmí obsahovati více než 50 kg výbušin.

(3) Organické nitrolátky jako preparáty pro vědecké a farmaceutické účely [číslice 6 e)], musí býti baleny nejvýše po 500 g do neprodyšních nádob ze skla, porcelánu, kamenniny a pod. a tyto musí býti vloženy do dřevěných schran.

Jednotlivý kus zásilky nesmí býti těžší než 15 kg. Nesmí obsahovati více než 5 kg organických nitrolátek.

(4) K balení ve vodě rozpustných nitrolátek nesmí býti použito olova neb olovo obsahujících látek.

(1) Organické nitrolátky (číslice 7) musí býti baleny: 27/1

a) ve vodě rozpustné: do nádob z nerezavějící oceli nebo jiné vhodné látky. Nitrolátky musí býti stejnoměrně provlhčeny takovým množstvím vody, aby její obsah během celé přepravní doby neklesl pod 25%. Uzávěra nádob musí při zahřátí povolití slabému vnitřnímu tlaku. Nádoby — s výjimkou nádob z nerezavějící oceli — musí býti vloženy do dřevěných schran.

K balení ve vodě rozpustných nitrolátek nesmí býti použito olovených nebo olovo obsahujících látek;

b) ve vodě nerozpustné: nejvýše po 15 kg do látkových nebo papírových pytlíků. Papírové pytlíky musí býti vloženy jednotlivě do těsných a pevných lepenkových krabic. Látkové pytlíky nebo papírové krabice musí býti vloženy do dřevěných schran.

Trimetyltrinitroamin (hexogen) smí býti balen až do váhy 50 kg též do těsných pytlů ze silné pryžované látky, je-li stejno-

měrně provlhčen nejméně 5% vody nebo flegmatisován nejméně 3% montanního vosku nebo parafinu nebo oběma, nebo pentaerytrit-tetrastearem. Pytel musí být vložen po jednom nebo několika do bedny z prken, alespoň 18 mm silných, těsně spolu spojených.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg, při použití nádob nebo schran, předepsaných vojenskou správou, než 90 kg. Nesmí obsahovat více než 25 kg ve vodě rozpustných nitrolátek nebo více než 50 kg ve vodě nerozpustných nitrolátek.

30 (1) A. Pentaerytrit-tetranitrat (číslice 8 A) musí být balen:

a) je-li provlhčen alespoň 30% vody: nejvýše po 12,5 kg do látkových nebo papírových sáčků, které musí být vloženy jednotlivě do krabice z vodotěsné lepenky nebo do krabice z hliníku nebo bílého plechu. Krabice musí být baleny v dřevěných bednách; kovové krabice musí být od sebe odděleny obalem z vlnité lepenky. Prostor mezi nimi musí být vycpán vlnitou lepenkou, papírem nebo jinou vhodnou látkou;

nebo

do hustých pytlů ze silné pryžované látky, které musí být vloženy po jednom nebo několika do bedny z prken, alespoň 18 mm silných, těsně spolu spojených;

b) je-li flegmatisován alespoň 10% montanního vosku nebo parafinu neb oběma: nejvýše po 12,5 kg do látkových nebo papírových sáčků. Papírové sáčky musí být vloženy jednotlivě do těsných, pevných lepenkových krabic. Látkové sáčky nebo lepenkové krabice musí být vloženy do dřevěné bedny;

c) je-li flegmatisován alespoň 30% montanního vosku nebo parafinu neb oběma: do hustých pytlů, které musí být vloženy po jednom nebo několika do dřevěné bedny.

B. Pentril (směs pentaerytrit-tetranitratu a trinitrotoluolu číslice 8 B) musí být balen, je-li provlhčen alespoň 30% vody:

nanejvíce po 12,5 kg do látkových nebo papírových sáčků, které musí být vloženy jednotlivě do krabice z vodotěsné lepenky nebo do krabice z hliníku nebo bílého plechu. Krabice musí být baleny do dřevěné bedny; kovové krabice musí být od sebe odděleny obalem z vlnité lepenky. Prostor mezi nimi musí být vycpán vlnitou lepenkou, papírem nebo jinou vhodnou vycpávkou;

nebo do hustých pytlů ze silné pryžované látky, které musí být vloženy po jednom nebo několika do bedny z prken, alespoň 18 mm silných, těsně spolu spojených.

C. Plastický pentrit (číslice 8 C), je-li flegmatisován dinitrotoluolem a nitrocelulosou, musí být balen:

nanejvíce po 12,5 kg do látkových nebo papírových sáčků. Papírové sáčky musí být vloženy jednotlivě do těsných, pevných lepenkových krabic. Látkové sáčky nebo lepenkové krabice musí být vloženy do dřevěné bedny.

K A, B a C: víko každé bedny musí být připevněno šrouby nebo zajištěno obepnutými napjatými kovovými pásy nebo dráty.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg, při použití beden předepsaných vojenskou správou než 90 kg. Nesmí obsahovat více než 50 kg výbušiny.

30/1

(1) Látky číslice 9 musí být baleny do kovových nádob, které smějí být naplněny jen z $\frac{9}{10}$ a smějí obsahovat nejvýše 25 kg nitrovaného chlorhydridu. Každá nádoba musí být uložena v dřevěné schráně tak, aby mezi nádobou a dřevěnou schránou zůstal všude prostor alespoň 10 cm, který musí být vyplněn vycpávkami.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg.

Ethylnitrat [číslice 9 a]) musí být balen v největším množství 5 kg do silnostěnných skleněných lahví, které smějí být naplněny jen z $\frac{9}{10}$. Láhve musí být chráněny proti rozbití plechovým obalem, který je celé kryje. Mezi sklem a plechovým obalem musí být asi 1 cm silná vložka z pružné látky. Láhve se uloží do dřevěné bedny se stěnami alespoň 18 mm silnými tak, aby se nemohly pohybovat. Zbylá dutá místa se vyplní křemelinou.

Skleněné ampulky s obsahem nanejvíce 1 g ethylnitratu [číslice 9 a]) smějí být baleny nanejvíce po 200 kusech do papírové krabice tím způsobem, že buď se vyplní prostory mezi ampulkami křemelinou nebo ampulky se upevní proložením vložek z pružné látky (na př. z buničiny) nebo každá ampulka se vloží do lepenkových matic nebo lepenkových mřížkových vložek. Nanejvíce 50 takových krabic je dovoleno vložit do dřevěné zinkovým plechem vyložené bedny.

(1) Látky číslice 10 — s výjimkou fulmenitů 31 1, 2 a 3 musí být uloženy do papírových dutinek, náboje musí být baleny do neprodyšně uzavřených plechových krabic, jež musí být vloženy do dřevěných schran.

(2) Náboje namáčené do parafinu nebo ceresinu nebo jejichž dutinky jsou z parafinovaného nebo ceresinovaného papíru, mohou být spojeny v balíky též papírovým obalem. Nepa-

rafinované nebo neceresinované náboje až do celkové váhy 2,5 kg smějí být spojeny v balíky, jsou-li tyto proti vzduchu uzavřeny potahem z ceresinu nebo pryskyřice. Balíky musí být vloženy do dřevěných schran.

(3) Fulmenity 1, 2 a 3 — v balících či několika — musí být baleny v dřevěných schránách, vyloučených tuhým papírem.

(4) Uzávěr dřevěných schran může být zajištěn ohepnutými a napjatými kovovými pásy nebo dráty.

(5) Místo dřevěných schran předepsaných v odst.(1), (2) a (3) smějí být použity též bedny z tvrdé lepenky se zesílenými, vydutými vnějšími hranami a skládacím víkem. Lepenka musí být slepena z několika vrstev a vodotěsně napuštěna; musí být dále silná alespoň 2,6 mm a musí vážit alespoň 1700 g na 1 m². Lepenkové bedny musí být drátěnými spojkami tak uzavřeny, aby přeložené víko bylo na čtyřech rozích spojeno s postranními chloupnými dna vždy 4 kovovými svorkami alespoň 0,5 mm silnými, jejichž ramena jsou alespoň 12 mm dlouhá a 1,5 mm široká.

(6) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg. Nesmí obsahovat více než 50 kg výbušin, při balení v lepenkových krabicích podle odst. (6) více než 25 kg. U fulmenitů 1, 2 a 3 nesmí jednotlivý kus zásilky obsahovat více než 25 kg výbušin i při použití dřevěných schran.

31/1 Chloristan amonný musí být zabalen do dřevěných schran nebo do vodotěsných lepenkových sudů.

32 Látky číslice 11 musí být baleny:

a) Černý prach, trhací prach a ledek vesměs v zrnech: v množství nejvíce 2,5 kg do látkových nebo papírových pytlíků.

Trhací prach lisovaný v tělískách, v množstvích nejvýše 300 g zabalený do tuhého papíru. Sáčky nebo balíčky musí být vloženy v množstvích nejvýše po 2,5 kg do plechových nebo lepenkových krabic a s nimi do dřevěných schran. Pro přepravu trhacího ledku může být použito na místo dřevěných schran též krabic z tvrdé lepenky podle bodu 31, odst. (5). Plechové schránky musí povolit slabému vnitřnímu tlaku. U lepenkových krabic může být skládací víko s tak zv. jazýčkovým uzávěrem, který musí být utěsněn a upevněn přilepením pevné pásky, na př. isolační pásky.

b) Trhací ledek lisovaný v tělískách, zavutý do tuhého papíru; jednotlivý závitok nesmí vážit více než 300 g. Závitky musí být baleny do dřevěných schran, které musí být vylo-

ženy tuhým papírem. Na místě dřevěných schran smí být použito též krabic z tvrdé lepenky podle bodu 31, odst. (5). V tomto případě musí být závitky zabaleny v množství nejvýše 5 kg do papírových krabic. Tyto krabice nesmějí mít kovové svorky.

K a) a b): dřevěné schránky nesmějí mít hřebíky, šrouby a jiná upevňovací ze železa. Pozinkované železné hřebíky či šrouby jsou dovoleny.

Jednotlivý kus nesmí vážit více než 35 kg. Nesmí obsahovat více než 25 kg výbušin.

(1) Látky číslice 12 musí být baleny v množstvích nejvýše 1 kg do látkových nebo papírových pytlíků. Pytlíky musí být vloženy v plechových nebo lepenkových krabicích do dřevěných schran. Plechové krabice musí povolit slabému vnitřnímu tlaku.

U lepenkových krabic může být víko skládací s t. zv. jazýčkovým uzávěrem, který musí být utěsněn a upevněn přilepením pevné pásky, na př. isolační pásky.

(2) Dřevěné schránky nesmějí mít hřebíky, šrouby nebo jiná upevňovací ze železa. Pozinkované železné hřebíky a šrouby jsou dovoleny.

(3) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg. Nesmí obsahovat více než 50 kg černého prachu.

Látky číslice 13 musí být uloženy v papírových dutinkách. Náložky musí být máčeny v parafínu nebo ceresinu nebo musí být jejich obaly z parafinovaného nebo ceresinovaného papíru, případně z pergamenového nebo stejně vhodného papíru. Náložky musí být v množství nejvýše 2,5 kg spojeny v balík. Balíky musí být baleny do dřevěných schran nebo krabic z tvrdé lepenky podle bodu 31, odst. (5).

Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 35 kg. Nesmí obsahovat více než 25 kg výbušin.

Chloratit 3 (číslice 14) musí být balen v papírových dutinkách. Náboje musí být máčeny v parafínu nebo ceresinu nebo musí být zasunuty do parafinovaného nebo ceresinovaného papíru a pevným papírovým obalem spojené v balíky o váze nejvýše 2,5 kg; na místě parafinovaného (ceresinovaného) povlaku nebo místo parafinovaného (ceresinovaného) obalu může být použito obalu z dobře klíženého papíru. Balíky musí být baleny do dřevěných schran nebo beden z tvrdé lepenky podle bodu 31, odst. (5).

Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 35 kg. Nesmí obsahovat více než 25 kg výbušin.

32/1 (1) Zkušební vzorky trhavin číslice 15 I a) musí být náložkovány v papírových dužinkách nebo v lisovaných nebo litých tělesech a spojeny v balíky do 2,5 kg. Zkušební vzorky bezpečnostních trhavin smí být v takových balících spojovány v celkovém množství do 15 kg v jednu zásilku. Balíky musí být vloženy v dřevěné bedně do vnější bedny se stěnami alespoň 18 mm silnými tak, aby mezi oběma dřevěnými bednami zůstal všude prostor alespoň 5 cm, který musí být vyplněn pilinami nebo křemelinou.

(2) U zkušebních vzorků výbušin číslice 15 I b) musí být vnitřní balení uznáno za přípustné výzkumným ústavem pro výbušiny. Dřevěná vnitřní bedna musí být vložena do vnější bedny o stěnách alespoň 18 mm silných tak, aby mezi oběma zůstal všude prostor 12 cm, který musí být vyplněn pilinami nebo křemelinou.

(3) Zkušební vzorky číslice 15 II musí být baleny do silných skleněných lahví nebo jiných vhodných schran, které musí být dále baleny jednotlivě nebo po několika do dřevěné bedny se stěnami silnými alespoň 18 mm. Jednotlivé lahve nebo schránky musí být upevněny vložkami. Prostory mezi nimi musí být vyplněny pilinami nebo jinou vhodnou vycpávkou.

Jednotlivý kus zásilky nesmí obsahovat více než 2 kg výbušiny.

33 (1) Látky číslice 16 a 17 musí být baleny do vodotěsných lepenkových sudů nebo do schran ze dřeva či kovu, černý plech vyjímaje. Přebíky, šrouby nebo jiná upevňovací ze železa, jako obruče, pásy a pod. musí být pozinkovány. Kovové nádoby musí povolit slabému vnitřnímu tlaku.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 100 kg.

34 (1) Látky číslice 19 musí být baleny:

a) ve vodě rozpustné: do nádob z nerezavějící oceli nebo z jiné vhodné látky. Nitrolátky musí být stejnoměrně provlhčeny takovým množstvím vody, aby obsah vody v době trvání celé přepravy neklesl pod 25%. Uzávěra nádob musí při zahřátí povolit slabému vnitřnímu tlaku. Nádoby — s výjimkou nádob z nerezavějící oceli — musí být vloženy do dřevěných schran.

K balení ve vodě rozpustných nitrolátek nesmí být použito olova nebo látek obsahujících olovo;

b) ve vodě nerozpustné: nejvýše 15 kg do látkových nebo papírových pytlíků. Papírové pytlíky musí být vloženy jednotlivě do těsných,

pevných lepenkových krabic. Látkové pytlíky nebo papírové krabice musí být vloženy do dřevěných schran.

Trimetyltrinitroamin (hexogen) smí být balen, je-li stejnoměrně provlhčen alespoň 5% vody nebo flegmatizován alespoň 3% montanního vosku nebo parafinu nebo obou nebo pentaerytritetraestarem, až do váhy nejvýše 50 kg těž do hustých pytlů ze silné pryžované látky. Pytle musí být vloženy po jednom nebo několika do bedny z těsně spojených prken alespoň 18 mm silných.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg. Při použití nádob nebo schran předepsaných vojenskou správou nesmí být těžší než 90 kg. Nesmí obsahovat více než 25 kg nitrolátek ve vodě rozpustných, nebo více než 50 kg nitrolátek ve vodě nerozpustných.

(1) A. Pentaerytritetranitrat (číslice 20 A) 35 musí být balen:

a) je-li provlhčen alespoň 30% vody: nejvýše po 12,5 kg do látkových nebo papírových pytlíků, které musí být vloženy jednotlivě do krabice z vodotěsné lepenky nebo hliníku nebo bílého plechu. Krabice musí být baleny do dřevěné bedny; kovové krabice musí být od sebe odděleny obalem z vlnité lepenky. Prostor mezi krabicemi musí být vyplněn vlnitou lepenkou, papírem nebo jinou vhodnou látkou;

nebo

do hustých pytlů ze silné pryžované látky, které musí být vloženy po jednom nebo několika do bedny z prken, alespoň 18 mm silných, těsně spolu spojených;

b) je-li flegmatizován alespoň 10% montanního vosku nebo parafinu nebo obou: nejvýše po 12,5 kg do látkových nebo papírových pytlíků. Papírové pytlíky musí být vloženy jednotlivě do těsných, pevných lepenkových krabic. Látkové pytlíky nebo lepenkové krabice musí být vloženy do dřevěné bedny;

c) je-li flegmatizován alespoň 30% montanního vosku nebo parafinu nebo obou: do hustých pytlíků vložných po jednom nebo několika do dřevěné bedny.

B. Pontril (směs pentaerytritetranitratu a trinitrotoluolu — číslice 20 B) musí být balen, je-li prosáklý alespoň 30% vody:

nanejví po 12,5 kg do látkových nebo papírových sáčků, které musí být vloženy jednotlivě do krabice z vodotěsné lepenky nebo do krabice z hliníku nebo bílého plechu. Krabice musí být baleny do dřevěné bedny; kovové krabice musí být od sebe odděleny obalem z vlnité lepenky. Prostor mezi nimi musí být vycpán vlnitou le-

penkou, papírem nebo jinou vhodnou vycpávkou; nebo do hustých pytlů ze silné pryžované látky, které musí být vloženy po jednom nebo několika do bedny z prken, alespoň 18 mm silných, těsně spolu spojených.

C. Plastický pentrit (číslice 20 C) je-li flegmatizován dinitrotoluolem a nitrocelulosou, musí být balen:

nanejvíce po 12,5 kg do látkových nebo papírových sáčků. Papírové sáčky musí být vloženy jednotlivě do těsných, pevných lepenkových krabic. Látkové sáčky nebo lepenkové krabice musí být vloženy do dřevěné bedny.

K A, B a C: Viko každé bedny musí být upevněno šrouby nebo zajištěno obepnutými a napjatými kovovými pásy nebo dráty.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg; při použití beden předepsaných vojenskou správou nesmí být těžší než 90 kg. Nesmí obsahovat více než 50 kg výbušiny.

35 (1) Látky číslice 21 musí být baleny do kovových nádob, které smí být naplněny jen do $\frac{9}{10}$ a smí obsahovat nejvýše 25 kg nitrovaného chlorhydrinu. Každá nádoba musí být vložena do dřevěné schránky tak, aby mezi nádobou a dřevěnou schránkou zůstal všude prostor alespoň 10 cm, který musí být vyplněn vycpávkou.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg.

37 (1) Látky číslice 22 musí být uloženy v papírových dutinkách, zhotovených z parafinovaného nebo ceresinovaného nebo pergamenového nebo stejně vhodného papíru. Náložky musí být buď spojeny papírovým obalem v balíky nebo uloženy bez papírového obalu do lepenkových skříněk. Balíky nebo lepenkové skřínky musí být vloženy do dřevěných schran, jejichž uzávěr smí být zajištěn obepnutými a napjatými kovovými pásy nebo dráty.

(2) U zásilek dynamitů, určených k vývozu po moři, může odpadnouti balení nábojů do balíků nebo do lepenkových skříněk, jsou-li vnější bedny těsně vyloženy tuhým, vodu nepropouštějícím baliacím papírem a jsou-li náboje při uložení do bedny obloženy pilinami z měkkého dřeva, které pružně povolí tlaku, tak, aby jednak mezi náboji a mezi těmito a papírovým vyloženkem byla dobrá výplň z pilin z měkkého dřeva.

(3) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 35 kg.

38 (1) Látky číslice 23 musí být uloženy v papírových dutinkách nebo balíčkách. Neparafinované nebo neceresinované náboje s balíčky

musí být baleny do parafinovaného nebo ceresinovaného papíru. Musí být papírovým obalem spojeny v balíky o váze nejvýše 2,5 kg. Balíky musí být vloženy do dřevěných schran, jejichž uzávěr smí být zajištěn obepnutými napjatými kovovými pásy nebo dráty.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 35 kg.

(1) Látky číslice 24 musí být baleny:

39

a) volný zrnitý prach do hustých látkových sáčků, moučkový prach do sáčků z kůže nebo pryžované látky; sáčky musí být vloženy po jednom nebo několika do dřevěných schran nebo vodotěsných lepenkových sudů. Dřevěné schránky nesmějí mít hřebíky, šrouby nebo jiná upevňovací ze železa; u dřevěných sudů, které s obsahem nejsou těžší než 20 kg a u dřevěných beden jsou však dovoleny pozinkované hřebíky nebo šrouby se zapaštěnými hlavami;

b) bez předchozího balení v sáčcích do kovových — vyjma železných — nádob, které musí povolit slabému vnitřnímu tlaku.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 100 kg.

(1) Látky číslice 25 musí být nasypány do sáčků, uložených do sudů nebo beden. Jednotlivé kusy prismatického prachu musí být baleny v dřevěných nádobách pružně vyložených, které nesmějí mít hřebíky, šrouby nebo jiná upevňovací ze železa. Pozinkované železné hřebíky nebo šrouby jsou dovoleny.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 100 kg.

3. Balení pohromadě.

Látky, množství látek neb obaly látek jmenovaných v některé číslici bodu 21 nesmějí být spojeny v jeden kus zásilky ani s látkami uvedenými pod toutéž číslici jiným názvem nebo pod jinou číslicí téhož bodu, ani s látkami nebo předměty ostatních tříd, ani s jiným zbožím.

Jsou-li zachovány předpisy o vnitřním balení do dřevěné bedny, mohou být spojeny v jeden kus zásilky:

a) želatinované a neželatinované amonitkové výbušiny (číslice 10); při tom je spojení trhavin skalních s důlně bezpečnostními trhavinami nepřístupné;

b) černý prach, trhačí prach a ledek pro trhavinu číslice 11.

Poznámka. V číslici 6e) označený kus zásilky smí obsahovat organické nitrolátky různého druhu a pojmenování.

4. Nápis y a nálepky k označení nebezpečí na kusech.

42 (1) Každý kus zásilky může mít na vku jméno výbušiny nebo střeliviny.

(2) Každý kus zásilky s látkami číslice 15 musí mít na vku červenými písmenami zřetelný a nesmazatelný nápis tohoto znění:

a) u jednotlivých kusů zásilek s látkami číslice 15 I a) „Zkušební vzorky pokusných trhavin“,

u jednotlivých kusů zásilek s látkami číslice 15 I b) „Zkušební vzorky látek, které mohou vybuchnouti“,

u jednotlivých kusů zásilek s látkami číslice 15 II „Zkušební vzorky plnění granátů 88“.

43 (1) Nálepkami k označení nebezpečí (viz příloha III) musí být opatřeny:

a) jednotlivé kusy zásilek s výbušinami 1. skupiny, číslic 1 až 6, 9a, 10, 10a, 11, 13 až 15 nálepkami podle vzorce 1, jednotlivé kusy zásilek s výbušinami 1. skupiny, číslic 7 až 9 a 12 nálepkami podle vzorce 1a;

b) jednotlivé kusy zásilek s výbušinami 2. skupiny (číslíce 16 až 25) nálepkami podle vzorce 2.

(2) U vozových zásilek určených k vývozu po moři smějí být nálepky podle vzorce 1, 1a a 2 na jednotlivých kusech zásilky nahrazeny zřetelným a trvalým nápisem „Výbušné“.

B. Způsob vypravení. Vypravní omezení.

44 Látky číslice 2, pokud jsou baleny podle bodu 23 odst. (1) e), dále látky číslice 6 — s výjimkou trinitrotoluolu (též tekutého trinitrotoluolu, merkuritu, nastaveného náplňového prachu a ammonalu) —, 7, 8, 9, 11, 12, 14 a 15 I nesmějí být odesílány jako uspišené rychlé zboží vůbec, jako rychlé zboží jen ve vozových zásilkách; látky číslice 16 až 25 nesmějí být odesílány jako rychlé nebo uspišené rychlé zboží vůbec, nýbrž jen jako nákladní zboží ve vozových zásilkách.

C. Zápisy v nákladních listech.

45 (1) Označení zboží v nákladním listu musí být shodné s pojmenováním vyznačeným v bodě 21 ležatým písmem. Kde v číslici 6c) a d) není udáno jméno látky, musí být použito pojmenování v obchodě obvyklého a k němu připojeno „Zboží třídy Ia číslice 6c) [nebo číslice 6d)]“.

Údaj obsahu musí být opatřen

a) u výbušin 1. skupiny (číslíce 1 až 6, 9 a, 10, 10 a, 11, 13 až 15)

jednoduchým červeným rámečkem

nebo musí být pod údajem obsahu otištěn nebo nalepen obrazec podle vzorce 1 velikosti poštovní známky,

b) u výbušin 1. skupiny (číslíce 7 až 9 a 12) jednoduchým červeným rámečkem

a pod ním musí být červeně připojeno: „Jen 300 kg“ nebo musí být pod údajem obsahu otištěn nebo nalepen obrazec podle vzorce 1a velikosti poštovní známky,

c) u výbušin 2. skupiny (číslíce 16 až 25) dvojitým červeným rámečkem

nebo musí být pod údajem obsahu otištěn nebo nalepen obrazec podle vzorce 2 velikosti poštovní známky.

(2) U látek třídy Ia — vyjma u látek číslice 15 I b) — musí odesílatel v nákladním listu osvědčiti: „Povaha a obal odpovídají předpisům přílohy A k ŽPŘ“.

U látek číslice 15 I b) musí odesílatel v nákladním listu osvědčiti: „Vnitřní balení bylo uznáno jako přípustné Výzkumným ústavem pro výbušiny, ostatní balení odpovídá předpisům přílohy A k ŽPŘ“.

Mimo to musí odesílatel v nákladním listu uvést:

u amonoledkových výbušin (číslíce 10), směsí podobných černému prachu (číslíce 11), vápenoledkových výbušin (číslíce 13) a chlorečnanových výbušin (číslíce 14), přepravovaných na zvláštní povolení, číslo ministerického výnosu, kterým byla přeprava po železnici povolena.

(3) Při podeji látek třídy Ia služebnami vojenské správy, není zapotřebí prohlášení odesílatele, předepsaných odstavcem (2). V těchto případech přejímá příslušník vojenské správy, který podepsal nákladní list, odpovědnost za splnění předpisů přílohy A k ŽPŘ.

(4) U výbušin 2. skupiny (číslíce 16 až 25) musí být v nákladním listu udána kromě znamení a čísel, počtu a druhu schran, též váha jednotlivých kusů zásilky.

D. Přepravní prostředky.

1. Předpisy o vozech, nakládání a vykládání.

(1) Látky třídy Ia musí být naloženy v krytých vozech.

(2) Pro výbušiny 2. skupiny (číslíce 16 až 25) smějí být použity jen kryté vozy s pružnými nárazníky a spráhly, s pevnou a bezpečnou střechou, těsným bedněním, dobře přiléhajícími dveřmi a okny (větracími otvory) a pokud možné bez brzdy. Uvnitř vozu nesmějí

vyčnívati žádné železné předměty, které nepatří k vozu. Dveře a okna (větrací otvory) vozů musí býti trvale uzavřena.

(3) O použití vozů s elektrickými zařízeními viz přípojek II.

47 (1) V témže voze směji býti naloženy kusové zásilky s látkami číslic 7 až 9 a 12 jen do celkové váhy nejvýše 300 kg. Železnice může přijetí k přepravě vhodně omeziti.

(2) Pro výbušiny 2. skupiny (číslic 16 až 25) platí ještě ustanovení:

Nakládání musí obstarati odesílatel za dohledu znalce.

Při nakládání je nutně pečlivě se vyvarovati otřesů, zejména nesmí býti schranami házeno. Schrány musí býti uloženy ve vozech tak, aby se nedřely, netřásly, nenarážely, nepřevracely a nespady. Sudy musí býti položeny podélnou osou rovnoběžně s podélnými stěnami vozu a zajištěny dřevěnými podložkami s měkkým podkladem (plachtami a pod.) proti kutálení stranou.

Jednotlivé kusy zásilek nesmějí býti nakládány u skladišť nebo u ramp, nýbrž musí býti podle možnosti nakládány na nejdlehlých kolejkách, pokud možné krátce před odjezdem vlaku, kterým mají býti přepraveny.

Nepovoláním musí býti zamezen přístup k místu nakládky a toto musí býti, nakládá-li se výjimečně za tmy, osvětleno vysoko a pevně umístěnými svítilnami.

Tato ustanovení platí obdobně pro vykládání.

Naložené vozy musí býti opatřeny nad oběma čelnými stěnami nebo na obou podélných stranách čtyřhrannými černými vlajkami s bílým písmenem „P“.

Zvláštní nakládací pomůcky a vlajky musí dodati odesílatel a budou vydány se zbožím příjemci.

2. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na vozech

(viz přípojek III).

48 Na obou stranách vozů, v nichž jsou naloženy předměty s nálepkami podle vzorce 1, 1a nebo 2 (bod 43), musí býti umístěny nálepky téhož vzorce.

Nálepky podle předepsaných vzorů musí býti použity též u vozových zásilek, určených k vývozu po moři, na jejichž jednotlivých kusech smí býti nálepka nahrazena nápisem „Výbušné“.

E. Zákaz společné nakládky.

(1) Látky třídy Ia nesmějí býti naloženy 49 společně do téhož vozu:

a) s návěstními ohňostroji tř. Ib, číslice 3 (bod 61);

b) s rozbušnými rozněcovadly tř. Ib, číslice 5 (bod 61); — s výjimkou rozbušných rozněcovadel v balení pro přepravu jako kusové rychlé zboží podle bodu 67 —;

c) s torpédy k vrtání studní třídy Ib, číslice 13 (bod 61) a

d) s municí třídy Ib, číslice 14 (bod 61).

(2) Výbušiny 2. skupiny (číslic 16 až 25) nesmějí býti naloženy společně v témže voze též s hořlavými kapalinami třídy IIIa, číslic 1 a 2 (bod. 301) a látkami třídy IIIb, číslic 4b (bod 351).

Pro zásilky, které nesmějí býti nakládány 50 do vozu společně s ostatními, musí býti sepsány zvláštní nákladní listy (ŽPŘ č. 48, § 7).

F. Vyprázdňené schrány. Ostatní předpisy.

Vyprázdňené schrány: žádné předpisy. 51

Při nakládání, vykládání a přepravě před- 52 mětů třídy Ia se nesmí ve voze nebo u vozu ani kouřiti ani udržovati oheň neb otevřené světlo.

Pro výbušiny 2. skupiny (číslic 16 až 25) 53 platí tato ustanovení:

a) zásilky mají býti přepraveny z odesílací stanice do stanice určení v témže voze a cestou směji býti přeloženy jen z nezbytné nutnosti.

b) Stanice určení musí býti o příchodu zásilky zpravena s označením vlaku některou předchozí stanicí. Příjemce musí býti stanicí určení zpraven napřed a mimo to ihned po příchodu zásilky. Zásilka musí býti odebrána ve třech denních hodinách, po uskutečnění zprávy o příchodu a v dalších devíti denních hodinách odvezena.

c) Není-li zboží v této lhůtě odvezeno, musí býti ze stanice bez průtahu odstraněno a odvezdáno místnímu sboru národní bezpečnosti k dalšímu opatření. Zásilky musí býti místnímu sboru národní bezpečnosti předány též tehdy — a to i v nácestných stanicích — jestliže jsou v takovém stavu, že jejich další úschova ve stanici nebo další přeprava vzbuzuje obavy.

d) Až do odvezení musí býti náklad zvlášť 54-59 střezěn.

Ib. Munice.

1. Vyjmenování předmětu.

60 Z předmětů patřících pod pojem třídy Ib je dovoleno přepravovati jen ty, které jsou uvedeny v bodě 61, a to jen za podmínek uvedených v bodech 61 až 87. Tím jsou předměty přílohy A.

Poznámka: Prázdné obaly, které obsahovaly předměty třídy Ib, se nepokládají za výbuchem nebezpečné podle čl. 45, § 1B ŽPR a neplatí pro ně proto předpisy přílohy A.

61 1. Zápalnice bez rozněcovačů:

a) rychle hořící zápalnice (zápalnice ze silné hadice s duší z černého prachu o velkém průřezu nebo s duší z nitrovaných bavlněných vláken); o zápalnicích pomalu hořících viz třídu Ic, číslice 3 (bod 101);

b) bleskovice ve tvaru tenkostěnných kovových trubíc o malém průřezu s duší z výbušiny; viz též přípojek I, bod 711;

c) bleskovice ve tvaru předených šňůr o malém průřezu s duší z výbušiny; viz též přípojek I, bod 712.

2. I. Nerozbušná rozněcovadla (rozněcovadla, která se rozbuškami ani jinými zařízeními nedají přivést k výbuchu):

a) prázdné nábojnice s roznětkami pro střelné zbraně všech ráží, též prázdné nábojnice s okrajovým roznětem s roznětným zařízením pro malou ráží;

b) roznětná pouzdra a roznětné šrouby, uváděné v činnost třením, nárazem neb elektřinou;

c) nerozbušná rozněcovadla pro ruční granáty, rozbušky s prachem pro cvičné střelivo (jako na př. pro cvičné ruční granáty);

d) zapalovače dělových nábojů bez rozbušných zařízení (jako rozbušky), rozněcovadla pro zapalovače dělových nábojů.

II. Roznětky pro munici, též podobná rozněcovadla s malou náloží.

III. Trhací nýty z lehkého kovu.

1000 trhacích nýtů smí obsahovati nanejvíce 40 g výbušné složky.

3. Návěstní ohňostroje:

a) velké dělobuchy, obsahující nejvíce 350 g černého zrněného prachu nebo 125 g bezdýmného prachu nebo třaskavé složky, která nesmí být nebezpečnější než hliníkový prach s chloristanem draselným; dopadové střely výbuchové;

b) třaskavky pro železnice:

O malých dělobuchách, obsahujících nejvíce 75 g zrněného prachu, jichž se užívá pro ohňostroje, viz třídu Ic, číslice 23 (bod 101).

4. Náboje pro ruční střelné zbraně nebo pro kulomety, t. j.:

a) hotové náboje s nábojnicemi, jež jsou výlučně nebo částečně z kovu;

b) hotové lepenkové náboje se středovým roznětem;

c) hotové náboje k vyvíjení plynu, páry nebo mlhy se silným dráždivým účinkem (jako munice dráždivá nebo slzotvorná);

d) náboje pro flobertky: roznětky kuličkové, brokové nebo bez kuliček a broků.

5. Rozbušná rozněcovadla:

a) rozbušky s časovým roznětem nebo bez něho;

b) rozbušky s elektrickými rozněcovači s časovým roznětem nebo bez něho;

c) rozbušky pevně spojené se zápalnicí z černého prachu;

rozbušky pevně spojené se zápalnicí z černého prachu nanejvíce 25 cm dlouhou a zážehovače zápalnic 39;

d) rozbušná tělesa (detonátory), t. j. rozbušky spojené s počínovou náloží z lisované výbušiny; viz též přípojek I, bod 713;

e) rozbušná tělesa pro torpéda (nabitě bojové pistole bez úderníku);

f) rozbušky v zapalovačích dělového střeliva s počínovou náloží neb bez ní;

g) trhací rozbušky. 1000 kusů smí obsahovati nejvíce 150 g zápalné složky.

6. Sondovací rozbušky, též hlubinná měřidla nebo sondovací bomby zvané, t. j. rozbušky s roznětkou nebo bez ní, uzavřené v plechových pouzdrech.

7. Nevyplněno.

8. a) Vojenská munice, jinak nejmenovaná (jako nábojky, nábojnice, náboje, plněné střelby, letecká munice), vesměs bez zapalovačů a bez rozbušného zařízení (jako rozbušek);

b) náboje nejvyšší ráže 50 mm a ostatní vojenská munice nebo vojenské nářadí, vesměs se zapalovači nebo rozbušnými zařízeními (jako rozbuškami), spolehlivě zajištěné, pokud je přeprava jako nákladní zboží a jako rychlé zboží ve vozových nákladech zvlášť povolena;

c) S-nábojky se zapalovačem;

d) k vypálení připravené vrhací granáty nejvyšší ráže 81 mm se zapalovačem a roznětnou náplní.

9. *Ruční a puškové granáty, obojí bez zapalovačů a bez rozbušného zařízení* (na př. rozbušek).

10. a) *Tříštivé trhací náplně* (jako trhací náplně pro střely, hlavy ostrých torpéd, miny a minové náplně, náplňová a rozbušná tělesa, lisované náplně, náložky, vodní náložky, trhací tělesa, vrtací náložky);

b) *nerozbušná cvičná munice*;

c) *tetrylové dutinky* (kovové dutinky obsahující nejvýše 0,7 g tetranitrometylanilinu);

d) *pentaerytrititetranitratová (nitropenta) tělesa*;

e) *náplně z lisovaného černého prachu* nebo podobných ke střelbě vhodných práchů, též v kovových nábojnicích, viz též přípojek I, bod 710,

vesměs bez zapalovačů a bez rozbušného zařízení (na př. rozbušek).

11. *Světlice, návěstnice, zápalné pumy*;

a) *pyrotechnická munice* (jako světlicová munice pistolová, světlicová nářadí, nábojky pro trasovací munici, kuřidla, střely se zařízením kuřivým nebo prášivým). Jednotlivý předmět nesmí obsahovat více než 1 kg slož a 6 g výmetné náplně;

b) *světlicové pumy s padákem*. Jedna puma nesmí obsahovat více než 28 kg světelné slož a 200 g výmetné náplně;

c) *návěstní pumy* nejvýše s 1 kg slož a 125 g výmetné náplně;

d) 1. *bleskové návěstní pumy* nejvýše se 750 g bleskové slož a 125 g výmetné náplně;

2. *bleskové skřínky* s elektrickými zapalovacími, nejvýše s 50 g bleskové slož;

3. *R-náboje*;

4. *návěstní náboje* pro rozhodčí;

e) *pumy z cementu se světelnou slož*. Každá puma smí obsahovat jeden světelný náboj nanejvíše s 250 g světelné slož a s elektrickým zapalovačem;

f) *lisované světelné slož*, t. j. světelné slož zalisované do lepenkových nebo kovových nábojnic, též s nekrytou zažehovací slož z černého prachu;

g) *zápalné pumy*;

h) *zápalné tobolky* se zalisovanou zápalnou slož.

K a), b), c), e), f), g) a h): pyrotechnická slož obsažená v předmětech, uvedených pod a), b), c), e), f), g) a h) musí být takové povahy a tak přízpůsobena, že předměty při vypálení nevybuchnou.

12. a) *Zamlžovací munice*, obsahující pyrotechnické slož.

O zamlžovacích prostředcích, obsahujících chloročnany a soli amonné, viz třídu II, číslice 15a (bod 201).

b) *Dýmotvorné látky*, obsahující chloročnany nebo výbušnou zápalnou slož.

O látkách vyvíjejících dým pro účely zemědělského a lesního hospodářství viz tř. Ic, číslici 27 (bod 101).

Poznámka: Dýmotvorná zařízení, skládající se z určitého množství bezvarého červeného fosforu a parafinu, se nepokládají za výbuchem nebezpečné podle ZPR čl. 45, § 1B a neplatí pro ně proto předpisy přílohy A.

13. *Torpéda k vrtání studní* s náplní z dynamitu nebo látek jemu podobných, bez rozbušovací a bez rozbušného zařízení (na př. rozbušek), (viz též bod 79).

14. *Munice* uvedená pod číslicemi 8 a), 8 b) — tato jen, není-li balena podle bodu 70/1 — 8 c) — tato, není-li balena podle bodu 70/2 — 9 a 10 se zapalovací nebo rozbušným zařízením (na př. rozbuškou), vesměs spolehlivě zajištěná (viz též bod 79).

15. *Zkušební vzorky munice* číslice 10 a) — jsou-li vyrobeny z trinitrotoluolu, kyseliny pikrové nebo směsi náhradních trhavin 60/40 — a 11 a) a b), které jsou zasílány služebnami vojenské správy k provedení odborné zkoušky vědeckému technickému ústavu v Praze.

2. Přepravní předpisy.

A. Jednotlivé kusy zásilky.

1. *Všeobecné předpisy o balení.*

(1) Obaly musí být tak uzavřené a utěsněné, že z obsahu nemůže proniknouti nic navenek. Zajištění bednových uzávěr kovovými pásy nebo dráty jest dovoleno jen v případech výslovně uvedených. 62

(2) Obaly včetně uzávěr musí být ve všech částech tak pevné a silné, aby se cestou neuvolnily a aby vyhovovaly bezpečně obvyklým požadavkům za přepravu. Předměty musí být ve svých obalech a vnitřní obaly ve vnějších spolehlivě a pevně uloženy.

(3) Vycpávky, v nichž jsou předměty uloženy, musí odpovídati povaze obsahu.

2. *Balení jednotlivých druhů.*

(1) Předměty číslice 1 musí být baleny: 63

a) číslice 1 a) a b): do dřevěných obalů nebo vodotěsných lepenkových sudů. Jednotlivý kus zásilky nesmí vážit více než 120 kg;

b) číslice 1 c): navinuty v délce nejvýše 250 m na dřevěné nebo lepenkové cívky. Cívky musí být uloženy v dřevěných bednách tak, aby závit zápalnic se nedotýkaly ani vzájemně, ani stěn bedny. Jedna bedna nesmí obsahovat více než 1000 m zápalnic.

(2) Uzávěr beden může být zajištěn obeprnutými a napjatými kovovými pásy nebo dráty.

61 (1) Předměty číslice 2 musí být baleny:

a) číslice 2 I a): prázdné nábojnice všech ráží: do dřevěných nebo lepenkových schran nebo do pytlů. Prázdné nábojnice s okrajovým roznětem pro flobertky a podobné malé ráže smí být baleny nanejvíce v počtu 25.000 kusů též do pytle, který musí být vložen do bedny, vyložené vlnitou lepenkou;

b) číslice 2 I b), 2 I c) a 2 I d): do krabic lepenkových, dřevěných, plechových nebo z umělé hmoty, které musí být vloženy do dřevěných schran;

c) číslice 2 II: nanejvíce po 2000 kusech do krabic, krabiček nebo skříněk z lepenky, dřeva, plechu neb umělé hmoty. Vnitřní obaly se vloží po jednom nebo několika do dřevěné bedny nebo do plechové schránky. Pro každý druh roznětek nebo podobných rozněcovadel jest oznámiti způsob balení příslušnému ministerstvu.

Oznámení musí obsahovat tyto údaje:

1. označení předmětu,
2. obsah šlože na každých 1000 kusů,
3. způsob vnitřního balení,
4. obsah každého vnitřního obalu,
5. druh schránky,
6. největší obsah schránky,
7. výsledek případně provedené zkoušky o přepravní bezpečnosti.

Přeprava v zamýšleném balení je povolena teprve po schválení příslušným ministerstvem.

d) číslice 2 III: nanejvíce po 1000 kusech do lepenkových krabic, které se vloží po jedné nebo několika do dřevěné bedny.

(2) Jednotlivý kus zásilky s předměty číslic 2 I b), 2 I c), 2 I d) a 2 III nesmí být těžší než 100 kg, s předměty číslice 2 II ne těžší než 50 kg.

65 (1) Předměty číslice 3 musí být baleny:

a) velké dělobuchy a dopadové střely s třaskavým zařízením [číslice 3 a)]: do dřevěných schran nebo vodotěsných lepenkových sudů. Místo roznětu musí být tak zajištěno, aby se nálož nemohla vytrousiti;

b) třaskavky [číslice 3 b)]: do beden se stěnami silnými alespoň 18 mm, z prken spojených na čepy šrouby do dřeva. Třaskavky musí být v bednách uloženy tak, aby se nemohly dotýkat ani vzájemně, ani stěn bedny.

(2) Jednotlivé kusy zásilky s předměty číslice 3 a) nesmějí být těžší než 100 kg, s předměty číslice 3 b) než 50 kg.

(1) Předměty číslice 4 musí být baleny: do 66 plechových, dřevěných nebo lepenkových schran, jež musí být uloženy v dřevěných obalech.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 100 kg.

(3) Uzávěr dřevěných vnějších beden smí být zajištěn obeprnutými a napjatými kovovými pásy nebo dráty.

(1) Předměty číslice 5 musí být baleny: 67

a) číslice 5 a): v množství do 100 kusů vloženy v děrovaných lepenkových terčích nebo jinak, aby se nemohly posunovat, do nádob z plechu nebo do nádob z vodotěsné lepenky nebo z umělé hmoty. Plechové nádoby musí být vyloženy pružnou látkou. Víka nádob musí být upevněna kolem dokola nalepenými páskami. Nejvíce 500 takto balených rozněcovadel může být spojeno v balík nebo vloženo do lepenkové krabice. Balíky nebo krabice musí být baleny do dřevěné bedny, uzavřené šrouby, o stěnách alespoň 18 mm silných nebo do plechové schránky; tylo musí být vloženy do bedny o stěnách alespoň 18 mm silných tak, aby mezi dřevěnými bednami nebo plechovou schránkou a vnější bednou byl prostor alespoň 3 cm, který musí být vyplněn vycpávkou. Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg;

těž může být nejvýše 26 kusů vloženo jednotlivě do vyhloubených dřevěných listů s posunovacími víky. Otvory v listách musí být mezi sebou odděleny stěnami alespoň 2 mm silnými. Listy obalené lepenkou nebo tenkým plechem musí být vloženy do dřevěných beden se stěnami alespoň 18 mm silnými, jejichž víka musí být upevněna šrouby. Jednotlivý kus zásilky nesmí vážit více než 75 kg.

Při přepravě jako kusové zhožf rychlé nebo kusové uspíšené zhožf rychlé:

nejvýše po 100 kusech, jsou-li vloženy jednotlivě v děrovaných terčích z lepenky nebo jinak, aby se nemohly posunovat, do nádoby z plechu, z vodotěsné lepenky nebo z umělé hmoty. Plechové nádoby musí být vyloženy pružnou látkou. Víka nádob musí být upevně-

na kolem dokola nalepenými páskami. Nejvýše 2 nádoby smějí být vloženy do dřevěné bedny se stěnami alespoň 25 mm silnými, jejichž víka musí být upevněna šrouby. Každá bedna musí být tak vložena do bedny se stěnami alespoň 25 mm silnými a uzavřené šrouby, aby mezi vnitřní a vnější bednou zůstal všude prostor alespoň 12 cm, který musí být vyplněn křemelinou;

nebo

nejvýše po 20 kusech, jsou-li vloženy jednotlivě do vyhloubených dřevěných tyčí se stejně velkou horní i dolní částí tak, aby se výbuch jedné rozbušky nemohl přenést na sousední. Tyče musí být jednotlivě zavínuty v papíře a vloženy do bedny uzavřené šrouby o stěnách alespoň 18 mm silných, která nesmí obsahovat celkem více než 200 kusů;

nebo

nejvýše po 5 kusech, jsou-li vloženy jednotlivě do vyhloubených listů s posuvným víkem tak, že výbuch jedné rozbušky se nemůže přenést na sousední. Díry v listech musí být obráceny proti sobě a musí být od sebe vzdáleny alespoň 25 mm. Posuvné víko musí být na spodu polepeno píští alespoň 1 mm silnou. Dřevěné listy musí být vloženy do dřevěné bedny uzavřené šrouby se stěnami alespoň 18 mm silnými, která nesmí obsahovat více než 50 rozbušek.

b) Rozbušky s elektrickými rozněcovači [číslice 5 b)]: nejvýše po 100 kusech do balíku, v němž musí být rozněcovadla vložena střídavě na jednu a druhou stranu. Nejvýše 10 balíků může být spojeno v jeden společný balík. Nejvýše 5 společných balíků musí být vloženo do dřevěné bedny o stěnách alespoň 18 mm silných, uzavřené šrouby nebo do plechové schránky.

Mimo to je přípustné balení, zavedené vojenskou správou.

Při přepravě jako kusové zboží rychlé nebo kusové uspišžené zboží rychlé:

nejvýše 100 kusů smí být spojeno v balík. V něm musí být rozněcovadla uložena střídavě na jednu a druhou stranu. Nejvýše 500 takto zabalených rozněcovadel musí být vloženo do dřevěné bedny nebo do plechové schránky. Dřevěná bedna nebo plechová schránka musí být tak vložena do bedny uzavřené šrouby, jejíž stěny jsou alespoň 25 mm silné, aby mezi plechovou schránkou nebo vnitřní bednou a vnější bednou zůstal všude prostor alespoň 12 cm, který musí být vyplněn křemelinou;

nebo

nejvýše 5 kusů vložných jednotlivě do vyhloubených dřevěných tyčí (260×178×70 mm) s dutinou pro roznětné dráty a posuvné víko tak, že výbuch jedné rozbušky se nemůže přenést na sousední rozbušky. Prohloubeniny v dřevěné tyči musí být střídavě 120 a 55 mm hluboké, o průměru 10 mm a musí být od sebe vzdáleny alespoň 25 mm. Posuvné víko musí být spojeno s dřevěnou tyčí silným dřevěným šroubem, jehož zářez musí být opatřen olůvkem.

c) Číslice 5 c): rozbušky pevně spojené se zápalnicí z černého prachu; zápalnice svinuté v kroužcích; nejvýše 10 kroužků se spojí ve svazek, který musí být zabalen v papíře. Nejvíce 10 svazků musí být uloženo do dřevěné bedničky se stěnami alespoň 12 mm silnými, uzavřené šrouby. Nejvíce 10 bedniček musí být zabaleno do dřevěné bedny se stěnami alespoň 18 mm silnými, uzavřené šrouby tak, aby mezi bedničkami a vnější bednou zůstal všude prostor alespoň 3 cm, který musí být vyplněn vycpávkami.

Rozbušky pevně spojené se zápalnicí z černého prachu nanejvíce 25 cm dlouhou a zažehovače zápalnic 30: nanejvíce 20 kusů v lepenkové krabici ve dvou vrstvách nejvíce po 10 kusech. Každá rozbuška musí být chráněna silnou ssaňicí lepenkovou dutinkou. Kromě toho musí být rozbušky kladeny střídavě na jednu a druhou stranu. Obě vrstvy je nutné oddělit od sebe vlnitou lepenkou. Nanejvíce 50 lepenkových krabic se smí vložiti do dřevěné bedny se stěnami alespoň 12 mm silnými, uzavřené šrouby. Tato bedna má být vložena do další šrouby uzavřené bedny se stěnami alespoň 18 mm silnými tak, aby mezi vnitřní a vnější bednou zůstal všude volný prostor alespoň 3 cm, který musí být vyplněn vycpávkami.

d) Číslice 5 d): nejvýše po 100 rozbušných tělesech do dřevěné bedny o stěnách alespoň 18 mm silných tak, aby mezi nimi navzájem a mezi nimi a stěnami bedny byl prostor alespoň 1 cm. Stěny bedny musí být pozinkovány, dno a víko musí být upevněno šrouby. Je-li bedna vyložena zinkovým plechem, stačí, jsou-li stěny 16 mm silné. Tato bedna musí být vložena do další bedny uzavřené šrouby se stěnami alespoň 18 mm silnými tak, aby mezi vnitřní a vnější bednou zůstal všude volný prostor alespoň 3 cm, který musí být vyplněn vycpávkami.

Rozbušná tělesa v počtu nejvýše 5 kusů mohou být též vložena do plechových krabic. V nich musí být zasazena v dřevěných mříž-

kách nebo vyhloubených dřevěných listách. Víko musí být upevněno kolem dokola nalepenou páskou. Nejvýše 20 plechových krabic musí být vloženo do dřevěné bedny se stěnami alespoň 18 mm silnými.

Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg.

Pro účely vojenské správy může být použito místo dřevěných vnějších beden vzduchotěsných skříněk na prach, zavedených vojenskou správou. Rozbušná tělesa musí být rovněž zasazena v plechových krabicích do dřevěných mřížek nebo vyhloubených dřevěných listů. Víko musí být kolem dokola zalepeno páskou. Místo plechových krabic může být použito též skříněk z lisované hmoty nebo tvrdé lepenky. Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg.

e) Číslice 5 e): do železných schran nebo nejvýše po 10 kusech do dřevěných beden se stěnami alespoň 18 mm silnými, jež musí být pozinkovány a jejichž dno a víko musí být upevněno šrouby. Je-li bedna vyložena zinkovým plechem, stačí, jsou-li stěny 16 mm silné. Bojové pistole musí být v bednách upevněny dřevěnými vložkami tak, aby byly od sebe navzájem a od stěn bedny vzdáleny alespoň 2 cm. Nejvýše 5 takových beden musí být vloženo do bedny uzavřené šrouby se stěnami alespoň 18 mm silnými tak, aby mezi vnitřními bednami a vnější bednou zůstal všude prostor alespoň 3 cm, který se vyplní vycpávkami.

f) Číslice 5 f): nejvýše po 25 kusech do dřevěných beden se stěnami alespoň 18 mm silnými. Předměty musí v nich být upevněny dřevěnými vložkami tak, aby byly od sebe navzájem a od stěn bedny vzdáleny alespoň 2 cm. Stěny beden musí být pozinkovány, dno a víko upevněny šrouby. Nejvýše 5 beden musí být vloženo do bedny uzavřené šrouby se stěnami alespoň 18 mm silnými tak, aby mezi vnitřními bednami a vnější bednou zůstal všude prostor alespoň 3 cm, který se vyplní vycpávkami.

Pro účely vojenské správy mohou být schránky, vojenskou správou zavedené a užitě jako vnitřní obal, vloženy přímo do vnější bedny. Zapalovače dělových nábojů bez tělísek pomocné náplně smí být zabaleny až do 250 kusů do jedné schránky. Jako vnitřního obalu smí být užit místo dřevěných beden s dřevěnými vložkami, též krabic z tubé lepenky s dřívovanou vložkou a ztužovacím křížem.

g) Číslice 5 g): nejvýše po 250 kusech do plechových schran. Víko musí být upevněno kolem dokola nalepenou páskou. Několik schran s úhnným obsahem nejvýše 1000

trhacích rozbušek musí být spojeno papírovým obalem v jeden balík. Nejvýše 50 takových balíků musí být vloženo do bedny uzavřené šrouby o stěnách alespoň 18 milimetrů silných a tato musí být vložena do další bedny uzavřené šrouby o stěnách alespoň 18 mm silných tak, aby mezi vnitřní a vnější bednou zůstal všude prostor alespoň 3 cm, který musí být vyplněn vycpávkami. Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg.

(2) Jednotlivé kusy zásilky, které jsou těžší než 25 kg, musí být opatřeny držadly nebo listami.

(3) Každý kus zásilky s předměty číslice 5 musí být opatřen plombou nebo pečeti (otiskem nebo značkou) umístěnou na dvou hlavách šroubů víka nebo nálepkou s ochrannou známkou nalepenou přes stěny a víko.

(1) Předměty číslice 6 musí být jednotlivě zabaleny v papíře a tak vloženy do obalů z vlnité lepenky. Tyto musí být nejvýše po 25 kusech baleny v lepenkových nebo plechových krabicích. Víka musí být kolem dokola upevněna nalepenou páskou. Nejvýše 20 krabic musí být vloženo do dřevěné bedny. Bedny, které jsou těžší než 25 kg, musí být opatřeny držadly nebo listami.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí vážit více než 50 kg.

(1) Předměty číslice 8a) musí být baleny do dřevěných, šrouby uzavřených beden. Mimo to je dovoleno použití balení zavedeného vojenskou správou.

(2) Při podejji plněných střel ráže alespoň 75 mm bez rozněcovadel s utěsněným šroubovým uzávěrem ve vozových zásilkách není zapotřebí balení do dřevěných beden nebo uzavřených schran, jestliže střely, z nichž musí být každá obalena vlnitou lepenkou, jsou uloženy v dřevité vlně a mimo to zajištěny tak, že se nemohou posunouti.

(1) Náboje [číslice 8 b)] musí být uloženy jednotlivě do silné, přesně přiléhající a bezpečně uzavírající lepenkové dutinky; takto balené náboje musí být při ráži do 21 mm nejvýše po 100 kusech, při ráži nad 21 mm do 37 mm nejvýše po 50 kusech uloženy do dřevěné bedny o stěnách alespoň 18 mm silných, která může být také opatřena vložkou ze zinkového nebo bílého plechu, a to ve vrstvách tak, že střely sousedních nábojů jsou obráceny proti sobě. Patrony při ráži nad 37 mm do 50 mm smí být baleny nanejvíce po 25 kusech do dřevěné bedny o stěnách alespoň 18 mm, která může být opatřena vložkou ze zinkového nebo bílého plechu, nebo do plechové schránky.

Mimo to jest přípustné též balení zavedené vojenskou správou.

Pro ostatní předměty číslice 8 b) stanoví způsob balení příslušné ministerstvo při povolení k přepravě.

(2) Jednotlivé kusy musí být opatřeny držadly nebo lištami.

70.2 (1) Předměty číslice 8 c) musí být baleny do dřevěných beden se stěnami alespoň 18 mm silnými. Jednotlivé předměty musí být upevněny mřížovými vložkami (dřevanými prkny).

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg. Kusy těžší než 25 kg musí být opatřeny držadly nebo lištami.

70.3 Předměty číslice 8 d) musí být baleny do muničních schrán zavedených vojenskou správou.

71 (1) Předměty číslice 9 musí být baleny do dřevěných beden o stěnách alespoň 16 mm silných nebo do nádob zavedených vojenskou správou.

(2) Každý kus zásilky musí být opatřen plombovaným uzávěrem nebo pečetí (otiskem nebo značkou) umístěnou na dvou hlavách šroubů na víku nebo nálepkou s ochrannou známkou, nalepenou přes stěny a víko.

(3) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg.

72 Předměty číslice 10 musí být baleny:

a) číslice 10 a): třířítivé trhačí náplně: do dřevěných beden. Tělesa z lisované kyseliny pikrové musí být ve vodotěsných obalech. Hlavy ostrých torpéd a minové náplně mohou být odeslány ve svých ocelových pouzdech též bez bedny nebo také v nádobách zavedených vojenskou správou.

Jednotlivé kusy zásilek, těžší než 25 kg, musí být opatřeny držadly nebo lištami;

b) číslice 10 b): do dřevěných beden.

Jednotlivé kusy zásilek, těžší než 25 kg, musí být opatřeny držadly nebo lištami;

c) číslice 10 c): nejvýše po 10 kusech v plechových krabicích. Nejvýše 100 krabic musí být baleno do dřevěné bedny;

d) číslice 10 d): nejvýše 3 kg do lepenkové krabice tak, že se navzájem nemohou dotýkat. Nejvýše 12 krabic musí být uloženo do dřevěné bedny šrouby uzavřené tak, že mezi lepenkovými krabicemi a vnější bednou musí zůstatí volný prostor alespoň 3 cm, který musí být vyplněn vycpávkami.

Jednotlivé kusy zásilek, těžší než 25 kg, musí být opatřeny držadly nebo lištami;

e) číslice 10 e): náplně z lisovaného černého prachu musí být jednotlivě zabaleny v olejovém papíře a vloženy do silných dřevěných beden, které musí být plechem vyloženy a opatřeny dřevěnými mřížovými vložkami. Jednotlivá tělesa musí být zajištěna vlnitou lepenkou nebo plstí.

Náplně z lisovaného černého prachu v kovových dutinkách musí být jednotlivě zavazuty do vlnité lepenky a vloženy do silné dřevěné bedny.

Víko každé bedny musí být upevněno šrouby. Jsou dovolena též víka, která jsou spojena s bednou stěžejkami.

Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 90 kg. Nesmí obsahovat více než 65 kg černého prachu nebo podobného pro střelbu vhodného prachu.

(1) Předměty číslice 11 musí být baleny: 73

a) číslice 11 a): do dřevěných beden se stěnami alespoň 18 mm silnými, jichž dno a víko musí být upevněno šrouby. Jsou dovolena též víka, jež jsou spojena s bednou stěžejkami. Třecí hlavice musí být chráněna a místo vznětu musí být zajištěno tak, aby vytroušení nálože bylo vyloučeno;

b) číslice 11 b): do dřevěných beden se stěnami alespoň 18 mm silnými;

c) číslice 11 c): jednotlivě do parafinovaných lepenkových krabic, které musí být vloženy do beden se stěnami alespoň 18 mm silnými, jichž dna a víka musí být upevněna šrouby. Jsou též dovolena víka, která jsou spojena s bednami stěžejkami. Třecí hlavice musí být chráněna a místo vznětu musí být zajištěno tak, aby vytroušení nálože bylo vyloučeno;

d) číslice 11 d): bleskové návěstní pumy musí být baleny do parafinovaných lepenkových krabic, které musí být vloženy jednotlivě do dřevěných beden se stěnami alespoň 18 mm silnými. Bleskové skřínky musí být baleny nejvýše po 10 kusech do dřevěné bedny se stěnami alespoň 18 mm silnými. Nejvýše 20 beden s bleskovými návěstními pumami nebo bleskovými skřínkami může být spojeno v jeden kus zásilky laťovým bedněním.

R-náboje a návěstní náboje pro rozhodčí musí být baleny nejvýše po 10 kusech do parafinovaných krabic, které musí být po jedné nebo několika vloženy do dřevěných beden se stěnami alespoň 18 mm silnými.

Dno a víko beden s předměty číslice 11 d) musí být upevněno šrouby. Jsou dovolena též víka, jež jsou spojena s bednami stěžejkami;

e) číslice 11 e): do dřevěných schran;

f) číslice 11 f): menší předměty při váze kusu až do 60 g (t. zv. hvězdy) do lepenkových krabic o obsahu nanejvíce 1,5 kg; větší předměty se zabalí jednotlivě do olejovaného papíru. Lepenkové krabice nebo předměty se vloží po jednom nebo po několika do dřevěné bedny o stěnách alespoň 18 mm silných, která je nepropustně vyložena olejovaným papírem;

g) číslice 11 g): do dřevěných schran, také s plechovým vyložení, nebo do plechových schran, které musí být vloženy po jedné nebo několika do dřevěné bedny;

h) číslice 11 h): nanejvíce 100 kusů ve schránkách z lepenky, které jednotlivě nebo po několika se vloží do dřevěných schran

nebo ve vrstvách s vložkami z měkké buničiny v dřevěných schránkách.

(2) Každý kus zásilky musí být opatřen plombou nebo pečeti (otiskem nebo značkou) umístěnou na dvou hlavách šroubů víka nebo nálepkou s ochrannou známkou nalepenou přes stěny a víko.

(3) Jednotlivý kus zásilky s předměty číslic 11 a), 11 b), 11 c) nebo 11 f) nesmí být těžší než 100 kg, s předměty číslic 11 g) nebo 11 h) těžší než 120 kg.

Jednotlivé kusy zásilek, které jsou těžší než 25 kg, musí mít držadla nebo lišty.

74 Předměty číslice 12 musí být baleny do dřevěných schran.

75 Torpeda na vrtní studní (číslice 13) musí být balena do dřevěných beden s držadly neb lištami.

76 Obal předmětů číslice 14 musí odpovídati podle druhu munice předpisům v bodech 70, odst. (1), 71 nebo 72.

76/1 (1) Balení předmětů číslice 15 musí odpovídati podle druhu munice předpisům v bodech 72 pod a) a 73, odst. (1) a) a b).

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí obsahovat více než 2 kg výbušin, výmetné, světelné nebo zápalné nálože.

3. Balení pohromadě.

77 Předměty vyjmenované v některé číslici bodu 61 nesmějí být spojeny v jeden kus ani s předměty jiného druhu téže číslice, ani s předměty jiné číslice tohoto bodu, ani s látkami nebo předměty ostatních tříd, ani s jiným zbožím, vyjma:

a) předměty číslice 1 navzájem, a to:

předměty číslice 1 a) a 1 b) pohromadě v obalech podle bodu 63.

Jsou-li předměty číslice 1 c) baleny pohromadě s předměty číslice 1 a) nebo 1 b) nebo obojími, musí být předměty číslice 1 c) baleny podle předpisů pro ně platných jako zvláštní kus a s ostatními předměty spojeny ve vnějším obalu pro tyto předepsaném; jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 120 kg;

b) předměty číslice 4, avšak jenom navzájem mezi sebou a při zachování předpisů o vnitřním balení v dřevěném vnějším obalu. Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 100 kg;

c) ruční granáty (číslice 9) nejvýše s 30 nerozbušnými rozněcovadly [číslice 2 I c)] při zachování předpisů o vnitřním balení a nejvýše 2krát 15 rozbuškami [číslice 5 a)] ve vyhloubených dřevěných lištách, jak je uvedeno v bodu 67 pod a), druhý pododstavec, v dřevěné bedně se stěnami silnými alespoň 18 mm nebo v lepenkových nádobách zavedených vojenskou správou. Obě schránky na rozbušky musí být vloženy do vnější schránky tak, aby byly od sebe podle možnosti daleko vzdáleny a musí být od sebe a od ručních granátů odděleny dřevěnými vložkami, alespoň 10 mm silnými. Pokud se týče opatření nálepkami k označení nebezpečí, zákazů balení pohromadě, způsobu přepravy atd., zachází se s jednotlivými kusy zásilky jako s takovými, které obsahují jen předměty číslice 9;

d) světlicové pumy s paďákem [číslice 11 b)] s potřebnými nerozbušnými rozněcovadly (číslice 2 II) při zachování předpisů o vnitřním balení do dřevěné bedny;

e) plněné střely s našroubovanými zapalovači s příslušnými nábojkami (číslice 14) v nádobách zavedených vojenskou správou.

4. Nápis y a nálepky k označení nebezpečí na kusech

(viz přípojek III).

(1) Každý jednotlivý kus zásilky s municí 78 třídy I b může být označen názvem munice.

(2) Každý kus zásilky s předměty číslice 15 musí mít na víku zřetelný a nesmazatelný nápis červenými písmenami: „Zkušební vzorky muničních předmětů.“

(3) Musí být opatřeny:

a) jednotlivé kusy zásilky s předměty číslic 3 a 5 — s výjimkou předmětů číslic 5 a) a 5 b)

v balení pro kusové rychlé zboží (bod 67) — nálepkami podle vzorce 3;

b) jednotlivé kusy zásilky s předměty číslic 6, 8 až 11, s výjimkou číslice 11 e), a 15 nálepkami podle vzorce 1;

c) jednotlivé kusy zásilek s předměty číslic 13 a 14 nálepkami podle vzorce 2;

d) jednotlivé kusy zásilek s předměty číslic 5 a) a 5 b) v balení pro kusové rychlé zboží (bod 67) nálepkami podle vzorce 1.

B. Způsob přepravy, výpravní omezení.

- 7⁹) Předměty číslic 3, 5 — s výjimkou předmětů číslic 5 a) a 5 b) v balení pro kusové rychlé zboží (bod 67) — a 8 a), 8 b), 9, 10, 11 a) až d) a 11 f) až h) nesmějí být jako uspišené rychlé zboží vůbec přepraveny, jako rychlé zboží jen ve vozových zásilkách. Předměty číslic 13 a 14 nesmějí být vůbec odeslány jako rychlé nebo uspišené rychlé zboží, nýbrž jen jako nákladní zboží ve vozových zásilkách. Pro předměty číslic 3, 5 — též pro ony číslic 5 a) a 5 b), jež nejsou v balení pro kusové rychlé zboží (bod 67) — a 8 a), 8 b), 9, 10, 11 a) až d) a 11 f) až h) může ve výjimečných případech naříditi vrchní velitelství některého vojenského útvaru výslovně přepravu jako kusové rychlé nebo uspišené rychlé zboží [viz též bod 80, odst. (3)].

C. Zápisy v nákladním listu.

- 8¹) (1) V nákladním listu musí být zboží označeno přesně podle pojmenování uvedeného *lezatým písmem* v bodě 61. U rozbušných rozněcovadel [číslice 5 a) a 5 b)] v balení pro kusové rychlé zboží podle bodu 67 musí označení znít: „*Rozbušná rozněcovadla v balení pro kusové rychlé zboží*“.

Označení zboží v nákladním listu musí být u předmětů číslic 1, 2, 4, 11 e) a 12 *červeně podtrženo*.

Mustí být opatřeno:

a) u předmětů číslic 3 a 5 [výjimku viz pod d)]

jedním černým rámečkem

nebo musí být pod údajem obsahu otisknut nebo nalepen obrazec podle vzorce 3 velikosti poštovní známky,

b) u předmětů číslic 6 a 8 až 11, s výjimkou číslice 11 e)

jedním červeným rámečkem

nebo musí být pod údajem obsahu otisknut nebo nalepen obrazec podle vzorce 1 velikosti poštovní známky,

c) u předmětů číslic 13 a 14

dvěma červenými rámečky

nebo pod údajem obsahu musí být otisknut nebo nalepen obrazec podle vzorce 2 velikosti poštovní známky,

d) u rozbušných rozněcovadel [číslic 5 a) a 5 b)] v balení pro kusové rychlé zboží podle bodu 67

jedním červeným rámečkem.

(2) Odesilatel musí v nákladním listu osvědčiti:

a) u předmětů číslic 1 b), 1 c), 2 III, 3 a), 5 d), 5 g), 10 c), 10 e) a 11:

„*Povaha a obal odpovídají předpisům přílohy A k ŽPŘ*“;

b) u předmětů číslic 2 I a) až d), 3 b), 4, 5 a) až c), 5 e), 5 f), 6 až 8 a), 8 c), 9, 10 a), 10 b), 10 d) a 12 až 14:

„*Obal odpovídá předpisům přílohy A k ŽPŘ*“;

c) u předmětů číslic 2 II:

„*Obal odpovídá zvláštnímu povolení*“;

d) u předmětů číslic 8 b),

jde-li o náboje ráže až do 50 mm:

„*Obal odpovídá předpisům přílohy A k ŽPŘ*“;

jde-li o ostatní vojenskou munici nebo nářadí:

„*Obal odpovídá předpisům zvlášť stanoveným*“.

Mimo to musí být v obou případech poznamenáno v nákladním listu, kdy povolilo příslušné ministerstvo přepravu předmětu jako nákladní zboží a jako rychlé zboží ve vozových nákladech.

Při podejti munice služebnami vojenské správy nejsou osvědčení o povaze a obalu předmětů nutná. V těchto případech přejímá odpovědnost za splnění předpisů přílohy A k ŽPŘ příslušník vojenské správy, podepisující nákladní list.

(3) Při podejti munice číslic 3, 5 — s výjimkou předmětů číslic 5 a) a 5 b) v balení pro kusové rychlé zboží podle bodu 67 — a 8 a), 8 b), 9, 10, 11 a) až d) a 11 f) až h), jako kusové rychlé nebo uspišené rychlé zboží musí být v nákladním listu osvědčeno, že vrchní velitelství některého vojenského útvaru nařídilo podej jako kusové rychlé nebo uspišené rychlé zboží.

D. Přepravní prostředky.

1. Předpisy o vozech, o naklá- 81
dání a vykládání.

(1) Předmětů třídy Ib musí být naloženy v krytých vozech.

(2) Pro předměty číslic 13 a 14 smějí být použity jen kryté vozy s pružnými nárazníky a spřáhly, pevnou a bezpečnou střechou, těsným bedněním, dobře přiléhajícími dveřmi a okny (větracími otvory) a pokud možno bez brzdy. Uvnitř vozu nesmějí vyčnívati žádné železné předměty, které nepatří k vozu. Dveře a okna (větrací otvory) vozů musí být trvale zavřeny.

(3) O použití vozů s elektrickými zařízeními pro předměty číslic 3, 5, 6, 13 a 14 viz přípojek II.

(4) Pro předměty číslic 13 a 14 platí ještě tato ustanovení:

Nakládání musí obstarati odesílatel za dohledu znalce.

Při nakládání je nutné pečlivě se vyvarovati otřesů, zejména nesmí být schranami házeno. Schránky musí být uloženy ve vozech tak, aby se nedřely, netřáslly, nenarážely, nepřevracely a nespadly.

Jednotlivé kusy zásilek nesmějí být nakládány u skladišť nebo u ramp, nýbrž musí být podle možnosti nakládány na nejdlejších kolejkách, pokud možno krátce před odjezdem vlaku, kterým mají být přepraveny.

Nepovoláním musí být zamezen přístup k místu nákladky. Toto musí být, nakládali se výjimečně za tmy, osvětleno vysoko a pevně umístěnými svítilnami.

Tato ustanovení platí obdobně při vykládání.

Naložené vozy musí být opatřeny nad oběma čelními nebo na obou podélných stěnách čtyřhrannými černými vlajkami s bílým „P“.

Zvláštní nakládací pomůcky a vlajky musí být dodány odesílatelem a budou vydány se zbožím příjemci.

2. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na vozech

(viz přípojek III).

82 Na obou stranách vozů, v nichž jsou uloženy předměty s nálepkami podle vzorce 1, 2 nebo 3 (bod 78), musí být umístěny nálepky téhož vzorce.

E. Zákaz společné nákladky.

83 (1) Návěstní ohňostroje (číslice 3), rozbušná roznécovadla (číslice 5) — s výjimkou číslic 5 a) a 5 b) v balení pro kusové rychlé zboží podle bodu 67 —, torpeda na vrtání

studní (číslice 13) a munice číslo 14 nesmějí být naloženy společně v témže voze:

- a) s látkami třídy Ia (bod 21),
- b) s předměty třídy Ib, číslice 6 (bod 61),
- c) s látkami třídy IIIa, číslice 1 a 2 (bod 301),
- d) s látkami třídy IIIb, číslice 4 b) (bod 351).

(2) Dále nesmějí být v témže voze společně naloženy:

a) návěstní ohňostroje (číslice 3) a rozbušná roznécovadla (číslice 5) — s výjimkou číslic 5 a) a 5 b) v balení pro kusové rychlé zboží podle bodu 67 — s předměty třídy Ib, číslic 8 až 11 (bod 61);

b) torpeda pro vrtání studní (číslice 13) s předměty třídy Ib číslic 3, 5, 8 až 11 a 14 (bod 61);

c) munice číslice 14 s předměty třídy Ib, číslic 3, 5 a 11 (bod 61).

Pro zásilky, které nesmějí být nakládány do vozu společně s ostatními, musí být sepsány zvláštní nákladní listy [ŽPŘ čl. 48, § 7].

F. Vyprázdněné schránky. Ostatní předpisy.

Vyprázdněné schránky: žádné předpisy. 85

Při nakládání, vykládání nebo za přepravy 86 předmětů třídy Ib se nesmí ve voze nebo u vozu ani kouřiti ani udržovati oheň nebo otevřené světlo.

Pro předměty číslic 13 a 14 platí tato usta- 87 novení:

a) Zásilky musí být přepraveny z odesílací stanice do stanice určení v témže voze a cestou smějí být přeloženy jen z nezbytné nutnosti.

b) Stanice určení musí být o příchodu zásilky zpravena s označením vlaku některou předchozí stanicí. Příjemce musí být stanicí určení zpraven napřed a mimo to ihned po příchodu zásilky. Zásilka musí být odebrána v třech denních hodinách po uskotočnění zprávy o příchodu a v dalších devíti denních hodinách odvezena.

c) Není-li zboží v této lhůtě odvezeno, musí být ze stanice bez průtahů odstraněno a odevzdáno místnímu sboru národní bezpečnosti k dalšímu opatření. Zásilky musí být místnímu sboru národní bezpečnosti odevzdány též tehdy — a to i v nácestných stanicích — jestliže jsou v takovém stavu, že jejich další úschova ve stanici nebo další přeprava vzbuzuje obavy.

d) Až do odvezení musí být náklad zvlášť 88-99 strážěn.

Ic. Zapalovací tělesa, ohňostrojná tělesa a pod.

1. Vyjmenování předmětů.

160 (1) Z předmětů, které patří pod pojem třídy Ic, je dovoleno přepravovati jen ty, které jsou uvedeny v bodě 101, a to za podmínek, uvedených v bodech 100 (2) až 118. Tím jsou předměty přílohy A.

Poznámka. Vyprázdněné obaly, které obsahovaly předměty třídy Ic, se nepovažují za látky výbuchem nebezpečné podle čl. 45, § 1B ŽPŘ a neplatí pro ně proto předpisy přílohy A.

(2) Předměty, jež je dovoleno přepravovati, musí odpovídati těmto hmotným podmínkám:

a) Výbušná látka musí býti tak přizpůsobena, uspořádána a rozdělena, aby ani třením, ani otrásáním, ani nárazem, ani zapálením zabalených předmětů plamenem nemohl býti způsoben výbuch celého obsahu kusu zápalky.

b) Bílý nebo žlutý fosfor smí býti použit jen u předmětů číslic 2 a 20 (bod 101).

c) Třaskavá slož v ohňostrojných tělesech (bod 101, číslice 21 až 24), dýmotvorná slož v předmětech k hubení škodlivého živočišstva (bod 101, číslice 27), slož v hořlavých tělesech pro cvičení protiletdecké obrany (bod 101, číslice 29), jakož i zápalné a hořlavé slož (bod 101, číslice 30) nesmějí obsahovati žádný chloročnan.

d) Výbušná slož musí odpovídati podmínkám chemické stálosti, bodu 714 přípojku I.

e) Předměty uvedené pod číslicemi 16 až 19 a 29, jakož i puny a zápalné hrnce číslice 21 a zápalné a hořlavé slož číslice 30 je dovoleno přepravovati jen, je-li jejich přeprava po železnici výslovně povolena.

A. Zapalovací tělesa.

1. Obyčejné zápalky a jiná třetí zapalovací.

2. Roznětné pásky pro bezpečnostní lampy a parafinové zápalné pásky pro bezpečnostní lampy. 1000 zažehovacích pilulek smí obsahovati nejvýše 7,5 g zápalné slož.

O roznětných páskách (amorces) viz číslici 15.

3. Zápalnice s černým prachem a časová zápalnice — t. zv. pomalu hořící zápalnice — (zápalnice z tenké husté hadice s duší z černého prachu nebo z jiné hořlavé slož o malém průřezu).

O ostatních zapalnicích viz třídu Ib, číslice 1 (bod 61).

4. Zápalná příze (nitrovaná bavlněná vlákna); viz též přípojek I, bod 701

5. a) *Stopiny* (černým prachem potažená vlákna z bavlny nebo huničiny).

b) *Tepelné zapalovače* s hořlavou složi z kovů nebo kovových kysličníků nebo ze soli vydávající kyslík a se zažehovacími pilulkami.

c) *Zpoždovačů* (kovové dutinky s malým množstvím zápalné a hořlavé slož).

6. Zažehovače zápalnic, a to

a) *zažehovače, zápalné pochodné a zažehovací tyčinky*, vesměs též *zápalné hlavičky* (tyčinky s hořlavou složi z kyslíkatých a organických látek);

b) *zažehovače zápalnic (jednotlivé) a hromadné zažehovače zápalnic (plástvové zažehovače)*, obojí se *zápalnou hlavičkou* (papírové nebo lepenkové trubičky, též několik spojeno, s malým množstvím hořlavé slož z kyslíkatých a organických látek);

c) *hromadné zažehovače zápalnic (zažehovací rakety) bez zápalné hlavičky* (lepenkové dutinky s malým množstvím lisované hořlavé slož z černého prachu nebo černému prachu podobné slož);

d) *bezpečnostní zažehovače zápalnic* (roznětky s průběžným třecím zažehovačem nebo s drátem k vytržení, v papírové dutince nebo podobné sestavené).

7. a) *Elektrické rozněčovače bez rozbušek.*

b) *Elektrické zažehovací pilulky.*

c) *Hřebínky zažehovacích pilulek.* Každý hřebínek smí míti nejvýše 20 elektrických zažehovacích pilulek, z nichž každá smí obsahovati nejvýše 30 mg třaskavé slož.

8. *Elektrické páskové zažehovače* (jako pro fotografické bleskové světelné prášky). Zápalná slož jedné pásky nesmí přesahovati 30 mg a nesmí obsahovati více než 10% třaskavé rtuti.

Poznámka. Hlesková světelná zařízení, která jsou vyrobena na způsob elektrických žárovek a obsahují zápalnou slož po způsobu páskových zažehovačů, nepokládají se za výbuchem nebezpečná podle čl. 45, § 1B ŽPŘ a neplatí pro ně proto předpisy přílohy A.

B. Pyrotechnické žertovné předměty a hračky; zápalné listky a zápalné pásky; třaskavá tělesa.

9. *Pyrotechnické žertovné předměty* (jako Boskovy válečky, konfetové bomby, kotilonové ovoce).

Předměty s kolodiovou bavlnou smějí obsahovati nejvýše 1 g této bavlny.

10. *Třaskavé bonbony, květinové lístky, lístky kolodiového papíru.* 1000 třaskavých bonbonů smí obsahovati nejvýše 2,5 g třaskavého stříbra.

11. a) *Třaskavé kuličky, náboje do dětských děl a podobné pyrotechnické hračky, obsahující třaskavé stříbro.* 1000 kusů smí obsahovati nejvýše 2,5 g třaskavého stříbra.

b) *Třaskavé boby.* 1000 kusů smí obsahovati nejvýše 15 g třaskavého stříbra.

12. *Třaskavé kamínky,* které mají na povrchu třaskavou slož o nejvyšší váze 3 g.

13. *Pyrotechnické zápalky* (jako bengálské zápalky, tyčinky se zlatým deštěm, tyčinky s květinovým deštěm).

14. *Prskavky bez zápalné hlavičky.*

15. *Zápalné lístky (amorces), zápalné pásky a zápalné kroužky.* 1000 zažehovacích pilulek smí obsahovati nejvýše 7,5 g třaskavé slože.

O zápalných páskách pro bezpečnostní lampy viz číslici 2.

16. *Třaskavé zátky s třaskavou složi z fosforu a chlorečnanu nebo s fulminátovou nebo podobnou třaskavou složi, vlisovanou do lepenkových kloboučků.* 1000 kusů třaskavých zátek smí obsahovati nejvýše 60 g třaskavé slože.

17. *Třaskavé terče s třaskavou složi z fosforu a chlorečnanu.* 1000 kusů smí obsahovati nejvýše 45 g třaskavé slože.

18. *Lepenkové roznětky (liliput, munice)* s třaskavou složi z fosforu a chlorečnanu nebo fulminátovou či jinou podobnou třaskavou složi. 1000 kusů smí obsahovati nejvýše 25 g třaskavé slože.

19. *Lepenkové roznětky (třaskavé žabky)* s krytou třaskavou složi z fosforu a chlorečnanu. 1000 kusů smí obsahovati nejvýše 30 g třaskavé slože.

20. a) *Třaskavé destičky,*

b) *martinikas* (t. zv. španělský ohňostroj), obojí obsahující směs z bílého (žlutého) a červeného fosforu s chlorečnanem draselným a alespoň 50% volných látek, které se rozkladu směsi fosforu a chlorečnanu nezúčastní. Třaskavá destička nesmí býti těžší než 2,5 g a martinikas než 0,1 g.

C. Ohňostrojná tělesa.

21. *Rakety proti krupobití bez rozbušek, pumy a zápalné hrnce.* Náplň včetně výmetné náplně nesmí býti těžší než 12 kg, puma nebo

zápalný hrnec nesmí býti celkem těžší než 16 kg.

22. *Ohně, rakety, římské svíce, fontány, ohňová kola a podobná ohňostrojná tělesa s náplněmi,* jež v jednom tělese nesmí přesahovati 800 g.

23. *Malé dělobuchy nebo papírové dělobuchy,* obsahující nejvýše 75 g zrněného prachu nebo 25 g výbušiny, která nesmí býti nebezpečnější než hliníkový prach s chlorečnanem draselným a *puškové výbušky — petardy* — nejvýše s 20 g zrněného prachu, vesměs se zápalnicemi, jichž konce jsou kryté, jakož i podobné předměty, působící velké rány.

O velkých dělobuchách a třaskavkách pro znamení „stůj“ na železnicích (návestní ohňostroj) viz třídu Ib, číslici 3 (bod 61).

24. *Malé ohňostroje* [jako žabky, tuláci, zlatý dešť, stříbrný dešť, vesměs s obsahem černého (zrněného) prachu nejvýše 1000 g na 144 kusů; sopky a ruční komety, obojí s největším obsahem 80 g černého (zrněného) prachu v jednom kuse].

25. *Předměty pro bengálské osvětlení bez zápalné hlavičky* (jako pochodné, ohně, plameny).

26. *Hotovébleskové světelné prášky* v balení, neobsahujícím více než 5 g světelné slože, která nesmí obsahovati chlorečnan.

D. Předměty k hubení škodlivého živočišstva.

27. *Dýmotvorné látky pro účely polního a lesního hospodářství,* jakož i *dýmotvorné náboje k hubení škodlivého živočišstva.*

O látkách vyvíjejících dým a obsahujících chlorečnan nebo výbušnou zápalnou slož, viz třídu Ib, číslici 12 b) (bod 61).

E. Předměty vyvíjející dráždivé látky; hořlavá tělesa pro cvičení protiletectvé obrany.

28. a) *Předměty vyvíjející dráždivé látky* ke zkoušení protiplynových masek a podobným účelům, se zažehovacím zařízením ze zápalnice z černého prachu a složi z černého prachu o váze nejvýše 1 g.

b) *Vyvíjeda zapáchajících plynů* s topnou složi z kovů nebo kovových kysličníků nebo kyslík vyvíjejících solí a nejvýše 1 g dráždivé látky, promíšené křemelinou.

c) *Předměty vyvíjející dráždivé látky se složi, obsahující chlorečnan.*

29. *Hořlavá tělesa pro cvičení protiletectvé obrany* s hořlavou složi z kovů a kovových kysličníků.

F. Zápavné a hořlavé slože.

30. a) Zápavné slože.

b) Netrhavé hořlavé slože.

c) Zápavné hmoty pro zápalky a jiné třecí rozněcovače prosáklé stejnoměrně alespoň 90% vody.

2. Přepravní předpisy.

A. Jednotlivé kusy zásilky.

102 1. Všeobecné předpisy o balení.

(1) Obaly musí být tak uzavřeny a utěsněny, aby z obsahu nemohlo proniknouti nic navnech.

(2) Obaly včetně uzávěr musí být ve všech částech tak pevné a silné, aby se cestou neuvolnily a aby vyhovovaly bezpečně obvyklým požadavkům za přepravy. Předměty musí být ve svých obalech a vnitřní obaly ve vnějších spolehlivé a pevně uloženy.

(3) Vycpávky, v nichž jsou předměty uloženy, musí odpovídati povaze obsahu.

2. Balení jednotlivých druhů předmětů.

103 (1) Předměty číslíce 1 musí být baleny v papírových obalech nebo krabících, které musí být vloženy do dřevěných beden nebo do schrán z bílého plechu.

(2) Místo dřevěných beden nebo schrán z bílého plechu smějí být použity též bedny z hladké nebo vlnité lepenky — obojí vodotěsně napouštěné — jestliže jsou tyto schránky označeny podle podmínek o balení kusového zboží a o jednotlivých obalech, jako

„Normovaná lepenková bedna“

„Na největší váhu 25 kg“

s omezením, že délka hran beden nesmí přesahovati 60 cm. Jednotlivý kus zásilky nesmí vážit více než 20 kg.

104 (1) Předměty číslíce 2 musí být baleny v plechových nebo lepenkových krabících. Plechové nebo lepenkové krabice musí být spojeny v balík, který smí obsahovati nejvýše 30 plechových nebo 144 lepenkových krabic, s obsahem nejvýše 90 g výbušin. Balíky musí být po jednom nebo několika vloženy do bedny se spárovanými prkny o síle alespoň 18 mm, jož musí být vyložena tuhým papírem nebo tenkým zinkovým plechem. Pro jednotlivé kusy zásilky, které neváží více než 35 kg, stačí, jsou-li prkna silná 11 mm, jsou-li bedny obepjaty železným pásem.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 100 kg.

Předměty číslíce 3 musí být baleny do dřevěných beden, vyložených tuhým papírem nebo tenkým zinkovým plechem nebo do vodotěsných lepenkových sudů.

Místo dřevěných beden jsou dovoleny též bedny z tvrdé lepenky podle bodu 31, odst. 5. Při použití beden z tvrdé lepenky nesmí však být jednotlivý kus zásilky těžší než 40 kg.

(1) Zápavná příze (číslíce 4) musí být navazována v délce nejvýše 30 m na lepenkové proužky. Svitky jednotlivě zabalené v papíře musí být v počtu nejvýše 10 spojeny baličím papírem v balík, který musí být vložen do dřevěné bedničky o stěnách alespoň 10 mm silných. Tyto bedničky musí být vloženy po jedné nebo několika do vnější dřevěné bedny.

(2) Jednotlivý kus zásilky smí obsahovati nejvýše 6000 m zápavné příze.

(1) Předměty číslíce 5a se musí svázati do svazků o největším množství 2,5 kg a obaliti olejovaným papírem. Svazky se musí zabaliti buď jednotlivě, nebo po několika do dřevěných beden se stěnami alespoň 18 mm silnými, které se vyloží těsně olejovaným nebo parafinovaným papírem.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 35 kg; nesmí obsahovati více než 25 kg stopin.

(3) Tepelné zapalovače [číslíce 5 b], které obsahují nejvýše 5 g slože, musí být baleny nejvýše po 100 kusech do lepenkových krabic. Krabice musí být po jedné nebo několika vloženy do dřevěné bedny tak, aby se nedotýkaly ani navzájem ani stěn bedny. Jedna bedna nesmí obsahovati více než 4000 thermitových náloží. Thermitové nálože, obsahující více než 5 g, nejvíce však 12 g slože a opatřené zápalcíkem alespoň 20 cm dlouhou, musí být papírem spojeny v balík v počtu nejvýše 20 náložek, z nichž polovina je vložena zápalnou složí nahoru, druhá polovina dolů. Nejvýše 50 takovýchto balíčků musí být vloženo na stojato do dřevěné bedny tak, aby mezi nimi navzájem a stěnami bedny zůstal prostor 5 cm. Volné prostory musí být vyplněny křemelinou.

(4) Zpoždovačla [číslíce 5 c] musí být balena nejvýše po 150 kusech do krabic z bílého plechu nebo hliníku se zapadajícím víkem tak, aby v řadách byla zažehovací strana jednou nahore, po druhé dole. Krabice musí být vloženy po jedné nebo několika do dřevěné bedny, vyložené bílým plechem.

(6) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 100 kg.

108 Předměty číslíc 6 až 8 musí být baleny:

a) číslíc 6a): nejvýše po 100 kusech do krabic z lepenky nebo z bílého plechu nebo nejvýše po 25 kusech zabalených do papíru. Krabice nebo balíčky se zabalí do dřevěné bedny, která se těsně vyloží pevným papírem; třetí (škrtačí) plošky přiložené ke krabicím je nutné zabalit do papíru;

číslíc 6b): nejvýše po 400 kusech do krabic z lepenky nebo z bílého plechu. Krabice se vloží jednotlivě nebo po několika do dřevěné bedny, která se těsně vyloží pevným papírem;

číslíc 6c): nejvýše po 50 kusech do lepenkových krabic. Krabice se vloží jednotlivě nebo po několika do dřevěné bedny, která se těsně vyloží pevným papírem;

číslíc 6d): do dřevěných beden, které se vyloží těsně pevným papírem.

Pro předměty číslíc 6a) až d) smí být užito místo předepsaných dřevěných beden též krabice z tvrdé lepenky se zesílenými vnějšími hranami a překlápěcím víkem. Lepenka musí být slepena z několika vrstev a vodotěsně napuštěna, alespoň 2,6 mm silná a tak těžká, aby 1 m² vážil alespoň 1700 g. Lepenkové krabice musí být uzavřeny drátěnými spojkami tak, aby překlopené víko bylo na všech čtyřech rozích spojeno s postranními chlopněmi dna vždy 4 kovovými svorkami alespoň 0,5 mm silnými, jejichž ramena jsou alespoň 12 mm dlouhá a 1,5 mm široká.

Jednotlivý kus s předměty číslíc 6a) až 6c) nesmí být těžší než 35 kg.

b) číslíc 7 a): do dřevěných beden a sudů nebo do sudů z vodotěsné lepenky.

číslíc 7 b): nejvýše po 1000 kusech, uložených v pilinách do lepenkových krabic, které musí být rozděleny lepenkovými vložkami alespoň ve tři stejně velké oddíly. Víka krabic musí být kolem dokola upevněna lepicí páskou. Nejvýše 100 lepenkových krabic musí být vloženo do schránky z drátovaného železného plechu. Tato schránka musí být uložena v dřevěné bedně, uzavřené šrouby, se stěnami alespoň 18 mm silnými tak, aby mezi plechovou schránkou a vnější bednou byl všude volný prostor alespoň 3 cm, který musí být vyplněn vycpávkou. Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 50 kg. Kusy těžší než 25 kg musí být opatřeny držadlem nebo lištami;

číslíc 7 c): nejvýše po 50 kusech, vložených v dřevité moučce do bedniček z překližek 6 mm silných, jejichž postranní stěny musí být pozinkovány, dno naklízeno a víko kolem dokola upevněno lepicí páskou. Nejvýše 100 překližkových bedniček se vloží do dřevěné bedny se stěnami alespoň 18 mm silnými, která se rozdělí dřevěnými prkénky 20 mm silnými alespoň na čtyři stejně velké oddíly. Každá vrstva bedniček musí být od další oddělena 20 mm silnými lištami, mřížkovitě uspořádanými.

c) číslíc 8): do lepenkových krabic. Krabice se spojí v balík, který smí obsahovat nejvýše 1000 páskových zažehovačů. Balíky musí být uloženy po jednom nebo několika do dřevěné bedny.

(1) Předměty číslíc 9 až 26 musí být baleny 109 (vnitřní balení):

a) číslíc 9 a 10): do papírových obalů nebo krabic;

b) číslíc 11 a): uložené v hoblinách do lepenkových krabic, které musí být po jedné nebo několika zabaleny v papíře nebo uloženy do dřevěných bedniček; každá krabice nebo bednička smí obsahovat nejvýše 500 kusů;

číslíc 11 b): uložené v hoblinách do lepenkových krabic, které musí být zabaleny po jedné v papíře; každá krabice smí obsahovat nejvýše 10 kusů;

c) číslíc 12): nejvýše po 25 kusech, uložené v hoblinách do lepenkových krabic;

d) číslíc 13): do krabic. Nejvýše 12 krabic smí být spojeno papírovým obalem v jeden balík; pyrotechnické rozžehovací tyčinky na způsob mechanických roznécovačů musí být baleny nejvýše po 250 kusech do lepenkových krabic;

e) číslíc 14): do krabic nebo papírových sáčků. Tyto obaly musí být spojeny papírovým obalem v jeden balík, který smí obsahovat nejvýše 144 kusy těchto předmětů;

f) číslíc 15): do lepenkových krabic, z nichž každá smí obsahovat nejvýše 100 zažehovacích pilulek po 5 mg třaskavé složky nebo nejvýše 50 zažehovacích pilulek po 7,5 mg třaskavé složky. Nejvýše 12 krabic musí být spojeno v jeden svitek a nejvýše 12 sviteků musí být spojeno papírovým obalem v jeden balík;

g) číslíc 16): nejvýše po 50 kusech uložených do papírových krabic. Zátky musí být ke dnu krabice přilepeny nebo jiným stejně vhodným způsobem v jejich poloze zajištěny. Nejvýše 10 krabic jednotlivě balených smí být spojeno v jeden balík;

h) číslice 17: nejvýše 5 kusů do lepenkových krabic. Nejvýše 200 krabic, rozdělených ve svítky, musí být uloženo do jedné společné lepenkové krabice.

Při vývozu po moři: nejvýše 24 kusy do lepenkových krabic, na jejichž dně je nalepena prodírkovaná lepenková vložka k uložení terčů. Předměty musí být k zajištění své polohy proloženy pružnou vložkou (na př. vlnitou lepenkou). Krabice musí být zabaleny po jedné nebo několika do papírového obalu, jako balík.

i) číslice 18: nejvýše po 10 kusech uložených do lepenkových krabic. Nejvýše 100 krabic, rozdělených ve svítky, musí být spojeno papírovým obalem v jeden balík

nebo

nejvýše po 50 kusech, uložených v dřevité moučce do lepenkových krabic tak, aby pevně seděly v prodírkovaných lepenkových vložkách.

k) číslice 19: nejvýše po 15 kusech uložených do lepenkových krabic. Nejvýše 144 krabic, rozdělených ve svítky, musí být zabaleny do lepenkové bedničky;

l) číslice 20 a): nejvýše po 144 kusech uložených do lepenkových bedniček;

m) číslice 20 b): nejvýše po 75 kusech do lepenkových krabic. Nejvýše 72 lepenkové krabice musí být spojeny papírovým obalem v jeden balík;

n) číslice 21: do lepenkových krabic nebo silného papíru. Není-li zápalné místo předmětů opatřeno ochranným kloboučkem, musí být předměty obaleny jednotlivě napřed papírem. U pum, které jsou těžší než 5 kg, musí být výmetná náplň chráněna papírovým obalem, navlečeným na spodní část pumy;

o) číslice 22: do lepenkových krabic nebo silného papíru. Větší ohňostrojná tělesa nepotřebují vnitřního obalu, je-li zápalné místo opatřeno ochranným kloboučkem;

p) číslice 23: do krabic;

q) číslice 24: do lepenkových krabic nebo silného papíru;

r) číslice 25: do lepenkových krabic nebo silného papíru. Větší předměty nepotřebují vnitřního obalu, je-li jejich zápalné místo opatřeno ochranným kloboučkem;

s) číslice 26: do papírových pytlíků nebo skleněných trubiček, vložených do lepenkových krabic. Jedna lepenková krabice smí však obsahovat nejvýše 20 papírových sáčků nebo 3 skleněné trubičky.

(2) Vnitřní obaly podle odstavce (1) musí být vloženy po jednom nebo několika do těchto vnějších obalů:

a) obaly s předměty číslic 10, 13 a 14 do dřevěných beden;

b) obaly s předměty číslic 9, 11 a), 11 b), 12 a 15 až 26 do beden se spárovými prkny, silnými alespoň 18 mm, vyložených tuhým papírem nebo tenkým zinkovým plechem. Bedny s předměty číslice 11 b) musí být kromě toho obepnuty železnými pásy. Jednotlivé kusy zásilky s předměty číslice 9, 11 a), 12 a 15 až 26, které nejsou těžší než 35 kg, mohou mít prkna silná 11 mm, jsou-li bedny obepnuty železným pásem.

Jedna bedna smí však obsahovat nejvýše:

500 lepenkových krabic s předměty číslice 11 b),

50 společných lepenkových krabic, nebo při vývozu po moři nejvýše 625 lepenkových krabic s předměty číslice 17,

25 balíků s předměty číslice 18,

50 lepenkových bedniček s předměty číslice 20 a),

50 balíků po 72 lepenkových krabicích s předměty číslice 20 b), rakety proti krupobití bez rozbusek, pumy nebo zápalné hrnce (číslice 21) v takovém počtu, aby celková náplň nepřevyšovala 48 kg;

obaly s předměty číslice 15 a 16 též do beden z vlnité neb hladké lepenky — obojí vodotěsně napouštěné —, jestliže jsou bedny označeny podle podmínek o balení kusového zboží a o jednotlivých obalech jako

»Normovaná lepenková bedna«

»Na největší váhu 30 kg«

s tím omezením, že délka hrany bedny nesmí přesahovat 60 cm; jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 25 kg. Bedny musí být ovázány motouzem nebo obepnuty železným pásem;

c) bleskové světelné prášky (číslice 26) též do obyčejných dřevěných beden nebo, jsou-li baleny v papírových sáčcích, též do pevné lepenkové bedničky; v obou případech nesmějí být tyto schránky těžší než 5 kg.

(3) Jednotlivý kus zásilky s předměty číslic 9, 11 a), 11 b), 12 a 15 až 26 nesmí být těžší než 100 kg; u předmětů číslic 9, 11 a), 12 a 15 až 26 nesmí být těžší než 35 kg, jsou-li stěny beden jen 11 mm silné a obepjaty železným pásem.

110 (1) Předměty číslice 27 musí být baleny do dřevěných beden, vyložených balicím papírem, olejem napouštěným papírem nebo vlnitou lepenkou. Vyložení není třeba, jsou-li předměty v papírových nebo lepenkových obalech.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 100 kg.

(3) Dýmotvorné náboje k hubení škodlivého živočišstva, ovínuté papírem nebo lepenkou, smějí být též baleny:

a) do beden z vlnité lepenky nebo hladké lepenky — obojích též vodotěsně napouštěných —, jestliže jsou označeny podle podmínek o balení kusového zboží a o jednotlivých obalech jako

»Normovaná lepenková bedna«
»Na největší váhu 25 kg«

s tím omezením, že délka hrany bedny nesmí přesahovati 60 cm; jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 20 kg;

b) do obyčejných lepenkových bedniček; jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 5 kg.

110/1 (1) Předměty číslice 28 a) musí být baleny nejvýše po 12 kusech v buničině do bedniček z vlnité lepenky. Nejvýše 20 bedniček z vlnité lepenky musí být uloženo v dřevěné bedně.

(2) Předměty číslice 28 b) musí být baleny nejvýše po 8 kusech do lepenkových krabic, které musí být obaleny vlnitou lepenkou a uloženy po jedné nebo několika do dřevěné bedny.

Jednotlivý kus zásilky nesmí obsahovati více než 250 vyvíjeдел zápachajících plynů a nesmí být těžší než 50 kg.

(3) Předměty číslice 28 c) musí být baleny nejvýše po 5 kusech do parafinovaných lepenkových krabic. Nejvýše 50 lepenkových krabic se vloží do dřevěné bedny.

Jednotlivý kus zásilky nesmí obsahovati více než 25 kg uhléňovačí složy a nesmí být těžší než 50 kg.

110/2 (1) Předměty číslice 29, obalené jednotlivě vlnitou lepenkou, musí být baleny do dřevěných beden, vyložených tuhým papírem.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg.

110/3 (1) Zápalné složy číslice 30 a) musí být baleny nejvýše po 500 g do trubice nebo schrán z celonu, hliníku nebo zinku, uzavřených pryžovými nebo korkovými zátkami. Trubice nebo schránky musí být uloženy do dřevěné bedny v křemelině nebo směsi křemeliny a dřevité

moučky tak, aby se nedotýkaly ani navzájem ani stěn bedny. Slože, obsahující chloristan draselný, musí být baleny nejvýše po 100 g do trubice z hliníku, jejichž zátky musí být upevněny kolem dokola lepicí páskou. Trubice musí být vloženy jednotlivě do vyvrtných dřevěných trámčů, jejichž postranní šířka musí být nejméně 30 mm. Dřevěné trámce musí být vloženy do dřevěné bedny se stěnami silnými alespoň 18 mm tak, aby jednotlivé trámce byly od sebe odděleny hliníkovými destičkami 1 mm silnými.

Každý kus zásilky smí obsahovati nejvýše 3 kg, u složy obsahující chloristan draselný 1 kg zápalné složy.

Lisovaná zrnka ze složy obsahující chloristan draselný musí být uložena nejvýše po 200 g v dřevěných pilinách a zabalena do lepenkových krabic. Obsah každé krabice se rozděluje plstěnými vložkami na 4 vrstvy a dole a nahoře se přikryje plstí. Víko krabice se zalepí kolem dokola lepicí páskou. Nejvýše 5 krabic se spojí v jeden balíček zabalením do papíru. Nejvýše 2 balíčky se uloží v dřevěné bedně, jejíž stěny jsou alespoň 18 mm silné, do křemeliny tím způsobem, že balíčky jsou od sebe a od stěn dřevěné bedny odděleny vrstvou křemeliny silnou alespoň 30 mm.

(2) Netrhavé hořlavé složy číslice 30 b) musí být baleny nejvýše po 30 kg do těsně uzavřených schrán z pocínovaného železného plechu. Schránky musí být po jedné nebo několika uloženy do dřevěné bedny v křemelině nebo směsi křemeliny a dřevité moučky tak, aby se nedotýkaly ani navzájem ani stěn bedny.

Každý kus zásilky smí obsahovati nejvýše 30 kg hořlavé složy.

(3) Zápalné hmoty číslice 30 c) musí být baleny nejvýše po 2,5 kg do pevně uzavřených plechových schrán. Schránky musí být po jedné nebo několika vloženy do dřevěné bedny se stěnami alespoň 18 mm silnými. Každá bedna smí obsahovati nejvýše 25 kg zápalné hmoty.

3. Balení po omadě.

Z předmětů, vyjmenovaných v bodě 101, 111 smějí být spojeny v jeden kus s předměty jiného druhu v tomto bodě uvedenými, s látkami nebo předměty ostatních tříd nebo s jiným zbožím jen dále uvedené předměty, a to za těchto podmínek:

a) společně smějí být baleny:

1. předměty uvedené pod toutéž číslicí, je-li dbáno předpisů o vnitřním balení ve vnější schráně, stanovených pro předměty této číslice.

Lepenková bednička s předměty číslice 20 a) je na roveň postavena balíku s předměty číslice 20 b). Dále musí být dbáno předpisů pro jednotlivé kusy zásilek, uvedených v bodě 109 (3);

2. předměty číslic 9 až 20 a 22 až 25, je-li dbáno předpisů o vnitřním balení ve společné bedně, která musí odpovídati vnější bedně obsahující předměty, pro které jsou v bodě 109 (2) a (3) předepsána nejprísrnější ustanovení. Jednomu balíku s předměty číslice 18 jsou postaveny na roveň: 20 lepenkových krabic s předměty číslice 11 b) nebo 2 společné krabice — při vývozu po moři 85 lepenkových krabic — s předměty číslice 17 nebo 2 lepenkové bedničky s předměty číslice 20 a) nebo 2 balíky s předměty číslice 20 b)

Jednotlivý kus zásilky nesmí být nikdy těžší než 100 kg;

3. předměty uvedené v číslici 28 b) s předměty potřebnými k zapálení číslice 5 b), je-li dbáno předpisů o vnitřním balení ve vnější schráně:

1. předměty uvedené v číslici 29 s předměty potřebnými k zapálení číslice 1, je-li dbáno předpisů o vnitřním balení ve vnější schráně, která musí být vyložena tuhým papírem;

b) s látkami ostatních tříd — pokud balení pohromadě je také pro tyto látky dovoleno, a to v povoleném rozsahu — jakož i s ostatním zbožím smějí být pohromadě baleny

1. předměty číslice 1 a 26 v úhrnném množství do 5 kg, avšak nikoli s látkami třídy II, IIIa a IIIb. Předměty musí být uloženy s ostatním pohromadě baleným zbožím v dřevěné společné schráně, při čemž musí být dbáno předpisů pro vnitřní balení.

Do těsně uzavřených cigaretových pouzder z plechu, lepenky nebo dřeva, smí být vložena obálka s plochými zápalkami. Cigarety musí být úplně obaleny kovovou folií. Obálka se zápalkami může být též připevněna na stěnu skřínky na cigarety, je-li dostatečně zajištěna proti neúmyslnému zapálení; obal cigaret z kovové folie není pak nutný

2. předměty číslice 4 v celkovém množství do 5 bedniček. Předměty musí být uloženy s ostatním pohromadě baleným zbožím v dřevěné společné schráně, při čemž musí být dbáno předpisů o vnitřním balení;

c) s krátkým zbožím nebo s obyčejnými hračkami smějí být pohromadě baleny:

předměty číslic 9 až 20. Musí být uloženy odděleně od krátkého zboží a hraček. Každý druh musí být s krátkým zbožím nebo hračkami

uložen ve společné bedně, která musí odpovídati předpisům o vnější bedně onoho pohromadě naloženého zboží, pro které jsou v bodě 109 (2) a (3) předepsána nejprísrnější ustanovení, při čemž musí být dbáno předpisů o vnitřním balení. Jednomu balíku s předměty číslice 18 jsou postaveny na roveň: 20 lepenkových krabic s předměty číslice 11 b) nebo 2 společné krabice — při vývozu po moři 85 lepenkových krabic — s předměty číslice 17 nebo 2 lepenkové bedničky s předměty číslice 20 a) nebo 2 balíky s předměty číslice 20 b) Jednotlivý kus zásilky nesmí být nikdy těžší než 100 kg.

4. Nápis y a nálepky k označení nebezpečí na kusech.

(Viz přípojek III.)

Každý kus zásilky s předměty číslice 5a) a 112 21 musí být opatřen nálepkou podle vzorce 3a.

B. Způsob přepravy, výpravní omezení.

Předměty číslice 5a) a lisované zápalné slože 113 obsahující chloristan draselný číslice 30a) nesmějí být odesílány jako zboží rychlé nebo uspišené zboží rychlé.

C. Zápisy v nákladním listu.

(1) Označení zboží v nákladním listu se musí 114 shodovati s pojmenováním, vyznačeným v bodě 101 ležatým písmem a musí být červeně podtrženo.

(2) Odesílatel musí v nákladním listu osvědčiti

a) u předmětu číslice 2, 1, 5, 6, 7c), 8, 9, 11, 12 a 15 až 30: „Povaha a obal odpovídají předpisům přílohy A k ŽPŘ“.

b) u předmětů číslice 5a): „Obal odpovídá předpisům přílohy A k ŽPŘ.“

(3) V nákladním listu k zásilkám, v nichž je předmět bodu 101 balen společně s jinými látkami nebo předměty přílohy A nebo s jiným zbožím, musí být zápisy uvedeny pro každou z těchto látek nebo každý z těchto předmětů zvlášť.

(4) Při podeji zapalovačel a ohňostrojnych těles služebnami vojenské správy, není zapotřebí, aby odesílatel zapsal do nákladních listů předepsané prohlášení. V těchto případech přejímá příslušník vojenské správy, který nákladní list podepsal, odpovědnost za splnění předpisů přílohy A k ŽPŘ.

D. Přepravní prostředky.

1. Předpisy o vozech a o nakládání.

115 (1) Předměty třídy Ic musí být naloženy v krytých vozech.

(2) Na lepenkové bedničky s předměty číslice I směji být položeny, též v několika vrstvách přes sebe, jen takové kusy zásilek, které se objemem a vahou podstatně neliší od lepenkových bedniček s předměty číslice 1.

2. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na vozích.

116 žádné předpisy.

E. Zákazy společné nakládky.

117 žádné.

F. Vyprázdněné obaly. Ostatní předpisy.

118 žádné předpisy.

119-120

Id. Stlačené, zkapalněné nebo pod tlakem rozpuštěné plyny.

Poznámka. Stlačené plyny (vyjma stlačené jedovaté plyny), jejichž tlak nepřesahuje 1 kg/cm² při 15° C a zkapalněné nebo pod tlakem rozpuštěné plyny, jejichž tlak nepřesahuje 1,25 kg/cm² při 40° C, se nepokládají za výbuchem nebezpečné podle čl. 45, § 1B ZPR a nepodléhají tudíž předpisům třídy Id.

1. Vyjmenování látek.

130 (1) Z látek patřících pod pojem třídy Id je dovoleno přepravovati jen látky uvedené v bodu 131, a to jen za podmínek, obsažených v bodech 131 až 161. Tím jsou tyto látky látkami přílohy A.

(2) Pod pojem „tlak“ je dále vždy rozuměti tlak (atmosférický tlak).

131 A. Stlačené plyny.

1. Stlačená kyselina uhličitá.

2. Vodní plyn, svítivý plyn (dálkový svítivý plyn), Mondův plyn (Dowsonův plyn), (olejový plyn, nejvýše s 30% acetylenem).

3. Stlačený olejový plyn.

4. Kyslík (též nejvýše s 5 objemovými % kyseliny uhličitě — carbogen —) nejvýše se 8 objemovými % vodíku, vodík, též smíšený s metanem, nejvýše s 2 objemovými % kyslíku, dusík, kysličník uhelnatý, důlní plyn (metan), stlačený vzduch, fluorid boru, vzácné plyny (argon, neon, helium, xenon,

krypton nebo směsí vzácných plynů, též s kyslíkem nebo dusíkem nebo oběma), fuman.

B. Zkapalněné plyny.

5. Etylen, kyselina uhličitá (též smíšená v poměru 9:1 s etylenoxydem — cartox —), zkapalněný olejový plyn, který nemá při 40° C větší tlak než 120 kg/cm², trifluor-monochlormetan, kysličník dusný, etan, plyn „Z“ (zkapalněný olejový plyn, který při 40° C nemá vyšší tlak než 25 kg/cm²), látka GM1. O zkapalněné kyselině uhličitě viz též bod 131a, pod a):

Metan obsahující uhlovodíky, které

a) při 15° C nemají větší tlak než 150 kg/cm²,

b) při 15° C mají tlak větší než 150 kg/cm², ne však vyšší než 200 kg/cm².

6. Propylen, epavek, propan, butan, normální butan, isobutan a technické butany, karbonylchlorid (fosgen) a chlorkyan. O zkapalněném epavku viz též bod 131a, pod b).

Zkapalněné směsi uhlovodíků, získané ze zemního plynu, nerostného oleje, uhlí atd., které

a) při 50° C nemají větší tlak než 6,5 kg/cm², označené jako plynová směs A.

b) při 50° C nemají větší tlak než 16,5 kg/cm², označené jako plynová směs B nebo propanbutanové směsi,

c) při 50° C nemají větší tlak než 20 kg/cm², označené jako plynová směs C,

d) při 50° C nemají větší tlak než 30 kg/cm² nebo při 20° C než 18 kg/cm², označené jako plynová směs D nebo Ruhr-gasol.

7. Chlor, chlorovodík, kyselina siřičitá, sirovodík, kysličník dusičitý, plyn „T“ (směs etylenoxydu a kyseliny uhličitě, která při 40° C nemá větší tlak než 12 kg/cm²). O zkapalněné kyselině siřičité viz též bod 131a, pod b).

8. Metylchlorid, ethylchlorid, tento též navoněný (láncé-parf.), vinylchlorid, brommetyl, metyléter, vinylmetyléter, metylamin, dimethylamin (též smíšený s metylaminem), trimethylamin (též smíšený s metylaminem nebo dimethylaminem nebo oběma), etylamin, etylenoxyd, butadien, butylen (α- a β-butylem, isobutylen a technické butyleny, jejichž napětí par při 50° C není větší než 6,5 kg/cm²), dichlordifluormetan.

Poznámka. Směs brommetylu a etylenbromidu nejvýše s 50 vahovými % brommetylu se nepokládá za výbuchem nebezpečnou podle čl. 45, § 1B ZPR a nepatří pro ni tudíž předpisy přílohy A.

Podle nařízení o stlačených plynech směji býti přepravovány t. zv. „technické butyleny“ s přísadami jiných uhlovodíků v nádobách na butylen jen tehdy, je-li nesporně dokázáno písemně doloženými zkouškami plnicího závodu nebo zkouškami Výzkumného ústavu pro výbuštiny, že napětí par plynné směsi nepřesahuje při 50° C atmosférický přetlak 6.5.

9. *Kapalný vzduch, kapalný kyslík, kapalný dusík.*

C. Pod tlakem rozpuštěné plyny.

Poznámka. Kyselina uhličitá v nápojích se nepokládá za výbuchem nebezpečnou podle čl. 45, § 1B ŽPŘ a neplatí pro ni tudíž předpisy přílohy A.

10. *Čpavek rozpuštěný v množství nad 35 do 50 vahových % ve vodě.*

Poznámka. Čpavková voda, neobsahující více než 35 vahových % čpavku se nepokládá za výbuchem nebezpečnou podle čl. 45, § 1B ŽPŘ a neplatí pro ni předpisy přílohy A.

11. *Acetylen, rozpuštěný v acetonu, nassátém v pórovité hmotě.*

D. Zkušební vzorky pokusných plynů.

11a. *Zkušební vzorky stlačených, zkapalněných nebo pod tlakem rozpuštěných pokusných plynů, nejmenovaných pod číslicemi 1 až 11, pokud schránky a jejich plnění odpovídají předpisům o stlačených plynech.*

E. Vyprázdněné nádoby.

12. *Nádoby po plynech číslic 1 až 8, 11 a 11a.*

Poznámka. Nádoby po zkapalněných plynech číslic 5 až 8, v nichž zbyly po vyprázdnění nepatrné zbytky v plynném stavu, se pokládají za prázdné.

Nádoby po plynech číslic 9 a 10 se nepokládají za výbuchem nebezpečné podle čl. 45, § 1B ŽPŘ a neplatí pro ně proto předpisy přílohy A.

131a Jestliže jsou podány k přepravě níže jmenované plyny a jsou-li u nich zachovány dále uvedené podmínky, nepokládají se za výbuchem nebezpečné podle čl. 45, § 1B ŽPŘ a neplatí pro ně předpisy přílohy A.

a) zkapalněná kyselina uhličitá (číslice 5) :

1. v bezešvých nádobách z plátkové oceli, které pojmu nejvýše 220 cm³, s obsahem nejvýše 1 g kyseliny uhličitě na 1,34 cm³ objemu;

2. až do 25 g kyseliny uhličitě v kovových kapslích (sodors, sparklets) s obsahem vzduchu do 0,5%, které mohou mít nejvýše 1 g kyseliny uhličitě na 1,34 cm³ objemu;

b) zkapalněný čpavek (číslice 6) a zkapalněná kyselina siřičitá (číslice 7) v množstvích nejvýše 20 l, jako pohonná látka v ledotvorném stroji.

2. Přepravní předpisy.

(Předpisy o vyprázdněných nádobách jsou shrnuty v oddílu F.)

A. Jednotlivé kusy zásilek.

1. *Všeobecné předpisy o balení.*

(1) Na látku, ze které jsou vyrobeny nádoby a jejich uzávěry, nesmí obsah škodlivé působiti, ani s ní tvořiti škodlivé sloučeniny. 132

(2) Obaly včetně uzávěr musí býti ve všech částech tak pevné a silné, aby se cestou neuvolnily a aby vyhovovaly bezpečně obvyklým požadavkům za přepravu.

2. *Balení jednotlivých látek.*

a) *Druhy nádob.*

(1) Nádoby pro plyny číslic 1 až 8, 10 a 11 musí býti tak uzavřeny a tak těsné, aby bylo vyloučeno unikání plynů. 133

Na schránkách pro ryby mohou býti nádoby se zhuštěným kyslíkem (číslice 4) i tehdy, nejsou-li uzavřeny neprodyšně, jsou-li však opatřeny zařízením k pozvolnému unikání kyslíku.

(2) Nádoby pro tyto plyny musí odpovídati — pokud jde o látku, z níž jsou vyrobeny, o výrobu, stavbu a provedení — předpisům o stlačených plynech.

(1) Pro malá množství dále uvedených zkapalněných plynů jsou přípustné silné skleněné trubice, které však směji býti naplněny: 135

a) nejvýše 3 g kyseliny uhličitě, etanu, kysličníku dusného (číslice 5), a jen do poloviny objemu,

b) nejvýše 20 g čpavku (číslice 6), chloru nebo kysličníku dusičitého (číslice 7) a jen do dvou třetin objemu,

c) nejvýše 100 g karbonylchloridu (fosgenu) (číslice 6) nebo kyseliny siřičité (číslice 7) a jen do tří čtvrtin objemu.

(2) Skleněné trubice musí býti zataveny a uloženy jednotlivě do zaletovaných plechových pouzder, vyložených křemelinou, které musí býti vloženy po jednom nebo několika do dřevěné bedny (viz též bod 149).

(3) Pro kyselinu siřičitou (číslice 7) jsou přípustné též bezešvé láhve z hliníku, které obsahují nejvýše 100 g kyseliny siřičité a které mohou býti naplněny jen do tří čtvrtin objemu. Láhve musí býti těsně uzavřeny, na př.

vtačením křůelovité hliníkové zátky do hrdla láhve. Láhve musí být od sebe odděleny a vloženy do dřevěných beden.

- 136 (1) Zkapalněné plyny číslice 8 smějí být baleny též do silných skleněných nebo kovových trubice, v množství do 150 g, jsou-li zachovány předpisy o stupni plnění (bod 147). Trubice musí být uloženy do dřevěných nebo lepenkových bedniček, které smějí obsahovati nejvýše 600 g kapaliny. Tyto bedničky musí být vloženy do dřevěných beden, vyložených zaletovaným plechem, obsahují-li více než 5 kg kapalin (viz též bod 149).

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg.

- 137 (1) Kapalný vzduch, kapalný kyslík a kapalný dusík (číslice 9) musí být baleny:

a) do skleněných nádob s dvojitými stěnami, mezi nimiž je vřduchoprázdný prostor, obalených isolačními ssavinami, které kromě toho u nádob pro kapalný vzduch a kapalný kyslík nesmějí být hořlavé. Skleněné nádoby, chráněné drátěnými koši, musí být vloženy do kovových krabic nebo dřevěných beden;

b) do nádob z jiné látky, jsou-li proti pronikání tepla tak chráněny, že se ani neopotí, ani neorosí. Dalšího balení těchto nádob není třeba.

(2) Nádoby musí být opatřeny uzávěrami, propouštějícími plyn, zajištěnými proti uvolnění, které zabraňují vystřiknutí kapaliny.

b) Předpisy pro kovové nádoby.

(Neplatí pro plyny číslice 9 a pro kovové trubice, zmíněné v bodu 136; o nádobách kotlových vozů viz též body 157 a 158.)

1. Úřední zkoušení nádob.

- 142 (1) Kovové nádoby musí být před použitím zkoušeny odborníkem podle předpisů o stlačených plynech, zejména musí být podrobeny tlakové zkoušce vodou.

(2) Při tlakové zkoušce vodou musí být použitý přetlak čítní:

a) v nádobách pro stlačené plyny (číslice 1 až 4) půldruhanásobek plnicího tlaku podle

bodu 146, nejméně ale o 5 kg/cm² více než činí plnicí tlak;

b) v nádobách pro zkapalněné plyny číslice 5 až 8:

pro uhlovodíky, obsahující metan, které mají při teplotě 15° C přetlak vyšší než 150 kg/cm², nikoli však vyšší než 200 kg/cm² (číslice 5) 300 kg/cm²

pro etylen a uhlovodíky, obsahující metan, které při 15° C nemají přetlak vyšší než 150 kg/cm² (číslice 5) 225

pro kyselinu uhličitou, zkapalněný olejový plyn a trifluormonochlormetan (číslice 5) 190

pro kysličník dusný, látku GM1 (číslice 5) 180

pro chlorovodík (číslice 7) 100

pro etan (číslice 5) 95

pro plynovou směs D — Ruhr-gasol — (číslice 6), sirovodík (číslice 7) 45

pro plyn »Z« (číslice 5) 40

pro plynovou směs C (číslice 6) 30

pro propylen, řpavek (číslice 6) 25

pro propan, plynovou směs B, propanbutanové směsi (číslice 6) 24

pro chlor, kysličník dusičitý a plyn »T« (číslice 7) 22

pro metylchlorid a metyléter (číslice 8) 16

pro karbonylchlorid (fosgen), chlorkyan (číslice 6) 15

pro metylamin (číslice 8) 14

pro dimethylamin smíšený s metylaminem (číslice 8) 14

pro trimethylamin smíšený s metylaminem nebo metylaminem a dimethylaminem (číslice 8) 14

pro dichlordifluormetan (číslice 8) 13

pro butan (normální butan, isobutan a technické butany) (číslice 6) a kyselinu sířičitou (číslice 7)

pro vinylchlorid (číslice 8)	11 kg/cm ²
pro plynovou směs A (číslice 6)	10 ..
pro chloretyl, brommetyl, butylen (α - a β -butylen, isobutylen a technické butyleny, jejichž napětí par při 50° C není větší než 6,5 kg/cm ²), vinylmetyléter, etyl- amin, ethylenoxyd a butadien (číslice 8)	10 ..
pro dimethylamin a trimethylamin též spolu smíšené (číslice 8)	10 ..
e) v nádobách pro plyny rozpuštěné pod tlakem:	
pro čpavek rozpuštěný ve vodě pod tlakem (číslice 10):	
s více než 35 do 40% vahových dílů čpavku	4 kg/cm ²
s více než 40 do 50% vahových dílů čpavku	9 ..
pro acetylen rozpuštěný v acetonu (číslice 11)	60 ..

143 Před přístřím plněním musí býti nádoby podrobeny přezkoušení podle předpisů o stlačených plynech, jestliže od poslední zkoušky uplynula tato lhůta:

a) dva roky u nádob pro svítiplyn (číslice 2), fluorid boru a fuman (číslice 4), karbonylchlorid (fosgen) a chlorkyan (číslice 6), chlor, chlóróvodík, kyselinu sířičitou, sirovodík a kysličník dusičitý (číslice 7);

b) pět roků u nádob pro ostatní stlačené a zkapalněné plyny, jakož i u nádob pro čpavek pod tlakem rozpuštěný (číslice 10).

2. Označení nádob.

145 (1) Na kovových nádobách s plyny číslic 1 až 8, 10, 11 a 11a musí býti zřetelně a nasmazatelně poznamenáno:

a) pojmenování plynu, jméno vlastníka a běžné číslo nádoby;

b) váha prázdné nádoby včetně ochranných obručí, hrdlového kroužku, ventilu a ochranného kloboučku v kg, u malých přenosných nádob použitých pro hasicí přístroje a dýchací přístroje však bez ochranných obručí, hrdlového kroužku, ventilu a ochranného kloboučku;

e) výše zkušebního tlaku — viz bod 142 (2) — den poslední zkoušky — viz bod 143 — a razítko znalce, který vykonal zkoušku;

dále:

d) pro stlačené plyny (číslic 1—4):

výše přípustného plnicího tlaku — viz bod 146 —;

e) pro zkapalněné plyny (číslic 5 až 8) a pro čpavek rozpuštěný ve vodě (číslice 10):

nejvyšší přípustná váha plnění — viz bod 147 a 148 (1) —;

f) pro acetylen, rozpuštěný v acetonu (číslice 11):

výše přípustného plnicího tlaku — viz bod 148 (2) — a váha prázdné nádoby [viz pod b)], včetně váhy pórovité hmoty a acetonu, avšak bez ochranného kloboučku.

(2) Nádoby musí býti v bednách baleny tak, aby zkušební razítko mohlo býti snadno nalezeno.

e) Plnění nádob.

(1) Pro nádoby se stlačenými plyny (číslic 146 1 až 4) nesmí přesahovati plnicí tlak, převedený na 15° C, tyto hodnoty:

pro vodní plyn, svítiplyn (číslice 2), kyslík, též nejvýše s 5 objemovými % kyseliny uhličitě — carbogen —, vodík, též smíšený s metanem, dusík, kysličník uhelnatý, důlní plyn (metan), stlačený vzduch, fluorid boru, vzácné plyny a fuman (číslice 4)

200 kg/cm²

pro olejový plyn (číslice 3)

125 ..

pro stlačenou kyselinu uhličitou (číslice 1)

20 ..

pro Mondův plyn (Dowsonův plyn) (olejový plyn, nejvýše 80% acetyleny) (číslice 2)

10 ..

(2) Odesílatel stlačených plynů, vyjma Mondova plynu (číslice 2) a olejového plynu (číslice 3), v mořských bojích nebo podobných nádobách, je povinen na požádání prokázati manometrem tlak v nádobách.

Pro zkapalněné plyny číslic 5 až 8 nesmí 147 plnění nádob přesahovati tyto hodnoty:

	1 kg kapaliny na každých litru
u uhlovodíků, obsahujících metan, které nemají při 15° C přetlak větší než 150 kg/cm ² (číslice 5)	5,34
u uhlovodíků, obsahujících metan, které mají při 15° C přetlak větší než 150 kg/cm ² , nikoli však větší než 200 kg/cm ² (číslice 5)	4,10
u etylenu (číslice 5)	3,50
u etanu (číslice 5)	3,30
u zkapalněného olejového plynu, plynu „Z“ (číslice 5), plynové směsi D — Ruhrgasol — (číslice 6)	2,50
u plynové směsi C (číslice 6)	2,40
u propanu a plynové směsi B, směsi propanbutanové (číslice 6)	2,35
u propylenu (číslice 6)	2,25
u plynové směsi A (číslice 6)	2,08
u butanu, normálního butanu, (isobutanu a technických butanů) (číslice 6)	2,05
u butylenu (α- a β-butylen, isobutylen a technické kutyleny, jejichž napětí par při 50° C není větší než 6,5 kg/cm ²) (číslice 8)	1,90
u čpavku (číslice 6)	1,86
u butadienu (číslice 8)	1,85
u trimethylaminu (číslice 8)	1,80
u trimethylaminu smíšeného s metylaminem nebo dimethylaminem nebo oběma (číslice 8)	1,80
u dimethylaminu, též smíšeného s metylaminem (číslice 8)	1,70
u metylaminu a etylaminu (číslice 8)	1,70
u metyléteru (číslice 8)	1,65
u chlorovodíku (číslice 7) a vinylmethyléteru (číslice 8)	1,50
u sirovodíku (číslice 7)	1,45
u kyseliny uhličitě, kysličníku dusného, látky GM1 (číslice 5) a plynu „T“ (číslice 7)	1,34
u etylenoxydu (číslice 8)	1,30
u vinylchloridu (číslice 8)	1,26
u chlormetylu a chloretylu (číslice 8)	1,25
u chlorkyanu (číslice 6)	0,90
u trifluormonochlormetanu (číslice 5)	0,90
u dichlordifluormetanu (číslice 8)	0,89
u karbonylchloridu (fosgenu) (číslice 6), chloru, kyseliny siřičité a kysličníku dusičitého (číslice 7)	0,80
u brommetylu (číslice 8)	0,70

objemu nádoby

(1) U čpavku rozpuštěného pod tlakem ve 148 vodě (číslice 10) nesmí plnění nádob přesahovati tyto hodnoty:

a) při více než 35 až do 40% vahových dílů čpavku — 1 kg kapaliny na každých 1,25 l objemu,

b) při více než 40 až do 50% vahových dílů čpavku — 1 kg kapaliny na každých 1,30 l objemu.

(2) U acetylenu rozpuštěného v acetonu (číslice 11) nesmí plnicí tlak po vyrovnání tlaku přesahovati při 15° C 15 kg/cm². Množství rozpustidla musí býti voleno tak, aby po rozpuštění acetylenu a stoupnutí teploty uvnitř nádoby na 50° C nemohl tlak přesáhnouti 40 kg/cm².

3. Balení pohromadě.

Z látek uvedených v bodu 131 smí býti 149 jen dále uvedené spojeny v jeden kus zásilky navzájem, s látkami a předměty ostatních tříd nebo s ostatním zbožím, a to za těchto podmínek:

a) navzájem:

1. plyny číslic 5, 6 a 7, avšak chlor (číslice 7) nikoli se čpavkem (číslice 6) nebo kyselinou siřičitou (číslice 7). Plyny musí býti baleny podle bodu 135;

2. plyny číslice 8, balené podle bodu 136;

b) s látkami nebo předměty ostatních tříd — pokud je balení pohromadě i pro ně povoleno, a to v povoleném rozsahu — nebo s ostatním zbožím:

1. plyny číslic 5, 6, 7 (s výjimkou chloru a kysličníku dusičitého) a čísl. 8, balené v kovových nádobách, vložených společně s ostatním pohromadě baleným zbožím do společné dřevěné bedny;

2. plyny číslic 5, 6 a 7 (s výjimkou chloru) v malých množstvích. Plyny musí býti baleny podle bodu 135 v trubcích a plechových pouzdech, uložených s ostatním pohromadě baleným zbožím do společné dřevěné bedny;

3. plyny číslice 8 v celkových množstvích do 5 kg. Plyny musí býti baleny podle bodu 136 v trubcích a bedničkách, uložených s ostatním pohromadě baleným zbožím do společné dřevěné bedny.

4. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na kusech.

Na jednotlivých kusech zásilek s plyny číslic 1 až 11, též tehdy, jsou-li tyto plyny baleny pohromadě s jiným zbožím podle bodu 149, musí býti obsah udán zřetelně a nesmazatelně.

musí býti připevněna nálepka podle vzorce 14.

(2) a) Kotlové vozy s karbonylchloridem (fosgenem), chlorkyanem (číslice 6), chlorem, kyslíčnickem dusičitým (číslice 7) nebo etylenoxydem (číslice 8) musí míti na obou stranách nálepky podle vzorce 7a. Kromě toho musí býti nad oběma čelními stěnami nebo na obou podélných stěnách vozu po jedné čtyřhranné bílé vlajce s černou umrlčí hlavou. Tento předpis platí též pro vyprázdňené kotlové vozy, které sloužily pro přepravu těchto plynů. Železnice může žádati, aby vlajky byly dodány odesílatelem;

b) kotlové vozy s důlním plynem (metanem) (číslice 4), etylenem (číslice 5), metylchloridem, etylchloridem, vinylchloridem, metyléterem, metylaminem, dimetylamínem (smíšeným též s metylaminem), trimetylamínem (smíšený též s metylaminem nebo dimetylamínem nebo oběma) (číslice 8), musí míti na obou stranách nálepky podle vzorce 4 a 7;

c) kotlové vozy s vodíkem (číslice 4), propanem nebo butanem (číslice 6) musí míti na obou stranách nálepky podle vzorce 4.

(3) Po obou stranách obyčejných vozů, které obsahují láhve s vodíkem (číslice 4) podané jako vozová zásilka, se připevní nálepky podle vzorce 4 a 14.

E. Zákaz společné nahládky.

160 žádný.

F. Vyprázdňené schrány. Ostatní předpisy.

161 (1) Nádoby číslice 12 musí býti těsně uzavřeny.

(2) Označení zboží v nákladním listu musí býti shodné s pojmenováním vyznačeným v bodě 151 *lezatým písmem* a musí býti *červeně podtrženo*.

O vyprázdňených kotlových vosech, které sloužily pro přepravu karbonylchloridu (fosgenu), chlorkyanu (číslice 6), chloru, kyslíčnicku dusičitého (číslice 7) nebo etylenoxydu (číslice 8) viz též bod 159 (2) a).

162-179

I e. Látky, které ve styku s vodou vyvíjejí zápalné nebo hoření podporující plyny.

1. Vyjmenování látek.

180 Z látek patřících pod pojem třídy Ie je dovoleno přepravovati jen látky uvedené v bodech 181, a to za podmínek obsažených v bodech 181 až 192. Tím se stávají látkami přílohy A.

Poznámka. Vyprázdňené obaly po látkách třídy Ie se nepokládají za výbuchem nebezpečné podle čl. 45, § 1 B ZPŘ a nepodléhají proto předpisům přílohy A.

Vyprázdňené nádoby po látkách číslice 2 (bod 181) přijmou se však k přepravě jen, jsou-li zbaveny zbytků látek. V nákladním listu musí býti uveden jejich větší obsah.

1. Alkalické kovy a kovy žiravých zemin, 181 jako *sodík, draslík, vápník*, jakož i vzájemné slitiny alkalických kovů a kovů žiravých zemin.

2. *Karbid vápníku (karbid vápenatý) a hydrid vápenatý (hydrolith).*

Poznámka. Dusíkaté vápno se nepovažuje za výbuchem nebezpečné podle čl. 45, § 1 B ZPŘ a nepodléhá proto předpisům přílohy A.

3. *Peroxyd sodíku* a jeho směsi, nikoli nebezpečnější než peroxyd sodíku.

4. *Natriumamid.*

2. Přepravní předpisy.

A. Jednotlivé kusy zásilek.

1. Všeobecné předpisy o balení.

(1) Obaly musí býti tak uzavřeny a tak 182 těsné, aby do nich nemohla vniknouti vlhkost, ani z obsahu neproniklo nic navenek.

(2) Na látku, z níž jsou nádoby a jejich uzavěry vyrobeny, nesmí obsah škodlivě působiti, ani s ním nesmí tvořiti škodlivé sloučeniny.

(3) Obaly včetně uzávěr musí býti ve všech částech tak pevné a silné, aby se cestou neuvolnily a aby vyhovovaly bezpečně obvyklým požadavkům za přepravu.

(4) Látky, jichž se použije pro uložení jako vycpávek, musí odpovídati povaze obsahu.

2. Balení jednotlivých látek.

(1) Látky číslice 1 až 3 musí býti baleny do 183 železných sudů nebo nádob z černého plechu, poolověného železného plechu nebo bílého plechu, natriumamid (číslice 4) do zaletovaných nádob z bílého plechu. Látky číslice 1 smí býti až do 5 kg, natriumamid (číslice 4) až do 100 g baleny do skleněných nádob; látky číslice 3 smějí býti baleny také do pozinkovaných konví ze železného plechu. Pro látky číslice 1 musí býti nádoby plněny petrolejem nebo parafinovým olejem; pro vápník a slitiny obsahující převážně vápník smějí býti po-

užity též suché plechové schránky, které musí býti uzavřeny letováním. Schránky pro ostatní látky musí býti suché.

(2) Nádoby s látkami číslic 1, 3 a 4, s výjimkou železných sudů, musí býti pevně vloženy do vnějších schran, a to:

a) kovové nádoby s látkami číslice 1: do dřevěných beden nebo do železných ochranných košů;

b) skleněné nádoby s látkami číslice 1 a kovové nádoby s látkami číslice 3: do dřevěných beden s vodotěsným vyložení z obyčejného nebo poolověného železného plechu nebo z bílého plechu. Místo vyložených dřevěných beden smí býti použity pro skleněné nádoby s množstvím do 250 g též nádoby z obyčejného poolověného železného plechu nebo z bílého plechu. Skleněné nádoby musí býti ve vnějších schránkách uloženy v nehořlavých výpávkách;

c) nádoby z bílého plechu a pozinkované plechové konve s látkami číslice 3, též v železných ochranných koších, v nádobách z bílého plechu, avšak jen, jsou-li podány jako vozová zásilka;

d) nádoby z bílého plechu a skleněné láhve s natriumamidem (číslice 4): jednotlivě do těsně uzavřených nádob z černého plechu, vyložených křemelinou; vnější nádoby musí býti vloženy jednotlivě nebo po několika do dřevěné bedny.

3. Balení pohromadě.

184 Látky uvedené v bodě 181 mohou býti baleny v jeden kus zásilky navzájem, s látkami nebo předměty ostatních tříd nebo s ostatním zbožím jen za těchto podmínek:

a) navzájem: látky uvedené v téže číslici, při zachování předpisů o vnitřním balení, ve vnější schráně, jak je pro látky těchto číslic předepsáno;

b) navzájem s látkami nebo předměty ostatních tříd — pokud je pro tyto balení pohromadě také povoleno, a to v rozsahu povoleném pro tyto látky — nebo s ostatním zbožím;

všechny látky bodu 181 v množstvích do 5 kg pro každou látku, balené do kovových nádob podle bodu 183, vložených s ostatním pohromadě baleným zbožím do dřevěné společné schránky.

4. Nápis y a nálepky k označení nebezpečí na kusech (viz přípojek III).

185 Každý kus zásilky s látkami třídy Ic musí býti opatřen nálepkou podle vzorce 12, a to i tehdy, jsou-li tyto látky baleny pohromadě s jiným zbožím podle bodu 184.

Kusy zásilek s natriumamidem (číslice 4) musí míti kromě toho tento zřetelný nápis: „S vodou výbušné!“

B. Způsob přepravy, přepravní omezení.

Bez omezení.

186

C. Zápisy v nákladních listech.

187 (1) Označení zboží v nákladním listu musí býti shodné s pojmenováním, vyznačeným v bodě 181 *ložitým písmem*. Kde není v číslicích 1 a 3 uveden název látky, musí býti použito názvu obchodně obvyklého a připojeno: „Zboží třídy Ic, číslice 1 (nebo 3).“ Označení zboží musí býti *červeně podtrženo*.

(2) V nákladním listu k jednotlivým kusům zásilky, v nichž jsou látky bodu 181 baleny pohromadě s jinými látkami nebo předměty přílohy A nebo s jiným zbožím, musí býti zápisy pro každou z těchto látek nebo každý z těchto předmětů uvedeny zvlášť.

D. Přepravní prostředky.

1. Předpisy o vozech a o nakládání.

188 (1) Jednotlivé kusy zásilek s látkami třídy Ic musí býti nakládány do krytých vozů.

(2) Nádoby s karbidem vápníku (číslice 2) smíjí býti nakládány též do otevřených vozů s plachtami.

Nádoby kotlových vozů a jejich uzávěry musí obdobně odpovídati všeobecným předpisům bodu 182 o balení.

2. Nápis y a nálepky k označení nebezpečí na vozech.

190 Kotlové vozy pro karbid vápníku (číslice 2) musí býti na straně uzávěr opatřeny zřetelným a nesmazatelným nápisem: „Po naplnění a vyprázdnění těsně uzavřít.“

E. Zákazy nakládání pohromadě.

Zádné.

191

F. Vyprázdněné obaly. Ostatní předpisy.

Viz poznámku k bodu 180.

192

193-199

TŘÍDA II.

SAMOZAPALNÉ LÁTKY.

1. Vyjmenování látek.

200 Z látek, které patří pod pojem třídy II., je dovoleno přepravovati jen ty, které jsou uvedeny v bodě 201, a to jen za podmínek, obsažených v bodech 201 až 220. Tím se stávají látkami přílohy A.

201 1. *Obyčejný (bílý nebo žlutý) fosfor.*

Poznámka. Bezvarý (červený) fosfor a fosfor sesquisulfid se nepokládají za samozápalné podle čl. 45, § 1 B ŽPŘ a neplatí pro ně předpisy přílohy A.

2. Sloučeniny fosforu s kovy žiravých zemí, jako *fosfid vápníku, fosfid stroncia.*

Poznámka. Sloučeniny fosforu s kovy, jako fosfid železa a fosfid mědi, se nepokládají za samozápalné podle čl. 45, § 1 B ŽPŘ a neplatí pro ně předpisy přílohy A.

3. *Zinketyl, zinkmetyl, magnesiumetyl, ve směs též v éterickém roztoku, a ostatní podobné kapaliny, které se na vzduchu samy vznítí.*

4. *Roztoky obyčejného fosforu v sírouhlíku.*

5. *Upotřebená čistící vlna a upotřebené čistící hadry.*

6. *Kaučuk (pryž), mletý, kaučukový (pryžový) prach. Viz též bod 201a (1) a) a třídu IIIb, číslice 1 (bod 351).*

7. a) *Hliníkový nebo zinkový prach, jakož i směsi hliníkového prachu a zinkového prachu, též mastné nebo olejem napouštěné; hliníkový prach z kulových mlýnů (mleté, hliník obsahující hliníkové oškrabky); prach kovo-obsahující zirkonu; prach z filtrů vysokých pecí. Viz též bod 201a (2).*

b) *Směsi niklového prachu s kysličníkem nebo hydroxydem hliníovým.*

8. a) *Uměle (mletím nebo pod.) vyrobený prach z černého uhlí, z hnědého uhlí, z černouhelného koksu, z hnědouhelného koksu, z rašeliny, jakož i uměle sušené hnědé uhlí (sušené hnědé uhlí, briketované uhlí), dále samozápalnosti zbavený (inertisovaný, t. j. ve zvláštních zařízeních pomocí vzduchu, kouřových plynů, jakož i páry nebo málo postříkové vody upravený, aby byl proti samovznícení méně citlivým) hnědouhelný polokoks a neinertisovaný černouhelný polokoks.*

Poznámka. Při těžení uhlí, koksu nebo rašeliny vznikající přirozený prach (odpadní prach), jakož i vydatně vodou navlhčený hnědouhelný polokoks, který se v obchodě obvykle označuje na př. jako koks pro genera-

tory, hrubý koks, polekoks, tvrdý koks, průmyslový koks, jakož i navlhčením vodou nebo jiným způsobem inertisovaný černouhelný polokoks se nepovažují za samozápalné podle čl. 45, § 1 B ŽPŘ a neplatí pro ně proto předpisy přílohy A.

b) *Práškovité prostředky k zabránění vzniku bublin v odličcích (odplyňovací, desoxydační prostředky), jichž podstatnou součástí je hliníkový prach z kulových mlýnů a prach z uhlí nebo koksu nebo některá z těchto látek.*

9. *Čerstvě žíhané saze. Viz též bod 201a (1) b).*

10. a) *Uhlí z olivových jader. Viz též bod 201a (1) c).*

b) *Čerstvě vyloužený korek, práškový nebo zrnitý, též s přísadou smůly nebo podobných samoookysličených nepodléhajících látek. Viz též bod 201a (1) d) a třídu IIIb, číslice 1 (bod 351).*

Poznámka. Misky a desky z vylouženého korku, vyrobené lisováním, se smůlou nebo jinými samoookysličenými nepodléhajícími látkami nebo bez nich, se nepokládají za samozápalné podle čl. 45, § 1 B ŽPŘ a neplatí pro ně proto předpisy přílohy A.

11. *Směsi zrnitých nebo pórovitých hořlavých látek se součástkami, podléhajícími ještě samoookysličení, jako lněným olejem, pokostem, pryskyřicí, pryskyřičným olejem, zbytky petroleje (jako t. zv. korková náplň, lupulin), jakož i olejnaté zbytky po odbarvování sojového oleje. Viz též bod 201a (1) e).*

12. *Papíry a lepenky napouštěné tuky, pokostem nebo olejem a výrobky z těchto látek (jako dutinky a lepenkové kroužky napouštěné tuky, pokostem nebo olejem), jestliže napouštěcí látky dosud neuschly. Viz též bod 201a (1) f) a třída IIIb, číslice 1 (bod 351).*

13. *Nečištěné upotřebené pytlíky od droždí. Viz též bod 201a (1) g).*

14. *Silně zatěžované hedvábi (kordonetové, souple-hedvábi, surettové a chappové) v přadenech. Viz též bod 201a (1) h).*

15. a) *Upotřebená čistící hmota plynárenská. Viz též bod 201a (1) i).*

b) *Zamřžovací prostředky obsahující chlorečnany a soli amonné. O zamřžovací munici viz třídu Ib, číslici 12a) (bod 61).*

16. *Nečištěné prázdné sudy ze železného plechu, po obyčejném fosforu (číslice 1).*

17. *Nečištěné prázdné nádoby po zinketylu, zinkmetylu, magnesiumetylu nebo jiných samozápalných kapalinách číslice 3.*

18. *Nečistěné prázdné nádoby od roztoků obyčejného fosforu v sirouhlíku (číslice 4).*

Poznámka k číslicím 17 až 19. Prázdné schránky od ostatních látek třídy II, se nepokládají za samozápalné podle čl. 45, § 1B ŽPŘ a neplatí pro ně tudíž předpisy přílohy A.

201a (1) Jestliže se dále uvedené látky, obsažené v bodě 201, nalézají ve stavu, který vylučuje samovznícení a osvědčí-li to odesílatel v nákladním listu zápisem: „*Látka není samozápalná*“, nepokládají se tyto látky za samozápalné podle čl. 45, § 1B ŽPŘ a neplatí pro ně předpisy třídy II — viz však ve třídě IIIb, číslici 1 (bod 351) —:

a) kaučuk (pryž), mletý kaučukový (pryžový) prach (viz bod 201, číslice 6);

Osvědčení „*Látka není samozápalná*“ smí být dáno jen tehdy, je-li látka po rozdrocení řádně ochlazená a není-li při balení lisována;

b) čerstvě žíhané saze (viz bod 201, číslice 9);

e) uhlí z olivových jader [viz bod 201, číslice 10 a)];

d) čerstvě vyloužený korek, práškový nebo zrnitý, též s přísadou smůly nebo podobných látek, nepodléhajících samoalkoxydaci [viz bod 201, číslice 10 b)];

e) směsi zrnitých nebo pórovitých hořlavých látek se lněným olejem, pokostem, pryskyřicí, pryskyřičným olejem, zbytky petroleje a pod. (jako t. zv. korková náplň, lupulín), jakož i olejnaté zbytky po odbarvování sojového oleje (viz bod 201, číslice 11);

f) papíry a lepenky napouštěné tuky, pokostem nebo olejem a výrobky z těchto látek (jako dutinky a lepenkové kroužky napouštěné tukem, pokostem nebo olejem) (viz bod 201, číslice 12);

g) nečistěné upotřebené pytličky od droždí (viz bod 201, číslice 13);

h) silně zatěžkané hedvábí (kordonetové, souple-hedvábí, bourettové a chappové) v prádnech (viz bod 201, číslice 14);

i) upotřebená čistící hmota plynárenská (viz bod 201, číslice 15).

(*) Dále uvedené látky, obsažené v bodě 201, odesílané v obvyklém obchodním malém balení, se nepokládají za samozápalné podle čl. 45, § 1B ŽPŘ a nepodléhají předpisům přílohy A:

hliníkový nebo zinkový prach (číslice 7), přibalovaný k lakům pro výrobu bronzových barev.

201a/1 Následující látky, uvedené v bodě 201, se nepokládají za samozápalné podle čl. 45, § 1B

ŽPŘ a neplatí tudíž pro ně předpisy třídy II, jestliže jsou ve stavu, který vylučuje samovolné vznícení, a jsou-li chráněny obalem proti vniknutí vody, a poznamenal-li to odesílatel v nákladním listu zápisem „*Není samozápalné. Obalem chráněno proti vniknutí vody*“:

Hliníkový nebo zinkový prach, jakož i směsi hliníkového prachu a zinkového prachu (číslice 7).

Dále uvedené látky napuštěné tukem, fer- 201b mezi nebo olejem jsou jako samozápalné vyloučeny podle čl. 45, § 1B ŽPŘ z přepravy, nepokládají se však při splnění následujících podmínek za samozápalné a nepodléhají tudíž předpisům třídy II — viz však ve třídě IIIb, číslice 1 (bod 351):

a) vlna, srst, trhaná vlna (umělá vlna), bavlna, trhaná bavlna (umělá bavlna), hedvábí, len, konopí, juta a trhaná juta, všechny v surovém stavu nebo jako odpadky z přádelny nebo tkalcoven nebo jako hadry nebo cukry, jsou-li maštěny látkami, které jsou připuštěny podle předpisů o bezpečnostních opatřeních proti samovolnému vznícení maštěných vláken v textilním průmyslu a potvrdí-li to odesílatel v nákladním listu poznámkou: „*Maštěny jen dovolenými přípravky. není samozápalné*“;

b) výrobky z látek druhů vyjmenovaných v písm. a) jako příkrývky, provaznické zboží, lnačí řemeny, tkalcovské štětky, příze, nitě síťářské zboží (olejované rybářské sítě) a pod., jsou-li použité tuky nebo oleje sušeny a potvrdí-li to odesílatel v nákladním listu poznámkou: „*Nepuštěno tukem (fermeží; olejem) a vysušeno*“.

2. Přepravní předpisy.

(Předpisy o vyprázdněných schránkách jsou zahrnuty v oddílu F.)

A. Jednotlivé kusy zásček.

1. Všeobecné předpisy o balení.

(1) Obaly musí být tak uzavřeny a takové 202 povahy, aby z nich nemohlo nic proniknouti navenek.

(2) Na látku, ze které jsou obaly a jejich uzávěry vyrobeny, nesmí obsah škodlivé působiti a nesmí s ním tvořiti škodlivé sloučeniny.

(3) Obaly a uzávěry musí být ve všech částech tak silné a pevné, aby se cestou neuvolnily a aby vyhovovaly bezpečně obvyklým požadavkům za přepravu.

(4) Kde jsou předepsány nebo dovoleny nádoby ze skla, porcelánu, kameniny a pod., musí býti uloženy v ochranných schránkách.

(5) Vycpávky pro uložení musí býti přizpůsobeny povaze obsahu; musí býti zejména suché a schopné ssání, je-li obsah kapalný nebo kapalinu uvolňující.

2. Balení jednotlivých látek.

203 (1) Obyčejný fosfor (číslice 1) musí býti balen:

a) do zaletovaných nádob z bílého plechu, vložených do dřevěných beden; nebo

b) do sudů z bílého plechu, které včetně obsahu nesmí vážiti více než 500 kg. Jsou-li těžší než 100 kg, musí býti opatřeny obručkami k válení a čelními obručkami; nebo

c) v množství až do 250 g: též do skleněných nádob neprodyšně uzavřených, uložených do plechových nádob a v nich do dřevěných beden.

(2) Nádoby s obyčejným fosforem musí býti plněny vodou.

(3) O přepravě v kotlových vozech viz bod 216.

204 (1) Látky číslice 2 musí býti baleny do zaletovaných nádob z bílého plechu, uložených v dřevěných bednách.

(2) Množství do 2 kg smějí býti balena též do nádob ze skla, porcelánu, kameniny a pod., uložených v dřevěných bednách.

205 (1) Látky číslice 3 a 4 musí býti baleny v neprodyšně uzavřených kovových nádobách nebo nádobách ze skla, porcelánu, kameniny a pod. Nádoby smějí býti naplněny jen do 90% objemu.

(2) Kovové nádoby musí býti po jedné nebo několika uloženy do ochranných schran, které musí býti přikryty, nejsou-li uzavřeny. Užíje-li se k přikrytí látek snadno hořlavých, musí se omazati jilem nebo napustiti vápeným mlékem a pod., s přísadou vodního skla.

(3) Nádoby ze skla, porcelánu, kameniny a pod. musí býti po jedné nebo několika uloženy do plechových nádob, které musí býti neprodyšně zaletovány.

206 (1) Látky číslice 5, 6 a 7 a) musí býti baleny do těsných dobře uzavíratelných schran, přičemž látky číslice 5 musí býti silně slisovány.

Hliníkový prach z kulových mlýnů [číslice 7 a)] smí býti balen též do hustých jutových nebo papírových pytlů.

(2) Látky číslice 5 a prach z filtrů vysokých pecí [číslice 7 a)] smějí býti podle bodu 215 b) odesílány též nebalené.

Látky číslice 7 b) musí býti baleny ve vodě 206a rozpuštěné:

a) do silných, uvnitř lakovaných nádob z černého plechu;

b) v množství do 2 kg: též do nádob ze skla, porcelánu, kameniny a pod., které musí býti uloženy v křemelině nebo skleněné vlně do dřevěných beden s plechovým vyložením.

(1) Látky číslice 8 a) musí býti baleny tak, 207 aby byly chráněny před přístupem vzduchu:

a) do kovových nebo dřevěných nádob; nebo

b) do pytlů vyrobených z více vrstev papíru nebo ze silného papíru nebo z juty a podobných látek, které musí býti neprodyšné. Aby byl obsah pytlů chráněn před přístupem vzduchu, stačí pevné zavázání motouzem nebo drátem.

(2) Pro uměle připravený prach z kamenitého uhlí, hnědého uhlí nebo rašeliny jsou však dřevěné nádoby a pytle přípustné jen tehdy, je-li prach horkem sušený úplně vychládlý.

Neinertisovaný černouhelný polokoks není dovoleno baliti do papírových pytlů, do jutových pytlů nebo do pytlů z podobných látek.

(3) O přepravě vozových zásilek nebalených viz bod 215 d).

(4) O zápisech v nákladním listu viz bod 214 (2).

Látky číslice 8 b) musí býti baleny do těsných, dobře uzavřených schran, jakož i do hustých jutových nebo papírových pytlů. 207a

Látky číslice 9, 10 a), 10 b), 11, 12 a 13 208 musí býti baleny v dobře uzavíratelných schránkách. Dřevěné schránky pro látky číslice 9, 10 a) a 10 b) musí býti vyloženy těsnou vložkou.

(1) Látky číslice 14 musí býti baleny v bednách. 209

(2) Jsou-li bedny vyšší než 12 cm, musí býti mezi jednotlivými vrstvami hedvábí vytvořen dřevěnými rošty dostatečný volný prostor spojený s větracími otvory ve stěnách bedny. Na vnějších stěnách beden musí býti umístěny lišty, které zabraňují tomu, aby větrací otvory nemohly býti zakryty.

(1) Upotřebená plynárenská čisticí hmota 210 [číslice 15 a)] musí býti balena v plechových nádobách.

(2) Může být též odeslána nebalená podle bodu 215 f).

Pro zamlžovací prostředky [číslice 15 b)] jest připuštěno každé vhodné balení. V liso- vaném stavu mohou být zasilány též neba- lené.

3. Balení pohromadě.

211 Z látek uvedených v bodě 201 smí být spo- jeny v jeden kus navzájem nebo s látkami nebo předměty ostatních tříd nebo s ostatním zbožím jen níže uvedené látky a to jen za těchto podmínek:

a) navzájem; látky uvedené v téže číslici v předepsaném balení;

b) s látkami nebo předměty ostatních tříd — pokud je balení pohromadě pro ně též do- voleno, a to v povoleném rozsahu — nebo s ostatním zbožím:

1. obyčejný fosfor (číslice 1) v množství do 250 g, balený podle bodu 203 do nádob z bílého plechu nebo do skleněných nádob s plechovými nádobami, musí být bala- na s ostatním pohromadě baleným zbožím do spo- lečné dřevěné schránky;

2. látky číslice 2 v celkovém množství do 5 kg, balené podle bodu 204 buď do křehkých nádob (do 2 kg) vložených do beder nebo do plechových nádob, musí být baleny s ostat- ním pohromadě baleným zbožím do společné dřevěné schránky;

3. látky číslice 3 v celkovém množství do 2 kg, avšak nikoli s látkami tříd IIIa nebo IIIb, ani s kyselinami třídy V, číslice 1. Látky musí být baleny podle předpisů pro jedno- tlivý kus zásilky a uloženy s ostatním pohro- madě baleným zbožím do společné dřevěné schránky;

4. látky číslice 4 v celkovém množství do 2 kg, avšak nikoli s látkami tříd IIIa nebo IIIb, ani s kyselinami třídy V, číslice 1. Látky musí být baleny podle předpisů pro jedno- tlivý kus zásilky a uloženy s ostatním pohro- madě baleným zbožím do společné dřevěné schránky;

5. látky číslice 7 a) (s výjimkou prachu z filtrů vysokých pecí) v celkovém množství do 1 kg, avšak nikoli s kyselinami, žravými louhy nebo kapalinami obsahujícími vodu. Látky musí být baleny v uzavřených lahvích nebo v plechových krabicích — láhve musí být kromě toho uloženy v lepenkových nebo plechových krabicích — a vloženy s ostatním pohromadě baleným zbožím do společné dře- věné schránky;

6. látky číslice 12, balené podle předpisů pro jednotlivé kusy zásilky, musí být uloženy s ostatním pohromadě baleným zbožím do společné dřevěné schránky.

4. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na kusech

(viz přípojek III).

(1) Každý kus zásilky s látkami číslic 1 až 4 musí být opatřen nálepkou podle vzorce 5. 212

(2) Zásilky obyčejného fosforu (číslice 1) balené v sudech s našroubovaným víkem — nemají-li zařízení, jež zajišťuje umístění na stojato — a v bednách, musí být kromě toho opatřeny nálepkou podle vzorce 10.

(3) Jednotlivé kusy zásilek, které obsahují křehké nádoby s látkami číslic 3 a 4, musí mít též nálepkou podle vzorce 11.

(4) Nálepky k označení nebezpečí, předepsané v odstavcích (1) až (3), musí být nalepeny na jednotlivých kusech zásilky též v případě, jsou-li látky číslice 1 až 4 zabaleny pohromadě s jiným zbožím podle bodu 211.

B. Způsob přepravy, výpravní omezení.

Látky číslic 3 a 4 smí být odeslány jako 213 kusové rychlé nebo uspišené rychlé zboží, nejsou-li jednotlivé kusy zásilky těžší než 25 kg. Zamlžovací prostředky [číslice 15 a)] smí být odesílány pouze ve vozových zásilkách.

C. Zápisy v nákladním listu.

(1) Označení zboží v nákladním listu musí 214 být shodné s pojmenováním uvedeným v bodě 201 ležatým písmem. Není-li pod číslicemi 2, 3, 11 a 12 uvedeno jméno látky, musí být užito pojmenování obchodně obvyklého a připojeno: „Zboží třídy II, číslice 2 (nebo 3 nebo 11 nebo 12).“ Označení zboží musí být čer- veně podtrženo.

(2) U uměle připraveného prachu z uhlí kamenného, hnědého nebo rašeliny, jakož i u uměle sušeného hnědého uhlí (sušené hnědé uhlí, briketované uhlí) (číslice 8), ba- lených do dřevěných nádob nebo do pvtlů [viz bod 207 (2)], musí odesílatel v náklad- ním listu osvědčiti: „Po usušení horkem úpině vychlazeno.“

(3) V nákladním listu k jednotlivým ku- sům zásilky, v nichž některá látka bodu 201 je zabalena pohromadě s jinými látkami nebo předměty přílohy A nebo s ostatním zbožím, musí být zápisy o každém z těchto předmětů nebo látek uvedeny zvlášť.

D. Přepravní prostředky.

1. Předpisy o vozech a o nakládání.

215 a) Jednotlivé kusy zásilek s látkami číslic 3 a 4 musí být naloženy do otevřených vozů. Kusy do 25 kg smějí být nakládány též do krytých vozů;

b) nebalené látky číslice 5 a nebalený prach z filtrů vysokých pecí [číslice 7 a)] musí být nakládány do železných vozů se sklápěcí střechou, nebalený prach z filtrů vysokých pecí též do otevřených železných vozů s plachtami;

c) hliníkový prach z kulových mlýnů [číslice 7 a)], a práškovité prostředky k zabránění vzniku bublin v odlitcích (odplyňovací, desoxydační prostředky) [číslice 8 b)] balené do jutových nebo papírových pytlů, musí být nakládány do krytých vozů;

d) nebalené látky číslice 8 a) musí být nakládány do kotlových vozů, uměle sušené hnědé uhlí (sušené hnědé uhlí, briketované uhlí), nebalené, též do obyčejných otevřených vozů;

Poznámka. Železniční správa, nadřízená stanici odesílací, může povolit přepravu samozápalnosti zbarveného (inertizovaného) hnědohelného polokoksů ve vozech se sklápěcí střechou s vyplechovanou nebo vyementovanou podlahou. Spáry vozové skříň musí být dobře utěsněny.

e) jednotlivé kusy zásilek s látkami číslic 12 a 14 musí být nakládány do krytých vozů nebo do otevřených vozů s plachtami;

f) nebalená plynárenská čistící hmota [číslice 15 a)] musí být nakládána do železných vozů se sklápěcí střechou nebo do otevřených železných vozů s ohnivzdornými plachtami;

g) zamlžovací prostředky [číslice 15 b)] musí být nakládány do krytých vozů.

216 (1) Nádoby kotlových vozů a jejich uzávěry musí odpovídati všeobecným předpisům o balení, uvedenými v bodě 202.

(2) Nádoby kotlových vozů s obyčejným fosforem (číslice 1), musí být plněny vodou a musí se dáti vytápěti.

2. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na vozech (viz přípojek III).

217 (1) Na obou stranách vozu, obsahujícího jednotlivé kusy zásilek opatřené nálepkami podle vzorce 5 [bod 212 (1)], jakož i na obou stranách kotlových vozů s látkami číslic 1 až 4, musí být umístěny nálepky téhož vzorce.

(2) Kromě toho musí být vozy s látkami číslic 3 a 4 polepeny po obou stranách nálepkami podle vzorce 14.

E. Zákazy nakládání pohromadě.

Žádné.

218

F. Vyprázdněné obaly. Ostatní předpisy.

(1) Nádoby číslice 16, jakož i nádoby kotlových vozů po obyčejném fosforu (číslice 1), musí být dobře uzavřeny.

(2) Nádoby číslic 17 a 18 musí být dobře uzavřeny a naloženy na otevřené vozy. Kovové nádoby smějí být naloženy též do krytých vozů.

(3) Označení zboží v nákladním listu musí být shodné s pojmenováním, uvedeným v bodě 201 *ležatým písmem* a musí být červeně podtrženo.

Nádoby s látkami číslic 3 a 4, které byly cestou poškozeny, musí být ihned vyloženy a mohou být, nelze-li je v krátké době opravit, prodány i s obsahem na účet odesílatele, bez dalších formalit.

221-299

TŘÍDA III.

VZNĚTLIVÉ LÁTKY.

IIIa. Hořlavé kapaliny.

1. Vyjmenování látek.

(1) Z hořlavých kapalin a jejich kapalných nebo umělých směsí, které jsou při teplotě do 15°C ještě konsistence mazlavé, jsou látky uvedené v bodě 301 podrobeny předpisům uvedeným v bodech 300 (2) až 317. Tím jsou látkami přílohy A.

Poznámka. K hořlavým kapalinám patří též roztoky hořlavých plynů, v nehořlavých kapalinách, které jsou, pokud jde o bod vzplanutí, postaveny na roveň hořlavým kapalinám, pokud nepatří jako pod tlakem rozpuštěné plyny do třídy 1d.

(2) Bod vzplanutí, níže stanovený, se určí přístrojem Abela-Perakého při barometrickém tlaku 760 mm.

(3) Tuhým látkám rozpuštěným v kapalinách jsou na roveň postaveny vysychadla (síkativy), zahuštěné oleje (polymerované, konsistentní lněné oleje) nebo podobné látky s bodem vzplanutí přes 100°C.

1. S vodou nemísitelné kapaliny s bodem vzplanutí pod 21°C, též obsahují-li nejvýše 30% celkové váhy v kapalinách rozpuštěných tuhých látek, jako:

surové oleje nerostné (ropy) a jiné *surové oleje*, jakož i velmi těkavé zplodiny destilace ropy, kamenouhelného, hnědohelného, dřevného a rašelinového dehtu a dehtu z živočišných

břidlic, jako benzín, benzol, petrolejový éter a toluol; gasolin; octan etylnatý, éter etylnatý (éter sirný) a jiné étery a estery, jako areginal; kolodium; sírouhlik. Viz též bod 301a.

2. S vodou nemísitelné kapaliny s bodem vzplanutí pod 21° C, obsahují-li více než 30% celkové váhy tuhých látek rozpuštěných v kapalinách, jako:

určité hlubotiskové barvy nebo barvy na kůži, jakož i určité laky a roztoky kaučuku (pryže). Viz též bod 301a.

3. S vodou nemísitelné kapaliny s bodem vzplanutí od 21° C do 55° C, též obsahují-li nejvýše 30% celkové váhy tuhých látek rozpuštěných v kapalinách, jako:

terpentínový olej, náhražka terpentínového oleje, petrolej ke svícení a petrolej k topení, těžký benzín, jehož bod vzplanutí je nad 21° C (na příklad k výrobě laků), xylool, kumol, solventní nafta, jakož i jiné prosředně těžké destiláty nerostného oleje, kamenouhelného, hnědouhelného, dřevného a rašelinného dehtu, jakož i dehtu z živických břidlic; octan amylnatý. Viz též bod 301a.

4. S vodou nemísitelné kapaliny s bodem vzplanutí přes 55° až do 100° C, též obsahují-li nejvýše 30% celkové váhy tuhých látek rozpuštěných v kapalinách, jako:

určité dehty (jako destilovaný kamenouhelný dehet) a jeho destiláty, jako pohonné oleje, oleje solarové, čistící oleje, oleje plynové a oleje parafinové; tetralin; nitrobenzol. Viz též bod 301a.

5. S vodou v libovolném poměru mísitelné kapaliny s bodem vzplanutí pod 21° C, též s libovolným množstvím v kapalině rozpuštěných tuhých látek, jako:

dřevný lih (alkohol metylnatý, metanol), lih (alkohol etylnatý), též denaturované a obyčejný denaturační prostředek pro lih (alkohol etylnatý), t. j. metanol s přísadou pyridinu; aceton a směsi acetonu; aldehyd octový. Viz též bod 301a.

6. Nečistěné vyprázdněné nádoby:

a) od hořlavých kapalin číslic 1 a 2, jakož i po acetonu a jeho směsích (číslice 5),

b) od hořlavých kapalin číslic 3 až 5 (s výjimkou acetonu a jeho směsí).

301a Jsou-li odesílány látky číslic 1 až 5 v malém balení v obchodě obvyklém — kapaliny číslic 1 však nejvýše do 200 g — a jsou-li tyto malé obaly ve společně schráně z plechu, dřeva nebo lepenky zajištěny proti rozbití, nepokládají se za látky přílohy A a nepodléhají proto předpisům této přílohy.

2. Převravní předpisy.

(Předpisy pro vyprázdněné nádoby jsou shrnuty v oddílu F.)

A. Jednotlivé kusy zásilek.

1. Všeobecné předpisy o balení.

(1) Nádoby musí býti tak uzavřeny a utěsněny, aby z obsahu nemohlo nic proniknout navenek, zejména aby se nemohlo nic vypařiti.

Poznámka. Šroubovací uzávěry sudů musí býti pevné, ale nesmí býti příliš utaženy. Přílišným utažením může býti těsnící kroužek poškozen a tím znemožněno těsné uzavření. Těsnící kroužky smí býti zásadně použity jen jednou.

Odesílatel musí přezkoušeti, zda šroubovací uzávěry jsou těsné.

(2) Na látku, z níž jsou nádoby a uzávěry vyrobeny, nesmí obsah škodlivě působití a nesmí s ním tvořiti škodlivé sloučeniny.

(3) Obaly včetně uzávěr musí býti ve všech částech tak pevné a silné, aby se cestou neuvolnily a aby vyhovovaly bezpečně obvyklým požadavkům za přepravu. Vnitřní obaly musí býti spolehlivě uloženy ve vnějších obalech.

(4) Látky, jichž se použije pro uložení jako vycpávek, musí odpovídati povaze obsahu.

2. Balení jednotlivých látek.

(1) Hořlavé kapaliny musí býti baleny do plechových, dřevěných nebo skleněných, porcelánových, kameninových a pod. nádob. Kapaliny číslic 1 a 2, jakož i xylool a octan amylnatý (číslicemi 3) nesmí však býti baleny v dřevěných nádobách; jsou však přípustné sudy z dubového dřeva pro směsi, v nichž jsou rozpuštěny kaučuk (pryž) nebo podobné látky.

(2) Nádoby z bílého plechu s více než 5 kg kapaliny číslice 1 musí míti přehnuté a letované švy nebo švy jiným způsobem upravené, avšak stejně pevné a těsné.

(3) O přepravě v kotlových vozech viz bod 312.

(4) Areginal (číslice 1) může býti balen pod tlakem dusíku do nádob z plávkové oceli, které musí vyhovovati příslušným předpisům třídy Id bodu 132, 133, 142, 143 a 145 s těmito odchylkami a zvláštnostmi:

při zkoušce vodním tlakem musí býti použitý přetlak 25 kg/cm²;

zkouška tlakem se musí opakovati každých pět let.

Na nádobách musí být kromě označení předepsaných v bodě 145 odst. (1) pod a) až c) zapsány tyto údaje: nejvyšší přípustná váha plnění kapalinou a nejvyšší dovolený přetlak dusíku.

Při plnění nádob areginálem nesmí být více než 1 kg kapaliny na každých 1.3 l objemu a přetlak dusíku, převedený na 15° C, nesmí přesahovati 6 kg/cm².

304 (1) V ochranných schránkách musí být uloženy po jedné nebo několika:

a) nádoby ze skla, porcelánu, kameniny a pod.,

b) nádoby z bílého plechu s obsahem více než 20 kg kapaliny číslíce 1,

c) nádoby ze železného plechu s éterem etylnatým neb sirouhlikiem (číslíce 1) též v množství pod 20 kg. Spájené nádoby ze železného plechu nepotřebují ochranných obalů.

(2) Nekryté ochranné schránky musí mít ochranné víko, které musí být omazáno jilem nebo napuštěno vápenným mlékem a pod. s přísadou vodního skla, je-li ze snadno vznětlivých látek. Takový kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg, je-li podáván jako kusové zboží.

(3) Ochranné schránky, s výjimkou beden, musí být opatřeny držadly.

305 Plechové nádoby s kapalinami číslíce 1 a 2 smí být naplněny jen do 95% objemu při 15° C.

306 Nádrže motorových vozidel — též jsou-li tato vozidla naložena do krytých vozů — smí obsahovati pohonnou látku. Je-li do vedení před splynovačem zapojen uzavírací kohout, musí být uzavřen. Zásobní nádrže, spojené pevně s vozidlem, smí obsahovati rovněž pohonnou látku, jsou-li uzavřeny. Motorová jízdní kola s naplněnými nádržemi na pohonnou látku musí být nakládána na stojato a musí být zajištěna proti převrácení.

3. Balení pohromadě.

307 Látky uvedené v bodě 301 smí být spojeny v jeden kus zásilky navzájem nebo s látkami či předměty ostatních tříd — pokud je též pro tyto látky a předměty povoleno balení pohromadě, a to v povoleném rozsahu — nebo s jiným zbožím jen za těchto podmínek:

a) v omezeném množství:

1. sirouhliík (číslíce 1) v množství do 5 kg;
2. gasolin, éter etylnatý, kolodium a jiné roztoky, obsahující éter etylnatý (číslíce 1), v celkovém množství do 20 kg;

3. ostatní kapaliny číslíce 1 v celkovém množství do 60 kg.

Poznámka. Pro kapaliny číslíce 2 až 5 nejsou žádná váhová omezení.

b) spojení kapalin číslíce 1 až 4 s chlorečnany třídy IV, číslíce 16 a) (bod 401), je nepřipustné;

c) všechny látky číslíce 1 až 5 musí být baleny podle předpisů pro jednotlivé kusy zásilky a s jiným zbožím, baleným pohromadě, vloženy do společné dřevěné schránky; při spojení látek bodu 301 navzájem postačí však jako společná schránka ochranná schránka podle bodu 304.

4. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na kusech (viz příloha III).

(1) Každý kus zásilky s kapalinami číslíce 1 308 musí být opatřen nálepkou podle vzorce 4, každý kus zásilky s kapalinami číslíce 2 nálepkou podle vzorce 4 a; ochranné schránky pro nádoby s kapalinami číslíce 1 musí být kromě toho opatřeny nálepkou podle vzorce 11.

(2) V odstavci (1) předepsané nálepky k označení nebezpečí musí být nalepeny též na jednotlivých kusech zásilky, v nichž jsou společně zabaleny látky číslíce 1 a 2 s jiným zbožím.

R. Způsob přepravy, výpravní omezení.

Kapaliny číslíce 1, 2 a 3, jakož i aceton a jeho 309 směsi (číslíce 5) smí být odesílány jako rychlé nebo uspišené rychlé zboží jen ve vozových zásilkách. Výjimku činí zásilky, které je podle bodu 311 (2) dovoleno nakládati do krytých vozů.

C. Zápisy v nákladním listu.

(1) Označení zboží v nákladním listu musí 310 být shodné s pojmenováním, uvedeným *ležatým písmem* v bodě 301. Není-li uvedeno v tomto bodě jméno látky, použije se pojmenování obchodně obvyklého. Označení zboží musí být *červeně podtrženo*.

(2) Pod tímto označením musí být uveden záznam: „Zboží třídy IIIa číslíce . . .“ (číslíce jest uvést podle bodu 301). Chybí-li údaj číslíce, jedná se se zásilkou podle předpisů pro kapaliny číslíce 1.

(3) V nákladních listech k jednotlivým kusům zásilek, v nichž jsou látky číslíce 301 baleny pohromadě s jinými látkami nebo předměty přílohy A, nebo s jiným zbožím, musí

býti zápisy pro každou z těchto látek nebo předmětů uvedeny zvlášť.

(4) V nákladním listu k sudům s hořlavými kapalinami musí odesílatel potvrditi: „Šroubovací uzávěry byly před naložením přezkoušeny, jsou-li těsné.“

(5) Při podejti hořlavých kapalin v sudech služebnami vojenské správy není předepsaného potvrzení zapotřebí. V těchto případech přejímá příslušník vojenského útvaru, který nákladní list podepsal, odpovědnost za splnění předpisů přílohy A k ŽPŘ.

D. Přepravní prostředky.

1. Předpisy o vozech, o nakládání a vykládání.

311 (1) Kapaliny číslic 1, 2 a 3, jakož i aceton a acetonové směsi (číslice 5) se nakládají do otevřených vozů.

(2) Bez ohledu na počet kusů zásilky smí býti nakládány do krytých vozů — nádoby ze skla, porculánu, kameniny a pod., avšak jen tehdy, jsou-li uloženy v ochranných schránkách a plnými stěnami (nikoliv v koších) —

a) areginal (číslice 1) balený podle bodu 303 odst. (4);

b) jednotlivé kusy zásilek se sirouhlíkem (číslice 1), nejsou-li těžší než 12 kg, s gasolínem, éterem etylnatým, kolodiem a jinými roztoky obsahujícími étery etylnaté (číslice 1), nejsou-li těžší než 40 kg, s éterem etylnatým ve skleněných lahvích o obsahu do 250 g a uložených v uzavřených dřevěných schránkách ve váze do 50 kg, s ostatními kapalinami číslice 1, ve váze do 75 kg;

c) jednotlivé kusy zásilek obsahující kapaliny číslic 2 a 3, jakož i aceton a jeho směsi (číslice 5) nejsou-li těžší než 100 kg. Plechové sudy se ztužovacími obručemi a pásy k válení mohou však vážit až 500 kg;

d) společné schránky s nádobami, které smí býti nakládány podle b) a c) do krytých vozů, není-li jednotlivý kus zásilky těžší než 100 g;

e) láh (číslice 5) ve skleněných lahvích, jsou-li tyto vloženy do přihrádkových beden, ve vozových zásilkách; ochranné víko předepsané v bodě 304 (2), není nutné, nemají-li jednotlivé láhve obsah větší než 1 l a jsou-li přihrádkové bedny ve vozech uloženy tak, že se nemohou ani převrátiti ani spadnouti.

(3) Sudy s hořlavými kapalinami se nakládají zátkovým otvorem nahoru a musí býti upevněny klíny neb jiným způsobem, aby bylo zabráněno otáčení sudů za přepravu.

(4) O použití vozů s elektrickým zařízením viz přípojek II.

(1) Nádoby kotlových vozů musí býti vyrobeny ze železného nebo jiného plechu a elektricky uzemněny. Musejí i pokud jde o uzávěry odpovídati všeobecným předpisům o balení, uvedeným v bodě 302. Snímatelné nádoby musí býti připevněny na spodek vozu tak, aby se nemohly posunouti.

(2) Kapalinami číslic 1 a 2 smí býti naplněny jen do 95% objemu při 15° C, leč by byly opatřeny zařízeními, která dovolují roztažení kapaliny a zabráňují vniknutí plamene z vnějšku do vnitřku kotlového vozu.

(3) Při vyprazdňování vozů, ložených kapalinami číslice 1, má býti zabráněno unikání par do vzduchu.

2. Nápisys a nálepky k označení nebezpečí na vozech

(viz přípojek III).

Na obou stranách vozů, v nichž jsou naloženy kusy zásilek, opatřených nálepkami podle vzorce 4 nebo 4a [bod 308 (1)], jakož i na obou stranách kotlových vozů s látkami číslic 1 a 2 musí býti nalepeny nálepky stejného vzorce. Kromě toho musí býti vozy opatřeny na obou stranách nálepkami podle vzorce 14.

E. Zákazy nakládání pohromadě.

Kapaliny číslic 1 a 2 nesmí býti nakládány pohromadě do téhož vozu:

a) s výbušninami třídy Ia, číslic 16 až 25 (bod 21).

b) s předměty třídy Ib, číslic 3, 5, 13 a 14 (bod 61) — s výjimkou rozbušných rozněcovadel číslic 5 a) a 5 b) v balení pro kusové rychlé zboží podle bodu 67 —.

Pro zásilky, které nesmí býti naloženy s jinými do téhož vozu, musí býti sepsány zvláštní nákladní listy (ŽPŘ čl. 48, § 7).

F. Vyprázdňené obaly. Ostatní předpisy.

(1) Nádoby číslice 6 a), jakož i nádoby kotlových vozů po hořlavých kapalinách číslic 1 a 2 nebo po acetonu a jeho směsích (číslic 5), musí býti dobře uzavřeny.

(2) Nádoby číslic 6 a) a 6 b) smí býti naloženy do krytých vozů a přepraveny jako kusové rychlé nebo uspíšené rychlé zboží jen, jde-li o kovové nádoby a jsou-li dobře uzavřeny.

(3) Označení zboží v nákladním listu musí býti shodné s pojmenováním, vyznačeném

v bodě 301 *ležatým písmem* a musí býti *červeně* podtrženo.

- 817 Nádoby obsahující kapaliny číslic 1 a 2, jakož i aceton a jeho směsi (číslice 5), které byly cestou poškozeny, musí býti ihned vylouženy. Nelze-li je zalepiti nebo podobným způsobem ihned opravit, mohou býti prodány i s obsahem na účet odesílatele, bez dalších formalit.

318-349

1. Vyjmenování látek.

- 350 Z látek patřících pod pojem třídy IIb jsou látky uvedené v bodě 351 podrobeny podmínkám obsaženým v bodech 351 až 366 a tím jsou látkami přílohy A.

- 351 1. Látky, které se mohou snadno vznítiti jiskrami lokomotivy, jako *dřevitá moučka, dřevěné piliny, dřevěné hobliny, dřevitá vlna, dřevné uhlí ne čerstvě žíhané, dřevní drť a dřevná buničina, starý papír a papírové odpadky, papírová vlna, líb (leštra), rákos* (vyjma rákosové tkaniny a španělský rákos) a *sitina, seno, sláma* (též *kukuřičná, rýžová, řepková, konopná* nebo *lněná*), *přediva rostlinného původu a odpadky přediv rostlinného původu, buničitá vlna a odpadky buničité vlny, kaučuk (pryž), mletý, kaučukový (pryžový) prach, korková moučka nebo korková drť a odpadky korkové v malých kusech* (s výjimkou korkových kusů v lisovaných nebo pevně převázaných balících). Viz též třídu II, bod 201, 201a a 201b.

„Poznámka. Dřevné uhlí čerstvě žíhané, t. j. uhlí ještě schopné samovolné oxidace, se pokládá za samozápalnou látku ve smyslu pojmu třídy II a podle bodu 1, odst. (2) je z přepravy vyloučeno.“

2. Sira v prášku (též *sirný květ*).

3. *Celoidin*, výrobek povstávající neúplným vypařením alkoholu, obsaženého v koloidu, který se v podstatě skládá z koloidové hmoty.

4. a) *Buničitá rohovina (celuloid) v deskách, tyčích nebo trubkách;*

b) *surová buničitá rohovina (surový celuloid) obsahující více než 65, nejvýše ale 82 vahových dílů koloidové hmoty a alespoň 18 vahových dílů želatinisačních a flegmatisačních činidel;*

c) *surová buničitá rohovina (surový celuloid) nejvýše s 65 vahovými díly koloidové hmoty a alespoň 35 vahovými díly želatinisačních a flegmatisačních činidel.*

5. *Filmová buničitá rohovina (filmový celuloid), t. j. filmová surovina bez emulze, ve svítcích a osvětlené filmy z buničité rohoviny (celuloidu), vyvolané či nikoli.*

Poznámka. Neosvětlené filmy z buničité rohoviny (celuloidu) a bezpečnostní filmy, které vyhovují platným předpisům, se nepokládají za látky přílohy A a nepodléhají proto předpisům této přílohy.

6. *Odpadky buničité rohoviny (celuloidu) a odpadky filmů z buničité rohoviny (celuloidu).*

Poznámka. K filmovým odpadkům z buničité rohoviny (celuloidu) patří staré (obehrané) filmy z buničité rohoviny (celuloidu), a to i tehdy, jsou-li prány (zbaveny stříbra), ale nikoliv zbaveny kafru.

Odpadky bezpečnostních filmů, které odpovídají platným předpisům, se nepokládají za látky přílohy A a nepodléhají proto jejím předpisům.

O odpadcích nitroceluloseových filmů, práných a vařením pod tlakem zpracovaných, viz třídu Ia, číslici 5 (bod 21).

7. *Benzoylperoxyd (benzoylsuperoxyd) obsahující alespoň 10%, avšak méně než 25% vody.*

Poznámka. S menším obsahem vody než 10% není dovoleno tuto látku přepravovati, s obsahem vody 25% a více se nepokládá za látku přílohy A a nepodléhá proto jejím předpisům.

8. *Dichloramin (paratoluolsulfondichloramin).*

9. *Hořčíkový prach, jakož i jemné hořčíkové hobliny a hořčíkové slitiny, obsahující více než 80% hořčíku na př. elektron, magnévin.*

Poznámka. Znečištěný prach, jakož i znečištěné jemné hobliny tohoto druhu jsou z přepravy vyloučeny.

10. *Hadise z umělého hedvábí s lehce vznětlivými vlákny ve švech; viz též přípojek I, bod 701.*

2. Přepravní předpisy.

A. Jednotlivé druhy látek.

1. *Všeobecné předpisy o balení.*

(1) Obaly musí býti tak uzavřeny a upraveny, aby z obsahu nemohlo proniknouti nic navenek.

(2) Obaly musí býti včetně uzávěr ve všech dílech tak pevné a silné, aby se cestou neuvolnily a aby vyhovovaly bezpečně obvyklým požadavkům za přepravy.

(3) Látky, jichž se použije pro uložení jako vycpávek, musí odpovídati povaze obsahu.

2. Balení jednotlivých látek.

353 Látky číslic 1 a 2 musí být baleny:

(1) a) kaučuk (pryž), mletý, kaučukový (pryžový) prach do těsných schran z kovu nebo dřeva nebo do silných pytlů z papíru, juty a pod., které jsou gumováním nebo jiným způsobem učiněny neprodávnými;

b) ostatní látky této číslice, jsou-li přepravovány jako kusové rychlé nebo uspíšené rychlé zboží, do dřevěných schran; pro síru (číslice 2) je dovoleno též použití schran z jiné látky.

(2) Mleté (práškové) a zrnité dřevné uhlí (číslice 1) nebalené, je z přepravy vyloučeno.

354 Celoidin (číslice 3) musí být balen tak, aby nevyschl.

355 (1) Buničitá rohovina (celuloid) v deskách, listech, tyčích nebo trubkách [číslice 4a)] musí být balena do dřevěných schran nebo do tuhého balicího papíru. Papirové obaly musí být chráněny:

a) laťovým bedněním; nebo

b) prkennými rámy, staženými železnými pásky: okraje rámu musí vyčnívat nad papírový obal; nebo

c) obaly z husté tkaniny.

(2) Surová buničitá rohovina (surový celuloid) [číslice 4 b) a 4 c)] musí být balena do dřevěných schran, vyložených těsně pevným papírem nebo zinkovým plechem, nebo do lepenkových sudů. Balení do kovových schran není dovoleno.

(3) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než:

120 kg u trubek z buničité rohoviny (celuloidu), v bednách, latěních nebo prkenných rámech,

75 kg u trubek z buničité rohoviny (celuloidu), balených v tkanině,

120 kg u tyčí z buničité rohoviny (celuloidu),

75 kg u surové buničité rohoviny (celuloidu) s více než 65, nejvýše ale 82 vahovými díly kolodiové bavlny [číslice 4 b)],

120 kg u surové buničité rohoviny (surového celuloidu) nejvýše s 65 vahovými díly kolodiové bavlny [číslice 4 c)].

356 (1) Svítky filmové buničité rohoviny (filmového celuloidu) a osvětlené filmy z buničité rohoviny (celuloidu), vyvolané či nikoli (číslice 5), musí být baleny do dřevěných schran nebo lepenkových krabic.

(2) Osvětlené vyvolané nebo nevyvolané filmy (číslice 5), jsou-li odesílány jako kusové rychlé nebo uspíšené rychlé zboží, musí být baleny do krabic ze dřeva nebo plechu nebo do silné tvrdé lepenky a takto zabalené vloženy do dřevěných beden. Odesílatel musí tento způsob v nákladním listu osvědčiti údajem: „Balení pro rychlé zboží.“

(1) Odpadky buničité rohoviny (celuloidu) 357 a odpadky filmů z buničité rohoviny (celuloidu) (číslice 6) musí být baleny do dřevěných schran nebo do obalů z rezného plátna nebo juty, při podeji jako kusové rychlé nebo uspíšené rychlé zboží smí být baleny jen v dřevěných schránkách.

(2) Jednotlivé kusy zásilek v jednoduchém obalu z rezného plátna nebo juty nesmí být těžší než 40 kg, v dvojitém obalu nikoli těžší než 80 kg.

(1) Benzoylperoxyd (benzoylsuperoxyd) 358 (číslice 7) musí být balen do nepromokavého obalu nejvýše po 2 kg. Balíčky musí být uloženy po jednom nebo několika do dřevěných beden.

(2) Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 35 kg.

(1) Dichloramin (paratoluolsulfondichloramin) (číslice 8) musí být balen do nádob ze skla, porculánu, kameniny a pod., které musí být uloženy do dřevěných beden.

(2) Je-li použito skleněných nádob, nesmí být jednotlivý kus těžší než 90 kg, je-li použito nádob z porculánu, kameniny a pod., nesmí být těžší než 50 kg. Jednotlivý kus zásilky nesmí obsahovati více než 25 kg dichloraminu.

Látky číslice 9 musí být baleny suché 358b do těsných, dobře uzavíratelných železných sudů nebo dřevěných beden s těsným olověným vyložením nebo

do těsně uzavíratelných krabic z bílého plechu, uložených do dřevěných beden.

U jednotlivě podávaných krabic z bílého plechu stačí místo dřevěné bedny obal z vlnité lepenky. Jednotlivé kusy zásilky tohoto druhu nesmí být těžší než 12 kg.

Hadice z umělého hedvábí s lehce vznětlivými vlákny ve švech (číslice 10) musí být baleny do těsně uzavíratelných krabic z hladké nebo vlnité lepenky. Jednotlivý kus zásilky smí obsahovati nejvýše 2500 m hadice z umělého hedvábí a ne více než 1 kg lehce vznětlivých vláken ve švech. 358e

3. Balení pohromadě.

359 Z látek obsažených v bodě 351 smí býti baleny navzájem nebo s jiným zbožím do jednoho kusu zásilky jen dále uvedené látky, a to za těchto podmínek:

a) navzájem: látky uvedené v téže číslici, v předepsaném balení. Jednotlivý kus zásilky, v němž jsou pohromadě baleny tyče a trubky z buničité rohoviny (celuloidu) v tkaninových obalech, nesmí býti těžší než 75 kg;

b) látky číslic 3 a 5 jen se zbožím, které není látkou nebo předmětem přílohy A. Tyto látky musí býti baleny podle předpisů pro jednotlivé kusy zásilek a musí býti vloženy s jiným pohromadě baleným zbožím do společného dřevěného obalu;

c) látky číslice 8 s látkami nebo předměty ostatních tříd — pokud je balení pohromadě také pro tyto předměty dovoleno, a to v povoleném rozsahu — nebo s jiným zbožím, avšak nikoli s mastnými nebo těkavými silicemi nebo obojím, balené jako samostatný kus zásilky v dřevěné bedně.

Poznámka. Použití látek číslice 1 jako baliva nebo vycpávky nespadá pod omezení tohoto bodu.

4. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na kusech

(viz příloha III).

360 Každý kus zásilky s látkami číslic 4 až 6 musí býti opatřen nálepkou podle vzorce 6, a to i když jsou látky číslice 5 baleny pohromadě s jiným zbožím podle bodu 359.

Každý kus zásilky s látkami číslice 4 b) a 4 c) musí býti kromě toho opatřen nálepkou podle vzorce 4.

B. Způsob vypravení. Výpravní omezení.

361 Látky číslic 1, 2, 3 a 6 smí býti odeslány jako kusové rychlé nebo uspišené rychlé zboží jen, jsou-li baleny jako rychlé zboží podle bodů 353, 356 (2) a 357 (1).

C. Zápisy v nákladním listu.

362 (1) Označení zboží v nákladním listu musí býti shodné s pojmenováním, vyznačeným v bodě 351 *ležatým písmem*. Není-li v číslici 1 uvedeno jméno látky, musí býti použito pojmenování obchodně obvyklého a připojeno: „Zboží třídy IIIb, číslice 1“. Označení zboží musí býti *červeně podtrženo*.

(2) O zápisu v nákladním listu u osvětlených filmů (číslice 5), podaných jako kusové rychlé nebo uspišené rychlé zboží, viz bod 356 (2).

(3) V nákladním listu k jednotlivým kusům zásilky, v nichž jsou baleny pohromadě látky číslic 3 a 5 s jiným zbožím, musí býti uvedeny záznamy podle odstavce (1), případně též podle odstavce (2).

(4) U látek číslice 9 musí odesílatel udati v nákladním listu obsah hořčíku. Chybí-li tento údaj, musí býti látky baleny podle bodu 358b.

D. Převážní prostředky.

1. Předpisy o vozech, o nakládání a vykládání.

(1) Kaučuk (pryž), mletý, kaučukový (pryžový) prach (číslice 1), balený podle bodu 353, pod a), do pytlů a ostatní látky číslice 1, jsou-li nebaleny, musí býti naloženy do krytých vozů nebo do otevřených vozů s plachtami.

Plachty, které je povinen opatřiti na požádání železnice odesílatel, musí býti trvanlivé a pevné, a musí míti v útku a y osnově nejméně 8 vláken na 1 cm² a váhu alespoň 450 g na 1 m². Dále musí míti trvale tak hladký povrch, aby se na něm nemohly zachycovati jiskry a létající popel.

Lub (kůra) smí býti nakládán nebalený též do otevřených vozů bez plachet v každé roční době, řepková sláma v době od 1. října do 31. března, sitina a rákos žbavené listí a pyří, jsou-li hustě navrstveny, v době od 1. října do 30. června.

(2) Látky číslic 4 až 6 a 9 musí býti nakládány do krytých vozů, jejichž okna a větrací otvory musí zůstatí uzavřeny.

(3) O použití vozů s elektrickým zařízením viz příloha II.

2. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na vozech.

Na obou stranách vozů, v nichž jsou naloženy kusy zásilek, opatřené nálepkami podle vzorce 4 (bod 360), musí býti umístěny nálepky téhož vzorce. Kromě toho musí býti na obou stranách vozů nálepky podle vzorce 14.

E. Zákazy nakládání pohromadě.

Surová buničitá rohovina (surový celuloid) [číslice 4 b)] nesmí býti nakládána pohromadě v témže voze

a) s výbušinami třídy Ia, číslic 16 až 25 (bod 21),

b) s předměty třídy Ib, číslic 3, 5, 13 a 14 (bod 61) — s výjimkou rozbušných rozněcovadel číslic 5 a) a 5 b) v balení pro kusové rychlé zboží podle bodu 67 —.

365.1 Pro zásilky, které není dovoleno nakládati do téhož vozu pohromadě s jinými zásilkami, musí býti sepsány zvláštní nákladní listy (ŽPŘ čl. 48, § 7).

F. Vyprázdněné schrány. Ostatní předpisy.

366 Žádné předpisy.

367-399

TŘÍDA IV.

JEDOVATÉ LÁTKY.

1. Vyjmenování látek.

400 Z látek spadajících pod pojem třídy IV. podléhá podmínkám, obsaženým v bodech 401 až 429 jen ty, které jsou uvedeny v bodu 401 a tím se stávají částkami přílohy A.

401 1. *Kyselina kyanovodíková (kyanovodík)*, nejvýše s 3% vody, úplně nassátá v pórovitě hmotě nebo kapalná. Kyselina kyanovodíková musí býti stabilisována přísadou, jejíž druh a množství musí býti uznány příslušným úřadem. Přísada může býti zároveň výstražnou látkou. Může býti podávána k přepravě jen výrobcí kapalné kyseliny kyanovodíkové nebo takovými firmami, jimž bylo uděleno oprávnění k potírání škůdců vysoce jedovatými látkami.

Plnění nádob musí býti mladší než 1 rok.

Poznámka. Plnění nádob, starší než 1 rok a kyselinu kyanovodíkovou jiné povahy není dovoleno přepravovati.

2. *Roztoky cyankalia (kyanidu draselného) a cyannatria (kyanidu sodného); vodné roztoky kyseliny kyanovodíkové nejvýše s 20 vahovými díly kyseliny kyanovodíkové na 100 vahových dílů roztoku.* Viz též bod 401a, pod a) a b).

Poznámka. Přeprava roztoků kyseliny kyanovodíkové s více než 20 vahovými díly kyseliny kyanovodíkové není dovolena.

3. *Kapalné sloučeniny arsenu jako kyselina arseničná.* Viz též bod 401a, pod a) a b).

4. *Tetraetylolovo a jeho směsi s organickými sloučeninami halogenů (etylfluid-anti-detonator L—).* Viz též bod 401a, pod a) a b).

5. *Dimetylsulfat.* Viz též bod 401a, pod a) a b).

6. *Nekapalné sloučeniny arsenu, jako kyselina arseničitá (dým huňní), žlutý otrušík (sírnik arsenitý, auripigment), červený otrušík (realgar), střípkový kovový arsen; tuhé prostředky k ochraně rostlin, obsahující arsen.* Viz též bod 401a, pod a) až c).

7. *Soli kyseliny kyanovodíkové — pokud nejsou jmenovány v číslicích 2 a 8 — jako kyanid draselný (cyankalium), kyanid sodný (cyannatrium), kyanid vápenatý, kyanid barnatý, jednoduché a podvojně kyanové soli, kyanamid sodný; kyanhydrin; přípravky, obsahující soli kyseliny kyanovodíkové nebo kyanhydrin nebo obojí.* Viz též bod 401a, pod a) a b).

8. *Měďnaté a zinečnaté soli kyanové, zinečnaté, měďnaté, stříbrné a zlaté podvojně soli, vesměs obsahující alkalické kyanidy, kyanid měďnatý a kyanid zinečnatý.* Viz též bod 401a, pod a) a b).

9. *Sublimát bílý precipitat (amidochlorid rtuťný), červený precipitat (červený kysličník rtuťnatý), měďnaté barvy jako měděnka, zelené a modré měďnaté pigmenty; octan olovnatý (cukr olovňý); tuhé prostředky k ochraně rostlin, obsahující rtuť.* Viz též bod 401a, pod a) až c).

10. *Soli talné a přípravky ze solí talných.* Viz též bod 401a, pod a) a b).

11. *Azid barnatý, suchý nebo obsahující méně než 10% vody nebo alkoholů.* Viz též bod 401a, pod a).

12. *Azid barnatý, obsahující alespoň 10% vody nebo alkoholů a vodné roztoky azidu barnatého.* Viz též bod 401a, pod a) a b).

13. *Kysličník barnatý (baryt), hydroxyd barnatý, sírník barnatý, soli barnaté (výjma síranu barnatého), zůstatky při výrobě peroxydu barnatého, obsahující barium.* Viz též bod 401a, pod a) a b).

O kyanidu barnatém viz číslici 7, o azidu barnatém viz číslici 11 a 12.

14. *Kysličník olovnatý, klejt olovňý (klejt, masikot atd.), minium, běloba olovnatá, olovnaté barvy — s výjimkou hotových k použití připravených barev — zůstatky a odpadky, které obsahují značné množství těchto olovňatých sloučenin, jako olovňé popely, pájkové popely a popely z literiny.* Viz též bod 401a, pod a) a b).

15. a) *Kyselina šťavelová a šťavelan draselný, obojí v tuhém stavu;*

b) *soli kyseliny fluorovodíkové a soli kyseliny fluorokřemičité jakož i přípravky ze solí kyseliny fluorovodíkové nebo ze solí kyseliny fluorokřemičité.* Viz též bod 401a, pod a) a b).

16. a) *Chlorečnany, směsi chlorečnanů s anorganickými solemi, tuhé prostředky k ochraně rostlin, obsahující chlorečnany,*

peroxyd barnatý, směsi peroxydu barnatého s dusičnanem barnatým nebo podobné anorganické soli, azid sodný.

b) Směsi peroxydu barnatého s tuhými organickými kyselinami nebo s kyselými solemi tuhých organických kyselin, též s barvivy, jakož i směsami peroxydu barnatého s dusičnanem barnatým nebo podobnými anorganickými solemi a nejvýše 5% škrobu. Viz též bod 401a, pod a) a b).

17. Ferrosilicium a mangansilicium, získané elektrickou cestou, obsahující více než 30, ale méně než 70% křemíku a elektrickou cestou získané slitiny ferrosilicia s hliníkem, manganem, vápníkem nebo s několika těmito kovy, obsahující celkově více než 30, ale méně než 70% těchto prvků včetně křemíku (vyjma železa). Viz též bod 401a, pod a) a b).

Poznámka. Ferrosiliciové a mangansiliciové brikety s libovolným obsahem křemíku se nepokládají za látky přílohy A a neplatí pro ně proto předpisy přílohy A.

18. a) Fosfid hlinitý, fosfid vápenatý, fosfid zinečnatý a přípravky, jež obsahují sloučeniny schopné vyvinouti značnější množství fosforovodíku.

b) přípravky vyvinující fosforovodík (prostředky k ochraně rostlin), jež obsahují nejvýše 7% sloučenin schopných vyvinouti fosforovodík.

18 a. Trikresylfosfát.

19. Nečištěné pytle po jedovatých látkách číslíce 6.

20. Nečištěné schrány a nečištěné pytle po jedovatých látkách číslíce 1 až 5, 7 až 13, 18 a 18a, jakož i nečištěné schrány po jedovatých látkách číslíce 6.

21. Nečištěné schrány a nečištěné pytle po jedovatých látkách číslíce 15a) a 16.

401a Za látky přílohy A se nepokládají a předpisům přílohy A proto nepodléhají:

a) látky číslíce 2 až 18, jsou-li baleny podle předpisů bodu 402 do těsně uzavřených nádob z plechu nebo skla, porculánu, kameniny a pod. — látky číslíce 11 též do těsně uzavřených lepenkových krabic — které jsou vloženy do zaletovaných plechových nádob a v nich uloženy do silných dřevěných beden; přitom musí být dodržena předepsaná dílčí množství a váhová omezení pro jednotlivé kusy zásilky, stanovená pro jednotlivé látky a pro použitý druh nádob v bodech 404 až 408, 410, 412, 413, 416 a 413/1;

b) látky číslíce 2 až 10 a 12 až 18 v množstvích do 1 kg pro každou látku, jsou-li ba-

leny podle předpisů bodu 402 do těsně uzavřených nádob z plechu nebo skla, porculánu, kameniny a pod., a v nich uloženy do silných, těsných, dobře uzavřených dřevěných beden; přitom musí být dodržena dílčí množství, předepsaná v bodě 404 pro použitý druh nádob;

c) tuhé jedovaté prostředky k ochraně rostlin (číslíce 6 a 9), ve směsích pohotových k použití: v papírových sáčcích o obsahu nejvýše 5 kg, uložených do lepenkových krabic se zřetelným a nesmazatelným nápisem: „Jedovaté prostředky k ochraně rostlin.“

2. Přepravní předpisy.

(Předpisy pro vyprázdněné schrány jsou shrnuty v oddílu F.)

A. Jednotlivé kusy zásilky.

1. Všeobecné předpisy o balení.

(1) Obaly musí být tak uzavřeny a upraveny, aby z obsahu nemohlo proniknouti nic navenek. Zvláštní předpisy pro látky číslíce 17 viz bod 418.

(2) Na látku, z níž jsou obaly vyrobeny a na uzávěry obalů nesmí obsah škodlivě působiti, ani nimi tvořiti škodlivé sloučeniny.

(3) Obaly musí být včetně uzávěr ve všech částech tak pevné a silné, aby se cestou neuvolnily a aby vyhovovaly bezpečně obvyklým požadavkům za přepravu. Vnitřní obaly musí být ve vnějších obalech spolehlivě uloženy.

(4) Kde jsou předepsány nebo povoleny nádoby ze skla, porculánu, kameniny a pod., musí být uloženy do ochranných schran. Látky, použité jako vycpávky pro uložení, musí odpovídati vlastnostem obsahu; musí být zejména schopné ssání, je-li obsah kapalný.

2. Balení jednotlivých látek.

(1) Kyselina kyanovodíková (číslíce 1) 403 musí být balena:

a) úplně nasátá v měktní pórovitě hmotě uznané příslušným úřadem v krabicích ze silného železného plechu o objemu nejvýše 7,5 l, které musí být zcela vyplněny pórovitou hmotou. Krabice musí snést přetlak 6 atmosfér a jsou-li naplněné, musí zůstati ještě při 50° C těsné. Na víku každé krabice musí být vyraženo datum plnění. Krabice musí být vloženy do vnějších beden se stěnamí alespoň 18 mm silnými tak, aby se navzájem nedotýkaly. Jejich obsah nesmí být větší než 120 l a jednotlivý kus zásilky nesmí vážit více než 120 kg;

b) kapalná, v pórovité hmotě nenassátá kyselina kyanovodíková: v nádobách z plávkové oceli, které musí vyhovovati příslušným předpisům třídy Id, bod 133, 142 a 145 s těmito odchylkami a zvláštnostmi:

vnitřní přetlak použitý při tlakové vodní zkoušce musí činit 100 kg/cm²,

tlaková zkouška musí být opakována každé dva roky a musí být spojena s přesnou prohlídkou vnitřku nádoby a se zjištěním váhy,

na nádobách musí být mimo údajů, požadovaných v bodě 145 (1) a) až e) a e) udán též den posledního plnění,

nejvyšší přípustné plnění nádob činí 1 kg kapaliny na každých 1,80 l objemu;

c) kapalná kyselina kyanovodíková až do množství 25 g, nenassátá v pórovité hmotě: do zatavených silných skleněných trubíc. Nejvýše 10 takových trubíc musí být uloženo do těsně zaletované plechové krabice, vyložené infusorní hlinkou, v množství odpovídajícím jejímu obsahu a provlhčenou formalinem tak, že na každých 25 g kyseliny kyanovodíkové připadá 100 g formalinu. Až 5 plechových krabic musí být uloženo do bedny se zaletovanou vložkou ze zinkového plechu a vyloženou rovněž infusorní hlinkou, která musí být stejným způsobem provlhčena formalinem.

(2) O zápise v nákladním listu viz bod 422.

404 (1) Látky číslíce 2 musí být baleny:

a) roztoky cyankalia a cyannatria do železných nádob, které musí být vloženy do dřevěných nebo kovových ochranných schrán; b) vodné roztoky kyseliny kyanovodíkové do zatavených skleněných ampulí o obsahu nejvýše 50 g nebo do těsně uzavřených lahví se skleněnými zátkami o obsahu nejvýše 250 g. Ampule nebo lahve musí být uloženy po jedné nebo po několika do zaletovaných krabic z bílého plechu nebo do ochranných beden se zaletovaným vyložením z bílého plechu. Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 15 kg a nesmí obsahovati více než 3 kg roztoku kyseliny kyanovodíkové, jde-li o krabice z bílého plechu; jde-li o bednu, nesmí být těžší než 75 kg.

(2) O přepravě v kotlových vozech viz bod 425.

405 (1) Kapalně sloučeniny arsenu (číslíce 3) musí být baleny:

a) do kovových, dřevěných nebo pryžových nádob, nebo

b) do nádob ze skla, porculánu, kameniny a pod. Ochranné schránky těchto nádob, vyjma bedny, musí být opatřeny držadly.

(2) Jednotlivý kus zásilky s křehkými nádobami nesmí být při podeji jako kusové zboží těžší než 75 kg.

Látky číslíce 4 musí být baleny:

406

a) do neprodyšně uzavřených železných sudů s ochrannými obručemi nebo

b) do neprodyšně uzavřených nádob ze silného černého nebo bílého plechu. Nádoba z bílého plechu nesmí však být těžší než 6 kg. Plechové nádoby musí být uloženy po jedné nebo několika do dřevěné bedny, která nesmí být těžší než 75 kg.

(1) Dimetylsulfát (číslíce 5) musí být 407 balen:

a) do neprodyšně uzavřených železných sudů s ochrannými obručemi, nebo

b) do neprodyšně uzavřených nádob ze silného černého nebo bílého plechu; nádoba z bílého plechu nesmí však být těžší než 6 kg; nebo

c) do neprodyšně uzavřených skleněných lahví nebo skleněných ampulí, které obojí nesmí být jednotlivě těžší než 3 kg.

(2) Plechové nádoby a skleněné láhve smí být uzavřeny parafinovanými korkovými zátkami, skleněné láhve též zabroušenými skleněnými zátkami. Uzavírací zátky musí být zajištěny proti uvolnění ochrannými kloboučky z pergamenového papíru, viskosy a pod. Skleněné ampule musí být zataveny.

(3) Plechové nádoby musí být uloženy v ochranných schránkách s držadly. Skleněné láhve a ampule musí být zavinuty do papíru a uloženy do krabic z bílého plechu nebo do dřevěných beden se zaletovaným vyložením z plechu.

(4) Jednotlivý kus zásilky s křehkými nádobami nesmí být při podeji jako kusové zboží těžší než 75 kg.

(1) Látky číslíce 6 a 7 musí být baleny: 408

a) do železných sudů s ochrannými obručemi; nebo

b) do bubnů ze železného plechu s ochrannými obručemi nebo z vlnitého plechu nebo jiného plechu s veválcovanými výztužnými prstenci. Jeden buben i s obsahem nesmí být těžší než 150 kg; pro vozové zásilky smí být použity též obyčejné železné sudy; nebo

c) do dřevěných nádob, které musí být vyloženy hustými látkami, nebo do nádob z plechu, skla, porculánu, kameniny a pod. Veškeré

nádoby — též dřevěné — musí být pevně vloženy po jedné nebo několika do vnější dřevěné schránky; křehké nádoby musí v nich být zajištěny vycpávkami.

(2) Látky číslice 6 smí být baleny též do pytlů z dehtovaného plátna nebo z pevného, vodu nepropouštěcího dvojitého papíru s asfaltovou vložkou. Pytle musí být vloženy do dřevěných nádob.

(3) Jednotlivý kus zásilky s křehkými nádobami nesmí být při podeji jako kusové zboží těžší než 75 kg.

409 (4) Tuhé prostředky k ochraně rostlin, obsahující arsen (číslice 6) smí být též baleny:

a) do sudů s dvojitými stěnami, které musí být vyloženy tuhým papírem, nebo

b) do lepenkových bedniček, vložených do bedny, nebo

c) v množství do 12,5 kg do dvojitých sáčků z tuhého papíru, které musí být jednotlivě nebo po několika vloženy do bedny, vyložené tuhým papírem, nebo

d) do lepenkových sudů, které vyhovují způsobu stavby zvlášť k tomu připuštěnému, podle přípojku Ia (body 775 a násl.).

(2) Pro přepravu ve vozových zásilkách smí být dále použity:

a) obyčejné dřevěné schránky které musí být vyloženy tuhým papírem, nebo

b) pro množství do 25 kg: dvojitě sáčky z tuhého papíru, vložené jednotlivě nebo po několika do jutových a pod. pytlů, vyložených silným papírem.

410 (1) Látky číslice 8 a 9 musí být baleny:

a) do železných nádob nebo do pevných dřevěných sudů nebo do dřevěných beden s obepnutými pásy nebo

b) do skleněných porcelánových, kameninových a pod. nádob nebo

c) v množství do 10 kg: též do dvojitých papírových sáčků.

K b) a c): Nádoby a papírové sáčky musí být uloženy do vnějších dřevěných schrán.

(2) Tuhé prostředky k ochraně rostlin, obsahující rtuť (číslice 9), mohou být baleny též do lepenkových sudů, které vyhovují způsobu stavby zvlášť k tomu připuštěnému, podle přípojku Ia (body 775 a násl.).

(3) Jednotlivý kus zásilky s křehkými nádobami nesmí být při podeji jako kusové zboží těžší než 75 kg.

Látky číslice 10 musí být baleny: 411

a) do nádob z bílého plechu nebo

b) do dřevěných beden obepnutých pásy nebo

c) do sudů s železnými obručemi nebo silnými dřevěnými obručemi.

Azid barnatý číslice 11 musí být přikryt 412 pružnou látkou a balen do lepenkových krabic. Jedna krabice smí obsahovat nejvýše 500 g. Vlkový uzávěr musí být utěsněn proti vodě přelepáním izolací páskou. Krabice musí být jednotlivě nebo po několika uloženy do dřevěné vnější schránky, která nesmí obsahovat více než 1 kg azidu barnatého.

Azid barnatý číslice 12 a jeho vodné roz- 413 toky azidu barnatého (číslice 12) musí být baleny do skleněných nádob. Jedna nádoba smí obsahovat nejvýše 10 kg azidu barnatého nebo nejvýše 20 l roztoku azidu barnatého. Nádoby musí být uloženy jednotlivě do beden neb do železných košů s plnými stěnami, vyplněných ucpávkami, jejichž objem musí odpovídat alespoň obsahu nádoby.

(1) Látky číslic 13 a 14 musí být baleny: 414

a) do železných nebo dřevěných schrán nebo

b) do jutových nebo papírových pytlů.

(2) Látky číslice 14 smí být baleny též do nádob z bílého nebo jiného železného plechu.

(3) Látky číslic 13 a 14 smějí být odesílány jako vozové zásilky též nebalené [viz bod 423 (3)].

Látky číslic 15 a) a 15 b) musí být ba- 415 leny do dřevěných schrán nebo do pytlů.

Látky číslice 16 musí být baleny: 416

a) směsi obsahující peroxid barnatý číslice 16 b): v množství do 1 kg ve vodotěsně uzavřených skleněných nádobách, uložených po jedné nebo několika do nádob z černého plechu nebo do dřevěných nádob, vyložených tuhým papírem; jednotlivý kus zásilky nesmí být při podeji jako kusové zboží těžší než 75 kg.

U škrobových směsí není zapotřebí balení do skleněných nádob, jsou-li baleny do dřevěných beden s plechovou vložkou a stiskacím víkem nebo do bubnů ze železného plechu s našroubovaným víkem nebo před vložením do beden do vodu nepropouštějících pytlů. Jednotlivý kus zásilky, skládající se z dřevěné bedny, nesmí být těžší než 100 kg;

b) azid sodný: do nádob z černého nebo bílého plechu;

c) ostatní látky: do nádob z černého plechu nebo do dřevěných nádob, vyložených tuhým papírem.

418 (1) Látky číslice 17 musí být baleny úplně suché do dřevěných nebo kovových schran, které mohou být opatřeny zařízením na odvádění plynu. Jemnozrné látky mohou být baleny též do pytlů.

(2) Tyto látky smí být odeslány jako vozové zásilky též nebalené [viz bod 423 (4)].

418/1 (1) Látky číslice 18 a) musí být baleny úplně suché:

a) Fosfid hlinitý do silných sáčků, které musí být vloženy po jednom nebo několika do neprodyšně uzavíratelných plechových schran a s nimi do dřevěných beden se stěnami alespoň 12 mm silnými, nebo v množstvích nejvýše 3 kg do silných, neprodyšně uzavřených skleněných lahví. Skleněné lahve musí být uloženy v suchých vycpávkách do dřevěných beden, opatřených vodotěsnou plechovou vložkou.

Přibalení plynových ochranných sáčků do vnitřních i vnějších schran je dovoleno.

b) Fosfid vápenatý do neprodyšně uzavřených plechových schran, které musí být vloženy po jedné nebo několika do dřevěných beden.

c) Fosfid zinečnatý a přípravky, jež obsahují sloučeniny schopné vyvinouti značnější množství fosforovodíku, do neprodyšně uzavřených nádob ze železného plechu.

(2) Látky číslice 18 b) musí být zabaleny do tak utěsněných a dobře uzavřených nádob, aby i při hrubším zacházení bylo vyloučeno rozsypaní nebo rozprášení obsahu.

418/2 (1) Trikresylfosfát číslice 18a musí být balen:

a) do železných sudů nebo do konví ze železného plechu nebo

b) do skleněných, porcelánových, kameninových a pod. nádob.

(2) Jednotlivý kus zásilky s křehkými nádobami nesmí být při podeji jako kusové zboží těžší než 75 kg.

3. Balení pohromadě.

419 Z látek uvedených v bodě 401 smí být baleny navzájem a s látkami nebo předměty ostatních tříd nebo s jiným zbožím do jednoho kusu zásilky jen dále uvedené látky, a to za těchto podmínek:

a) navzájem: látky uvedené v téže číslici. Musí být baleny podle předpisů pro jednotlivé kusy zásilky a vloženy do společné dřevěné schránky;

b) navzájem, s látkami nebo předměty ostatních tříd — pokud je balení pohromadě dovoleno i pro tyto druhy zboží a to v povoleném rozsahu — nebo s jiným zbožím:

1. látky číslice 3 v celkovém množství do 1 kg, balené do skleněných nádob, které musí být uloženy v kovových nádobách, s jiným pohromadě baleným zbožím do společné dřevěné schránky;

2. látky číslic 6, 7 a 16 v celkových množstvích do 5 kg; balení pohromadě není však dovoleno:

u látek číslice 7 a 16 s kyselinami třídy V, číslice 1;

u látek číslice 16 s látkami třídy IIIa, číslic 1 až 4.

Látky musí být baleny podle předpisů pro jednotlivé kusy zásilky a s ostatním pohromadě baleným zbožím vloženy do společné dřevěné schránky;

3. číslice 5, 8 až 15 a 18; balení pohromadě u látek číslice 8 s kyselinami třídy V, číslice 1 a u látek číslice 18 s kapalnými kyselinami a vodnými tekutinami není však dovoleno. Látky musí být baleny podle předpisů pro jednotlivé kusy zásilky a s jiným pohromadě baleným zbožím vloženy do společné dřevěné schránky.

4. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na kusech

(viz příloha III).

(1) Každý kus zásilky s látkami číslic 1 až 420 13, 18 a 18a musí být, je-li podán jako kusové zboží, opatřen nálepkou podle vzorce 7, i když tyto látky jsou podle bodu 419 baleny pohromadě s jiným zbožím; každý kus zásilky s látkami číslice 18 musí být kromě toho opatřen nálepkou podle vzorce 12.

(2) U vozových zásilek nemusí být jednotlivé kusy zásilky opatřeny těmito nálepkami. [Viz též bod 426 (1)].

B. Způsob přepravy, výpravní omezení.

Žádná omezení.

421

C. Zápisy v nákladním listu.

(1) Označení zboží v nákladním listu musí 422 být shodné s pojmenováním, vyznačeným v bodu 401 ležatým písmem a musí být červeně podtrženo.

V nákladních listech k látkám číslic 1 až 13, 18 a 18a musí být při podeji jako kusové zboží uveden pod údajem obsahu tento zápis psaný červeným inkoustem nebo červeně podtržený:

„Uložiti odděleně od potravin a poživatin!“

(2) U kyseliny kyanovodíkové (číslice 1) musí odesílatel v nákladním listu osvědčiti: „Povaha a obal odpovídají předpisům přílohy A k ZPK.“

(3) V nákladním listu k jednotlivým kusům zásilek, v nichž je některá látka bodu 401 balena pohromadě s jinými látkami nebo předměty přílohy A nebo s jiným zbožím, musí být zápis pro každou z těchto látek nebo předmětů uveden zvlášť.

D. Přepravní prostředky.

1. Předpisy o vozech a nakládání.

423 (1) V otevřených vozech musí být kyselina kyanovodíková (číslice 1) v měsících dubnu až říjnu chráněna vozovými plachtami, jestliže nejsou nádoby baleny do dřevěných beden.

(2) Látky číslice 10 musí být nakládány do krytých vozů.

(3) Nebalené látky číslic 13 a 14 musí být nakládány do otevřených vozů nebo do vozů se sklápěcími střechami.

(4) Látky číslice 17:

a) musí být nakládány do krytých vozů nebo do otevřených vozů s plachtami, jsou-li baleny do nádob bez odvodu plynu;

b) musí být nakládány do otevřených vozů bez plachet nebo krytých vozů, jsou-li baleny do schrán, které umožňují odvod plynů;

c) smí být nakládány též do otevřených vozů bez plachet, jsou-li odesílány nebalené jako vozová zásilka.

424 Látky číslic 1 až 13, 18 a 18a musí být ve vozech a ve skladištích uloženy odděleně od potravin a poživatin.

425 (1) Nádoby kotlových vozů a jejich uzávěry musí odpovídati všeobecným předpisům o balení, obsaženým v bodě 402.

(2) Nádoby kotlových vozů k přepravě látek číslice 2 nesmí mít na spojných částech žádné otvory (kohouty, ventily a pod.) a nemají-li dvojité stěny, ani nýtové švy. Otvory musí být utěsněny a chráněny pevně přišroubovanými kovovými kloubičky.

2. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na vozech

(viz přípojek III).

(1) Na obou stranách vozů, v nichž jsou 426 naloženy kusy zásilek opatřené nálepkami podle vzorce 7 [bod 420 (1)], musí být umístěny nálepky téhož vzorce; stejně tak na vozech s jednotlivými kusy zásilky číslic 1 až 13, 18 a 18a, jsou-li odeslány jako vozová zásilka a nemají samy žádné nálepky k označení nebezpečí [bod 420 (2)], jakož i na kotlových vozech s těmito látkami.

(2) Jsou-li látky číslice 17 v nádobách, které dovolují odvod plynů, naloženy do krytých vozů, musí být na obou stranách vozů umístěny nálepky podle vzorce 13.

E. Zákazy nakládání pohromadě.

Zádné.

427

F. Vyprázdněné schránky. Ostatní předpisy.

(1) Pytle číslice 19 musí být baleny do 428 beden nebo do dehtovaných hustých pytlů.

(2) Schránky (včetně nádob kotlových vozů) a pytle číslic 20 a 21 musí být těsně uzavřeny.

(3) Bedny nebo dehtované pytle s předměty číslice 19, jakož i schránky a pytle číslice 20 musí být opatřeny nálepkami k označení nebezpečí podle vzorce 7.

(4) Předměty číslic 19 a 20 musí být uloženy ve vozech a ve skladištích odděleně od potravin a poživatin.

(5) Označení zboží v nákladním listu musí být shodné s pojmenováním vyznačeným v bodě 401 *težkým písmem* a musí být červeně podtrženo.

V nákladních listech k bednám nebo dehtovaným pytlům s předměty číslice 19, jakož i ke schránám a pytlům číslice 20 musí být při podeji jako kusové zboží uveden pod údajem obsahu tento zápis psaný červeným inkoustem nebo červeně podtržený:

„Uložiti odděleně od potravin a poživatin!“

Jestliže byly při poškození obalů látky číslice 1 až 13, 18 a 18a roztroušeny, smí být 429 poživatiny a potraviny naložené v témže voze příjemcům vydány, jen je-li zjištěno, že nebyly znečištěny roztroušenými jedovatými látkami. Ručení železnice vůči oprávněnému příjemci zásilek poživatin nebo potravin není tímto ustanovením dotčeno.

TŘÍDA V.

ŽIRAVÉ LÁTKY.

1. Vyjmenování látek.

Z látek patřících pod pojem třídy V jsou látky uvedené v bodu 501 podrobeny podmínkám, obsaženým v bodech 501 až 521 a tím se stávají látkami přílohy A.

1. Kyselina sírová, dýmová kyselina sírová (kyselina sírová obsahující anhydrid, oleum, vitriolový olej, nordhausenská kyselina sírová).

Akumulátory, plněné kyselinou sírovou, olověný kal z akumulátorů nebo olověných komor, obsahující kyselinu sírovou. Kyselinová smola.

Odpadní kyselina sírová z továren na nitroglycerin, zcela odnitrovaná.

Poznámka. Odpadní kyselinu sírovou z továren na nitroglycerin, která není zcela odnitrovaná, není dovoleno přepravovat.

Kyselina dusičná (lučavka), červená dýmová kyselina dusičná a směsi kyseliny sírové s kyselinou dusičnou.

Kyselina solná, směsi kyseliny solné s kyselinou sírovou.

Kapalný fluorovodík, též s obsahem vody do 15%.

Kyselina fluorovodíková (vodné roztoky fluorovodíku, obsahující více než 12%, ale nejvýše 85% fluorovodíku).

Vodné roztoky fluorovodíku nejvýše s 12% fluorovodíku.

Kyselina fluorokřemičitá.

Kyselina chloristá (vodné roztoky kyseliny chloristé s obsahem nejvýše 70% kyseliny chloristé).

Poznámka. Vodné roztoky kyseliny chloristé, obsahující více než 70% kyseliny chloristé, není dovoleno přepravovat.

Kyselina fumanová.

Roztoky všeho druhu, obsahující minerální kyseliny, jako mořidla na kovy, roztoky k parkování a bonderování.

Viz též bod 501a, pod a).

2. Chlorid sirný, jakož i dusičnan a síran železitý (ferrinitrát a ferrisulfát, železitá mořidla). Viz též bod 501a, pod a).

3. Žiravé louhy (sodný louh, draselný louh a pod., též ve směsích, jako leptavá mast obsahující louh), zůstatky rafinace oleje. Viz též bod 501a, pod a).

Elektrické akumulátory plněné louhem draselným. Viz též bod 501a, pod b).

4. Brom. Viz též bod 501a, pod a).

5. Kyselina ehloroctová. Viz též bod 501a, pod a).

6. Kyslíčnik (anhydrid) sírový. Viz též bod 501a, pod a) a c).

7. Acetylchlorid, benzoylchlorid, benzotrichlorid, poslední též ve směsi s rozpustidly, chlorid antimonitý, chromylchlorid, fosforoxychlorid, fosforpentachlorid (fosforsuperchlorid), chlorid fosforitý, chlorid titanitý, sulfurylchlorid, thionylchlorid, kyselina chloresulfonová, poslední též smíšená s kyselinou sírovou. Viz též bod 501a, pod a) a d).

8. Sodné, draselné a vápenné bělicí louhy (louhy chloranu sodného, draselného a vápenatého):

a) s obsahem alkalii menším než 1%, přepočítáno na žiravý natron a s menším obsahem aktivního chloru než 15%,

b) s větším obsahem alkalii nebo aktivního chloru nebo obou.

Viz též bod 501a, pod a).

9. Kapalně dráždivé látky, obsahující halogeny, jako brommetylketon. Viz též bod 501a, pod a).

10. Vodné roztoky peroxydu vodíku:

a) obsahující více než 6, ale nejvíce 35 vahových dílů peroxydu vodíku na 100 vahových dílů roztoku;

b) obsahující více než 35, ale nejvíce 45 vahových dílů peroxydu vodíku na 100 vahových dílů roztoku;

c) obsahující více než 45, ale nejvíce 60 vahových dílů peroxydu vodíku na 100 vahových dílů roztoku.

Viz též bod 501a, pod a).

Poznámka. Vodné roztoky peroxydu vodíku, obsahující více než 60 vahových dílů peroxydu vodíku na 100 dílů roztoku, není dovoleno přepravovat.

11. a) Bílá tělíska dýmotvorná (zatavené skleněné trubice, obsahující nejvýše 250 g kyseliny chlorsulfonové, které jsou obloženy vápnem a vloženy po jedné nebo až po čtyřech kusech do uzavřeného betonového tělíska);

b) červená tělíska dýmotvorná (zatavené skleněné trubice, obsahující nejvíce 250 g kyseliny chlorsulfonové, které jsou obloženy amoniumbichromatem a vloženy po jedné nebo až po čtyřech kusech do uzavřeného betonového tělíska).

12. Nečistěné nádoby po žiravých látkách číslice 1 až 9.

501a Za látky přílohy A se nepovažují a předpisům této přílohy proto nepodléhají:

a) látky číslice 1 až 10 v množstvích do 1 kg každé látky, jsou-li baleny do těsně uzavřených nádob, na které obsah škodlivě nepůsobí, a které jsou vloženy bezpečně do pevných, těsných a těsně uzavřených dřevěných schrán;

b) akumulátory plněné louhem draselným (číslice 3) s nádobami z kovu, jsou-li tyto nádoby tak uzavřeny, že draselný loup nemůže vytéci, a jsou-li zajištěny proti krátkému spojení;

c) kysličník (anhydrid) sirový (číslice 6), též s nepatrnou přísadou kyseliny fosforečné, je-li balen do neprodyšně uzavřených silných plechových krabic, opatřených držadly, které nesmějí být těžší než 15 kg, jsou-li naplněny;

d) fosforpentachlorid (číslice 7), lisovaný v kusy, které nejsou těžší než 10 kg, jsou-li baleny do neprodyšně spájených plechových krabic a jsou-li tyto krabice jednotlivě nebo po několika vloženy do lačového bednění nebo bedny nebo přepravní skříně.

2. Přepravní předpisy.

(Předpisy pro vyprázdněné nádoby jsou shrnuty v oddílu F.)

A. Jednotlivé kusy zásilek

1. Všeobecné předpisy o balení.

502 (1) Obaly musí být tak uzavřeny a upraveny, aby z obsahu nemohlo proniknouti nic navenek. Zvláštní předpisy pro elektrické akumulátory (číslice 1 a 3) jsou uvedeny v bodu 504.

(2) Na látku, ze které jsou vyrobeny obaly a jejich závěry, nesmí obsah škodlivě působit a nesmí s ní tvořit škodlivé sloučeniny.

(3) Obaly včetně uzávěr musí být ve všech částech tak pevné a silné, aby se cestou neuvolnily a aby vyhovovaly bezpečně obvyklým požadavkům za přepravu. Vnitřní obaly musí být ve vnějších schránkách spolehlivé a pevně uloženy.

(4) Kde jsou předepsány nebo dovoleny skleněné, porcelánové, kameninové a podobné nádoby, musí být, není-li nic jiného řečeno, uloženy v ochranných schránkách. Vycpávky pro uložení musí odpovídati povaze obsahu.

2. Balení jednotlivých látek.

503 (1) Látky číslice 1 až 5 musí být baleny v nádobách, a to podle těchto zvláštních předpisů:

a) Olověný kal, obsahující kyselinu sírovou (číslice 1), též v dřevěných nádobách, avšak jen, je-li vykapávání kyseliny sírové zne-možněno.

b) Kyselinová šmola (číslice 1), obsahující kyselinu sírovou v takovém stavu, že může odkapávat, jen v dřevěných nebo železných nádobách.

c) Kapalný fluorovodík (číslice 1), též s obsahem vody do 15%, v lahvích z plávkové oceli, které musí být opatřeny zařízením, zabráňujícím válení, nejsou-li baleny v bednách. Láhve musí být opatřeny našroubovanými nebo přírubovými uzávěrami. Schránky smí být naplněny jen do 95% objemu při teplotě 15° C.

O přepravě v kotlových vozech viz bod 518 (2).

d) Kyselina fluorovodíková (číslice 1) jen v olověných nádobách, v nádobách z poolověného železa, gutaperči nebo v dřevěných nádobách, vyložených parafinem nebo pryskyřicí.

Kyselina fluorovodíková se 60 až 85% fluorovodíku, může být balena též do železných, nepoolověných nádob.

Nádoby s kyselinou fluorovodíkovou, obsahující 41% a více fluorovodíku, musí být na vnější straně zbaveny každé stopy po kyselině. Železné nádoby musí být uzavřeny šroubovacími zátkami.

O přepravě v kotlových vozech viz bod 518 (2).

e) Vodné roztoky fluorovodíku nejvýše s 12% fluorovodíku (číslice 1) musí být baleny buď jak uvedeno pod d) nebo do skleněných nádob se silným vnitřním parafinovým potahem, uložených do vrbových nebo železných košů.

f) Kyselina fumanová (číslice 1) jen v kovových nádobách.

(2) Jako vozové zásilky smějí být nebalené odeslány též:

Olověný kal, obsahující kyselinu sírovou a kyselinová šmola (číslice 1), které obsahují jen nepatrné množství kapalné kapavé kyseliny sírové (viz bod 517).

(3) Skleněné, porcelánové, kameninové a podobné nádoby, nebo nádoby ze surové pryže, musí být uloženy v ochranných schránkách. Zajištění vycpávkami není nutné, jsou-li nádoby upevněny pružně v železných koších s plnými stěnami. K uložení musí být použito nehořlavých ssavin — s vyloučením vřelného popela — alespoň v množství rovnajícím se prostoru, který zaujímá obsah, jestliže nádoby obsahují:

a) dýmavou kyselinu sírovou (číslice 1) alespoň s 20% volného anhydridu nebo

b) kyselinu dusičnou (číslice 1) o specifické váze alespoň 1,48 při 15° C (46,8° Baumé) nebo

c) červenou dýmavou kyselinu dusičnou (číslice 1) nebo

d) vodné roztoky kyseliny chloristé (číslice 1) s více než 30% kyseliny chloristé, nebo

e) brom (číslice 4).

(4) Ochranné shrány křehkých nádob s látkami číslic 1 až 5, s výjimkou beden, musí být opatřeny držadly. Při podeji jako kusové zboží nesmí být jednotlivý kus zásilky s vodnými roztoky fluorovodíku, obsahujícími nejvýše 12% fluorovodíku (číslice 1), těžší než 40 kg, s ostatními látkami číslic 1 až 5 těžší než 75 kg.

504 (1) Články akumulátorů s kyselinou sírovou (číslice 1), musí být pevně zasazeny do bateriových skříní; akumulátory musí být zajištěny proti krátkému spojení a uloženy do vnější bedny v ssavinách.

Jednotlivé akumulátorové baterie se skřínkami z tvrdé pryže, plněné kyselinou sírovou, smí být uloženy též do silné krabice z vlnité lepenky, vyplněné ssavinami; takový kus zásilky nesmí být těžší než 25 kg.

a) Akumulátory nemusí však být baleny, jestliže jsou články zhotoveny z odolných látek a nahoře tak upraveny, aby nemohla vystříknouti kyselina v množství, které by bylo nebezpečné. Akumulátory musí být zajištěny proti posunutí, převrácení nebo poškození.

K zajištění proti krátkému spojení musí být připojené svorky akumulátorů opatřeny trvale upevněným izolujícím chráničem.

b) Rovněž články a baterie, vestavěné do vozidel, nepotřebují zvláštního obalu, jsou-li vozidla upevněna spolehlivě na železničním voze.

(2) Články akumulátorů s draselným louhem (číslice 8) musí být vyrobeny z kovu a nahoře tak upraveny, aby nemohl vystříknouti luh v množství, které by bylo nebezpečné. Akumulátory musí být zajištěny proti krátkému spojení a baleny do vnější bedny.

505 (1) Kysličník (anhydrid) sírový (číslice 6) musí být balen:

a) do zatavených nádob z černého nebo bílého plechu nebo do neprodyšně uzavřených lahví z černého nebo bílého plechu nebo mědi nebo

b) do zatavených nádob ze skla nebo neprodyšně uzavřených nádob z hlíny.

(2) Nádoby musí být uloženy ve schránkách ze dřeva, černého nebo bílého plechu, vyložených nehořlavými ssavinami.

Látky číslice 7 musí být baleny:

506

a) do nádob z oceli, olova nebo mědi nebo

b) do skleněných nádob se zabroušenými skleněnými zátkami; tyto nádoby musí být uloženy do dřevěných schrán nebo, obsahují-li více než 5 kg těchto látek, do kovových schrán.

(1) Látky číslice 8 musí být baleny do nádob, které musí být tak uzavřeny, aby se uvnitř netvořil přetlak, ale také aby nemohla vystříknouti kapalina.

506H

Uzávěra, kterou nesmí být vroubkovaná zátka, musí být zajištěna proti neúmyslnému uvolnění.

(2) Skleněné, porcelánové, kameninové a pod. nádoby musí být uloženy v ochranných schránkách. Zajištění vycpávkami není třeba, jsou-li nádoby upevněny pružně v železných koších s plnými stěnami.

(3) Ochranné schrány křehkých nádob musí být opatřeny držadly, otevřené schrány kromě toho ochranným víkem. Jednotlivý kus zásilky nesmí být při podeji jako kusové zboží těžší než 100 kg.

Kapalně dráždivé látky, obsahující halogeny (číslice 9) musí být baleny:

507

a) v množstvích nejvýše 100 g do zatavených skleněných ampulí, které smí být naplněny jen do 95% svého objemu a musí být po jedné nebo několika uloženy v nehořlavých ssavinách do plechových nebo dřevěných schrán, nebo

b) do skleněných nádob se zabroušenými zátkami o objemu nejvýše 5 l, které smí být naplněny jen do 95%; tyto nádoby smí být uloženy v nehořlavých ssavinách, buď do bedny vyložené plechem, která nesmí obsahovat více než 20 l dráždivé látky, jde-li o více nádob, nebo jednotlivě do plechových krabic, které musí být vloženy po jedné nebo několika do beden, nebo

c) do kovových lahví se šroubovým uzávěrem, které smí být naplněny jen do 95% svého objemu.

(1) Vodné roztoky peroxydu vodíku (číslice 10) musí být baleny do skleněných nádob. Rostoky s obsahem větším než 6 až 35% peroxydu vodíku smí být baleny též do hliněných nádob.

508

Jako skleněných nádob pro roztoky s obsahem větším než 35 až 45% peroxydu vodíku

musí být použito opletených skleněných balonů (demijonů). Množství do 200 g musí být baleno do skleněných lahví s objemem alespoň 300 cm³.

(2) Uzávěra musí být tak upravena, aby se v nádobě netvořil přetlak, ale také aby z ní nemohla vytékat látka. Tento předpis neplatí pro skleněné lahve o objemu 300 cm³ a s plněním až do 200 g.

(3) Skleněné a hliněné nádoby musí být uloženy v ochranných schránkách, a to:

a) skleněné a hliněné nádoby s roztoky, obsahujícími více než 6 a nejvýše 35% peroxidu vodíku: do vrbových nebo železných košů s víky nebo do beden; vrbové koše a bedny musí být opatřeny držadly;

b) opletené skleněné balony (demijony) s roztoky, obsahujícími více než 35 a nejvýše 45% peroxidu vodíku: do vrbových nebo lakovaných železných košů s víky. Sláma nebo dřevitá vlna nesmí být použita k balení. Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg.

Skleněné lahve s množstvím do 200 g: v křemelině do plechových krabic, vložených do dřevěných beden;

c) skleněné nádoby s roztoky, obsahujícími více než 45 a nejvýše 60% peroxidu vodíku: do plechových košů s plnými stěnami, kapalinu nepropouštějících a dehtovaných, vyložených křemelinou, které musí být vloženy do bedny se střešovitým víkem.

(4) Místo balení, předepsaného v odstavcích (1) až (3) smějí být použity všeobecně též hliníkové nádoby, jejich bezpečnostní uzávěr musí být zařízen tak, aby umožnil vyrovnání tlaku, ale nedovolil snadné unikání kapaliny. Každá hliníková nádoba musí být uložena do silného ochranného podstavce se dvěma držadly, který chrání nádobu proti převržení. Stěny hliníkové nádoby musí být alespoň 1,5 mm silné.

(5) O přepravě v kotlových (jímkových) vozech viz bod 518 (8).

509 (1) Bílá tělíska dýmotvorná [číslice 11 a)] musí být vložena do dřevěných beden.

(2) Červená tělíska dýmotvorná [číslice 11 b)] musí být vložena do kovových nebo dřevěných beden, těsně vyložených plechem.

(3) Jeden kus zásilky smí obsahovat nejvýše 15 skleněných trubíc s kyselinou chlorosulfonovou.

3. Balení pohromadě.

Z látek uvedených v bodu 501 smějí být baleny navzájem a s látkami nebo předměty ostatních tříd nebo s jiným zbožím do jednoho kusu zásilky jen dále vyjmenované látky, a to za těchto podmínek:

a) navzájem: látky uvedené v téže číslici. Musí být baleny podle předpisů pro jednotlivé kusy zásilek a vloženy do společné dřevěné schránky.

b) navzájem, s látkami nebo předměty ostatních tříd — pokud je balení pohromadě dovoleno i pro tyto druhy zboží, a to v povoleném rozsahu — nebo s jiným zbožím:

1. látky číslice 1 až 6 v množství do 15 kg pro každou látku;

2. látky číslice 7 v množstvích až do 5 kg pro každou látku;

3. látky číslice 10 a) v nádobách o obsahu nejvýše po 1 kg, dohromady nejvýše 10 kg.

Látky musí být baleny podle předpisů pro jednotlivé kusy zásilky a s ostatním pohromadě baleným zbožím vloženy do společné dřevěné schránky, která i s obsahem nesmí být těžší než 75 kg.

4. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na kusech (viz příloha III).

Kusy zásilek s akumulátory (číslice 1 a 3) musí mít zřetelný a nesmazatelný nápis: „Akumulátory“.

(1) Každý kus zásilky s látkami číslice 1 (s výjimkou kusů zásilek s kyselinou fluorovodíkovou s obsahem 41% fluorovodíku a více) a číslic 2 až 4, 6, 7, 8 b), 9, 11 a) a 11 b) musí být jako kusové zboží opatřen nálepkou podle vzorce 8; každý kus zásilky s kyselinou fluorovodíkovou s obsahem fluorovodíku 41% a více, jakož i s tekutým fluorovodíkem, musí být jako kusové zboží opatřen nálepkou podle vzorce 9. Nádoby s kyselinou fluorovodíkovou s obsahem méně než 41% fluorovodíku a nádoby s vodnými roztoky fluorovodíku, obsahující nejvýše 12% fluorovodíku, musí mít ještě nálepkou podle vzorce 10.

(2) U vozových zásilek nemusí být jednotlivé kusy zásilek opatřeny těmito nálepkami (viz též bod 519).

(3) Každý kus zásilky s akumulátory (číslice 1 a 3) musí být kromě toho opatřen nálepkou podle vzorce 10.

(4) Ochranné schrány pro skleněné nádoby s látkami číslice 7 musí být kromě toho opatřeny nálepkami podle vzorce 11.

(5) Nálepky k označení nebezpečí předepsané v odstavcích (1) a (4) musí být přip. nalepeny i na jednotlivých kusech zásilky, v nichž jsou podle bodu 511 baleny látky číslice 1 až 4, 6, 7, 8 b) a 9 pohromadě s jiným zbožím.

B. Způsob přepravy, výpravní omezení

514 Látky číslice 1 až 6, 8 b) a 10 c) smí být odeslány jako rychlé zboží jen ve vozových zásilkách, s výjimkou zásilek, které je dovoleno podle bodu 516 (2) nakládati do krytých vozů.

C. Zápisy v nákladním listu.

515 (1) Označení zboží v nákladním listu musí být shodné s pojmenováním, vyznačeným v bodu 501 *ležatým písmem* a musí být *červeně podtrženo*.

(2) Odesílatel musí v nákladním listu uvést:

a) jsou-li baleny do křehkých nádob:

u kyseliny dusičné (číslice 1): specifickou váhu při 15° C;

u dýmavé kyseliny sírové (číslice 1): obsah volného anhydridu v %;

u kyseliny chloristé (číslice 1): obsah kyseliny chloristé v %;

u vodných roztoků peroxydu vodíku (číslice 10): obsah peroxydu vodíku v %.

Chybí-li tento údaj, musí být kyseliny baleny podle bodu 503 (3) a roztoky peroxydu vodíku podle bodu 503 (3) c);

b) u kyseliny fluorovodíkové (číslice 1): obsah fluorovodíku v %.

Chybí-li tento údaj, musí být s kyselinou nakládáno jako s kyselinou fluorovodíkovou s obsahem 41% a více fluorovodíku [bod 503 (1) e) a 513 (1)]; při přepravě v kotlových vozech musí být jejich nádoby z poolového železného plechu [bod 518 (2)];

c) u olověného kalu z akumulátorů nebo olověných komor (číslice 1), obsahujících kyselinu sírovou, je-li balen do dřevěných schran: „*Obal odpovídá předpisům přílohy A k ŽPŘ.*“

d) u roztoků obsahujících minerální kyseliny (číslice 1), které mají být přepraveny v jednotlivých kusech zásilky, nikoli těžších než 90 kg, v krytých vozech, bez uložení v dřevěných schránkách, předepsaných v bodu 516 odst. (2) a), prvním odstavci: „*Roztok obsahuje jako volnou kyselinu jen kyselinu fosforečnou v množství nejvíce 25%.*“

Chybí-li takový údaj, musí být roztoky přepraveny podle bodu 516 odst. (1) nebo (2) a), první pododstavce;

e) u sodných, draselných a vápenných běhčích louhů (louhy chloranu sodného, draselného nebo vápenatého) [číslice 8 a)]; obsah alkalí a účinného chloru v procentech.

Chybí-li takový údaj, musí být s těmito louhy nakládáno jako s žíravými látkami číslice 8 b).

(3) V nákladním listu k jednotlivým kusům zásilky, v nichž je některá látka bodu 501 balena pohromadě s jinými látkami nebo předměty přílohy A nebo s jiným zbožím, musí být záznamy uvedeny zvlášť pro každou z těchto látek nebo každý z těchto předmětů.

D. Přepravní prostředky.

1. Předpisy o vozech a nakládání.

(1) Jednotlivé kusy zásilky s látkami číslice 516 1 až 6, 8 b) a 10 c) musí být nakládány do otevřených vozů.

(2) Do krytých vozů smějí však být bez ohledu na počet kusů zásilky nakládány:

a) jednotlivé kusy zásilek s látkami číslice 1 (s výjimkou červené dýmavé kyseliny dusičné) a číslic 2, 3, 5 a 6, jsou-li nádoby uloženy do dřevěných ochranných schran a tyto schrány opatřeny nálepkami k označení nebezpečí podle vzorce 10. Takový kus zásilky nesmí být těžší než 75 kg; kus zásilky s roztoky, obsahujícími minerální kyseliny (číslice 1), nesmí být těžší než 90 kg.

Uložení do ochranných schran není však zapotřebí:

u jednotlivých kusů zásilek s kyselinou fluorovodíkovou (číslice 1), nejsou-li těžší než 75 kg, za podmínky, že kyselina je balena do silných železných nádob;

u jednotlivých kusů zásilek s roztoky obsahujícími minerální kyseliny (číslice 1), nejsou-li těžší než 90 kg, za podmínky, že roztoky obsahují jako volnou kyselinu jen nejvýše 25% kyseliny fosforečné, jako roztoky k parkerování nebo bonderování;

u jednotlivých kusů zásilky s leptavými mastmi, obsahujícími louh (číslice 3), do váhy 40 kg, za podmínky, že leptavé masti jsou baleny v plechových konvích nebo bubnech do 30 l objemu;

b) bez omezení váhy:

hasicí přístroje s kyselinami číslice 1;

akumulátory (číslice 1 a 3);

jednotlivé kusy zásilky s kyselinou fluorovodíkovou (číslice 1) ve vozové zásilce, je-li kyselina balena do silných železných nádob;

jednotlivé kusy zásilky s látkami číslic 3 a 8 b), obojí, jsou-li baleny do železných sudů, které smějí být naplněny nejvýše do 95%;

leptavé masti obsahující luh (číslice 3), též jsou-li baleny do plechových krabic, vložených do ochranných nádob;

jednotlivé kusy zásilek s látkami číslice 5 ve vozových zásilkách;

c) jednotlivé kusy zásilek s červenou dýmavou kyselinou dusičnou (číslice 1), nejsou-li těžší než 55 kg, s bromem (číslice 4), nejsou-li těžší než 40 kg, obojí, jen neobsahují-li více než 15 kg látky a jsou-li nádoby uloženy do dřevěných schrán;

d) jednotlivé kusy zásilek s brumem (číslice 4) v železných schránkách, které jsou na vnitřní straně potaženy stříbrem nebo smaltem a v poslední uvedeném případě jsou-li obaleny železnou plášťovou nádobou, nebo které jsou uvnitř těsně vyloženy alespoň 2 mm silným olověným plechem. Jednotlivý kus zásilky nesmí být těžší než 17½ kg.

517 U vozových zásilek nebaleného olověného kalu, obsahujícího kyselinu sírovou, a nebalené kyselinové smoly (číslice 1), musí být podlaha vozu pokryta dostatečnou vrstvou mletého nebo jemně tlučeného vápence nebo hašeného vápna.

518 (1) Nádoby kotlových vozů a jejich uzávěry musí odpovídati duchu všeobecných předpisů o balení, uvedených v bodu 502.

(2) Pro kyselinu fluorovodíkovou (číslice 1) musí být použity nádoby kotlových vozů z polověného železného plechu, pro kyselinu fluorovodíkovou s obsahem od 60 do 85% fluorovodíku, jakož i pro kapalný fluorovodík mohou být použity též nepoolověné železné nádoby. Nádoby nesmí mít vypouštěcí trubky, nýbrž musí být zařízeny na vyprazdňování stlačeným vzduchem.

(3) Uzávěr nádob kotlových vozů (jímek) pro bělicí louhy (číslice 8) a vodné roztoky peroxydu vodíku (číslice 10) musí být tak upraven, aby se v nádobě netvořil přetlak, ale také aby kapalina nemohla vystřikovati.

2. Nápis y a nálepky k označení nebezpečí na vozech
(viz přípojek III).

519 Na obou stranách vozů, v nichž jsou naloženy kusy zásilek, opatřené nálepkami podle vzorce 8 nebo 9 [bod 518 (1)], musí být

umístěny nálepky téhož vzorce; totéž platí i pro vozy s jednotlivými kusy zásilek číslice 1 až 4, 6, 7, 8 b) a 9, i když tyto kusy, odesílané jako vozové zásilky, nemusí být opatřeny žádnými nálepkami k označení nebezpečí [bod 518 (2)], jakož i pro kotlové vozy s těmito látkami.

E. Zákazy nakládání pohromadě.

žádné.

520

F. Vyprázdňené schrány. Ostatní předpisy.

(1) Nádoby číslice 12 musí být při přepravě 521 jako kusové zboží těsně uzavřeny.

(2) Označení zboží v nákladním listu musí být shodné s pojmenováním, vyznačeným v bodě 501 ležatým písmem, a musí být červeně podtrženo.

(3) Nevyčištěné nádoby po kyselině fluorovodíkové (číslice 1) s obsahem 41% a více fluorovodíku, musí být opatřeny nálepkou podle vzorce 9 a musí být na vnější straně zbarveny každé stopy po kyselině.

522-599

TŘÍDA VI.

HNILOBNÉ, ZAPÁCHAJÍCÍ NEBO ODPOR VZBUZUJÍCÍ LÁTKY.

1. Vyjmenování látek.

Z látek patřících pod pojem třídy VI jsou 600 látky uvedené v bodě 601 podrobeny podmínkám obsaženým v bodech 601 až 614 a tím se stávají látkami přílohy A.

1. Čerstvé šlachy, nevápněné nebo neso- 601 lené čerstvé kličovky a odpadky čerstvých šlach nebo čerstvé kličovky, čerstvé rohy a paznehty, nezbarvené kosti a měkkých částí na nich lpějících, čerstvé kosti, neочиštěné od masa a ostatních na nich lpících měkkých částí, surové štetiny a prasečí chlupy.

Poznámka. Vlhká, čerstvá kličovka, vápněná nebo solená, se nepokládá za látku přílohy A a nepodléhá proto předpisům přílohy A.

2. Čerstvé kůže, t. j. nesolené a takové solené kůže, z kterých odkapává ve značném množství solný krvavý kal.

Poznámka. Řádně solené kůže, obsahující jen nepatrné množství vlhkosti, nepokládají se za látku přílohy A a nepodléhají proto předpisům přílohy A.

3. Čištěné nebo suché kosti, jakož i čištěné nebo suché rohy a paznehty.

Poznámka. Odtučněné suché kosti, které nešíjí hnilobný zápach, se nepokládají za látku přílohy A a nepodléhají proto předpisům přílohy A.

4. Čerstvé telecí žaludky očištěné od všech zbytků potravy.

Poznámka. Sušené telecí žaludky, které nesííi odporný zápach, nepokládají se za látky přílohy A a nepodléhají proto předpisům přílohy A.

5. Lisované zůstatky z kollů při výrobě klíhu z klíhovky (klíhárenské vápno, klíhárenské rosoly nebo klíhovatinová hnojiva).

6. Nevylisované zůstatky při výrobě klíhu z klíhovky.

7. Psi lejno a drůbeží trus.

8. Zdravá moč, chráněná proti hnilobě.

9. Jiné vpředu zvlášť neuvedené, hnilobě podléhající, odporně zapáchající a odpor budící zvířecí látky.

Poznámka. Zvířecí slázy a podobné, pokud jsou přepravovány zmrazené v silně chladících schránkách, takže roztání obsahu za přepravy je vyloučeno, nepovažují se za látky přílohy A a nepodléhají proto předpisům přílohy A.

10. Hnůj chlévský, proložený stelivem (viz též bod 607).

11. Jiné výkaly (fekalie) a výkaly z latrin (viz též bod 607).

12. Domácí odpadky (viz též bod 607).

13. Zvířecí látky určené k neškodnému odstranění (celá těla, části těl a odpadky) (viz též bod 607).

14. Části lidského těla, zvířecí těla nebo části těl a látky, pocházející z lidí nebo zvířat, určené k učeným nebo výzkumným účelům (na př. moč, lejno, výměty, krev, hnus).

15. Schránky a pytle po látkách číslíc 1 až 7, 9, 11 a 14 třídy VI, jakož i vozové plachty, kterých bylo použito ku překrytí látek třídy VI.

16. Schránky po látkách číslíce 8 třídy VI.

Poznámka k číslícím 15 a 16. Nevycháštěné jsou z přepravy vyloučeny.

2. Přepravní předpisy.

(Předpisy o prázdných obalech a vozových plachtách jsou shrnuty v oddílu F.)

A. Jednotlivé kusy zásilek.

1. Všeobecné předpisy o balení.

602 (1) Obaly musí být tak uzavřeny a tak husté, aby z obsahu nemohlo proniknouti nic navenek. Zvláštní předpisy o kovových nádobách s látkami číslíc 1 a 9 viz v bodu 609 (2) a).

(2) Obaly včetně uzávěr musí být ve všech částech tak pevné a silné, aby se cestou neuvolnily a aby vyhovovaly bezpečně obvyklým požadavkům za přepravy.

(3) Vycpávky, jichž je použito pro uložení, musí odpovídati povaze obsahu; musí být zejména schopné ssání. Je-li obsah kapalný.

2. Balení jednotlivých látek.

(1) Jako kusové rychlé zboží musí být 603 látky číslíc 1 až 7 a 9 baleny do sudů, kbelů nebo beden, látky číslíce 8 do nádob z pozinkovaného železného plechu.

(2) Do pytlů smějí být baleny:

a) suché surové štětiny nebo prascčí chlupy (číslíce 1); pro látky, které nejsou suché, je dovoleno balení v pytlích jen od 1. října do 15. května;

b) látky číslíce 2, jsou-li pytle napuštěny vhodným desinfekčním prostředkem, avšak jen v měsíci listopadu až únoru;

c) látky číslíc 3 a 4 jakož i suchý drůbeží trus (číslíce 7).

(3) Na povrchu jednotlivých kusů zásilek nesmějí lpěti žádné stopy obsahu.

(1) Z látek číslíce 14 musí být baleny 603/1 (vnitřní obal):

a) látky, které neobsahují zárodky nákaz ani nejsou podezřelé, že je obsahují, a to:

těla nebo části těl v pevně ovázaných obalech z nepropustné látky (pergamenový papír a pod.); štávnaté předměty musí být kromě toho obaleny sulnem nebo baleny do pytlů.

Menší látky (části orgánů, nádory, embrya a pod.) smějí být vloženy též do silných bezpečně uzavřených kovových, skleněných, porcelánových, kameninových a pod. nádob. Takové nádoby musí být použity pro kapaliny nebo látky, nalézající se v kapalině, dále pro lejno, výměty a podobné látky.

b) látky, které obsahují živé zárodky nákaz nebo které jsou podezřelé, že je obsahují, a to:

těla a části těl v pevně ovázaném sukne, které je napuštěno vhodným desinfekčním prostředkem (nejlépe roztokem sublimátu).

Látky, které obsahují zárodky ozhrivky nebo které jsou podezřelé, že je obsahují, musí být baleny do sukna, napuštěného vhodným desinfekčním prostředkem a ovázané, a uloženy do schrán se ssavými vycpávkami tak, aby prosakování kapaliny bylo zabráněno.

Pro menší předměty, kapaliny, lejno, výměty a pod. látky musí býti použito silných, bezpečně uzavíratelných kóvových, skleněných, porculánových, kameninových a pod. nádob.

(2) Vnitřní obaly podle odst. (1) a) a b) [balíky, schrány a nádoby] musí býti ve vnějších obalech pevně uloženy do dostatečného množství ssavin, aby bylo zabráněno prosakování kapalin.

(3) Na povrchu jednotlivých kusů zásilek nesmějí lpěti žádné stopy obsahu.

604 Jako vozové zásilky smějí býti látky číslice 1 až 13 odeslány v tomto nejjednodušším balení nebo za těchto podmínek i nebalené:

a) látky číslice 1, 2 a 9:

1. od 1. listopadu do 15. května nebalené, v ostatních měsících balené v pytlích, napuštěných vhodnými desinfekčními prostředky;

2. čerstvé rohy, paznehty a kosti (číslice 1), jsou-li postříkány vhodnými desinfekčními prostředky, ve všech měsících i nebalené; stejně tak i ostatní látky, jsou-li v krytých vozech zvlášť k tomu zařízených a opatřených větracími zařízeními [viz bod 609 (3)];

3. nedá-li se obtížný zápach odstraniti desinfekcí, musí býti látky baleny do sudů nebo kbelíků;

b) látky číslice 3 nebalené;

c) telecí žaludky (číslice 4) balené ve schránkách nebo pytlích;

d) látky číslice 5 nebalené, jsou-li postříkány vápenným mlékem, takže není cítit hnilobný zápach. Nedá-li se obtížný zápach odstraniti, musí býti látky baleny do sudů, kbelíků nebo beden;

e) látky číslice 6 balené do sudů, kbelíků nebo beden;

f) látky číslice 7 balené do schran, v suchém stavu též do pytlů;

g) látky číslice 8 balené do nádob z pozinkovaného železného plechu;

h) chlěvský hnůj, proložený stelivem (číslice 10), nebalený;

i) jiné výkaly (fekalie) a výkaly z latrin (číslice 11) balené ve schránkách;

k) domácí odpadky (číslice 12) nebalené;

l) látky číslice 13 nebalené, avšak jen ve zvlášť zařízených vozech [viz bod 609 odst. (4)].

3. Balení pohromadě.

605 Z látek bodu 601 smějí býti baleny do jednoho kusu zásilky jen:

látky uvedené v téže číslici, navzájem, v předepsaném obalu.

4. Nápis a nálepky k označení nebezpečí na kusech.

(1) Každý kus zásilky, podané jako kusové zboží, obsahující látky číslice 1 až 9 a 14, musí míti zřetelný a trvanlivý nápis: 606

„Ve skladištích uložiti odděleně od potravin a požívatin a nenakládati s nimi pohromadě do téhož vozu!“

(2) Při podeji látek číslice 1 a 9 jako kusové rychlé nebo uspišené rychlé kusové zboží musí býti jednotlivé kusy opatřeny tímto nápisem:

„Ve skladištích a ve vozech uložiti odděleně od potravin a požívatin!“

(3) Při podeji látek číslice 14 jako rychlé nebo uspišené rychlé kusové zboží musí býti jednotlivé kusy zásilek opatřeny kromě zřetelné adresy příjemce též jménem a bydlištěm odesílatele a zřetelným a trvanlivým nápisem:

„Pozor! Lidské (zvířecí) látky k výzkumným účelům. Ve skladištích a ve vozech uložiti odděleně od potravin a požívatin!“

B. Způsob přepravy, výpravní omezení.

(1) Látky třídy VI nesmí býti vůbec odeslány jako uspišené rychlé zboží. Jako rychlé zboží mohou býti přepravovány jen ve vozových zásilkách. Z toho jsou vyňaty: látky číslice 1 a 9, jsou-li baleny podle bodu 609 odst. (5) pod a) [viz bod 606 (2)], látky číslice 14 [viz bod 606 (3)], které smějí býti podány též jako kusové zboží rychlé nebo uspišené zboží rychlé. 607

(2) Látky číslice 10 až 13 smí býti podány ku přepravě i jako nákladní zboží jen ve vozových zásilkách.

C. Zápisy v nákladním listu.

Označení zboží v nákladním listu musí býti shodné s pojmenováním, vyznačeným v bodu 601 ležatým písmem. Pokud není v tomto bodě jméno látky uvedeno, použije se pojmenování v obchodě obvyklého a připojí: „Zboží třídy VI, číslice 9“. Označení zboží musí býti červeně podtrženo. 608

U kusových zásilek látek třídy VI musí odesílatel zapsati v nákladním listu pod údajem obsahu červeně nebo červeně podtrhnouti:

„Ve skladištích uložiti odděleně od potravin a požívatin a nenakládati s nimi pohromadě do téhož vozu!“

Při podeji látek číslic 1, 9 a 14 jako rychlé nebo uspišené rychlé kusové zboží musí být místo tohoto zápisu uveden v předepsané úpravě tento zápis: „*Ve skladištích a ve vozzech uložití odděleně od potravin a poživatin!*“

U zásilek látek číslice 14 musí odesílatel kromě toho osvědčiti v nákladním listu: „*Určení a obal odpovídají příloze A k ŽPŘ.*“

D. Přepravní prostředky.

1. Předpisy o vozzech a nakládání.

609 (1) Látky číslic 1 až 7 a 9 až 12 musí se nakládati do otevřených vozů.

(2) Přikryty musí býti:

a) látky číslic 1, 2 a 9: plachtou napuštěnou vhodnými desinfekčními prostředky, přes kterou musí býti rozestřena ještě vozová plachta;

b) nebalené a vhodnými desinfekčními prostředky postříkané čerstvé rohy, paznehty nebo kosti (číslice 1): vozovou plachtou nebo dehtovanou lepenkou;

c) nebalené látky číslice 3: vozovou plachtou, leč by tyto látky byly postříkány vhodnými desinfekčními prostředky tak, že by nebylo cítiti žádný odporný zápach;

d) nebalené látky číslic 10 a 12: vozovou plachtou.

Vlhký chlévský hnůj proložený stelivem (číslice 10) a suchý chlévský hnůj nemusí býti přikryt plachtou, je-li vůz naložen jen po okraj, a je-li suchý chlévský hnůj pokryt úplně tenkou vrstvou hlíny nebo pisku. Domácí odpadky (číslice 12) nepotřebují plachty, je-li použito zvlášť zařízených vozů, které zabraňují rozprašování nákladu.

(3) Do zvlášť zařízených krytých vozů, opatřených větracími zařízeními, mohou býti též nakládány: látky číslic 1, 2 a 9.

(4) Látky číslice 13 smí býti přepravovány jen v neprodyšných a vodotěsných železných vozzech; tyto vozy musí býti opatřeny ventily, které zabraňují roztržení stěn vozu vnitřním přetlakem.

(5) Do krytých vozů smí býti též nakládány:

a) látky číslic 1 a 9, jsou-li baleny do kovových nádob s bezpečnostními uzávěrami, které povolí vnitřnímu tlaku;

b) látky číslic 3 a 4, jakož i suché psí lejno a suchý drůbeží trus (číslice 7).

(6) Látky číslice 14 musí býti přepravovány v krytých vozzech.

2. Nápisys a nálepky k označení nebezpečí na vozzech.

Žádné předpisy.

610

E. Zákazy nakládání pohromadě.

Látky třídy VI musí býti ve skladištích 611 ukládány odděleně od potravin a poživatin a nesmí s nimi býti ukládány pohromadě do téhož vozu.

Při odesílání látek číslic 1, 9 a 14 jako rychlé nebo uspišené rychlé kusové zboží (viz bod 607) jest však nakládání pohromadě s potravinami a poživatinami povoleno. Tyto látky musí pak býti ve voze uloženy odděleně od potravin a poživatin.

Pro zásilky, které není dovoleno nakládati 612 do téhož vozu pohromadě s jinými zásilkami, musí býti sepsány zvláštní nákladní listy (ŽPŘ čl. 48, § 7).

F. Vyprázdněné schrány. Ostatní předpisy.

(1) Předměty číslic 15 a 16 musí býti vy- 613 čištěny a ošetřeny vhodnými desinfekčními prostředky.

(2) Předměty číslice 15 nesmí býti vůbec odesílány jako uspišené rychlé zboží. Jako rychlé zboží mohou býti přepravovány jen ve vozových zásilkách; musí býti nakládány do otevřených vozů a nesmí býti naloženy do téhož vozu pohromadě s potravinami a poživatinami.

(3) Označení zboží v nákladním listu musí býti shodné s pojmenováním, vyznačeným v bodu 601 *ležalým písmem* a musí býti *červeně podtrženo*.

(4) U kusových zásilek předmětů číslice 15 musí odesílatel zapsati v nákladním listu pod údajem obsahu *červeně* nebo *červeně podtržitelně*: „*Ve skladištích uložití odděleně od potravin a poživatin a nenakládati s nimi do téhož vozu!*“

(5) Pro zásilky, které není dovoleno nakládati do téhož vozu pohromadě s jinými zásilkami, musí býti sepsány zvláštní nákladní listy (ŽPŘ čl. 48 § 7).

(1) Železnice může omeziti přepravu látek 614 a předmětů třídy VI na určité vlaky, vydati též zvláštní předpisy o době a lhůtě pro nakládání a vykládání, jakož i dovozu a odvozu a požadovali, aby vozové plachty byly dodány odesílatelem.

(2) Je-li cítiti odporný zápach, může železnice látky kdykoliv ošetřiti vhodnými prostředky k odstranění zápalu.

(3) Dráha, která poslední přepravila náklady látek číslic 1, 2, 3, 9 a 10 v ayaném stavu nebo náklady látek číslic 7 a 11, musí použité vozy po každém upotřebení podrobiti čištění nebo desinfekci, předepsané k odstranění nakažlivých látek při přepravě dobytka po železnici. Vyjmuty z toho jsou jen vozy, které jsou používány výlučně k přepravě těchto látek. Desinfekci musí být zcela odstraněny nakažlivé látky lpicí snad na voze.

(4) Vozy, které slouží k přepravě látek číslice 13, musí být rovněž desinfikovány podle předpisů předchozího odstavce (3), a to ihned po vyložení, pochází-li jejich obsah ze zvířat, která byla stížena morem skotu, sněti slezinou, vzteklinou, ozhrivkou nebo slintavkou a kulhavkou, jinak každé 4 týdny.

(5) Vozové náklady látek číslic 1, 2 a 9 smí být nakládány a vykládány jen na vedlejších kolejích, pokud možno nejdělejších nebo na vlečkách.

(6) U vozových zásilek může železnice požadovati od odesílatelů nebo příjemců vycištění nákladistě. Pro nakládání a vykládání domácích odpadků (číslice 12) musí být učiněna opatření, která pokud možno zabrání rozprašování. Železnice může žádati provedení takových opatření od odesílatelů a příjemců.

615-699

Příloha I.

A. Podmínky chemické stálosti.

700 Dále uvedené podmínky jsou srovnávací nejmírnější podmínky k označení stálosti, jimž musí látky připuštěné k přepravě vyhověti. Tyto látky smí být podány k přepravě jen, vyhoví-li úplně následujícím předpisům.

701 K bodu 21, číslici 1, bodu 101, číslici 4 a bodu 351, číslici 10: Nitrocelulosa, zahřívána po dobu půl hodiny na teplotu 132° C, nesmí odštěpovati viditelné žlutohnědé páry nitrosových plynů. Zápalná teplota musí být vyšší než 180° C.

Zápalná příze a lehce vznětlivá vlákna ve švech hadic z umělého hedvábí musí odpovídati těmže podmínkám stálosti jako nitrocelulosa.

Viz bod 751 pod a) a 752.

702 K bodu 21, číslicím 3, 4, 16 a 17:

1. Nitrocelulový prach (též s výmetnými přísadami) bez nitroglycerinu, jakož i zažehovací prach;

3 g prachu, zahříváno po dobu jedné hodiny na teplotu 132° C, nesmí odštěpovati viditelné žlutohnědé páry nitrosových plynů. Zápalná

teplota musí být vyšší než 170° C, u prachu s výmetnými přísadami než 165° C.

2. Nitrocelulové prachy, obsahující nitroglycerin (též s jinými výmetnými přísadami): 1 g prachu, zahříváno po dobu jedné hodiny na teplotu 110° C, nesmí odštěpovati viditelné žlutohnědé páry nitrosových plynů. Zápalná teplota musí být vyšší než 160° C.

Viz bod 751 b) a 752.

K 1. a 2.: želatinované nitrocelulové prachy, nepórovité a nitrocelulové prachy, obsahující nitroglycerin (též náhražky nitroglycerinu), obojí též s jinými výmetnými přísadami, patří do 1. skupiny, jestliže — pokud jde o zápalnost a výbušnost — nepřesahují stupeň nebezpečí, zjištěný u nitrocelulového prachu s 0,5% difenylaminu v listku o rozměrech 0,3×1,3 až 1,5 mm.

K bodu 21, číslici 5: prané a zpracované odpadky nitrocelulových filmů, zahříváno po dobu půl hodiny na teplotu 132° C, nesmí odštěpovati žlutohnědé páry nitrosových plynů.

Viz bod 751 a).

K bodu 21, číslici 6: organické nitrolátky bodu 21, číslice 6 nesmí při uskladnění po 48 hodin při 75° C vykazovati ztrátu na váze a nesmí být ani k nárazu, ani tření, ani zapálení plamenem citlivější než čistá kyselina pikrová.

Viz bod 753 a), 754, 755 a 756.

K bodu 21, číslicím 7 a 19: organické nitrolátky bodu 21 číslice 7 a 19 nesmí při uskladnění po 48 hodin při 75° C vykazovati ztrátu na váze a nesmí být ani k nárazu, ani tření, ani k zapálení plamenem citlivější:

než trinitroresorcin, jsou-li ve vodě rozpustné a

než tetranitrometylanilin, jsou-li ve vodě nerozpustné.

Viz bod 753 a), 754, 755 a 756.

K bodu 21, číslicím 8 a 20: pentarytrittetra-nitrat nesmí při uskladnění po 48 hodin při 75° C vykazovati ztrátu na váze.

Viz bod 753 a).

K bodu 21, číslicím 9 a 21: nitrovaný chlorhydrin a technický nitrovaný chlorhydrin, jenž neobsahuje více než 5% nitroglycerinu, nesmí při uskladnění po 48 hodin při 75° C odštěpovati viditelné žlutohnědé páry nitrosových plynů.

Viz bod 753 b).

K bodu 21, číslici 10: amonoletkové výbušiny nesmí při uskladnění po 48 hodin při 75° C odštěpovati viditelné žlutohnědé páry nitrosových plynů a nesmí být před, ani po uskladnění citlivější než čistá kyselina pikrová.

vějši k nárazu, ani ke tření, ani k zapálení plamenem více než srovnávací výbušina tohoto složení: 78% ledku amonného, 14% trinitrotoluolu, 6% nitroglycerinu a 2% dřevité moučky. Srovnávací výbušina musí být tak připravena, aby při pokusné teplotě nevyučovala kapalné součásti (nitroglycerin, trinitrotoluol atd.).

Viz bod 753 b), 754, 755 a 756.

- 707 K bodu 21, číslici 11: výbušina nesmí být ani k nárazu, ani ke tření, ani k zapálení plamenem citlivější než srovnávací látka tohoto složení: 75% ledku draselného, 10% síry a 15% uhlí z bukového dříví.

Viz bod 754, 755 a 756.

- 708 K bodu 21, číslici 15 a) a 22: zkušební vzorky výbušin číslice 15 a) a dynamity nesmí být ani k nárazu, ani ke tření, ani k zapálení plamenem citlivější než zápalná želatina s 98% nitroglycerinu nebo hlinkového dynamitu (nejvýše s 75% nitroglycerinu).

Viz bod 754 b), 755 a 756.

- 709 K bodu 21, číslici 23: chlorečnanové směsi nesmí obsahovat žádné soli amonné. Nesmí být ani k nárazu, ani ke tření, ani k zapálení plamenem citlivější než chlorečnanová výbušina tohoto složení: 80% chlorečnanu draselného, 10% dinitrotoluolu, 5% trinitrotoluolu, 4% ricinového oleje a 1% dřevité moučky.

Viz bod 754, 755 a 756.

- 710 K bodu 21, číslicím 12, 24 a 25 a k bodu 61, číslici 10 e): černé prachy nesmí být ani k nárazu, ani ke tření, ani k zapálení plamenem citlivější než nejjemnější lovecký prach tohoto složení: 75% ledku draselného, 10% síry a 15% uhlí z krušínového dřeva.

Viz bod 754, 755 a 756.

- 711 K bodu 61, číslici 1 b): výbušina nesmí být ani k nárazu, ani ke tření, ani k zapálení plamenem citlivější než čistá kyselina pikrová.

Viz bod 754, 755 a 756.

- 712 K bodu 61, číslici 1 c): výbušina nesmí být ani k nárazu, ani ke tření, ani k zapálení plamenem citlivější než nitropentaerytrit.

Viz bod 754, 755 a 756.

- 713 K bodu 61, číslici 5 d): počínová nálož nesmí být ani k nárazu, ani ke tření, ani k zapálení plamenem citlivější než tetranitrometylanilin.

Viz bod 754, 755 a 756.

- 714 K bodu 100 (2) d): výbušná slož nesmí při čtyřtydenním uskladnění při 50° C vykazovat žádnou změnu, která by nasvědčovala o nedostatečné stálosti.

Viz bod 757.

B. Předpisy pro zkoušky.

Všeobecně o zkoušce a sepsání zkušebního osvědčení.

(1) Zkouška látek výbuchem nebezpečných podle třídy Ia přílohy A k ŽPŘ má za účel získati posudek o jejich stupni nebezpečnosti, t. j. stupni citlivosti k určitým druhům vnějšího namáhání; vztahuje se proto na zjištění

chemické stálosti,

vznětlivosti,

rychlosti spalování a citlivosti k mechanickému namáhání.

(2) Zkouška musí být provedena chemikem železnici uznaným a osvědčena s údajem data.

(3) Výsledek zkoušky musí být připojen k žádosti adresované příslušnému ministerstvu o povolení přepravy výbušiny po železnici a jeden průklep musí být zaslán výzkumnému ústavu pro výbušiny, který je úředně uznanou zkušebnou pro výbušiny, připuštěné ku přepravě po železnici, a který zasláné zkušební vzorky na požádání přezkoušuje. Příklad pro oznámení výsledku zkoušky výbušiny je uveden v příloze.

Strana 109.

(4) O přepravě zkušebních vzorků zkušebně viz body 21, číslice 15, 32/4, 42, 43 a 45.

Zkouška chemické stálosti při teplotě

751

(viz bod 701, 702 a 703).

a) Zkouška látek vyjmenovaných v bodě 701 a 703.

(1) Do každé z obou zkumavek

o délce	350 mm,
vnitřním průměru	16 mm,
síle stěn	1,5 mm,

dá se 1 g výbušiny, sušené nad chloridem vápenatým. Obě zkumavky, které se těsně, ale volně přikryjí, se vloží do zahřívacího přístroje tak, aby alespoň 1/3 jejich délky byly viditelné a ponechají se po dobu 30 minut ve stálé teplotě 132° C. Zjišťuje se, zda se během této doby vylučují nitrosový plyny, takže vznikají žlutohnědé páry, které jsou patrné zejména na bílém pozadí.

(2) Látka se považuje za stálou, jestliže se tyto páry neobjeví.

b) Zkouška prachů jmenovaných v bodě 702.

(1) Nitroceluloseový prach bez nitroglycerinu, želatinovaný nebo neželatinovaný: 3 kg prachů se dají do těchto zkumavek jako pod a) a tyto zkumavky se pak vloží do zahřívacího zařízení se stálou teplotou 132° C.

(2) Nitrocelulosové prachy obsahující nitroglycerin: 1 g prachu se dá do těchto zkumavek jako pod a) a tyto zkumavky se pak vloží do zahřívacího přístroje se stálou teplotou 110° C.

(3) Zkumavky s prachy pod (1) a (2) zůstanou jednu hodinu v zahřívacím přístroji. Po tuto dobu se nesmí objeviti žádné nitrosové plyny. Pozorování a posudek jako pod a).

752

Teplota vznětu
(viz bod 701 a 702)

(1) K určení teploty vznětu zahřeje se 0,2 g látky ve zkumavce, ponořené do Woodovy kovové lázně. Zkumavky se vloží do lázně, jakmile tato lázeň dosáhne teploty 100° C. Teplota se pak stupňuje od minuty k minutě o 5° C.

(2) Zkumavky musí míti

délku	125 mm,
vnitřní průměr	15 mm,
sílu stěn	0,5 mm

a musí býti ponořeny do hloubky 20 mm.

(3) Při třikrát opakovaném pokuse se vždy zjistí, při jaké teplotě nastane vznícení látky — a zda za pomalého nebo rychlého spalování nebo za deflagrace či výbuchu.

(4) Nejnižší teplota, zjištěná při těchto třech pokusech, je teplota vznětu.

753

Zkouška stálosti: uskladnění při 75° C
(viz bod 704, 705, 705a, 705b a 706).

a) Zkouška látek, vyjmenovaných v bodě 704, 705 a 705a.

(1) Výbušina se suší nad chloridem vápenatým. Dva přesně odvážené zkušební vzorky asi po 10 g se dají pak do cylindrických sklenic o vnitřním průměru 3 cm a výšce 5 cm a ve skřínce, v níž jsou dobře viditelné, se vystaví po dobu 48 hodin stálé teplotě 75° C.

(2) Ztráta na váze, zjištěná u zkušebních vzorků po ochlazení, nesmí býti značná.

b) Zkouška látek, vyjmenovaných v bodě 705b a 706.

(1) Dva zkušební vzorky výbušiny po 10 g se dobře uzavrou do cylindrických sklenic s víkem o vnitřním průměru 3 cm a výšce až po dolní okraj víka 5 cm a ve skřínce, v níž jsou dobře viditelné, se vystaví po dobu 48 hodin stálé teplotě 75° C.

(2) Po tuto dobu nesmějí býti viditelné žádné nitrosové plyny. Pozorování a posudek jako v bodě 751 a).

Zkouška citlivosti při teplotě červeného záru
a zapálení plamenem

754

(viz bod 704, 705, 706 až 713).

Zkouška hořením pod uzavřením.

a) Zkouška v železné misce do červena rozžhavené (viz bod 704, 705, 706, 707 a 709 až 713).

(1) Do železné polokulovité misky o síle 1 mm a průměru 120 mm, rozžhavené do červena, se vřazují zkušební vzorky výbušiny postupně asi od 0,5 g až do 10 g.

Výsledky pokusů se rozlišují takto:

1. zapálení s pomalým hořením (amoniaková výbušina),
2. zapálení s rychlým hořením (chlorečnanová výbušina),
3. zapálení s prudkým hořením a hořením podobným výbuchu (černý prach),
4. detonace (fulminát).

(2) Přihlédně se ke vlivu použitého množství výbušiny na průběh úkazů.

(3) Zkoušená výbušina nesmí vykazovati podstatné rozdíly proti srovnávací výbušině.

(4) Železné misky musí býti před každým pokusem pečlivě vyčištěny a též často vyměněny.

b) Zkouška zápalnosti (viz bod 704, 705, 706 až 713).

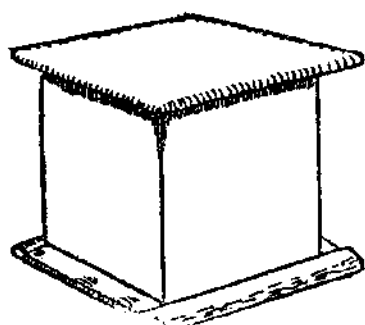
(1) Zkoušená výbušina se nasype na hromádku do ploché železné misky, a to — podle výsledku pod a) — vzestupně v malých množstvích od 0,5 g nejvýše do 100 g.

(2) Vrchol malé hromádky se uvede v dotyk s plamenem sirky a pozoruje se, zda se výbušina zapálí a pomalu spaluje, třaskne nebo vybuchne a zda-li, zapálená, hoří dále i po odstranění sirky. Nedojde-li k zapálení, provede se podobný pokus tím, že se výbušina přivede do styku s plynovým plamenem 10 mm vysokým a 5 mm širokým a provedou se tatáž zjištění.

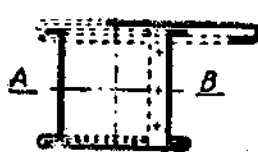
(3) Výsledky pokusu se srovnají s výsledky pokusů na srovnávací výbušině.

c) Zkouška hořením pod uzavřením.

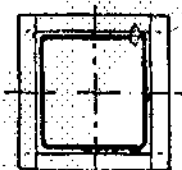
(1) Pokusy k a) a b) se doplní zkouškou hořením pod uzavřením ve skřínce ze železného plechu o čtvercovém průřezu, délce hrany 8 cm při síle stěny 1 mm. Skřínka (podle dole uvedeného náčrtku) se zhotoví ze žíhaného měkkého železného plechu a ohrnutím okrajů víka se pokud možno těsně uzavře.

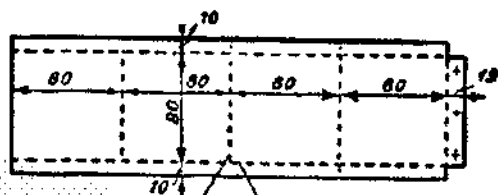
1/2 skutečné velikosti

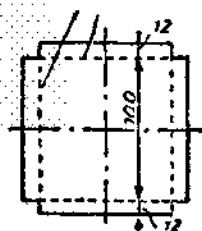
Síla stěny 1 mm

Rez A—B

Ohrnutý okraj

Dno a víko

Měřítko: 1:5

(2) U výbušin citlivých k tření musí být přikrytím horní vrstvy listem papíru zabráněno, aby se částice výbušiny nedostaly mezi spáry a nebyly při ohrnutí okraje přiskřípnuty. Skříňka se výbušinou zcela naplní, a to tak, aby měla pokud možno tutéž hustotu jako v hotových nábojích. Skříňka se uloží opatrně, na př. několikrát obalena baličím papírem, do ohně, aby bylo zabráněno okamžitému vznícení výbušiny.

(3) Jest uvést, zda výbušina třaská, vybuchuje, jak dlouho trvá spalování a za jakých zjevů probíhá, dále jaké změny nastaly na skřínce.

(4) Pokus se provede dvakrát. Připojí se fotografie použitých skřínek ze železného plechu.

Zkouška citlivosti k nárazu

(viz bod 704, 705, 706 až 713)

(1) Výbušiny se rozmělní na prášek a usuší nad chloridem vápenatým. Výbušiny, jejichž povaha nepřipouští rozmělnění na prášek, se rozkrájí na malé kousky nebo ustrouhají; u želatinovaných výbušin se zhotoví malé deštičky.

(2) Zařízení k provedení pokusu se skládá ze závaží, vedeného v kolejích a zastaveného na určitou výšku pádu, jež může být lehce uvolněno. Závaží nenarazí bezprostředně na výbušinu, nýbrž na razidlo, které se skládá ze dvou částí, horní části D a spodní části E, zhotovených z tvrzené oceli, a které se lehce pohybuje ve vodící objímce F (obr. 1). Mezi horní a dolní

část razidla se položí zkušební vzorek výbušiny. Razidlo a vodící objímka jsou v ochranném válci C, z tvrzené oceli, který spočívá na ocelovém kvádru B (kovadlině), který je zapuštěn do cementového podstavce A (obr. 2). Rozměry jednotlivých částí jsou zřejmy z vyobrazení.

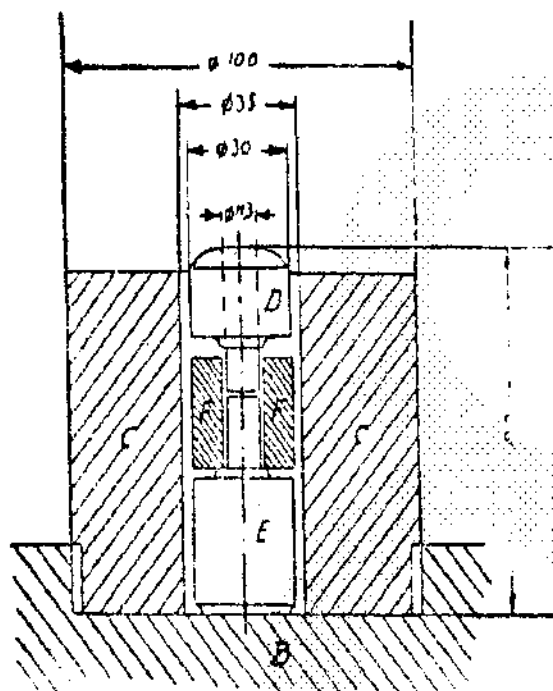
(3) Pokusy se provádějí střídavě se zkoušenou výbušinou a srovnávací výbušinou takto:

a) výbušina se odměří malou lžičkou o obsahu 0,05 cm³ a uloží se opatrně mezi obě části razidla, jejichž styčné plochy nesmí být vlhké. Teplota místnosti nesmí být vyšší než 30° C a nižší než 15° C. Každý zkušební vzorek výbušiny smí být vystaven nárazu jen jednou. Po každém pokusu musí být razidlo a vodící objímka pečlivě vyčištěny, při čemž musí být případné zbytky výbušiny odstraněny.

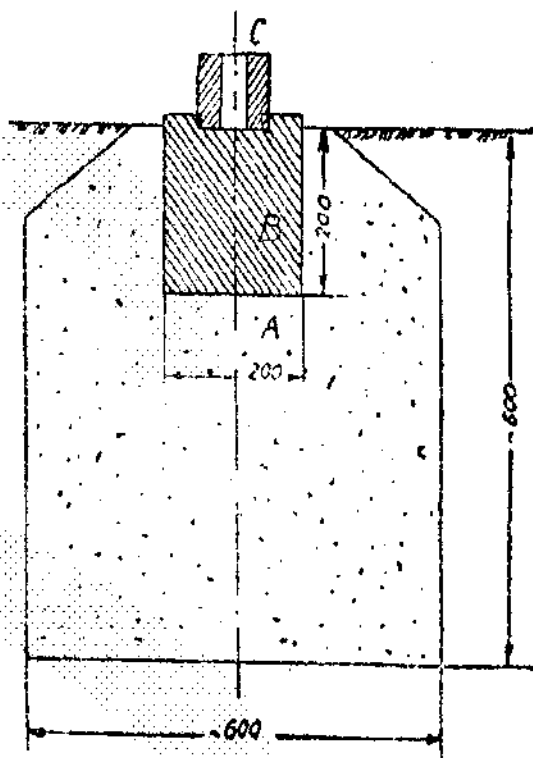
b) Pokusy musí započít s výškou pádu, při níž zkoušené množství výbušiny úplně vybuchne. Postupně se zmenšuje výška pádu, až nastane výbuch neúplný nebo k němu vůbec nedojde. Při této výšce se vykonají čtyři pokusy a jestliže byl i jen při jednom z těchto pokusů dojde k výbuchu, vykonají se ještě čtyři další pokusy při trochu menší výšce pádu atd.

c) Za hranici citlivosti se považuje nejnižší výška pádu, při níž mezi nejméně čtyřmi pokusy došlo s této výšky alespoň k jednomu hladkému výbuchu.

d) Zkouška s padacím kladivem se provádí obvykle s padacím závažím těžkým 2 kg. Jestliže však citlivost k nárazu vyžaduje u tohoto závaží větší výšku pádu než 60 až 70 cm, provede se pokus s padacím závažím, těžkým 5 kg.

Obr. 1. — Měřítko 1:2.

Obr. 2. — Měřítko 1:10.

756

Zkouška citlivosti k tření
(viz bod 704, 705, 706 až 713).

(1) Výbušina se usuší nad chloridem vápenatým. Zkušební vzorek výbušiny se tiskne a rozněluje neglasovaným razídkem v neglasovaném porcelánovém hmoždíři. Je dbáti toho, aby teplota hmoždíře a razídkla byla asi o 10° vyšší než teplota místnosti (15° až 30° C)

(2) Výsledky pokusů se porovnají s výsledky, získanými na srovnávací výbušině a rozlišují se takto

1. žádné úkazy,

2. jednotlivé slabé třaskavé šelesty,

3. časté třaskavé šelesty nebo jednotlivé velmi silné třaskavé šelesty.

(3) Výbušiny, které prokáží výsledek podle 1., se považují prakticky za necitlivé ke tření; prokáží-li výsledek podle 2., označují se jako mírně citlivé; při výsledku podle 3. se považují za velmi citlivé.

Stálost výrobků uvedených 757 v bodě 714 se zkouší obvyklým laboratorním způsobem.

758-774

Příloha k bodu 750 odst. (2).

Výbušina	Složení		Vzršení a povaha	Uklad- nění při 75° C	Chování se	Citlivost pod padacím závažím o váze											Citlivost ke tření		
	soustředí	v %				při výšce pádu v cm													
						5	10	15	20	30	40	50	60	70	80	90		100	
Donarit 1	Dusičnar amonný	80	80,5	Ztráta na váze po 2 dnech 0,3 a 0,4%.	při zapá- luje a hoří praví- delným plame- nem na 12-14-10 vteřin se zapá- luje a hoří praví- delným plame- nem na 12-14-10 vteřin V 1 1/2 minutě výbušné shořela. Škřítká rozklad na jednom místě roz- tavená. Jinak beze změn. Při opa- kování stejně.	5	10	15	20	30	40	50	60	70	80	90	100	Zádné zjevy	
	Trinitro- toluol	12	11,5	Světle žlutý, jemně zrnitý prášek, poněkud spečený.		při vho- zení do železné misky do červená, roz- šavené (5 5)	5	10	15	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
	Nitro- glycerin	4	4,0	Slabě zspáchá, kyselý.		při zapá- luje a pomalu spaluje.	při vho- zení do železné misky do červená, roz- šavené (5 5)	5	10	15	20	30	40	50	60	70	80	90	100
	Dřevitá moučka	4	3,9	Obje- mová váha v náboř čím 1,0.		při zapá- luje a pomalu spaluje.	při vho- zení do železné misky do červená, roz- šavené (5 5)	5	10	15	20	30	40	50	60	70	80	90	100

Přípojek Ia.

Ustanovení o lepenkových sudech pro tuhé jedovaté prostředky k ochraně rostlin.

Podle bodu 409, odst. (1) d), a bodu 410, odst. (2).

775 Žádosti o povolení přepravy tuhých prostředků k ochraně rostlin, obsahujících arsen nebo rtuť (bod 401, číslice 6 a 9) v lepenkových sudech je podati ministerstvu průmyslu. K žádosti se připojí výkres v přiměřeném měřítku a popis, který obsahuje přesné údaje o stavbě sudu a o látkách použitých k výrobě.

776 Každý druh lepenkového sudu musí být podroben na útraty výrobce praktické zkoušce, kterou provede Ústav pro zvelebování živností nebo ministerstvo průmyslu. Za tím účelem musí výrobce odevzdati zkušební potřebný počet sudů, které musí být naplněny látkou s přiměřeně stejnou specifickou váhou jako má prostředek k ochraně rostlin. Při zkoušce se zjišťuje odolnost plných sudů při pádu s výše 2,5 m na kamennou dlažbu, a to při dopadu na stěny obalu, na dno, na viko a na hranu dna a hranu víka. Zkušebna vydá o výsledku zkoušky dobrozdání, k němuž se připojí podklady jmenované v bodu 775 (výkres a popis), případně v provedení pozměněném na základě zkoušky. Po jednom vyhotovení dobrozdání se zašle ministerstvu průmyslu a hospodářské skupině papír v Ústředním svazu průmyslu.

777 Vyhovuje-li stavba sudu požadavkům zkoušky a zaváže-li se písemně výrobce dodávati pro přepravu tuhých jedovatých prostředků k ochraně rostlin jen takové lepenkové sudy, které přesně odpovídají schválenému vzoru, bude výroba povolena zápisem výrobcovy firmy a povolovacího čísla do listiny výrobců, vedené u hospodářské skupiny papír v Ústředním svazu průmyslu. Schválený vzor sudu se uloží u hospodářské skupiny.

778 Výrobci lepenkových sudů, jejichž stavba byla povolena po odevzdání předepsaného prohlášení zápisem do listiny podle bodu 777, jsou oprávněni opatřiti vyrobené sudy, které odpovídají schválenému vzoru na pláši těmito zřetelně natištěnými údaji:

„Lepenkový sud pro tuhé jedovaté prostředky k ochraně rostlin.

Povolovací výrobní číslo:.....“.

779 Užitím takto označeného lepenkového sudu přejímá odesílatel záruku, že úprava obalu podmínkám vyhovuje, a nese všechny následky, které snad vzniknou z toho, že balení podmínkám neodpovídá.

Přípojek II

Předpisy pro použití vozů s elektrickými zařízeními.

Látky a předměty výbuchem nebezpečné 800 tříd Ia a Ib, číslic 3, 5, 6, 13 a 14 a vznětlivé látky tříd IIIa a IIIb, smí být přepravovány ve vozech s elektrickými zařízeními, jestliže tyto vozy odpovídají těmto předpisům:

a) Elektrické vedení musí být uzavřeno v trubcích nebo kablových kanálech.

b) K osvětlení musí být použito žárovek, které musí být chráněny odolnými těsnými skleněnými příklopy nebo koši z dostatečně hustého kovového pletiva nebo silnými průsvitnými pouzdry, uzavřenými těsně na straně dovnitř vozu.

c) Vypínače, pojistky, regulační a podobná zařízení smí být uvnitř vozu jen tehdy, jde-li o napětí nejvýše 40 voltů a nejsou-li umístěny nechráněné v témže vozovém oddíle s nákladem.

d) Elektrické stroje, bleskové pojistky, odpory a vaříče, regulační vypínací a bezpečnostní zařízení (jako na př. pojistky, automatické vypínače), v nichž se přerušuje proud, smí být umístěny u nákladu uvnitř vozu jen tehdy, jsou-li uzavřeny v ohnivzdorná ochranná pouzdra a sestrojeny tak, že nemůže dojít k výbuchu plynu. Pracují-li však tyto přístroje a napětím nejvýše 40 voltů, mohou být umístěny ve voze bez zvláštních ochranných zařízení; nesmí však být s nákladem v témže oddílu.

(1) Látky a předměty jmenované v bodě 801 800 nesmí být nakládány do vozů s elektrickým vytápěcím zařízením a všeobecně též ne do vozů s transformátory.

(2) Používati vozy se vzduchovými transformátory pro vznětlivé látky tříd IIIa a IIIb je dovoleno za předpokladu, že transformátory jsou ohnivzdorně stavěny, umístěny pod vozovou skříň a od ní odděleny isolační vrstvou takového druhu a velikosti, že oheň v transformátoru nemůže přejíti na vozovou skříň.

(3) Pokud nejsou vozy s transformátory jako takové bez dalšího rozpoznatelné, musí být zvlášť označeny.

Vozy, jejichž zařízení neodpovídá těmto 802 předpisům, smí být použity přesto ku přepravě zmíněných látek a předmětů, jestliže je postaráno o to, aby všechna elektrická zařízení, neodpovídající předpisům, byla vypjata z proudu a jestliže jsou zajištěna proti zapnutí za přepravy.

Přípojek III.

1. Předpisy o nálepkách k označení nebezpečí.

Pro nálepky je předepsána velikost A5 (148×210 mm). Nálepky na kusech mohou 810
býti zmenšeny až do velikosti A7 (74×105 mm).

Nálepky k označení nebezpečí musí býti na jednotlivých kusech zásilky nalepeny nebo 811
jiným vhodným způsobem upevněny. Jen tehdy, nedovoluje-li to povaha kusu zásilky, smí
býti nalepeny na lepence nebo destičce, která však musí býti s kusem zásilky pevně spojena.
Místo nálepek smí býti na vnějších nádobách též trvalé značky k označení nebezpečí,
které však musí odpovídati přesně předepsaným vzorcům.

812

2. Vysvětlivky k vyobrazením.

Nálepky k označení nebezpečí (viz tabulku na konci), předepsané pro látky a před- 813
měty tříd I až V, znamenají:

Čís. 1 (Puma, červená, jednou orá- movaná):	výbuchem nebezpečné;
předepsáno v bodě 43 (1) a), 48, 78 b) a d), 82;	nenakládati společně do vozu s kusy zásilek, které jsou opatřeny nálepkami podle vzorce 3 (černá);
Čís. 1a (Puma, červená, jednou orá- movaná s údajem „Jen 300 kg“):	výbuchem nebezpečné;
předepsáno v bodě 43 (1) a), 48;	nenakládati společně do vozu s kusy zásilek, které jsou opatřeny nálepkami podle vzorce 3 (černá);
Čís. 2 (Puma, červená, dvakrát orá- movaná):	výbuchem nebezpečné, umístiti vložky;
předepsáno v bodě 43 (1) b), 48, 78 c), 82;	povoleno přepravovati jen ve vozových zásilkách; o zákazu společné nakládky viz bod 49, 83 a 314;
Čís. 3 (Puma, černá, jednou orámo- vaná):	výbuchem nebezpečné;
předepsáno v bodě 78 a), 82;	nenakládati pohromadě do téhož vozu s kusy zá- silek, které jsou opatřeny nálepkami podle vzorce 1 (červená), 1a (červená) nebo 4 (červená);
Čís. 3a (Raketa, zelená, jednou orá- movaná):	ohňostrojná tělesa;
předepsáno v bodě 112;	
Čís. 4 (Pochodeň, červená):	vznětlivé;
předepsáno v bodě 159 (2) b) a c), 308 (1) a (2), 313, 360, 364;	nenakládati pohromadě do téhož vozu s kusy zá- silek, které jsou opatřeny nálepkami podle vzorce 3 (černá); o dalších zákazech nakládání pohromadě viz bod 49 (2), 83 (1) a 314;
Čís. 4a (Nepravidelná hvězda, červe- ná, jednou orámovaná):	vznětlivé;
předepsáno v bodě 308 (1) a (2), 313;	nenakládati pohromadě do téhož vozu s kusy zá- silek, které jsou opatřeny nálepkami podle vzorce 3 (černá); o dalších zákazech společné nakládky viz bod 49 (2), 83 (1) a 314;

- Čís. 5 (Pochodeň, *modrá*): samozápalné;
předepsáno v bodě 212 (1)
a (4), 217 (1);
- Čís. 6 (Přeskrtnutá kamna a pře-
skrtnuté topné těleso, *černá*): neukládati v blízkosti topných těles, topného vedení
nebo vytápěných kamen;
předepsáno v bodě 360;
- Čís. 7 (Umrličí hlava, *černá*, jednou
orámovaná): jedovaté;
předepsáno v bodě 159 (2)
b), 420 (1), 426 (1), 428
(3);
ve vozech a ve skladištích ukládati odděleně od
potravin a poživatin;
- Čís. 7a (Umrličí hlava, *černá*, dvakrát
orámovaná): jedovaté, umístiti vlajky;
předepsáno v bodě 159 (2)
a);
- Čís. 8 (Láhev v koši, *červená*): žíravé;
předepsáno v bodě 513 (1)
a (6), 519;
- Čís. 9 (Ruka, u níž je na čtyřech
prstech rozežráno maso, a dva
šipy na vodorovné rovině, *černá*): koncentrovaná kyselina fluorovodíková;
obsahu a stop po ní se nesmí dotknouti holou ru-
kou;
směr nahoru;
předepsáno v bodě 513 (1)
a (6), 519, 521 (3);
- Čís. 10 (Dva šipy na vodorovné ro-
vině, *černá*): směr nahoru;
předepsáno v bodě 151, 212
(2) a (4), 513 (1), (3) a
(5), 516 (2) a);
- Čís. 11 (Sklenice, *červená*): opatrně zacházeti nebo:
nepřevraceti;
předepsáno v bodě 151, 212
(3) a (4), 308 (1) a (2),
513 (4) a (5);
- Čís. 12 (Otevřený deštník, *černá*): chrániti před vlhkem;
předepsáno v bodě 185, 420
(1);
- Čís. 13 (Ventilátor, *černá*): před počátkem vykládání dobře větratí nebo:
vzdušné uskladniti;
předepsáno v bodě 426 (2);
- Čís. 14 (Trojúhelník, *červená*, s čer-
ným nápisem): opatrně posunovati.
předepsáno v bodě 159 (1),
217 (2), 313, 364.

NÁLEPKY K OZNAČENÍ NEBEZPEČÍ.

Význam: Viz přípojek III (Bod 813).

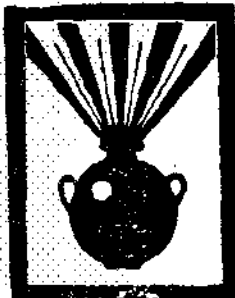
Zmenšené vyobrazení: 1/24 normálního formátu A 5 (148×210 mm).

Čís. 1

Bod 43, 48, 78, 82

Čís. 1a

Jen 300 kg.

Bod 43, 48

Čís. 2

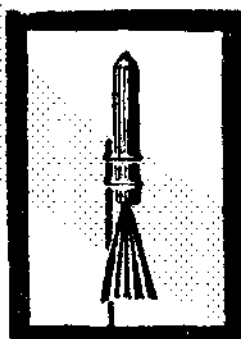
Bod 43, 48, 78, 82

Čís. 3

Bod 78, 82

Čís. 3a

Bod 112

Čís. 4

Bod 159, 308, 313, 360, 364

Čís. 4a

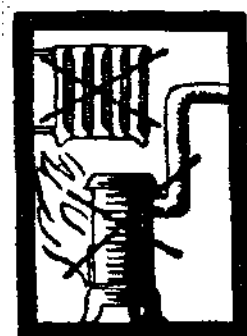
Bod 308, 313

Čís. 5

Bod 212, 217

Čís. 6

Bod 360

Čís. 7

Bod 159, 420, 426, 428

Čís. 7a

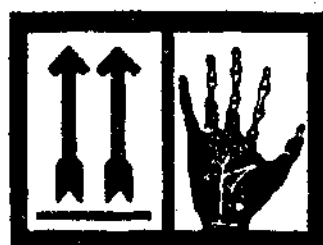
Bod 159

Čís. 8

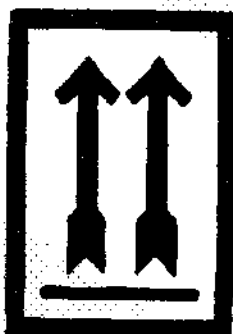
Bod 513, 519

Čís. 9

Bod 513, 519, 521

Čís. 10

Bod 151, 212, 513, 516

Čís. 11

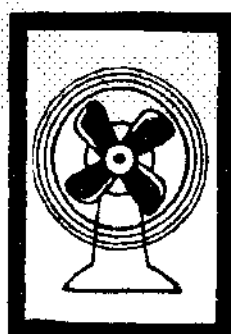
Bod 151, 212, 303, 513

Čís. 12

Bod 186, 420

Čís. 13

Bod 426

Čís. 14

Bod 159, 217, 313, 364

Číslo účetní položky
a nákladního listu

Příloha B

(k čl. 47, § 1)

Cesta

Přeúčtovati v

Jen pro železniční nálepky a známky

Dodací číslo

Nákladní list

Pro přepravu malého množství zboží.

Ložná váha nebo plocha	Vlastní náklad osoba	Řada a číslo
vozu**)		

Staniční určení

Místo určení

Příjemcovy adresa

Zájem na dodání
(slovy) v Kčs

Znamení nebo příjemcovy adresa	Počet	Obal	Obsah	Hmotná váha v celých kg

Výkaz zálohy nebo dobírky

Platební význam

Záloha (slovy)

Dobírka (slovy)

Příjemce zaplatí

Kčs

n

Jiné předepsané nebo dovolené
zápisy

Odeslatel zaplatí

Kčs

h

Účetní váha

Tarifní
třída

Náklad
za 100 kg

Dovozné až do

km

Provis

Zájem

Pojištěno na Kčs

V..... dne...../.....19.....

Podpis a adresa odeslatelova

Razítko odeslatel
stanice

Vázní razítko

Razítko stanice určení

*) Sítě organizovanou část nákladního listu vyplní odeslatel, nevyplněné řádky
**) Zapíše odeslatel jen, nákladní-li zboží

Číslo účetní položky
a nákladního listuDošla pro Vás tato zásilka:
Odeberte ji ve lhůtě tarifem ustanovené

Dodací číslo

Návěští a odběrný list

Stanice určení

Místo určení

Ložné váha
nebo přežbaVážnostní
značkaRada
a číslo

vozu

Příjemcova adresa

Razítko
stanice určeníZájem na dodání
(slovy) KčsZnamení nebo
příjemcova adresa

Počet

Obal

Obsah

Hrubá váha
v celých kg

Platební záznam

Záloha (slovy)

Dobírka (slovy)

Příjemce zaplatí

Kčs

h

Jiné předepsané nebo dovolené
zápisy

Celkové zaplání

Kčs

h

Účetní
váhaTarifní
třídaSazba
za 100 kg

Dovozné nádo

km

Previce

Zájem

Pojištěno na Kčs

V ..... dne ..... 19.....

Podpis a adresa odesílatele

Razítko odesílatel
stanice

Potvrzení příjemce

V ..... dne ..... 19.....

Podpis

Číslo účelové položky
a nákladního listu

Cesta

Přeúčtovati v

Dodací číslo

Účetní list

Stanice určení

Místo určení

Težná váha
nebo plocha

Vlastnická
značka

Rada
a číslo

VOZU

Příjemcová adresa

Razítko
stanice určení

Zájem na dodání
(slovy) v Kčs

Znamení nebo
příjemcová adresa

Počet

Obal

Obsah

Hrubá váha
v celých kg

Statistické číslo zboží a tarifní třídy

Platební záznam

Příjemce zaplatí

Kčs

h

Záloha (slovy)

Dobírka (slovy)

Jiné předepsané nebo dovolené
zázpisy

Odesílatel zaplatí

Kčs

h

Účetní
váha

Tarifní
třída

Sazba
za 100 kg

Dovozné až do

km

Provise

Zájem

Pojistěno na Kčs

V ..... dne ..... 19 .....

Podpis a adresa odesílatelova

Razítko odesílací
stanice

Vážní razítko

Statistické razítko
odesílací stanice

Císlo účetní položky
a nákladního listu

Druhopsis nákladního listu

Pro přepravu osobou platí ŽPK a tarif

Ložní ráha nebo plocha	Vlastnická značka	Řada a číslo
vozu		

Stanice určení

Místo určení

Příjemcová adresa

Zájem na dodání
(slovy) Kčs

Znamení nebo
příjemcová adresa

Počet

Obal

Obsah

Hrubá váha
v celých kg

Výkaz zálohy nebo dobírky

Platební záznam

Záloha (slovy)

Dobírka (slovy)

Příjemce zaplatí

Kčs

h

Jiné předepsané nebo dovolené
zápisy

Učtenatel zaplatí

Kčs

h

Účetní
váha

Tarifní
třída

Sazba
za 100 kg

Dovozné úřady

km

Provise

Zájem

Pojištěno na Kčs

V ..... dne ..... / ..... 19 .....

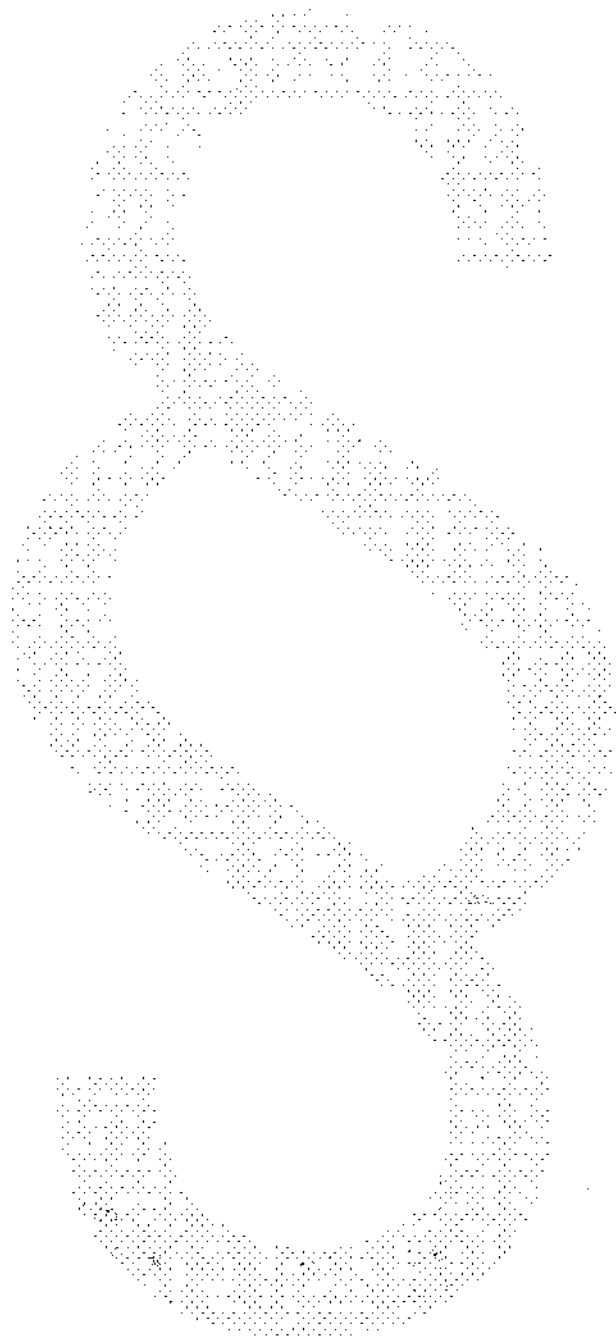
Podpis a adresa odesílatele

Razítko odesílatele
stanice

Váží razítko

Místo pro označení zboží, pro odesílatelovu adresu nebo pro zápisy podle čl. 48, § 9 ZPR.

UPOZORNĚNÍ: Před psaním na tuto stranu nákladní list rozložit!

Změny přepravní smlouvy.

I. Žádám stanici*)....., aby provedla u zásilky

Znamení nebo příjemcová adresa	Počet	Obal	O b s a h	Hrubá váha v celých kg

přijaté k přepravě v..... (název odesílací stanice)

dne..... 19..... nákladním listem pro..... nákladní
rychlé zboží čís. ....

na adresu.....

..... v..... (název stanice určení)

v přepravní smlouvě tyto změny:**)

1. vrátila zásilku v odesílací stanici;
2. zadržela zásilku na cestě a očekávala další příkaz;
3. oddálila dodání zásilky a očekávala další příkaz;
4. dodala zásilku na adresu.....

..... v.....
stanice určení.....

5. vrátila zásilku do odesílací stanice;

6. dodala zásilku po zaplacení dobírky;

(slovy) .....

místo dobírky zapsané v nákladním listu;

7. dodala zásilku bez zaplacení dobírky;

8. dodala zásilku vyplaceno

9. ***)

V..... dne..... 19.....

Podpis:

II. ****) Stanici.....

Zasíláme shora uvedené odesílatelovy příkazy, aby byly provedeny podle čl. 72 ZPŘ.

Toto prohlášení se týká..... našeho telegramu
naší telefonické zprávy ze dne.....

číslo.....

V..... dne..... 19.....

Přednosta stanice:

*) Název stanice, které odesílatel odevzdává nebo přimo zasílá tuto žádost o změnu přepravní smlouvy.

**) Co se nehodí, škrtni.

***) Pro změny dovolené čl. 71, § 2 anebo tarifem.

****) Vyplní stanice.